

22000A1215(01)

15.12.2000.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 317/3

SPORAZUM O PARTNERSTVU

između članica Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država s jedne strane i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane, potpisani u Cotonouu, dana 23. lipnja 2000.

SADRŽAJ

	Stranica
PREAMBULA	7
DIO 1.: OPĆE ODREDBE	8
Glava I. — Ciljevi, načela i nositelji	8
Poglavlje 1.: Ciljevi i načela	8
Poglavlje 2.: Nositelji partnerstva	9
Glava II. — Politički značaj	10
DIO 2.: INSTITUCIONALNE ODREDBE	13
DIO 3.: STRATEGIJE SURADNJE	15
Glava I. — Razvojne strategije	15
Poglavlje 1.: Opći okvir	15
Poglavlje 2.: Područja potpore	16
Odjeljak 1.: Gospodarski razvoj	16
Odjeljak 2.: Društveni i ljudski razvoj	18
Odjeljak 3.: Regionalna suradnja i integracija	19
Odjeljak 4.: Tematska i transverzalna pitanja	20
Glava II. — Gospodarska i trgovinska suradnja	22
Poglavlje 1.: Ciljevi i načela	22
Poglavlje 2.: Novi trgovinski dogovori	22
Poglavlje 3.: Suradnja u međunarodnim forumima	24
Poglavlje 4.: Trgovina uslugama	24
Poglavlje 5.: Područja vezana uz trgovinu	25
Poglavlje 6.: Suradnja u drugim područjima	28
DIO 4.: SURADNJA U FINANCIRANJU RAZVOJA	29
Glava I.: Opće odredbe	29
Poglavlje 1.: Ciljevi, načela, smjernice i podobnost	29
Poglavlje 2.: Opseg i priroda financiranja	30
Glava II.: Finansijska suradnja	31
Poglavlje 1.: Finansijska sredstva	31
Poglavlje 2.: Dug i potpora strukturalnoj prilagodbi	32
Poglavlje 3.: Potpora u slučaju kratkotrajnih oscilacija u prihodu od izvoza	33
Poglavlje 4.: Potpora sektorskim politikama	34
Poglavlje 5.: Mikroprojekti i decentralizirana suradnja	34
Poglavlje 6.: Humanitarna i hitna pomoć	35
Poglavlje 7.: Ulaganje i potpora razvoju privatnog sektora	35

Glava III. —	Tehnička suradnja	37
Glava IV. —	Postupci i sustavi upravljanja	38
DIO 5.:	OPĆE ODREDBE ZA NAJMANJE RAZVIJENE DRŽAVE AKP-a, DRŽAVE AKP-a BEZ IZLAZA NA MORE I OTOČNE DRŽAVE AKP-a	39
Poglavlje 1.:	Opće odredbe	39
Poglavlje 2.:	Najmanje razvijene države AKP-a	39
Poglavlje 3.:	Države AKP-a bez izlaza na more	40
Poglavlje 4.:	Otočne države AKP-a	40
DIO 6.:	ZAVRŠNE ODREDBE	40

PREAMBULA

UZIMAJUĆI U OBZIR Ugovor o osnivanju Europske zajednice s jedne strane, i Sporazum iz Georgetowna o osnivanju Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP-a) s druge strane;

POTVRĐUJUĆI svoju predanost zajedničkom djelovanju u smjeru postizanja ciljeva iskorjenjivanja siromaštva, održivog razvoja i postupne integracije država AKP-a u svjetsko gospodarstvo;

IZNOSEĆI svoju namjeru da kroz suradnju postignu značajan doprinos gospodarskom, društvenom i kulturnom razvoju država AKP-a te većoj dobrobiti njihovog stanovništva, pomognu im u suočavanju s izazovima globalizacije te ojačaju partnerstvo između država AKP-a i država EU-a kako bi u proces globalizacije unijeli snažniju socijalnu dimenziju;

POTVRĐUJUĆI svoju spremnost da ožive svoj poseban odnos i primjene sveobuhvatan i integrirani pristup u uspostavi ojačanog partnerstva temeljenog na političkom dijalogu, suradnji u razvoju te na gospodarskim i trgovinskim odnosima;

PRIZNAJUĆI da su političko okruženje koje jamči mir, sigurnost i stabilnost, poštovanje ljudskih prava, demokratskih načela i vladavinu prava te dobro upravljanje bitan dio dugoročnog razvoja; priznavajući da su za uspostavu takvog okruženja prvenstveno odgovorne države kojih se to tiče;

PRIZNAJUĆI da su zdrave i održive gospodarske politike preduvjet za razvoj;

POZIVAJUĆI SE na načela Povelje Ujedinjenih naroda i prisjećajući se Opće deklaracije o ljudskim pravima, zaključaka Bečke konferencije o ljudskim pravima iz 1993., Pakta o građanskim i političkim pravima i Pakta o ekonomskim, društvenim i kulturnim pravima, Konvencije o pravima djeteta, Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, Ženevske konvencije iz 1949. i ostalih instrumenata međunarodnog humanitarnog prava, Konvencije iz 1954. u vezi sa statusom osoba bez državljanstva, Ženevske konvencije iz 1951. u vezi sa statusom izbjeglica i Njujorskim protokolom iz 1967. u vezi sa statusom izbjeglica;

S OBZIROM NA Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe, Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda te na Američku konvenciju o ljudskim pravima kao pozitivnim regionalnim doprinosima poštovanju ljudskih prava u Europskoj uniji i državama AKP-a;

PODSJEĆAJUĆI na Deklaracije iz Librevillea i Santo Domingoa šefova država i vlada država AKP-a sa njihovih samita iz 1997. i 1999.;

S OBZIROM NA to da razvojni ciljevi i načela dogovoreni na konferencijama Ujedinjenih naroda i cilj koji je postavio OEES-ov Odbor za pomoć pri razvoju da se do 2015. godine broj ljudi koji žive u krajnjoj bijedi upola smanji, predstavljaju jasnu viziju i moraju poduprijeti suradnju između država AKP-a i država EU-a u okviru ovog Sporazuma;

PRIDAJUĆI posebnu pozornost svečanim obećanjima danima na konferencijama UN-a u Riju, Beču, Kopenhagenu, Pekingu, Istanbulu i Rimu te priznajući potrebu za dalnjim aktivnostima koje treba poduzeti kako bi se postigli ciljevi i primjenili akcijski programi koji su izrađeni na tim forumima;

U VELIKOJ ŽELJI za poštovanjem temeljnih radničkih prava s obzirom na načela iz relevantnih konvencija Međunarodne organizacije rada;

PODSJEĆAJUĆI na obveze u okviru Svjetske trgovinske organizacije,

ODLUČILI SU SKLOPITI OVAJ SPORAZUM:

DIO 1.

OPĆE ODREDBE

GLAVA I.

CILJEVI, NAČELA I NOSITELJI

POGLAVLJE 1.

Ciljevi i načela**Članak 1.****Ciljevi partnerstva**

Zajednica i njene države članice, s jedne strane, i države AKP-a, s druge strane, u dalnjem tekstu „stranke”, sklapaju ovaj Sporazum kako bi promicale i ubrzale gospodarski, kulturni i društveni razvoj država AKP-a radi doprinosa miru i sigurnosti te promicanja stabilnog i demokratskog političkog okruženja.

Partnerstvo je usredotočeno na cilj smanjivanja i, napisljektu, iskorjenjivanja siromaštva, u skladu sa ciljevima održivog razvoja i postupne integracije država AKP-a u svjetsko gospodarstvo.

Ti ciljevi i međunarodne obveze stranaka uključene su u sve razvojne strategije i ostvaruju se integriranim pristupom, u isto vrijeme uzimajući u obzir političke, gospodarske, društvene, kulturne i okolišne aspekte razvoja. Partnerstvo pruža jedinstveni okvir potpore razvojnim strategijama koje usvoji svaka od država AKP-a.

Dio ovog okvira čine održivi gospodarski rast, razvoj privatnog sektora, povećanje zaposlenosti i poboljšanje pristupa proizvodnim resursima. Podupiru se prava pojedinca i udovoljavanje osnovnih potreba, promicanje društvenog razvoja i uvjeti za podjednaku raspodjelu plodova rasta. Potiču se i podupiru regionalni i subregionalni integracijski procesi koji potiču integraciju država AKP-a u svjetsko gospodarstvo u smislu trgovine i privatnih ulaganja. Pristup uključuje jačanje kapaciteta nositelja razvoja i poboljšanje institucionalnog okvira potrebnog za socijalnu koheziju, funkcioniranje demokratskog društva i tržišnoga gospodarstva te za uspostavu aktivnog i organiziranog civilnog društva. Sustavno se vodi briga o položaju žena i jednakosti spolova u svim područjima – političkom, gospodarskom i

društvenom. Načela održivog upravljanja prirodnim bogatstvima i okolišem primjenjuju se i čine sastavni dio partnerstva na svim razinama.

Članak 2.**Temeljna načela**

Suradnja se između država AKP-a i EZ-a, poduprijeta zakonski obvezujućim sustavom i postojanjem zajedničkih institucija, odvija na osnovi sljedećih temeljnih načela:

- jednakost partnera i posjedovanje razvojnih strategija; u svrhu primjene ciljeva partnerstva, države AKP-a potpuno suvereno i s obzirom na temeljne elemente opisane u članku 9. određuju razvojne strategije za svoja gospodarstva i društva; partnerstvo potiče dotične zemlje i narode na posjedovanje razvojnih strategija,
- sudjelovanje: bez obzira na središnju vlast kao glavnog partnera, partnerstvo je otvoreno različitim vrstama ostalih nositelja kako bi se potakla integracija svih dijelova društva, uključujući privatni sektor i organizacije civilnog društva, u maticu političkog, gospodarskog i društvenog života,
- središnja uloga dijaloga i ispunjavanja međusobnih obveza: obveze koje stranke preuzmu u okviru njihovog dijaloga središnji su dio njihovih odnosa u partnerstvu i suradnji,
- diferencijacija i regionalizacija: postupci i prioriteti suradnje razlikuju se prema partnerovom stupnju razvoja, njegovim potrebama, njegovim rezultatima i njegovo dugoročnoj strategiji razvoja. Osobiti se naglasak stavlja na regionalni značaj. Najmanje razvijene države imaju poseban tretman. U obzir se uzima ranjivost država bez izlaza na more i otočnih država.

Članak 3.**Postizanje ciljeva ovog Sporazuma**

Stranke, svaka onoliko koliko je obuhvaćena okvirom ovog Sporazuma, poduzimaju sve odgovarajuće mјere, bilo opće ili pojedinačne, kako bi osigurale ispunjenje obveza koje proizlaze iz ovog Sporazuma i omogućile postizanje njegovih ciljeva. Uzdržavaju se od bilo kojih mјera koje mogu ugroziti te ciljeve.

POGLAVLJE 2.**Nositelji partnerstva****Članak 4.****Opći pristup**

Države AKP-a potpuno suvereno određuju načela, strategije i oblike razvoja svojih gospodarstava i društava. Sa Zajednicom pokreću programe suradnje predviđene ovim Sporazumom. Međutim, stranke pridaju važnost dopunskoj ulozi i potencijalu za doprinose nedržavnim nositeljima razvojnog procesa. U tu svrhu, prema uvjetima iz ovog Sporazuma, nedržavne se nositelje, prema potrebi:

- obavještava i uključuje u konzultacije o politikama i strategijama suradnje, o prioritetima suradnje, posebno u područjima koja ih se tiču ili neposredno utječu na njih te o političkom dijalogu,
- opskrbљuje finansijskim sredstvima, prema uvjetima iz ovog Sporazuma, kako bi podupirali lokalne razvojne procese,
- uključuje u provedbu projekta i programa suradnje u područjima koji ih se tiču ili tamo gdje ti nositelji imaju komparativnu prednost,
- pomaže u izgradnji kapaciteta u kritičnim područjima za jačanje sposobnosti tih nositelja, posebno u pogledu organizacije i zastupanja, uspostave mehanizama savjetovanja, uključujući kanale komunikacije i dijaloga te promicanja strateških povezivanja.

Članak 5.**Informacije**

Suradnja će podupirati aktivnosti kojima se pruža više informacija i stvara veća svijest o temeljnim značajkama partnerstva između država AKP-a i EU-a. Suradnja će također:

- poticati partnerstvo i graditi veze između nositelja iz država AKP-a i EU-a,
- jačati umrežavanje te izmjenu stručnog znanja i iskustva između nositelja.

Članak 6.**Definicije**

1. Nositelji suradnje su:

- (a) državni nositelji (lokalni, nacionalni i regionalni);
- (b) nedržavni nositelji:
 - privatni sektor,
 - gospodarski i socijalni partneri, uključujući sindikate,
 - civilno društvo u svim njegovim oblicima u skladu s nacionalnim karakteristikama.

2. Stranke priznaju nevladine nositelje ovisno o tome u kojoj se mjeri oni bave potrebama stanovništva, o njihovim konkretnim nadležnostima te jesu li organizirani i vođeni na demokratski i transparentan način.

Članak 7.**Izgradnja kapaciteta**

Doprinos civilnog društva razvoju može se povećati jačanjem organizacija u zajednici i neprofitnih nevladinih organizacija u svim područjima suradnje. U tu je svrhu potrebno:

- poticati i podupirati osnivanje i razvoj takvih organizacija,
- utvrditi postupke za uključivanje takvih organizacija u oblikovanje, provedbu i ocjenu strategija i programa razvoja.

GLAVA II.

POLITIČKI ZNAČAJ**Članak 8.****Politički dijalog**

1. Stranke redovito sudjeluju u sveobuhvatnom, uravnoteženom i intenzivnom političkom dijalogu iz kojeg proizlaze obveze za obje strane.

2. Cilj je ovog dijaloga razmjena informacija, promicanje međusobnog razumijevanja te poticanje uspostave dogovorenih prioriteta i zajedničkih programa, posebno priznavanjem postojećih veza između različitih aspekata odnosa između stranaka i različitih područja suradnje iz ovog Sporazuma. Dijalog olakšava savjetovanje među strankama u okviru međunarodnih foruma. Ciljevi dijaloga također uključuju sprječavanje situacija u kojima bi jedna stranka smatrala potrebnim pozivati se na klauzulu o neizvršavanju.

3. Dijalog pokriva sve ciljeve iz ovog Sporazuma kao i sva pitanja od zajedničkog, općeg, regionalnog i subregionalnog interesa. Stranke dijalogom doprinose miru, sigurnosti i stabilnosti te promiču stabilno i demokratsko političko okruženje. On obuhvaća strategije suradnje, kao i globalne i sektorske politike, uključujući okoliš, spol, migraciju te pitanja vezana uz kulturno naslijeđe.

4. Dijalog se, među ostalim, usredotočuje na konkretna politička pitanja od zajedničkog interesa ili općeg značaja za postizanje ciljeva ovog Sporazuma, kao što je trgovina oružjem, pretjerani izdaci za vojsku, droga i organizirani kriminal ili etnička, vjerska ili rasna diskriminacija. Dijalog također obuhvaća redovitu ocjenu razvojâ koji se tiču poštovanja ljudskih prava, demokratskih načela, vladavine prava i dobrog upravljanja.

5. Važnu ulogu u tom dijalogu imaju široko utemeljene politike promicanja mira i sprečavanja, kontroliranja i rješavanja nasilnih sukoba, kao i potreba za cjelovitim poštovanjem cilja mira i demokratske stabilnosti pri definiranju prioritetnih područja suradnje.

6. Dijalog se odvija na fleksibilan način. Ovisno o potrebi, dijalog je služben ili neslužben te se odvija unutar i izvan institucionalnog okvira, u odgovarajućem obliku i na odgovarajućoj razini, uključujući regionalnu, subregionalnu ili nacionalnu razinu.

7. U taj su dijalog uključene regionalne i subregionalne organizacije, kao i predstavnici organizacija civilnog društva.

Članak 9.**Ključni elementi i temeljni element**

1. Suradnja je usmjerena prema održivom razvoju usredotočenom na čovjeka, koji je glavni sudionik i užitnik razvoja, što uključuje poštovanje i promicanje svih ljudskih prava.

Poštovanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda, uključujući poštovanje temeljnih socijalnih prava, demokracije temeljene na vladavini prava te transparentnog i odgovornog upravljanja čine sastavni dio održivog razvoja.

2. Stranke se pozivaju na svoje međunarodne obveze i opredjeljenja u pogledu poštovanja ljudskih prava. Opetovano potvrđuju svoju duboku privrženost ljudskom dostojarstvu i ljudskim pravima, koja su temeljne težnje pojedinaca i narodâ. Ljudska prava opća su, nedjeljiva i međusobno povezana. Stranke se obvezuju promicati i štititi sve temeljne slobode i ljudska prava, bilo civilna i politička, bilo ekonomiska, socijalna i kulturna. U tom kontekstu, stranke iznova potvrđuju jednakost muškaraca i žena.

Stranke iznova potvrđuju da su demokratizacija, razvoj i zaštita temeljnih sloboda i ljudskih prava međusobno povezani te se međusobno osnažuju. Demokratska načela opće su prihvaćena načela koja podupiru organizaciju države kako bi dala legitimitet njezinoj vlasti, zakonitost njezinim radnjama izraženima u njenom ustavnom, zakonodavnom i upravnom sustavu te postojanju mehanizama sudjelovanja. Na temelju opće prihvaćenih načela, svaka država razvija svoju demokratsku kulturu.

Struktura države i nadležnosti različitih vlasti temelje se na vladavini prava koja sa sobom poglavito povlači učinkovita i dostupna sredstva pravnog lijeka, neovisni pravni sustav koji jamči jednakost pred zakonom te izvršnu vlast koja je u potpunosti podložna zakonu.

Poštovanje ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava na kojima se temelji partnerstvo između država AKP-a i EU-a podupiru domaće i međunarodne politike stranaka i čine ključne elemente ovog Sporazuma.

3. U kontekstu političkog i institucionalnog okruženja koje podupire ljudska prava, demokratska načela i vladavinu prava, dobro upravljanje jest transparentno i odgovorno upravljanje ljudskim, prirodnim, gospodarskim i finansijskim resursima u svrhu pravičnog i održivog razvoja. Ono za sobom povlači jasne postupke donošenja odluka tijelâ javne vlasti, transparentne i odgovorne institucije, primat prava u upravljanju i razdiobi resursa te izgradnju kapaciteta za izradu i primjenu mjera za sprečavanje i borbu protiv korupcije.

Dobro upravljanje, koje je temelj partnerstva država AKP-a i EU-a, podupire domaće i međunarodne politike stranaka i čini temeljni element ovog Sporazuma. Stranke se slažu da samo teški slučajevi korupcije, uključujući i davanje mita koje vodi do takve korupcije, kako je utvrđeno u članku 97., predstavljaju kršenje tog elementa.

4. Partnerstvo aktivno podupire promicanje ljudskih prava, procese demokratizacije, jačanje vladavine prava te dobro upravljanje.

Ta će područja biti važna tema političkog dijaloga. U kontekstu tog dijaloga, stranke posebnu važnost pridaju tekućim promjenama te nastavku postignutog napretka. Ta redovita ocjena u obzir uzima gospodarski, socijalni, kulturni i povijesni kontekst svake pojedine države.

Ta će područja također biti ciljna mjesta potpore u razvojnim strategijama. Zajednica pruža potporu političkim, institucionalnim i pravnim reformama te izgradnji kapaciteta javnih i privatnih nositelja te civilnog društva u okviru strategija o kojima su se dotična država i Zajednica zajednički sporazumjele.

Članak 10.

Ostali elementi političkog okruženja

1. Stranke smatraju da sljedeći elementi doprinose očuvanju i jačanju stabilnog i demokratskog političkog okruženja:
 - održiv i pravičan razvoj koji, među ostalim, uključuje pristup proizvodnim resursima, osnovnim uslugama i pravdi;
 - veća uloga aktivnog i organiziranog civilnog društva i privatnog sektora.
2. Stranke potvrđuju da načela tržišnoga gospodarstva, poduprijeta transparentnim pravilima tržišnog natjecanja i zdravim gospodarskim i socijalnim politikama, doprinose postizanju ciljeva partnerstva.

Članak 11.

Politike izgradnje mira te sprečavanja i rješavanja sukoba

1. Stranke, u okviru partnerstva, vode aktivnu, sveobuhvatnu i integriranu politiku izgradnje mira te sprečavanja i rješavanja sukoba. Ta je politika temeljena na načelu vlasništva. Posebno se usredotočuje na izgradnju regionalnih, subregionalnih i nacionalnih kapaciteta, na ranom sprečavanju nasilnih sukoba ciljanim rješavanjem njihovih temeljnih uzroka i odgovarajućom kombinacijom svih raspoloživilih instrumenata.
2. Aktivnosti u području izgradnje mira te sprečavanja i rješavanja sukoba posebno uključuju potporu uravnoteženju političkih, gospodarskih, socijalnih i kulturnih mogućnosti među svim segmentima društva, jačanju demokratskog legitimeta i učinkovitosti upravljanja, uspostavi učinkovitih mehanizama pomirenja interesa skupina, premoščivanju crte razdvajanja između različitih segmenata društva, kao i potporu aktivnom i organiziranom civilnom društvu.
3. Relevantne aktivnosti također, među ostalim, uključuju potporu naporima za posredovanje, pregovaranje i mirenje, učinkovitom regionalnom upravljanju zajedničkim i rijetkim prirodnim resursima, razvojačenju i ponovnoj integraciji nekadašnjih boraca u društvo, rješavanju problema djece-vojnika, kao i odgovarajućim radnjama u svrhu odgovornog smanjivanja vojnih izdataka i trgovine oružjem, zajedno s potporom promicanju i primjeni dogovorenih standarda i pravila ponašanja. U

tom se kontekstu poseban naglasak daje borbi protiv protupješačkih nagaznih mina, kao i rješavanju pretjeranog i nekontroliranog širenja, nezakonite trgovine i gomilanja ručnog i lako oružja.

4. U situacijama nasilnih sukoba stranke poduzimaju odgovarajuće radnje kako bi spriječile jačanje nasilja, ograničile njegovo teritorijalno širenje te omogućile mirno rješavanje postojećih sporova. Posebna pažnja posvećuje tome da se finansijski resursi za suradnju koriste u skladu s načelima i ciljevima partnerstva te sprečavanju zloupotrebe sredstava u ratne svrhe.

5. Nakon sukoba, stranke poduzimaju sve odgovarajuće radnje kako bi omogućile ponovnu uspostavu nenasilnog, stabilnog i samoodrživog stanja. Stranke osiguravaju stvaranje potrebnih veza između hitnih mjera, oporavka i suradnje u razvoju.

Članak 12.

Usklađenost politikâ Zajednice i njihov učinak na provedbu ovog Sporazuma

Ne dovodeći u pitanje članak 96., kada Zajednica pri izvršavanju svojih ovlasti namjerava poduzeti mjeru koja bi mogla utjecati na interes država AKP-a koji se tiču ciljeva ovog Sporazuma, ona o tome mora pravodobno obavijestiti navedene države o svojim namjerama. U tu će svrhu Komisija istovremeno dostaviti Tajništvu zemalja AKP-a svoj prijedlog takvih mjera. Po potrebi, zahtjev za obavješćivanjem može se postaviti na zahtjev država AKP-a.

Prije donošenja bilo koje konačne odluke, na njihov se zahtjev odmah održavaju konzultacije kako bi se razmotrila pitanja u vezi s učinkom tih mjera.

Povrh toga, države AKP-a nakon takvih konzultacija mogu što je prije moguće pisanim putem svoja pitanja poslati Zajednici i iznijeti prijedloge izmjena ukazujući na način na koji bi se trebale riješiti njihove zabrinutosti.

Ako Zajednica ne prihvati podneske država AKP-a, o tome ih je dužna obavijestiti što je prije moguće i navesti svoje razloge.

Državama AKP-a se također, kad god je to moguće, unaprijed dostavljaju adekvatne informacije o stupanju na snagu takvih odluka.

Članak 13.

Migracija

1. Pitanje migracije predmet je iscrpnog dijaloga u okviru partnerstva AKP-a i EU-a.

Stranke potvrđuju svoje postojeće obveze i opredjeljenja u međunarodnom pravu kako bi osigurale poštovanje ljudskih prava i uklanjanje svih oblika diskriminacije, posebno temeljenih na porijeklu, spolu, rasi, jeziku i vjeri.

2. Stranke su suglasne uzeti u obzir da, u vezi s migracijom, partnerstvo podrazumijeva pravedni tretman državljana iz treće zemlje koji legalno borave na njihovom području, politiku integracije u svrhu osiguranja prava i obveza usporedivih s onima njihovih državljanima, jačanje nediskriminacije u gospodarskom, socijalnom i kulturnom životu te razvijanje mjera protiv rasizma i ksenofobije.

3. U postupanju bilo koje države članice prema radnicima državljanima država AKP-a legalno zaposlenima na njezinom području ne smije biti nikakve diskriminacije na nacionalnoj osnovi u pogledu uvjeta rada ili naknade u odnosu na njezine vlastite državljanje. Jednako tako, a nastavno na to, u postupanju bilo koje države AKP-a ne smije biti nikakve diskriminacije radnika državljanima država članica.

4. Stranke smatraju da strategije u svrhu smanjivanja siromaštva, poboljšanja uvjeta života i rada, stvaranja radnih mesta i razvoja izobrazbe dugoročno doprinose normalizaciji migracijskih tokova.

Stranke će u okviru razvojnih strategija te nacionalnog i regionalnog programiranja voditi računa o strukturnim ograničenjima vezanimi uz migracijske tokove u svrhu podupiranja gospodarskog i socijalnog razvijanja regija iz kojih dolaze migranti te smanjivanja siromaštva.

Zajednica kroz nacionalne i regionalne programe suradnje podupire izobrazbu državljanima država AKP-a u njihovoj matičnoj državi, u nekoj drugoj državi AKP-a ili u državi članici Europske unije. Što se tiče izobrazbe u državi članici, stranke jamče da je takvo djelovanje usmjereno k profesionalnoj integraciji državljanima država AKP-a u njihovim matičnim državama.

Kako bi studentima iz država AKP-a olakšale pristup obrazovanju, posebno kroz korištenje novih komunikacijskih tehnologija, stranke razvijaju programe suradnje.

5. (a) Vijeće ministara u okviru političkog dijaloga razmatra pitanja koja proizlaze iz ilegalne migracije radi utvrđivanja, ako bude potrebno, sredstava politike sprečavanja.
- (b) Stranke su u tom kontekstu posebno suglasne da će se pobrinuti za poštovanje prava i dostojanstva pojedinaca pri bilo kojem postupku pokrenutom kako bi se ilegalni imigranti vratili u svoje matične zemlje.
- (c) Stranke su nadalje suglasne da:

- i. na zahtjev te države i bez dalnjih formalnosti, svaka je država članica Europske unije suglasna s povratkom i ponovnim prihvatom bilo kojeg svog državljana koji se ilegalno nalazi na području bilo koje države AKP-a;

-na zahtjev te države članice i bez dalnjih formalnosti, svaka država AKP-a prihvaca povratak i ponovni prihvat bilo kojeg svog državljana koji se ilegalno nalazi na području države članice Europske unije.

Države članice i države AKP-a svojim će državljanima u te svrhe osigurati odgovarajuće osobne isprave.

Glede država članica Europske unije, obveze iz ovog stavka primjenjuju se samo na one osobe

koje se sukladno s Izjavom br. 2 Ugovora o osnivanju Europske zajednice za potrebe Zajednice smatraju njihovim državljanima. Gleda država AKP-a, obveze iz ovog stavka primjenjuju se samo na one osobe koje se smatraju njihovim državljanima u skladu s njihovim pojedinačnim pravnim sustavom.

- ii. na zahtjev stranke, u dobroj vjeri i s propisnim poštovanjem relevantnih odredbi međunarodnog prava, pokreću se pregovori s državama AKP-a u svrhu sklapanja dvostranih sporazuma kojima se uređuju specifične obveze za prihvat i povratak njihovih državljana. Bude li bilo koja Stranka smatrala da je to potrebno, tim će se sporazumima obuhvatiti i postupke za ponovni prihvat državljana treće zemlje ili osoba bez državljanstva. Tim će se sporazumima utvrditi podrobnosti vezane uz kategorije osoba obuhvaćene tim postupcima, kao i načini njihovog prihvata i povratka.

Državama AKP-a će se pružiti odgovarajuća pomoć pri provedbi tih sporazuma.

- iii. za potrebe ove točke (c) termin „Stranke“ odnosi se na Zajednicu, bilo koju njenu državu članicu te na bilo koju državu AKP-a.

DIO 2.

INSTITUCIONALNE ODREDBE

Članak 14.

Zajedničke institucije

Institucije ovog Sporazuma su Vijeće ministara, Odbor veleposlanika i Zajednička parlamentarna skupština.

Članak 15.

Vijeće ministara

1. Vijeće ministara sastoji se od članova Vijeća Europske unije i članova Komisije Europskih zajednica s jedne strane te člana vlade svake države AKP-a s druge strane.

Dužnost predsjednika Vijeća ministara naizmjence obnašaju član Vijeća Europske unije i član vlade jedne od država AKP-a.

Vijeće se u pravilu sastaje jednom godišnje na inicijativu Predsjednika te kada se god čini potrebnim, u onom obliku i zemljopisnom sastavu koji odgovara pitanjima koja treba rješavati.

2. Zadaće Vijeća ministara su:

- (a) vođenje političkog dijaloga;
- (b) prihvaćanje političkih smjernica i donošenje odluka potrebnih za provedbu odredaba ovog Sporazuma, posebno u pogledu razvojnih strategija na posebnim područjima predviđenima ovim Sporazumom ili na bilo kojem drugom području koje bi moglo biti relevantno te u pogledu postupaka;
- (c) ispitati i rješiti bilo koji problem koji bi mogao prijeći učinkovitu i uspješnu provedbu ovog Sporazuma ili predstavljati zapreku ostvarivanju njegovih ciljeva;

(d) osigurati neometanu primjenu mehanizama konzultacija.

3. Vijeće ministara donosi odluke zajedničkom suglasnošću stranaka. Postupci Vijeća ministara valjni su samo ako je nazočna polovica članova Vijeća Europske unije, jedan član Komisije i dvije trećine članova koji predstavljaju vlade država AKP-a. Bilo kojeg člana Vijeća ministara koji nije u mogućnosti sudjelovati može zastupati neka druga osoba. Zastupnik ima sva prava tog člana.

Može donositi odluke koje su obvezujuće za stranke kao i oblikovati odluke, preporuke i mišljenja. Razmotrit će i uzeti u obzir odluke i preporuke koje je donijela Zajednička parlamentarna skupština.

Vijeće ministara vodi trajan dijalog s predstvincima socijalnih i gospodarskih partnera te s ostalim nositeljima civilnog društva u AKP-u i EU-u. U tu svrhu može na svojim sastancima obavljati konzultacije.

4. Vijeće ministara može prenijeti svoje ovlasti na Odbor veleposlanika.

5. Vijeće ministara donosi svoj poslovnik u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Članak 16.

O d b o r v e l e p o s l a n i k a

1. Odbor veleposlanika sastoji se od stalnog predstavnika pri Europskoj uniji svake države članice i predstavnika Komisije s jedne strane te šefa misije pri Europskoj uniji svake države AKP-a s druge strane.

Dužnost predsjednika Odbora veleposlanika naizmjence obnašaju stalni predstavnik države članice kojeg odredi Komisija te šef misije koji predstavlja državu AKP-a, a kojeg odrede države AKP-a.

2. Odbor pomaže Vijeću ministara u ispunjavanju njegovih zadaća i obnaša bilo koji mandat koji mu Vijeće povjeri. U tom kontekstu nadzire provedbu ovog Sporazuma i napredak u postizanju u njemu utvrđenih ciljeva.

Odbor veleposlanika sastaje se redovito, posebno kako bi pripremio sastanke Vijeća te kada je god to potrebno.

3. Odbor usvaja svoj poslovnik u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Članak 17.

Z a j e d n i č k a p a r l a m e n t a r n a s k u p š t i n a

1. Zajednička parlamentarna skupština sastoji se od jednakog broja predstavnika EU-a i država AKP-a. Zajedničku parlamentarnu skupštinu čine članovi Europskog parlamenta s jedne strane te članovi parlamenta ili, u nedostatku navedenog, predstavnici koje odredi parlament svake države AKP-a. Ako ne postoji parlament, nazočnost predstavnika dotične države AKP-a mora prethodno odobriti Zajednička parlamentarna skupština.

2. Uloga Zajedničke parlamentarne skupštine kao savjetodavnog tijela jest:

- promicati demokratske procese kroz dijalog i konzultacije,
- olakšati bolje razumijevanje između naroda Europske unije i naroda država AKP-a te osvijestiti javnost o pitanjima razvoja,
- raspravljati o pitanjima koja se odnose na razvoj i partnerstvo između država AKP-a i EU-a,
- donositi odluke i davati preporuke Vijeću ministara radi ostvarivanja ciljeva ovog Sporazuma.

3. Zajednička parlamentarna skupština sastaje se dva puta godišnje na plenarnom zasjedanju, naizmjence u Europskoj uniji i u državi AKP-a. Susreti između parlamentarnih zastupnika EU-a i država AKP-a mogu se, s obzirom na jačanje regionalne integracije i njegovovanja suradnje između nacionalnih parlamentara, odvijati na regionalnoj i subregionalnoj razini.

Zajednička parlamentarna skupština organizira redovite kontakte s predstvincima gospodarskih i socijalnih partnera država AKP-a i EU-a te s ostalim nositeljima civilnog društva kako bi pribavila mišljenja u pogledu ostvarivanja ciljeva ovog Sporazuma.

4. Zajednička parlamentarna skupština usvaja svoj poslovnik u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Sporazuma.

DIO 3.

STRATEGIJE SURADNJE**Članak 18.**

Strategije suradnje temelje se na strategijama razvoja

te gospodarske i trgovinske suradnje koje su međusobno povezane te se nadopunjaju. Stranke osiguravaju da se napor poduzeti u oba navedena područja međusobno učvršćuju.

GLAVA I.

RAZVOJNE STRATEGIJE**POGLAVLJE 1.****Opći okvir****Članak 19.****Načela i ciljevi**

1. Središnji je cilj suradnje AKP-a i EZ-a smanjenje siromaštva i, naposljetku, njegovo iskorjenjivanje, održivi razvoj i postupna integracija država AKP-a u svjetsko gospodarstvo. U tom se kontekstu okvir i smjer suradnje prilagođavaju pojedinačnim okolnostima svake države AKP-a, promiče se lokalno postojanje gospodarskih i socijalnih reformi te integracija privatnog sektora i nositelja civilnog društva u razvojni proces.

usvojenima na lokalnoj razini. Na taj način suradnja omogućuje usklađeni okvir koji pogoduje potpori razvojnih strategija samih država AKP-a, osigurava komplementarnost i međudjelovanje među različitim elementima. U tom kontekstu i u okviru politika i reformi koje provode države AKP-a, suradnja između država AKP-a i EU-a bit će usmjerena ka:

2. Suradnja se odnosi na zaključke konferencija Ujedinjenih naroda te na ciljeve i programe djelovanja dogovorene na međunarodnoj razini i njihovu provedbu kao temelj načela razvoja. Suradnja se također odnosi na međunarodni razvoj ciljeva suradnje i obraća posebnu pažnju na uvođenje kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja napretka.

3. Vlade i nedržavni nositelji u svakoj državi AKP-a pokreću konzultacije o strategijama razvoja države i potporu zajednice s tim u vezi.

Članak 20.**Pristup**

1. Ciljevi razvojne suradnje između država AKP-a i EU-a postižu se integriranim strategijama koje obuhvaćaju gospodarske, socijalne, kulturne, okolišne i institucionalne elemente,

- (a) postizanju brzog i održivoga gospodarskog rasta koji stvara radna mjesta, razvoju privatnog sektora, povećanju zapošlenosti, poboljšanju pristupa proizvodnim gospodarskim aktivnostima i resursima te njegovana regionalne suradnje i integracije;
- (b) promicanju razvoja ljudi i društva pomažući im da se plodovi rasta široko i pravično dijele, kao i promicanju jednakosti među spolovima;
- (c) promicanju kulturnih vrijednosti zajednicâ i posebnih međudjelovanja s gospodarskim, političkim i socijalnim elementima;
- (d) promicanju institucionalnih reformi i razvoja, osnaživanju institucija potrebnih za jačanje demokracije, dobro upravljanje i učinkovite konkurentne tržišne ekonomije, kao i izgradnji kapaciteta za razvoj i partnerstvo; te
- (e) promicanju okolišne održivosti, obnavljanja i najboljih praksi te očuvanju prirodnih bogatstava.

2. U svrhu njihove integracije u sva područja suradnje sustavno se u obzir uzimaju sljedeća tematska ili transverzalna pitanja: pitanja jednakosti među spolovima, okolišna pitanja te institucionalni razvoj i jačanje sposobnosti. Ta će područja također ostvarivati pravo na potporu Zajednice.

3. Podrobni tekstovi koji se odnose na ciljeve i strategije razvojne suradnje, a posebno na sektorske politike i strategije, moraju biti sadržani u zbirci s praktičnim smjernicama u pojedinačnim područjima ili sektorima suradnje. Te tekstove Vijeće ministara može revidirati, preispitati i/ili izmijeniti na temelju preporuke Odbora za razvojnu finansijsku suradnju AKP-a i EU-a.

POGLAVLJE 2.

Područja potpore

ODJELJAK 1.

Gospodarski razvoj

Članak 21.

Ulaganje i razvoj privatnog sektora

1. Suradnja podupire potrebne gospodarske i institucionalne reforme i politike na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini u svrhu stvaranja okruženja pogodnog za privatno ulaganje i razvoj dinamičnog, održivog i konkurentnog privatnog sektora. Suradnja nadalje podupire:

- (a) promicanje dijaloga i suradnje između privatnog i javnog sektora;
- (b) razvoj poduzetničkih sposobnosti i poslovne kulture;
- (c) privatizaciju i reformu poduzeća; i
- (d) razvoj i modernizaciju medijacijskog i arbitražnog sustava.

2. Suradnja također podupire poboljšanje kvalitete, dostupnosti i pristupačnosti finansijskim i nefinansijskim uslugama ponuđenima, u formalnom i neformalnom sektoru, privatnim poduzećima, i to:

- (a) mobilizacijom tokova privatnih uštedevina, domaćih i stranih, radi financiranja privatnih poduzeća, podupiranjem politika u svrhu razvoja modernog finansijskog sektora, uključujući i tržište kapitala, finansijske institucije i održiva mikrofinancijska poslovanja;
- (b) razvojem i jačanjem poslovnih institucija i posredničkih organizacija, udruga, gospodarskih komora i lokalnih operatora iz privatnog sektora koji podržavaju i pružaju nefinansijske usluge poduzetnicima, a kao što su stručne, tehničke, upravljačke, obrazovne i komercijalne usluge; i

- (c) podržavajući institucije, programe, aktivnosti i inicijative koje doprinose razvoju i prijenosu tehnologija te znanja, vještina i najboljih praksi na sve vidove poslovnog upravljanja.

3. Suradnja promiče poslovni razvoj osiguranjem financiranja, jamstava i tehničke podrške u svrhu poticanja i podupiranja stvaranja, osnivanja, širenja, diverzifikacije, obnove, restrukturiranja, modernizacije ili privatizacije dinamičnih, održivih i konkurentnih poduzeća u svim gospodarskim sektorima, kao i osiguranjem finansijskih posrednika, kao što su institucije za financiranje razvoja i poduzetnički kapital te društava koja se bave finansijskim najmom:

- (a) stvaranjem i/ili jačanjem finansijskih instrumenata u obliku ulagačkog kapitala;
 - (b) unapređenjem pristupa bitnim ulaznim informacijama, kao što su poslovne informacije te uslugama savjetovanja, konzultantskim uslugama i uslugama tehničke pomoći;
 - (c) povećanjem izvoznih aktivnosti, posebno jačanjem kapaciteta u svim područjima vezanim uz trgovinu; i
 - (d) poticanjem veza među trgovačkim društvima, mreža i suradnje, posebno one koje uključuju prijenos tehnologije, znanja i vještine na nacionalnoj, regionalnoj i razini AKP-a i EU-a, te partnerstva s inozemnim privatnim ulagačima koja su sukladna ciljevima i smjernicama razvojne suradnje AKP-a i EU-a.
4. Suradnja podupire razvoj malog poduzetništva osiguravanjem boljeg pristupa finansijskim i nefinansijskim uslugama, odgovarajuće politike i regulatornog okvira za njihov razvoj te osiguravanjem obrazovnih i informacijskih usluga o najboljim praksama u mikrofinancijama.

5. Potpora ulaganju i razvoju privatnog sektora objedinjuje aktivnosti i inicijative na makroekonomskoj, mezoekonomskoj i mikroekonomskoj razini.

Članak 22.

Makroekonomske i strukturne reforme i politike

- 1. Suradnja podupire napore država AKP-a kako bi provele:
 - (a) makroekonomski rast i stabilizaciju discipliniranim poreznom i monetarnom politikom koja će dovesti do smanjenja inflacije i poboljšati vanjske i porezne prihode jačanjem finansijske stege, povećanjem transparentnosti i učinkovitosti državnog proračuna, poboljšanjem kvalitete, pravčnosti i sastava porezne politike; i

(b) strukturne politike koje su osmišljene kako bi ojačale ulogu različitih nositelja, posebno privatnog sektora, i poboljšale okružje za povećanje u poslovanju, ulaganjima i zapošljavanju te kako bi:

- i. liberalizirale trgovačko i devizno poslovanje te konvertibilnost tekućeg poslovanja, uzimajući u obzir posebnosti svake države;
- ii. osnažile reforme tržišta radne snage i proizvoda;
- iii. potakle reforme finansijskih sustava koji potpomažu razvoj održivih bankarskih i nebankarskih sustava, tržištâ kapitala i finansijskih usluga, uključujući mikrofinancije;
- iv. poboljšale kvalitetu privatnih i javnih usluga, i
- v. potakle regionalnu suradnju i postupnu integraciju makroekonomskih i monetarnih politika.

2. Oblikovanje makroekonomskih politika i programâ strukturne prilagodbe odražava sociopolitičku pozadinu i institucionalnu sposobnost odnosnih država, osigurava pozitivni utjecaj na smanjenje siromaštva i pristup socijalnim službama, a temelji se na sljedećim načelima:

- (a) za analizu problema koje treba riješiti te osmišljavanje i provedbu reformi ponajprije snose odgovornost države AKP-a;
- (b) programi potpore prilagođavaju se različitim situacijama u svakoj od država AKP-a te uvažavaju društvene uvjete, kulturu i okoliš tih država;
- (c) priznaje se i poštuje pravo država AKP-a na određivanje smjera i slijeda njihovih razvojnih strategija i prioriteta;
- (d) brzina reformi realna je i u skladu sa sposobnostima i sredstvima svake države AKP-a; i
- (e) jačanje komunikacije i informiranja stanovništava o gospodarskim i socijalnim reformama i politikama.

Članak 23.

Razvoj gospodarskog sektora

Suradnja podupire održivu politiku i institucionalne reforme te ulaganja potrebna kako bi gospodarske djelatnosti i proizvodni resursi svima bili jednakost dostupni, a posebno:

- (a) razvoj sustava ospozobljavanja koji doprinose povećanju produktivnosti u formalnom i neformalnom sektoru;
- (b) kapital, potraživanja, zemljišta, posebno u pogledu vlasničkih prava i prava korištenja;
- (c) razvoj ruralnih strategija sa ciljem uspostave okvira za decentralizirano planiranje te raspodjelu resursa i upravljanje njima;
- (d) strategije poljoprivredne proizvodnje, nacionalnih i regionalnih politika sigurne opskrbe hranom, održivi razvoj vodnih resursa i ribarstva, kao i morskih resursa unutar isključivih gospodarskih zona država AKP-a. Bilo koji sporazum o ribarstvu koji bi se mogao sklopiti između Zajednice i država AKP-a mora biti u skladu s razvojnim strategijama u ovom području;
- (e) gospodarsku i tehnološku infrastrukturu i usluge, uključujući promet, telekomunikacijske sustave, komunikacijske usluge i razvoj informacijskog društva;
- (f) razvoj konkurentnih industrijskih, rudarskih i energetskih sektora, uz istodobni razvoj privatnog sektora i njegovo jače uključivanje;
- (g) razvoj trgovine, uključujući promicanje poštene trgovine;
- (h) razvoj poslovanja, financija i bankarstva te ostalih uslužnih sektora;
- (i) razvoj turizma; i
- (j) razvoj znanstvene, tehnološke i istraživačke infrastrukture i usluga, uključujući povećanje, prijenos i usvajanje novih tehnologija;
- (k) jačanje kapaciteta u proizvodnim područjima, posebno u javnom i privatnom sektoru.

Članak 24.

Turizam

Suradnja će biti usmjerena k održivom razvoju turističke industrije u državama i subregijama AKP-a, prepoznačajući njezinu sve veću važnost za rast uslužnog sektora u državama AKP-a i širenje njihove globalne trgovine, prepoznačajući njihovu sposobnost poticanja ostalih gospodarskih sektora i ulogu koju može odigrati u iskorjenjivanju siromaštva.

Programi i projekti suradnje podupirat će napore država AKP-a kako bi uspostavili i poboljšali zakonski i institucionalni okvir tih zemalja te sredstva za razvoj i provedbu održivih turističkih politika i programa, kao i za, među ostalim, bolju konkurentnost tog sektora, posebno malog i srednjeg poduzetništva (MSP), za potporu i promicanje ulaganja, razvoj proizvoda, uključujući razvoj autohtonih kultura u državama AKP-a te jačanje veza između turizma i ostalih gospodarskih sektora.

ODJELJAK 2.

Društveni i ljudski razvoj

Članak 25.

Razvoj društvenog sektora

1. Suradnja podupire napore država AKP-a u razvijanju općih i sektorskih politika i reformi koje poboljšavaju pokrivenost, kvalitetu i pristup temeljnoj socijalnoj infrastrukturi i uslugama te uzimaju u obzir lokalne potrebe i specifične zahtjeve najranjivijih i obespravljenih te tako smanjuju nejednak pristup tim uslugama. Posebna se pažnja posvećuje osiguravanju odgovarajućih razina javne potrošnje u društvenim sektorima. U tom kontekstu, cilj suradnje je:

- (a) unapređenje obrazovanja i osposobljavanja te jačanje tehničkih sposobnosti i vještina;
- (b) unapređenje zdravstvenih sustava i prehrane, iskorjenjivanje gladi i neuhranjenosti, osiguravanje odgovarajuće i sigurne opskrbe hranom;

(c) objedinjavanje populacijskih problema s razvojnim strategijama kako bi se poboljšalo reproduktivno zdravlje, primarna zdravstvena zaštita, planiranje obitelji i sprečavanje osakačivanja ženskih spolnih organa;

(d) promicanje borbe protiv HIV-a/AIDS-a;

(e) povećanje sigurnosti opskrbe vodom u kućanstvima i poboljšanje pristupa vodi sigurnoj za piće te odgovarajuće provođenje zdravstvenih mjera;

(f) poboljšanje dostupnosti dostupnog i primjerenog doma za sve pružanjem potpore programima izgradnje jeftinih socijalnih stanova te unapređenje urbanog razvoja; i

(g) poticanje promicanja načina sudjelovanja u socijalnom dijalogu kao i poštovanja temeljnih socijalnih prava.

2. Suradnja podupire jačanje sposobnosti u socijalnim područjima kao što su programi za izobrazbu u oblikovanju socijalnih politika i svremenih načina upravljanja socijalnim projektima i programima; politike koje vode k tehnološkim inovacijama i istraživanjima; unapređenje lokalnog stručnog znanja i promicanje partnerstava te okrugle stolove na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini.

3. Suradnja promiče i podupire razvoj i provedbu politika i sustava socijalne zaštite i sigurnosti kako bi se povećala društvena povezanost i promicala samopomoć i solidarnost u zajednici. Težište potpora će među ostalim biti na razvoju inicijativa temeljenih na ekonomskoj solidarnosti, posebno osnivanjem fondova za socijalni razvoj prilagođenih lokalnim potrebama i nositeljima.

Članak 26.

Pitanja koja se odnose na mlade

Suradnja također podupire uspostavu jedinstvene i sveobuhvatne politike u svrhu otkrivanja potencijala mladih i njihove bolje integracije u društvo kako bi u potpunosti iskoristili svoj potencijal. U tom kontekstu, suradnja podupire politike, mјere i aktivnosti u svrhu:

(a) zaštite prava djece i mladih, posebno djevojčica;

(b) promicanje vještina, energije, inovativnosti i potencijala mladih kako bi se povećale njihove ekonomske, društvene i kulturne mogućnosti te povećale mogućnosti njihovog zapošljavanja u proizvodnom sektoru;

- (c) pomaganja institucijama u zajednici kako bi djeci omogućili razvoj njihovog tjelesnog, psihološkog, socijalnog i ekonomskog potencijala; i
- (d) ponovna integracija djece u društvo tijekom poraća kroz rehabilitacijske programe.

Članak 27.

Kulturni razvoj

Suradnja u području kulture usmjerena je ka:

- (a) uključivanju kulturne dimenzije na svim razinama razvojne suradnje;
- (b) priznavanju, očuvanju i promicanju kulturnih vrijednosti i identitetâ kako bi se omogućio dijalog između kultura;
- (c) priznavanju, očuvanju i promicanju vrijednosti kulturnog naslijeda; podupiranje razvoja sposobnosti u tom sektoru; te
- (d) razvoju kulturnih industrija i povećanju mogućnosti pristupa kulturnim dobrima i uslugama.

ODJELJAK 3.

Regionalna suradnja i integracija

Članak 28.

Opci pristup

Suradnja pruža učinkovitu pomoć pri ostvarivanju ciljeva i prioriteta koje su države AKP-a same odredile u kontekstu regionalne i subregionalne suradnje i integracije, uključujući međuregionalnu suradnju te suradnju među državama AKP-a. Regionalna suradnja također može uključivati prekomorske države i teritorije (PDT-i) i najudaljenije regije. U tom se kontekstu potpora suradnji usmjerava na:

- (a) poticanje postupne integracije država AKP-a u svjetsko gospodarstvo;
- (b) ubrzanje gospodarske suradnje i razvoja unutar regija država AKP-a, kao i među njima;
- (c) promicanje slobodnog kretanja osoba, roba, usluga, kapitala, radne snage i tehnologije među državama AKP-a;

- (d) ubrzanje diverzifikacije gospodarstava država AKP-a i koordinacija i usklajivanje regionalnih i subregionalnih politika suradnje; i
- (e) promicanje i širenje trgovine u državama AKP-a i među njima, kao i s trećim zemljama.

Članak 29.

Regionalna gospodarska integracija

Suradnja u području regionalne gospodarske integracije pruža potporu:

- (a) razvoju i jačanju sposobnosti:
 - i. institucija i organizacija za regionalnu integraciju koje osnivaju države AKP-a kako bi promicale regionalnu suradnju i integraciju; i
 - ii. nacionalnih vlada i parlamenta u području regionalne integracije;
- (b) poticanju sudjelovanja najmanje razvijenih država (NRD) AKP-a u uspostavi regionalnih tržišta i raspodjeli dobiti ostvarenoj na njima;
- (c) provedbi politika sektorske reforme na regionalnoj razini;
- (d) liberalizaciji trgovine i plaćanja;
- (e) promicanju prekograničnih, stranih i domaćih, ulaganja te ostalih regionalnih ili subregionalnih inicijativa gospodarske integracije; i
- (f) vođenju računa o posljedicama neto prijelaznih troškova regionalne integracije na proračunski prihod i platnu bilancu.

Članak 30.

Regionalna suradnja

1. Regionalna suradnja obuhvaća raznovrsna funkcionalna i tematska područja gdje se rješavaju zajednički problemi i koriste prednosti ekonomija razmjera, uključujući:
 - (a) infrastrukturu, posebno promet i komunikacije te njihovu sigurnost i usluge, uključujući razvoj regionalnih mogućnosti u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT);
 - (b) okoliš; upravljanje vodnim resursima i energijom;
 - (c) zdravlje, obrazovanje i izobrazbu;
 - (d) razvoj istraživanja i tehnološki razvoj;

- (e) regionalne inicijative za pripravnost u slučaju prirodnih katastrofa te ublaživanje njihovih učinaka; i
 - (f) druga područja, uključujući kontrolu oružja, borbu protiv zlouporabe droge, organiziranog kriminala, pranja novca, mita i korupcije.
2. Suradnja također podupire programe i inicijative za suradnju između država AKP-a i unutar njih.
3. Suradnja pomaže pri promicanju i razvoju regionalnog političkog dijaloga u područjima sprečavanja i rješavanja sukoba, ljudskih prava i demokratizacije, razmjene, umrežavanja i promicanja mobilnosti među različitim nositeljima razvoja, posebno u civilnom društvu.

ODJELJAK 4.

Tematska i transverzalna pitanja

Članak 31.

Pitanja jednakosti spolova

Suradnja doprinosi jačanju politika i programa koji unapređuju, osiguravaju i povećavaju jednakost spolova, uključujući muškaraca i žena u svim područjima političkog, gospodarskog, društvenog i kulturnog života. Suradnja doprinosi i osiguranju boljeg pristupa ženâ svim izvorima potrebnima za potpuno ostvarenje njihovih temeljnih prava. Konkretnije, suradnjom se postiže odgovarajući okvir za:

- (a) integraciju pristupa koji na svakoj razini razvojne suradnje uvažava jednakost spolova, uključujući makroekonomske politike, strategije i aktivnosti; te
 - (b) poticanje donošenja konkretnih pozitivnih mera u korist žena, kao što su:
 - i. sudjelovanje u političkom životu na nacionalnoj i lokalnoj razini;
 - ii. pomoć ženskim organizacijama;
 - iii. pristup temeljnim socijalnim službama, posebno odgoju i obrazovanju, zdravstvenoj zaštiti i planiranju obitelji;
 - iv. pristup proizvodnim resursima, posebno zemlji i zajmovima te tržištu rada; i
 - v. vođenje posebne brige o ženama u pružanju hitne pomoći i kod rehabilitacije.
2. Suradnja također vodi računa o:
- (a) ranjivosti malih otočnih država AKP-a, posebno zbog opasnosti od klimatskih promjena;

Članak 32.

O koliš i prirodna bogatstva

1. Suradnja na zaštiti okoliša i održivom korištenju te upravljanju prirodnim bogatstvima usmjerena je ka:

- (a) uključivanju održivosti okoliša u sve vidove razvojne suradnje i pružanju potpore programima i projektima koje provode različiti nositelji;
- (b) unapređenju i/ili jačanju znanstvenih i tehničkih sposobnosti ljudi i institucija za upravljanje okolišem i to za sve nositelje zaštite okoliša;
- (c) podupiranju konkretnih mera i programa usmjerenih k rješavanju kritičnih pitanja održivog upravljanja, a koji se odnose na sadašnje i buduće regionalne i međunarodne obveze koje se tiču rudnih i prirodnih bogatstava kao što su:
 - i. tropske šume, izvori vode, obalni, morski i ribarstveni resursi, životinjski svijet, tla, bioraznovrsnost;
 - ii. zaštita osjetljivih ekosustava (npr. koraljni greben);
 - iii. obnovljivi izvori energije, poglavito sunčeva energija i energetska učinkovitost;
 - iv. održivi ruralni i urbani razvoj;
 - v. dezertifikacija, suša i deforestacija;
 - vi. razvoj inovativnih rješenja urbanih problema okoliša; i
 - vii. promicanje održivog turizma;

- (d) razmatranju pitanja prijevoza i odlaganja opasnog otpada.

2. Suradnja također vodi računa o:

- (a) ranjivosti malih otočnih država AKP-a, posebno zbog opasnosti od klimatskih promjena;

- (b) sve gorim problemima suša i dezertifikacije, posebno u najmanje razvijenim državama te u državama bez izlaza na more; i
- (c) razvoju institucija i izgradnji kapaciteta.

- (a) reformu i modernizaciju javne službe;
- (b) pravne i sudske reforme te modernizaciju pravosudnog sustava;
- (c) unapređenje i jačanje upravljanja javnim financijama;
- (d) ubrzanje reformi bankarskog i finansijskog sektora;
- (e) unaprjeđenje upravljanja javnim dobrima i reformu postupaka javne nabave, i
- (f) političku, upravnu, gospodarsku i finansijsku decentralizaciju.

Članak 33.

Razvoj institucija i jačanje sposobnosti

1. Suradnja posvećuje sustavnu pozornost institucionalnim aspektima i u tom kontekstu podupire napore država AKP-a u razvoju i snaženju struktura, institucija i postupaka koji pomažu:

- (a) promicati i održavati demokraciju, ljudsko dostojanstvo, socijalnu pravdu i pluralizam, u potpunosti poštujući raznolikost unutar društava i među njima;
- (b) promicati i održavati opće i potpuno poštovanje, nadgledanje i zaštitu svih ljudskih prava i temeljnih sloboda;
- (c) razvijati i jačati vladavinu prava te poboljšati pristup pravosuđu, jamčeći stručnost i neovisnost pravnog sustava; i
- (d) osigurati transparentno i odgovorno vladanje i upravljanje u svim javnim institucijama.

2. Stranke zajedno rade u borbi protiv mita i korupcije u svim svojim društвима.

3. Suradnja podupire napore država AKP-a u razvoju njihovih javnih institucija u pozitivnu snagu rasta i razvoja te kako bi postigli značajna poboljšanja u učinkovitosti vladinih službi budуći da utječu na živote običnih ljudi. U tom kontekstu, suradnja pomaže reformi, racionalizaciji i modernizaciji javnog sektora. Konkretno, potpora suradnji usmjerava se na:

- 4. Suradnja također pomaže u ponovnoj uspostavi i ili povećanju sposobnosti kritičnog javnog sektora i u pružanju potpore institucijama potrebnima za poticanje tržišne ekonomije, posebno u pružanju potpore u:
 - (a) razvoju pravnih i regulatornih sposobnosti potrebnih za svladavanje poslovanja tržišne ekonomije, uključujući politiku tržišnog natjecanja i politiku zaštite potrošača;
 - (b) unapređenju sposobnosti za analizu, planiranje, oblikovanje i provedbu politika, posebno na području gospodarstva, društva, okoliša, istraživanja, znanosti i tehnologije te inovacija;
 - (c) modernizaciji, jačanju i reformi finansijskih i monetarnih institucija te poboljšanju postupaka;
 - (d) jačanju sposobnosti na lokalnoj i općinskoj razini, koja je potrebna za provedbu politike decentralizacije i povećanje sudjelovanja stanovništva u procesu razvoja, i
 - (e) razvoju sposobnosti u ostalim kritičnim područjima, kao što su:
 - i. međunarodni pregovori; i
 - ii. upravljanje i koordinacija vanjskom pomoći.
- 5. Suradnja obuhvaća sva područja i sektore suradnje kako bi potakla nastanak nedržavnih nositelja i razvoj njihovih sposobnosti te ojačala strukture za informiranje, dijalog i konzultacije među njima i nacionalnim vlastima, uključujući i na regionalnoj razini.

GLAVA II.

GOSPODARSKA I TRGOVINSKA SURADNJA

POGLAVLJE 1.

Ciljevi i načela

Članak 34.

Ciljevi

1. Cilj je gospodarske i trgovinske suradnje poticanje neomeđane i postupne integracije država AKP-a u svjetsko gospodarstvo, poštujući njihove političke odluke i prioritete razvoja, te tako promicati njihov održivi razvoj i doprinositi iskorjenjivanju siromaštva u državama AKP-a.

2. Konačni je cilj gospodarske i trgovinske suradnje omogućiti državama AKP-a da u potpunosti sudjeluju u međunarodnoj trgovini. U tom kontekstu, posebna pažnja namijenjena je potrebi država AKP-a da aktivno sudjeluju u višestranim pregovorima o trgovini. S obzirom na trenutni stupanj razvoja država AKP-a, gospodarska i trgovinska suradnja usmjerena je tome da se državama AKP-a omogući suočavanje s izazovima globalizacije i postupno prilagođavanje novim uvjetima međunarodne trgovine kako bi se na taj način olakšao njihov prijelaz u liberalizirano globalno gospodarstvo.

3. Radi toga gospodarska i trgovinska suradnja teži povećanju proizvodnje, opskrbe i trgovinskog kapaciteta država AKP-a, kao i njihovog kapaciteta za privlačenje ulaganja. Nadalje, teži stvaranju nove trgovinske dinamike između stranaka, jačanju trgovinskih i ulagačkih politika država AKP-a i poboljšanju sposobnosti država AKP-a za rješavanje svih pitanja vezanih uz trgovinu.

4. Gospodarska i trgovinska suradnja u potpunosti se provodi u skladu s odredbama WTO-a, uključujući poseban i različit tretman, uzimajući u obzir obostrane interesa stranaka i njihove pojedinačne stupnjeve razvoja.

Članak 35.

Načela

1. Gospodarska i trgovinska suradnja temelji se na istinskom, ojačanom i strateškom partnerstvu. Nadalje, temelji se na sveobuhvatnom pristupu izgrađenom na snazi i postignućima pretходnih konvencija između država AKP-a i EU-a, koristeći sva

raspoloživa sredstva kako bi se oticanjem ograničenja na strani ponude i potražnje postigli ciljevi postavljeni gore. U tom kontekstu, posebna se pažnja posvećuje mjerama trgovinskog razvoja kao sredstvu povećanja konkurentnosti država AKP-a. Stoga, odgovarajuća se važnost pridaje trgovinskom razvoju unutar razvojnih strategija država AKP-a, koje Zajednica podupire.

2. Gospodarska i trgovinska suradnja oslanja se na regionalne integracijske inicijative država AKP-a, imajući na umu da je regionalna integracija ključni instrument za integraciju država AKP-a u svjetsko gospodarstvo.

3. Gospodarska i trgovinska suradnja uzima u obzir različite potrebe i stupnjeve razvoja država i regija AKP-a. U tom kontekstu stranke potvrđuju svoju privrženost osiguravanju posebnog i različitog tretmana za sve države AKP-a, provedbi posebnog tretmana za najmanje razvijene države AKP-a i vođenju računa o ranjivosti malih država, država bez izlaza na more te otočnih država.

POGLAVLJE 2.

Novi trgovinski dogovori

Članak 36.

Načini

1. S obzirom na ciljeve i načela izložena gore, stranke su suglasne sklopiti nove trgovinske dogovore sukladne sa Svjetskom trgovinskom organizacijom (WTO) kojima se postupno uklanjuju prepreke trgovljaju između njih i jača suradnja u svim područjima vezanim uz trgovinu.

2. Stranke su suglasne da se novi trgovinski dogovori uvede postupno te stoga priznaju potrebu za pripremno razdoblje.

3. Kako bi se olakšao prijelaz na nove trgovinske dogovore, jednostrane trgovinske povlastice koje se primjenjuju prema Četvrtoj konvenciji između država AKP-a i EU-a, tijekom pripremnog razdoblja vrijede za sve države AKP-a, pod uvjetima definiranim u Dodatku V. ovog Sporazuma.

4. U tom kontekstu, stranke potvrđuju važnost protokola o robi, priloženima uz Dodatak V. ovog Sporazuma. Suglasne su o potrebi njihove revizije u kontekstu novih trgovinskih dogovora, posebno u vezi njihove usklađenosti s pravilima WTO-a, radi zaštite povlastica koje proizlaze iz njih, imajući na umu poseban pravni status Protokola o šećeru.

Članak 37.

Postupci

1. Pregovori o sporazumima o gospodarskom partnerstvu pregovaraju se tijekom pripremnog razdoblja koje završava najkasnije 31. prosinca 2007. Formalni pregovori o novim trgovinskim dogovorima počinju u rujnu 2002., a novi trgovinski dogovori stupaju na snagu do 1. siječnja 2008., osim ako se stranke međusobno ne dogovore o ranijem datumu.

2. Poduzimaju se sve potrebne mјere kako bi se unutar pripremnog razdoblja osiguralo uspješno zaključenje pregovora. U tu se svrhu razdoblje do početka službenih pregovora o novim trgovinskim dogovorima aktivno koristi za početne pripreme za te pregovore.

3. Pripremno razdoblje također se koristi za izgradnju kapaciteta javnog i privatnog sektora država AKP-a, uključujući mјere za povećanje konkurentnosti, za jačanje regionalnih organizacija te za potporu inicijativama regionalne trgovinske integracije, po potrebi i pomoću proračunske prilagodbe i fiskalne reforme, kao i za unapređivanje i razvoj infrastrukture te za promicanje ulaganja.

4. Stranke će redovito preispitivati napredak priprema i pregovora te će 2006. izvršiti službeni i sveobuhvatni pregled dogovora planiranih za sve države kako bi se pobrinule da za pripreme ili pregovore nije potrebno još vremena.

5. Pregovori o sporazumima o gospodarskom partnerstvu bit će pokrenuti s onim državama AKP-a koje same smatraju da su u stanju to učiniti, na razini na kojoj one smatraju da je to primjerno te u skladu s postupcima koje je usuglasila Skupina država AKP-a, uzimajući u obzir procese regionalne integracije unutar država AKP-a.

6. Zajednica će 2004. ocijeniti stanje država koje ne pripadaju skupini najmanje razvijenih država i koje nakon konzultacija sa Zajednicom odluče da nisu u stanju ući u sporazume o gospodarsko partnerstvu te će ispitati alternativne mogućnosti kako bi tim državama pružila novi okvir za trgovinu koji je istovjetan njihovom postojećem položaju te je u skladu s pravilima WTO-a.

7. Pregovori o sporazumima o gospodarskom partnerstvu poglavito teže uspostavi rasporeda za postupno uklanjanje prepreka trgovini između stranaka, u skladu s relevantnim pravilima WTO-a. Sa strane Zajednice, liberalizacija trgovine temelji se na pravnoj stečevini Zajednice i teži poboljšanju trenutačnog pristupa tržištu za države AKP-a kroz, među ostalim, preispitivanje pravila o porijeklu. Pregovori vode računa o stupnju razvoja i društveno-gospodarskom učinku trgovinskih mјera na države AKP-a te o njihovom kapacitetu za prilagodbu i usklađivanje njihovih gospodarstava procesu liberalizacije. Pregovori će stoga biti što fleksibilniji u utvrđivanju trajanja dostahtnog tranzicijskog razdoblja, konačnog popisa proizvoda, uzimajući u obzir osjetljive sektore, te o stupnju nesimetrije u smislu rasporeda o ukidanju tarifa, pri čemu se pridržavaju pravila WTO-a koja su tada na snazi.

8. Stranke blisko surađuju unutar WTO-a u svrhu obrane postignutih sporazuma, posebno s obzirom na stupanj raspoložive fleksibilnosti.

9. Zajednica će do godine 2000. započeti proces koji će do kraja višestranih pregovora o trgovini, a najkasnije do 2005. omogućiti bescarinški pristup za uglavnom sve proizvode iz svih najmanje razvijenih država, nadograđujući se na stupanj postojećih odredbi o trgovini iz Četvrte konvencije država AKP-a i EU-a te koji će pojednostaviti i pregledati pravila o porijeklu, uključujući odredbe o kumulaciji koje se primjenjuju na njihov izvoz.

Članak 38.

Zajednički ministarski trgovinski odbor

1. Osniva se Zajednički ministarski trgovinski odbor AKP-a i EU-a.

2. Ministarski trgovinski odbor obraća posebnu pažnju na trenutne višestrandne pregovore o trgovini i ispituje učinak inicijativa za širu liberalizaciju na trgovinu između AKP-a i EU-a i razvoj gospodarstava AKP-a. Daje sve potrebne preporuke radi očuvanja povlastica iz dogovora o trgovini između AKP-a i EU-a.

3. Ministarski trgovinski odbor sastaje se najmanje jednom godišnje. Njegov poslovnik utvrđuje Vijeće ministara. Sastoji se od predstavnika država AKP-a i Zajednice.

POGLAVLJE 3.

Suradnja u međunarodnim forumima

Članak 39.

Opc e o d r e d b e

1. Stranke naglašavaju važnost njihovog aktivnog sudjelovanja u WTO-u kao i u ostalim relevantnim međunarodnim organizacijama na način da postaju članice tih organizacija i strogo slijede njihove programe i aktivnosti.

2. Suglasne su blisko surađivati u određivanju i promicanju svojih zajedničkih interesa u međunarodnoj gospodarskoj i trgovinskoj suradnji, posebno u WTO-u, uključujući sudjelovanje u postavljanju i provedbi programa u budućim višestranim pregovorima o trgovini. U tom kontekstu, posebnu pažnju pridaju poboljšanju pristupa Zajednici i drugim tržištima proizvoda i usluga porijekлом iz država AKP-a.

3. Također su suglasne o važnosti fleksibilnosti unutar pravila WTO-a kako bi se poštovao stupanj razvoja država AKP-a, kao i teškoće pri ispunjavanju njihovih obveza. Nadalje su suglasne o potrebi tehničke pomoći kako bi se državama AKP-a omogućila provedba njihovih obveza.

4. Zajednica je suglasna razvojem potrebnog kapaciteta za pregovaranje, učinkovito sudjelovanje, praćenje i provedbu tih sporazuma pomoći državama AKP-a u njihovim naporima da, u skladu s odredbama iz ovog Sporazuma, postanu aktivni članovi tih organizacija.

Članak 40.

R o b a

1. Stranke potvrđuju potrebu osiguranja boljeg djelovanja međunarodnog tržišta robom i povećanja tržišne transparentnosti.

2. Potvrđuju svoju spremnost da intenziviraju međusobne konzultacije u međunarodnim forumima i organizacijama koje se bave robom.

3. Radi toga dolazi do razmjena mišljenja na zahtjev bilo koje stranke:

- u vezi s djelovanjem postojećih međunarodnih sporazuma ili specijaliziranih međuvladinih radnih grupa s ciljem da ih se poboljša i učini učinkovitijima, u skladu s tržišnim tendencijama,
- kada je predloženo sklapanje ili obnavljanje nekog međunarodnog sporazuma ili uspostavljanje specijalizirane međuvladine radne grupe.

Cilj je takvih razmjena mišljenja poštovanje pojedinačnih interesa svake stranke. Prema potrebi one se mogu održavati u okviru Ministarskog trgovinskog odbora.

POGLAVLJE 4.

Trgovina uslugama

Članak 41.

Opc e o d r e d b e

1. Stranke naglašavaju sve veću važnost usluga u međunarodnoj trgovini i njihov velik doprinos gospodarskom i društvenom razvoju.

2. Potvrđuju svaka svoje obveze iz Općeg sporazuma o trgovini i uslugama (GATS) i naglašuju potrebu za poseban i različit tretman pružatelja usluga iz država AKP-a.

3. U okviru pregovora o postupnoj liberalizaciji trgovine i usluga, kao što je predviđeno člankom XIX. GATS-a, Zajednica se obvezuje s naklonošću razmotriti poboljšanje prioriteta država AKP-a u rasporedu EZ-a, u pogledu udovoljavanja njihovim specifičnim interesima.

4. Nadalje, stranke su suglasne o cilju proširenja svog partnerstva kroz sporazume o gospodarskom partnerstvu kako bi, nakon što steknu iskustva u primjeni tretmana najpovlaštenije države prema GATS-u, obuhvatili liberalizaciju usluga u skladu s odredbama GATS-a, posebno onih odredaba koje se odnose na sudjelovanje država u razvoju u sporazumima o liberalizaciji.

5. Zajednica podupire napore država AKP-a u jačanju njihovog kapaciteta u pružanju usluga. Posebna se pažnja posvećuje uslugama vezanima uz rad, poslovanje, distribuciju, finansije, turizam, kulturu te graditeljstvo i povezane inženjerske usluge radi povećanja njihove konkurentnosti te s time i povećanja vrijednosti i opsega njihove trgovine robom i uslugama.

Članak 42.

Pomorski promet

1. Stranke priznaju važnost ekonomičnog i učinkovitog pomorskog prometa usluga u sigurnom i čistom morskom okolišu kao glavnog oblika prijevoza koji olakšava međunarodnu trgovinu te tako čini jednu od pokretačkih snaga gospodarskog i trgovinskog razvoja.

2. Obvezuju se promicati liberalizaciju pomorskog prometa te u tu svrhu na nediskriminirajućoj i trgovinskoj osnovi učinkovito primjenjuju načelo neograničenog pristupa tržištu međunarodnog pomorskog prometa.

3. Svaka stranka, među ostalim, osigurava tretman koji nije nepovoljniji od onog koji se primjenjuje na njezine vlastite brodove, brodovima kojima upravljaju državljanji ili trgovačka društva druge stranke te brodovima koji su registrirani na području bilo koje stranke, što se tiče pristupa lukama, korištenju infrastrukture i pomoćnog pomorskog prijevoza tih luka, kao i odgovarajućih naknada i pristojbi, carinskih pogodnosti te dodjeljivanja vezova i mogućnosti utovara i istovara.

4. Zajednica podupire napore država AKP-a u razvoju i promicanju ekonomičnih i učinkovitih usluga pomorskog prijevoza u državama AKP-a radi povećanja sudjelovanja subjekata iz država AKP-a u međunarodnim brodarskim uslugama.

Članak 43.

Informacijske i komunikacijske tehnologije te informatičko društvo

1. Stranke priznaju važnu ulogu informacijskih i komunikacijskih tehnologija, kao i aktivnog sudjelovanja u informatičkom društvu, kao prepostavke uspješne integracije država AKP-a u svjetsko gospodarstvo.

2. Stoga iznova potvrđuju svaka svoje obveze prema postojećim višestranim sporazumima, posebno Protokola o osnovnim telekomunikacijama priloženog uz GATS, te pozivaju one države AKP-a koje još nisu potpisnice tih sporazuma da im se pridruže.

3. Nadalje su suglasne da potpuno i aktivno sudjeluju u bilo kojim budućim pregovorima koji bi se mogli odvijati u tom području.

4. Stranke će stoga poduzeti mjere koje će stanovnicima država AKP-a omogućiti lak pristup informacijskim i komunikacijskim tehnologijama, pomoći, među ostalim, i sljedećih mjeri:

- razvojem i poticanjem upotrebe pristupačnih obnovljivih izvora energije,
- razvojem i postavljanjem širih jeftinih bežičnih mreža.

5. Stranke su također suglasne da intenziviraju međusobnu suradnju u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija te informatičkog društva. Ta je suradnja posebno usmjerena prema većem nadopunjavanju i usklajivanju komunikacijskih sustava na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini te njihovoj prilagodbi novim tehnologijama.

POGLAVLJE 5.

Područja vezana uz trgovinu

Članak 44.

Opreme odredbe

1. Stranke priznaju sve veću važnost novih područja vezanih uz trgovinu u olakšavanju postupne integracije država AKP-a u svjetsko gospodarstvo. Stoga su suglasne jačati svoju suradnju u tim područjima uspostavom potpunog i uskladenog sudjelovanja u relevantnim međunarodnim forumima i sporazumima.

2. U skladu s odredbama ovog Sporazuma i razvojnim strategijama usuglašenima između stranaka, Zajednica podupire napore država AKP-a u jačanju njihovog kapaciteta za savladavanje svih područja vezanih uz trgovinu, uključujući, tamo gdje je to potrebno, poboljšanje i podupiranje institucionalnog okvira.

Članak 45.

Politika tržišnog natjecanja

1. Stranke su suglasne da su uvođenje i provedba učinkovitih i zdravih politika i pravila tržišnog natjecanja od ključne važnosti kako bi se poboljšalo i osiguralo ozračje povoljno za ulaganja, proces održive industrijalizacije i pristup tržištima.

2. Za osiguranje uklanjanja smetnji zdravom tržišnom natjecanju i uvažavajući različite stupnjeve razvoja i gospodarskih potreba država AKP-a, obvezuju se provoditi nacionalna i regionalna pravila i politike, uključujući kontrolu te, pod određenim uvjetima, zabranu sporazuma između poduzetnika, odluka udruženja poduzetnika i usklađenih praksi između poduzetnika čiji je cilj ili posljedica sprečavanje, ograničenje ili narušavanje tržišnog natjecanja. Stranke su nadalje suglasne zabraniti zloupotrebu vladajućeg položaja jednog ili više poduzetnika na zajedničkom tržištu Zajednice ili na području država AKP-a.

3. Stranke su također suglasne učvrstiti suradnju u tom području kako bi s odgovarajućim nacionalnim agencijama za zaštitu tržišnog natjecanja koje postupno osiguravaju da i privatna i državna poduzeća učinkovito primjenjuju pravila tržišnog natjecanja, oblikovale i podupirale učinkovite politike tržišnog natjecanja. Suradnja u tom području posebno uključuje pomoći u izradi odgovarajućeg pravnog okvira i njegove upravne provedbe s posebnom pozornošću na poseban položaj najmanje razvijenih država.

Članak 46.

Zaštita pravâ intelektualnog vlasništva

1. Ne dovodeći u pitanje položaj stranaka u višestranim pregovorima, stranke potvrđuju potrebu za osiguranjem odgovarajuće i učinkovite razine zaštite prava intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva te ostalih prava obuhvaćenih TRIPS-om, uključujući zaštitu zemljopisnih oznaka, u skladu s međunarodnim standardima radi smanjenja narušavanja i prepreka dvostranoj trgovini.

2. U tom kontekstu naglašavaju važnost pridržavanja Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva (TRIPS) Sporazuma o WTO-u te Konvencije o biološkoj raznolikosti (CBD).

3. Također su suglasne o potrebi pristupanja svim relevantnim međunarodnim konvencijama o intelektualnom, industrijskom i trgovačkom vlasništvu iz dijela I. Sporazuma TRIPS, u skladu s njihovim stupnjem razvoja.

4. Zajednica, njene države članice i države AKP-a mogu razmotriti zaključivanje sporazuma koji za cilj imaju zaštitu žigova i zemljopisnih oznaka za proizvode od posebnog interesa za bilo koju od stranaka.

5. Za potrebe ovog Sporazuma, intelektualno vlasništvo uključuje posebno autorska prava, uključujući autorska prava vezana za računalne programe i srodnja prava, uključujući umjetnička obličja te industrijsko vlasništvo koje uključuje korisne modele, patente, uključujući patente za biotehnološke izume i biljne vrste ili druge učinkovite sustave *sui generis*, industrijska obličja, zemljopisne oznake, uključujući oznake podrijetla, žigove za robu i usluge, topografije integriranih sklopova kao i pravnu zaštitu baza podataka i zaštitu od nepoštenog tržišnog natjecanja iz članka 10a Pariške konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva i zaštitu neobjavljenih povjerljivih informacija o tehnološkom znanju i vještinama.

6. Stranke su nadalje suglasne jačati svoju suradnju u tom području. Na zahtjev i pod obostrano usuglašenim uvjetima suradnja se, među ostalim, proširuje na sljedeća područja: pripremu zakona i propisa za zaštitu i provedbu prava intelektualnog vlasništva, zaštitu od zlouporabe takvih prava od strane vlasnika prava i kršenja takvih prava od strane konkurenata, uspostavu i učvršćivanje domaćih i regionalnih ureda i ostalih agencija, uključujući potporu za regionalne organizacije za zaštitu intelektualnog vlasništva koje se bave provedbom i zaštitom, uključujući izobrazbu osoblja.

Članak 47.

Normizacija i potvrđivanje

1. Stranke su suglasne tješnje surađivati na području normizacije, potvrđivanja i osiguranja kvalitete kako bi uklonile nepotrebne tehničke prepreke i smanjile međusobne razlike na tim područjima i time olakšale trgovinu.

U tom kontekstu potvrđuju svoju privrženost Sporazumu o tehničkim zaprekama u trgovini, priloženog Sporazumu o WTO-u (Sporazum TBT).

2. Suradnja u području normizacije i potvrđivanja namijenjena je promicanju kompatibilnih sustava između stranaka te posebno obuhvaća:

- mjere, u skladu sa Sporazumom TBT, kojima se promiče veća primjena međunarodnih tehničkih propisa, standarda i postupaka ocjene sukladnosti, uključujući konkretnе sektorske mjere, u skladu sa stupnjem gospodarskog razvoja država AKP-a,
 - suradnju na području upravljanja i osiguravanja kvalitete u odabranim sektorima važnim za države AKP-a,
 - potporu inicijativama za izgradnju kapaciteta država AKP-a na područjima ocjene sukladnosti, mjeriteljstva i normizacije,
 - razvoj funkcionalnih veza između europskih i AKP institucija za normizaciju, ocjenu sukladnosti i ovjeravanje.
3. Stranke se obvezuju pravodobno razmotriti sklapanje sporazuma o međusobnom priznavanju u sektorima od obostranoga gospodarskog interesa.

Članak 48.

Sanitarne i fitosanitarne mjere

1. Stranke priznaju pravo svake stranke da usvaja ili provodi sanitарne i fitosanitarne mjere potrebne za zaštitu života ili zdravlja ljudi, životinja ili biljaka, pod uvjetom da te mjere ne čine sredstvo arbitrarne diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine općenito. Radi toga potvrđuju svoju privrženost Sporazumu o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjeru priloženog Sporazumu o WTO-u (SPS sporazum), uzimajući u obzir njihove pojedinačne stupnjeve razvoja.
2. Nadalje se obvezuju jačati koordinaciju, konzultacije i informacije u vezi s obavještavanjem i primjeni predloženih sanitarnih i fitosanitarnih mjeru, u skladu sa sporazumom SPS kada god te mjeru mogu utjecati na interes bilo koje od stranaka. Također su suglasne o prethodnom savjetovanju i koordinaciji u okviru Codexa Alimentarius, Međunarodnog ureda za epizotije i Međunarodne konvencije o zaštiti biljaka radi unapređivanja njihovih zajedničkih interesa.
3. Stranke su suglasne ojačati svoju suradnju radi povećanja kapaciteta javnog i privatnog sektora država AKP-a na tom području.

Članak 49.

Trgovina i okoliš

1. Stranke potvrđuju svoju privrženost promicanju razvoja međunarodne trgovine na takav način da osiguraju održivo i zdravo upravljanje okolišem, u skladu s međunarodnim konvencijama i obvezama u tom području i s poštovanjem njihovog pojedinačnog stupnja razvoja. Suglasne su da treba voditi računa o posebnim potrebama i zahtjevima država AKP-a pri oblikovanju i provedbi ekoloških mjera.
2. Imajući na umu načela prihvaćena u Riju i u svrhu jačanja međusobne potpore trgovine i okoliša, stranke su suglasne da povećaju svoju suradnju na tom području. Suradnja posebno teži uspostavi suvih nacionalnih, regionalnih i međunarodnih politika, jačanju kontrola kakvoće roba i usluga vezanih uz okoliš te poboljšanju ekološki prihvatljivih metoda proizvodnje u relevantnim sektorima.

Članak 50.

Trgovinske radne norme

1. Stranke potvrđuju svoju privrženost međunarodno priznatim osnovnim radnim normama, utvrđenima relevantnim konvencijama Međunarodne organizacije rada (ILO), a posebno slobodi udruživanja i pravu na kolektivno pregovaranje, ukladanju prisilnog rada, iskorjenjivanju najgorih oblika dječjeg rada i nediskriminaciji u vezi sa zapošljavanjem.
2. Suglasne su jačati suradnju u tom području, posebno u vezi s:
 - razmjenom informacija o odnosnim zakonima i propisima o radu,
 - oblikovanjem nacionalnog radnog zakonodavstva i jačanjem postojećeg zakonodavstva,
 - obrazovnim programima i programima za bolju osviještenost,
 - provedbom poštovanja nacionalnog zakonodavstva i propisa o radu.
3. Stranke su suglasne da se radne norme ne smiju koristiti u svrhu trgovinskog protekcionizma.

Članak 51.**Potrošačka politika i zaštita zdravlja potrošača**

1. U svrhu uklanjanja zapreka u trgovini, stranke su suglasne pojačati suradnju u području potrošačke politike i zaštite zdravlja potrošača, vodeći računa o domaćim propisima.

2. Suradnja će posebno stremiti jačanju institucionalne i tehničke sposobnosti u tom području, uspostavi sustava brzog alarmiranja i uzajamnog obavještavanja o opasnim proizvodima, razmjeni informacija i iskustava o uspostavi i djelovanju tržišnog nadzora proizvoda i sigurnosti proizvoda, poboljšanju informiranja potrošača o cijenama, svojstvima ponuđenih proizvoda i usluga, poticanju razvoja neovisnih udrug potrošača i veza između predstavnika interesa potrošača, poboljšanju kompatibilnosti potrošačkih politika i sustava, obavješćivanju o provedbi zakonodavstva i promicanju suradnje u istraživanju štetnih ili nepoštenih praksi u poslovanju te provedbi zabrana izvoza roba i usluga čija je prodaja zabranjena u državi njihove proizvodnje u trgovini između stranaka.

Članak 52.**Odredba o izuzimanju od plaćanja poreza**

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 31. Priloga IV., tretman najpovlaštenije države dodijeljen u skladu s odredbama ovog Sporazuma ili bilo kojeg dogovora postignutog prema ovom Sporazumu, ne primjenjuje se na porezne povlastice koje stranke nude ili mogu u budućnosti nuditi na temelju dogovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili drugih poreznih dogovora ili domaćih poreznih propisa.

2. Ništa iz ovog Sporazuma ili bilo kojeg dogovora postignutog prema ovom Sporazumu ne smije se tumačiti kako bi se sprječilo donošenje ili provedba bilo koje mjeru u svrhu sprečavanja izbjegavanja ili utaje poreza sukladno s odredbama o porezima iz dogovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili drugih poreznih dogovora ili domaćih poreznih propisa.

3. Ništa iz ovog Sporazuma ili bilo kojeg dogovora postignutog prema ovom Sporazumu ne tumači se kako bi se u primjeni relevantnih odredbi njihovih poreznih propisa stranke sprječilo u razlikovanju poreznih obveznika koji nisu u istom položaju, posebno u odnosu na njihovo prebivalište ili u odnosu na mjesto gdje je njihov kapital uložen.

POGLAVLJE 6.**Suradnja na drugim područjima****Članak 53.****Sporazum o ribarstvu**

1. Stranke izjavljuju svoju spremnost za pregovaranjem sporazumâ o ribarstvu u svrhu jamčenja održivih i obostrano zadovoljavajućih uvjeta za ribolovne aktivnosti u državama AKP-a.

2. Pri sklapanju ili provedbi takvih sporazuma, ne dovodeći u pitanje posebne dogovore između država u razvoju unutar istoga geografskog područja, uključujući uzajamne dogovore o ribarstvu, države AKP-a ne diskriminiraju Zajednicu i ne prave razliku između država članica, niti pak Zajednica diskriminira države AKP-a.

Članak 54.**Prehrambena sigurnost**

1. Što se tiče raspoloživih poljoprivrednih proizvoda, Zajednica se obvezuje osigurati da povrat izvoznih carina može biti utvrđen unaprijed za sve države AKP-a u pogledu popisa proizvoda sastavljenog na temelju prehrambenih zahtjeva koje iznesu te države.

2. Utvrđivanje je moguće godinu dana unaprijed i provodit će se svake godine tijekom trajanja ovog Sporazuma, pri čemu se podrazumijeva da će se razina povrata odrediti na načine na koje to Komisija redovno čini.

3. Posebni sporazumi mogu se sklopiti s onim državama AKP-a koje to zatraže u okviru svojih politika o prehrambenoj sigurnosti.

4. Posebni sporazumi iz stavka 3. neće ugroziti proizvodne i trgovinske tokove u regijama AKP-a.

DIO 4.

SURADNJA U FINANCIRANJU RAZVOJA

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

Ciljevi, načela, smjernice i podobnost*Članak 55.*

Ciljevi

Ciljevi suradnje u financiranju razvoja su, osiguranjem odgovarajućih finansijskih sredstava i odgovarajuće tehničke pomoći, pružiti potporu i promicati napore država AKP-a da na temelju obostranog interesa i u duhu međuvisnosti postignu ciljeve utvrđene ovim Sporazumom.

Članak 56.

Načela

1. Suradnja u financiranju razvoja provodi se na temelju i u skladu s razvojnim ciljevima, strategijama i prioritetima koje utvrde države AKP-a, na nacionalnoj i na regionalnoj razini. Vodit će se računa o njihovim pojedinačnim geografskim, društvenim i kulturnim obilježjima, kao i o njihovim specifičnim mogućnostima. Povrh toga, suradnja:

- (a) promiče lokalno vlasništvo na svim razinama razvojnog procesa;
- (b) odražava partnerstvo temeljeno na zajedničkim pravima i obvezama;
- (c) naglašava važnost predvidljivosti i sigurnosti u tijekovima sredstava, dodijeljenih po vrlo povoljnim uvjetima i trajno;
- (d) je fleksibilna i odgovara okolnostima u svakoj državi AKP-a te se prilagođava posebnoj prirodi dotičnog projekta ili programa; i
- (e) osigurava učinkovitost, koordinaciju i dosljednost.

2. Za najmanje razvijene države AKP-a suradnja osigurava poseban tretman te vodi računa o ranjivosti država AKP-a bez izlaza na more te otočnih država AKP-a. Povrh toga, rješavaju se posebne potrebe država u poslijeratnom razdoblju.

Članak 57.

Smjernice

1. Aktivnosti financirane u okviru ovog Sporazuma u bliskoj suradnji provode države AKP-a i Zajednica, s time da se priznaje koncept jednakosti između partnera.

2. Države AKP-a odgovorne su za:

- (a) određivanje ciljeva i prioriteta na kojima se temelje indikativni programi;
- (b) odabir projekata i programa;
- (c) pripremu i prezentaciju dosjea projekta i programa;
- (d) pripremanje, pregovaranje i zaključenje ugovora;
- (e) provedbu i vođenje projekata i programa; i
- (f) održavanje projekata i programa.

3. Ne dovodeći u pitanje gornje odredbe i nedržavni nositelji koji udovoljavaju uvjetima također mogu biti odgovorni za predlaganje i provedbu programa i projekata na područjima kojima se bave.

4. Države AKP-a i Zajednica zajednički su odgovorne za:

- (a) uspostavu smjernica za suradnju u financiranju razvoja unutar zajedničkih institucija;
- (b) donošenje indikativnih programa;
- (c) procjenu projekata i programa;

- (d) osiguranje jednakih uvjeta za sudjelovanje u pozivima za javno nadmetanje i dodjeli ugovora;
- (e) praćenje i ocjenjivanje učinaka i rezultata projekata i programa; i
- (f) osiguranje ispravnog, brzog i učinkovitog izvođenja projekata i programa.

5. Zajednica je odgovorna za donošenje odluka o finansiranju projekata i programa.

6. Osim ako nije drukčije predviđeno ovim Sporazumom, sve odluke za koje je potrebno odobrenje bilo koje stranke odobravaju se, ili se smatraju odobrenima, u roku od 60 dana od obavijesti o odluci druge stranke.

Članak 58.

P o d o b n o s t z a f i n a c i r a n j e

1. Na finansijsku potporu u skladu s ovim Sporazumom pravo imaju sljedeći subjekti ili tijela:

- (a) države AKP-a;
- (b) regionalna ili međudržavna tijela kojima pripada jedna ili više država AKP-a i koja imaju ovlaštenje tih država; te
- (c) zajednička tijela koja su države AKP-a i Zajednica uspostavile za postizanje pojedinih posebnih ciljeva.

2. Ovisno o suglasnosti određene države ili određenih država AKP-a, pravo na finansijsku potporu također imaju:

- (a) nacionalne i/ili regionalne javne ili polujavne agencije, tijela ili lokalne vlasti država AKP-a te posebno njihove finansijske institucije i razvojne banke;
- (b) trgovačka društva, poduzeća i druge privatne organizacije i privatni čimbenici država AKP-a;
- (c) poduzeća iz države članice Zajednice kako bi im se, uz njihove vlastite doprinose, omogućilo organiziranje proizvodnih projekata na području neke države AKP-a;
- (d) finansijski posrednici iz država AKP-a ili Zajednice koji pružaju, promiču i financiraju privatna ulaganja u državama AKP-a; i

- (e) nositelji decentralizirane suradnje te ostali nedržavni nositelji iz država AKP-a i Zajednice.

POGLAVLJE 2.

Opseg i priroda financiranja

Članak 59.

U okviru prioriteta koje je postavila određena država ili države AKP-a na nacionalnoj i regionalnoj razini, potpora se može pružiti projektima, programima i drugim oblicima djelovanja koji doprinose ciljevima utvrđenima ovim Sporazumom.

Članak 60.

Opseg financiranja

Opseg financiranja može, među ostalim, ovisno o potrebama i vrstama djelovanja koje se smatraju najprikladnjima, uključivati potporu:

- (a) mjerama koje doprinose smanjenju tereta duga i problema bilance plaćanja država AKP-a;
- (b) makroekonomskim i strukturalnim reformama i politikama;
- (c) ublažavanju nepovoljnih učinaka nestabilnosti u prihodima od izvoza;
- (d) sektorskim politikama i reformama;
- (e) institucionalnom razvoju i jačanju sposobnosti;
- (f) programima tehničke suradnje; i
- (g) humanitarnoj i hitnoj pomoći, uključujući pomoći izbjeglicama i raseljenim osobama, kratkotrajnim mjerama za oporavak i pripremljenosti na katastrofe.

Članak 61.

Vrsta financiranja

1. Vrsta financiranja, među ostalim, obuhvaća:

- (a) projekte i programe;
- (b) kreditne linije, sustave jamstava i sudjelovanje kapitala;
- (c) proračunsku potporu, bilo neposredno, državama AKP-a čije su valute konvertibilne i slobodno prenosive, ili posredno, iz fondova protustavke koje pokreću razni instrumenti Zajednice;

- (d) ljudske i materijalne resurse potrebne za učinkovito upravljanje i nadgledanje projekata i programâ;
- (e) sektorske i opće programe za potporu uvoza koji mogu imati oblik:
- i. sektorskih programa uvoza izravnom dodjelom ugovora, uključujući financiranje unosa u sustav proizvodnje i nabave u svrhu poboljšanja društvenih usluga;
 - ii. sektorskih programa uvoza dodjelom sredstava u stranoj valuti, danim u obrocima za financiranje sektorskih uvoza; i
 - iii. općih programa uvoza dodjelom sredstava u stranoj valuti, danim u obrocima za financiranje općeg uvoza koji obuhvaća veliki niz proizvoda.
2. Neposredna proračunska pomoć za potporu makroekonomskih ili sektorskih reformi dodjeljuje se:
- (a) ako je upravljanje javnom potrošnjom dovoljno transparentno, odgovorno i učinkovito;
 - (b) ako postoje dobro definirane makroekonomске ili sektorske politike koje utvrđuje država sama i s kojima su suglasni njihovi glavni donatori; i
 - (c) ako je javna nabava otvorena i transparentna.
3. Slična se izravna proračunska pomoć umjesto individualnim projektima postupno dodjeljuje sektorskim politikama.
4. Instrumenti se uvoznog programa ili proračunske pomoći utvrđeni gore također mogu koristiti za potporu podobnim državama AKP-a koje provode reforme u svrhu liberalizacije gospodarstva unutar regije koja stvara neto prijelazne troškove.
5. U okviru Sporazuma, za financiranje projekata, programa i drugih oblika djelovanja koji doprinose postizanju ciljeva ovog Sporazuma koristi se Europski fond za razvoj (u daljem tekstu Fond), uključujući sredstva partnera, neiskorištena sredstva iz prethodnih fondova, vlastita sredstva Europske investicijske banke (u daljem tekstu Banka), a, prema potrebi, i sredstva iz proračuna Europske zajednice.
6. Sredstva predviđena ovim Sporazumom mogu se koristiti za pokrivanje ukupnih lokalnih i vanjskih troškova projekata i programa, uključujući financiranje ponavljajućih troškova.

GLAVA II.

FINANCIJSKA SURADNJA

POGLAVLJE 1.

Financijska sredstva

Članak 62.

Ukupan iznos

1. Za potrebe utvrđene ovim Sporazumom, ukupni iznos financijske pomoći Zajednice i detaljni uvjeti financiranja navedeni su u Dodacima ovom Sporazumu.

2. Ako neka država AKP-a ne ratificira ovaj Sporazum ili ga otkaze, stranke prilagođavaju iznose sredstava navedene u Finansijskom protokolu Dodatka I. Usklađivanje finansijskih sredstava također se primjenjuje nakon:

- (a) pristupa Sporazumu nove države AKP-a koja nije sudjelovala u pregovorima o njegovom zaključivanju; i
- (b) proširenja Zajednice.

Članak 63.

Načini financiranja

Načine financiranja svakog projekta ili programa zajednički određuju dotična država ili države AKP-a i Zajednica pozivanjem na:

- (a) stupanj razvoja, zemljopisni položaj te gospodarske i finansijske okolnosti tih država;
- (b) prirodu projekta ili programa, njegov gospodarski i finansijski povrat, kao i njegov društveni i kulturni utjecaj; te
- (c) u slučaju zajmova, čimbenike koji jamče njihovo otplaćivanje.

Članak 64.

P o d z a j m o v i

1. Financijska pomoć može biti stavljena na raspolaganje predmetnim državama AKP-a ili putem njih ili, sukladno odredbama ovog Sporazuma, putem pogodnih financijskih institucija ili neposredno bilo kojem podobnom korisniku. Tamo gdje se financijska pomoć dodjeljuje krajnjem primatelju preko posrednika ili neposredno krajnjem korisniku u privatnom sektoru:

- (a) uvjeti na temelju kojih pomoć može biti stavljena na raspolaganje krajnjem primatelju preko posrednika ili neposredno krajnjem korisniku u privatnom sektoru navode se u sporazumu o financiranju ili u ugovoru o zajmu; i
 - (b) bilo koja financijska korist koja posredniku pripadne iz kreditne transakcije ili nastane iz neposrednog kreditiranja krajnjeg korisnika u privatnom sektoru koristi se u svrhu razvoja prema uvjetima iz sporazuma o financiranju ili ugovora o zajmu, nakon što se u obzir uzmu administrativni troškovi, tečajni i financijski rizici te trošak tehničke pomoći krajnjem primatelju.
2. Ako se financiranje odvija preko financijskog posrednika koji ima sjedište i/ili posluje u državama AKP-a, taj je posrednik odgovoran za odabir i procjenu individualnih projekata i upravljanje sredstvima koja su mu stavljena na raspolaganje prema uvjetima predviđenima ovim Sporazumom te zajedničkim dogovorom između stranaka.

Članak 65.

S u f i n a c i r a n j e

1. Financijska sredstva predviđena ovim Sporazumom mogu se, na zahtjev država AKP-a, koristiti za sufinanciranje organizirano posebno s razvojnim agencijama i institucijama, državama članicama Zajednice, državama AKP-a, trećim zemljama ili međunarodnim ili privatnim financijskim institucijama, poduzećima ili agencijama za kreditiranje izvoza.

2. Posebno se razmatra mogućnost sufinanciranja u slučajevima kada bi sudjelovanje Zajednice potaknulo sudjelovanje drugih izvora financiranja i gdje takvo financiranje može dovesti do povoljnijih financijskih paketa za tu državu AKP-a.

3. Sufinanciranje može biti u obliku zajedničkog ili usporednog financiranja. U svakom primjeru prednost se daje rješenju koje je prikladnije s točke gledišta ekonomičnosti. Povrh toga, poduzimaju se mjere za koordiniranje i usklajivanje aktivnosti zajednice i onih ostalih tijela u sufinanciranju kako bi se smanjila količina postupaka koje su države AKP-a dužne poduzeti te da se te postupke učini fleksibilnijima.

4. Postupak konzultacija i koordiniranja s drugim donatorima i sufinancijerima treba, tamo gdje je to moguće, ojačati i razviti uspostavom dogovora o okviru sufinanciranja, a politike i postupke sufinanciranja treba nadzirati kako bi se osigurala učinkovitost i najbolji mogući uvjeti.

POGLAVLJE 2.

Dug i potpora strukturnoj pomoći

Članak 66.

P o t p o r a o t p i s u d u g a

1. Radi smanjenja tereta duga država AKP-a i njihovih problema bilansom plaćanja, stranke su suglasne sredstva predviđena ovim Sporazumom koristiti za doprinos inicijativama za otpis duga odobrenima na međunarodnoj razini u korist država AKP-a. Povrh toga, za svaki slučaj pojedinačno, korištenje sredstava koja nisu potrošena u okviru prošlih indikativnih programa ubrzavaju se instrumentima za brzu isplatu predviđenima ovim Sporazumom. Zajednica se nadalje obvezuje ispitati kako se dugoročno druga sredstva osim EDF-a mogu pokrenuti za potporu međunarodno dogovorenih inicijativa za otpis duga.

2. Na zahtjev države AKP-a, Zajednica može odobriti:

- (a) pomoć za istraživanje i pronalaženje praktičnih rješenja zaduženosti, uključujući domaći dug, probleme otplate duga i probleme s bilansom plaćanja;
 - (b) osposobljavanje za upravljanje dugom i za međunarodne financijske pregovore, kao i potporu radionicama za izobrazbu, tečajevima i seminarima na tim područjima;
 - (c) pomoć za razvoj fleksibilnih tehnika i instrumenata za upravljanje dugom.
3. Radi doprinosa otplaćivanju duga koji je nastao od zajmova iz vlastitih sredstava Banke, posebnih zajmova i rizičnog kapitala, države AKP-a mogu, u skladu s dogovorima sklopljenima s Komisijom na temelju svakog pojedinog slučaja, za takvo otplaćivanje koristiti raspoložive strane valute iz ovog Sporazuma, kako i kada otplata duga dođe na naplatu te do visine potrebne za plaćanje u nacionalnoj valuti.

4. S obzirom na ozbiljnost problema međunarodnog duga i njegovog utjecaja na gospodarski rast, stranke izjavljuju svoju spremnost za nastavak razmjene gledišta, u kontekstu međunarodnih rasprava, o općem problemu duga te ne dovodeći u pitanje posebne rasprave koje se odvijaju u relevantnim forumima.

Članak 67.

Potpore strukturalnoj pomoći

1. Sporazum pruža potporu makroekonomskim i sektorskim reformama koje provode države AKP-a. U tom okviru, stranke osiguravaju da je prilagodba gospodarski održiva te društveno i politički podnošljiva. Potpora se pruža u kontekstu zajedničke ocjene Zajednice i te države AKP-a o mjerama za reformu poduzetima ili o kojima se razmišlja bilo na makroekonomskoj, bilo na sektorskoj razini te omogućava opće vrednovanje napora u provedbi reformi. Brza isplata važna je značajka programâ potpore.

2. Države AKP-a i Zajednica priznaju potrebu poticanja programâ reforme na regionalnoj razini, osiguravajući da se u pripremi i izvedbi nacionalnih programa vodi računa o regionalnim aktivnostima koje imaju utjecaj na nacionalni razvoj. S tom namjerom potpora strukturalnoj pomoći također nastoji:

(a) od početka dijagnoze, ugraditi mjere za poticanje regionalne integracije i voditi računa o posljedicama prekogranične prilagodbe;

(b) pružiti potporu usklajivanju i koordinaciji makroekonomskih i sektorskih politika, uključujući fiskalna i carinska područja, kako bi se ispunio dvostruki cilj regionalne integracije i strukturne reforme na nacionalnoj razini; te

(c) voditi računa o učincima neto prijelaznih troškova regionalne integracije na proračunski prihod i platnu bilancu, bilo kroz opće programe uvoza, bilo kroz proračunsku potporu.

3. Države AKP-a koje provode ili razmišljaju o reformi na makroekonomskoj ili sektorskoj razini smatrajuće se podobnima za dobivanje pomoći strukturalnoj prilagodbi, uzimajući u obzir regionalni kontekst, njihovu učinkovitost i vjerljivost učinak na gospodarsku, društvenu i političku dimenziju razvoja te postotje gospodarske i društvene teškoće.

4. Države AKP-a koje provode programe reforme koje priznaju i podupiru barem glavni višestrani donatori ili koji su dogovoren s takvima donatorima, no koji ih nužno ne finančiraju, smatraju se kao da su automatski ispunile uvjete za pomoć prilagodbi.

5. Potpora strukturalnoj pomoći pokreće se na fleksibilan način i u obliku sektorskih i općih programa uvoza ili proračunske potpore.

6. Priprema, procjena i financiranje potpore strukturalnoj pomoći odvija se prema odredbama o postupcima provedbe iz ovog Sporazuma, s obzirom na značajku brze isplate programa strukturne prilagodbe. Retroaktivno financiranje ograničenog dijela uvoza porijeklom iz država AKP-a i EU-a može biti dozvoljeno na temelju svakog pojedinog slučaja.

7. Provedba svakog programa potpore osigurava najširu i najtransparentniju moguću pogodnost gospodarskih subjekata iz država AKP-a za pristup sredstvima programa te usklađenost postupaka nabave s upravnim i trgovačkim praksama u dotičnim državama, osiguravajući najbolji mogući omjer cijene i kvalitete uvozne robe i potrebnu dosljednost s međunarodno postignutim napretkom u usklajivanju postupaka potpore strukturne prilagodbe.

POGLAVLJE 3.

Potpore u slučaju kratkotrajnih oscilacija u prihodu od izvoza

Članak 68.

1. Stranke potvrđuju da nestabilnost prihoda od izvoza, posebno u poljoprivredi i rudarstvu, može nepovoljno utjecati na razvoj država AKP-a i ugroziti postizanje njihovih razvojnih ciljeva. Stoga se unutar financiranja potpore dugotrajan razvoju osniva sustav dodatne potpore kako bi se umanjili nepovoljni učinci bilo kakve nestabilnosti u prihodima od izvoza, uključujući poljoprivrednu i rudarstvo.

2. Svrha potpore u slučajevima kratkotrajnih fluktuacija u prihodima od izvoza zaštita je makroekonomskih i sektorskih reformi i politika koje su ugrožene zbog pada prihoda te otkloniti nepovoljne učinke nestabilnosti u prihodima od izvoza, posebno od poljoprivrednih i rudarskih proizvoda.

3. Velika ovisnost gospodarstava država AKP-a o izvozu, posebno u sektorima poljoprivrede i rudarstva, uzima se u obzir pri alociranju sredstava u godini prijave. U tom kontekstu, najmanje razvijene države, države bez izlaza na more te otočne države AKP-a imaju povoljniji tretman.

4. Dodatna se sredstva osiguravaju u skladu s konkretnim načinima mehanizama potpore izloženima u Dodatku II. o Uvjetima financiranja.

5. Zajednica također pruža potporu tržišno utemeljenim programima osiguranja oblikovanima za države AKP-a koje se žele zaštитiti od rizika fluktuacija u prihodima od izvoza.

POGLAVLJE 4.

Potpore sektorskim politikama

Članak 69.

1. Suradnja raznim instrumentima i načinima predviđenima ovim Sporazumom podupire:

- (a) društvene i gospodarske sektorske politike i reforme;
 - (b) mjere za povećanje aktivnosti proizvodnog sektora i izvozne konkurentnosti;
 - (c) mjere za širenje usluga društvenog sektora;
 - (d) tematska i interdisciplinarna pitanja.
2. Ova se potpora prema potrebi pruža putem:

- (a) sektorskih programa;
- (b) proračunske pomoći;
- (c) ulaganja;
- (d) oporavka;
- (e) ospozobljavanja;
- (f) tehničke pomoći; i
- (g) institucionalne potpore.

POGLAVLJE 5.

Mikroprojekti i decentralizirana suradnja

Članak 70.

Kako bi se odgovorilo na potrebe lokalnih zajednica u vezi s razvojem i potaklo sve nositelje decentralizirane suradnje koji su

u položaju doprinijeti autonomnom razvoju država AKP-a da predlože i provode inicijative, suradnja podupire takve razvojne aktivnosti, u okviru utvrđenom pravilima i nacionalnom zakonodavstvu tih država AKP-a i odredaba indikativnog programa. U tom kontekstu suradnja podupire:

- (a) mikroprojekte na lokalnoj razini koji imaju gospodarski i socijalni učinak na život ljudi, odgovaraju na izražene i zapažene potrebe, a pokrenuti su na inicijativu te uz aktivno sudjelovanje lokalne zajednice koja ima koristi od njih; i
- (b) decentraliziranu suradnju, posebno tamo gdje takve aktivnosti spajaju napore i sredstva decentraliziranih nositelja iz država AKP-a i njihovih pandana iz Zajednice. Ovaj oblik suradnje omogućuje pokretanje sposobnosti, inovativnih načina djelovanja te sredstava decentraliziranih nositelja u svrhu razvoja države AKP-a.

Članak 71.

1. Mikroprojekti i decentralizirana suradnja mogu se podupirati iz finansijskih izvora iz Sporazuma. Projekti ili programi iz ovog oblika suradnje mogu ili ne moraju biti povezani s programima u sektorima na koje su usredotočeni indikativni programi, ali mogu predstavljati način postizanja konkretnih ciljeva indikativnog programa ili rezultata inicijativa lokalnih zajednica ili decentraliziranih nositelja.

2. Fond doprinosi financiranju mikroprojekata i decentralizirane suradnje, u kojem slučaju doprinos u pravilu ne prelazi tri četvrtine ukupnog troška svakog projekta i ne smije prelaziti ograničenje postavljeno u indikativnom programu. Ostatak sredstava osiguravaju:

- (a) pojedina lokalna zajednica u slučaju mikroprojekata (bilo vrstom, bilo oblikom usluga ili gotovine te prilagođeno njezinom kapacitetu za doprinos);
- (b) nositelji decentralizirane suradnje, pod uvjetom da finansijski, tehnički, materijalni i ostali izvori koje takvi agenti donesu, u pravilu nisu manji od 25 % predviđenih troškova projekta/programa; i
- (c) iznimno dotična država AKP-a, bilo u obliku finansijskog doprinsosa, bilo kroz korištenje javne opreme ili pružanjem usluga.

3. Na projekte i programe financirane u okviru mikroprojekata ili decentralizirane suradnje primjenjuju se postupci utvrđeni ovim Sporazumom, posebno oni iz višegodišnjih programa.

POGLAVLJE 6.

Humanitarna i hitna pomoć**Članak 72.**

1. Humanitarna i hitna pomoć pruža se stanovnicima država AKP-a suočenih s ozbiljnim gospodarskim i socijalnim poteškoćama izvanredne prirode nastalih zbog prirodnih katastrofa, kriza uzrokovanih ljudskim djelovanjem kao što su ratovi i ostali sukobi te izvanrednih okolnosti koje imaju usporedive učinke. Humanitarna i hitna pomoć pruža se koliko god je potrebno da se riješe hitne potrebe nastale iz tih situacija.

2. Humanitarna i hitna pomoć dodjeljuje se isključivo u skladu s potrebama i interesima žrtava katastrofa te sukladno načelima međunarodnog humanitarnog prava. Posebno nema diskriminacije žrtava na temelju rase, etničkog porijekla, vjere, spola, dobi, državljanstva ili političke pripadnosti te se jamči slobodan pristup žrtvama i njihova zaštita, kao i sigurnost humanitarnog osoblja i opreme.

3. Humanitarna i hitna pomoć teži:

- (a) zaštiti ljudskih života u krizama prouzročenima prirodnim katastrofama, sukobima ili ratom te u situacijama neposredno poslije njih;
- (b) doprinosu financiranju i dostavi humanitarne pomoći i neposrednom pristupu korisnika kojima je namijenjena svim dostupnim logističkim sredstvima;
- (c) ispunjavanju kratkoročnog oporavka i obnove kako bi se dijelu pogodenog stanovništva ponovno omogućilo korištenje minimuma društveno-gospodarske integracije i što brže stvaranje uvjeta za nastavak razvoja na temelju dugo-ročnih ciljeva koje postave te države AKP-a;
- (d) rješavanju potreba koje nastaju zbog raseljavanja ljudi (izbjeglice, raseljene osobe i povratnici) poslije prirodnih katastrofa ili onih uzrokovanih ljudskim djelovanjem tako da se koliko god da je potrebno udovoljava potrebama izbjeglica i raseljenih osoba (bez obzira gdje se oni nalazili) i omogući njihov dobrovoljni povratak i ponovna integraciju u njihovu matičnu državu; te
- (e) pomaganju državi AKP-a u uspostavi mehanizama za sprečavanje katastrofa i pripremljenost na njih, uključujući sustave za predviđanje i rano obavješćivanje, u svrhu smanjivanja posljedica katastrofa.

4. Pomoć slična onoj izloženoj gore može biti dodijeljena državama AKP-a koje prihvácaju izbjeglice ili povratnike kako bi odgovorile prijekim potrebama koje hitna pomoć ne pokriva.

5. S naglaskom na razvojni karakter pomoći dodijeljene u skladu s ovim člankom, pomoć se iznimno na temelju zahtjeva dotične države može koristiti zajedno s indikativnim programom.

6. Operacije humanitarne i hitne pomoći pokreću se na zahtjev države AKP-a pogodene kriznom situacijom, Komisije, međunarodnih organizacija ili lokalnih ili međunarodnih nedržavnih organizacija. Takva pomoć se pruža i provodi prema postupcima koji omogućuju brze, fleksibilne i učinkovite operacije. Zajednica poduzima odgovarajuće korake kako bi omogućila brzo djelovanje koje je potrebno kako bi se odgovorilo na neposredne potrebe zbog kojih je potrebna hitna pomoć.

Članak 73.

1. Djelovanje poslije hitne pomoći, usmjereni na psihološki i socijalni oporavak uslijed posljedica prirodnih katastrofa ili izvanrednih okolnosti koje imaju usporedive učinke, može biti poduzeto uz pomoć Zajednice u skladu s ovim Sporazumom. Takvo djelovanje koje koristi učinkovite i fleksibilne mehanizme mora olakšati prijelaz iz hitne faze u fazu razvoja, promicati ponovnu društveno-gospodarsku integraciju dijelova pogodenog stanovništva, ukloniti uzroke kriza koliko god je to moguće te ojačati institucije i vlasništvo lokalnih i državnih nositelja nad njihovom ulogom u oblikovanju politike održivog razvoja za dotičnu državu AKP-a.

2. Fond samo u iznimnim okolnostima financira kratkotrajno hitno djelovanje i to tamo gdje takva pomoć ne može biti financirana iz proračuna Zajednice.

POGLAVLJE 7.

Ulaganje i potpora razvoju privatnog sektora**Članak 74.**

Suradnja kroz finansijsku i tehničku pomoć podupire politike i strategije za ulaganje i razvoj privatnog sektora kao što je utvrđeno ovim Sporazumom.

Članak 75.

Promicanje ulaganja

Države AKP-a, Zajednica i njezine države članice, u opsegu svojih pojedinačnih nadležnosti, pridajući važnost privatnom ulaganju u promicanju njihove razvojne suradnje i priznavajući potrebu za poduzimanjem koraka za promicanje takvog ulaganja:

- (a) provode mjere za poticanje sudjelovanja u njihovim razvojnim naporima privatnih ulagača koji se pridržavaju ciljeva i prioriteta razvojne suradnje između država AKP-a i EU-a te odgovarajućeg zakonodavstva svojih država;
- (b) poduzimaju mjere i radnje koje pomažu stvaranju i održavanju predviđljivog i sigurnog ozračja za ulaganje te ulaze u pregovore o sporazumima koji će to ozračje poboljšati;
- (c) potiču privatni sektor EU-a na ulaganje i pružaju konkretnu pomoć njegovim pandanima u državama AKP-a u okviru zajedničke poslovne suradnje i partnerstva;
- (d) omogućuju stvaranje partnerstava i zajedničkih ulaganja poticanjem sufinanciranja;
- (e) sponzoriraju forme o sektorskom ulaganju za promicanje partnerstava i vanjskih ulaganja;
- (f) podupiru napore država AKP-a u privlačenju financiranja, s posebnim naglaskom na privatno financiranje, ulaganja u infrastrukturu te prihoda kojima se stvara infrastruktura od presudne važnosti za privatni sektor;
- (g) podupiru jačanje sposobnosti domaćih agencija za promicanje ulaganja te institucija uključenih u promicanje i olakšavanje stranih ulaganja;
- (h) pružaju informacije o mogućnostima za ulaganje i uvjetima poslovanja u državama AKP-a; i
- (i) promiču poslovni dijalog, suradnju i partnerstva privatnog sektora na nacionalnoj i regionalnoj razini te na razini država AKP-a i EU-a, posebno kroz poslovni forum privatnog sektora na razini država AKP-a i EU-a. Potpora djelovanju poslovnog foruma privatnog sektora na razini država AKP-a i EU-a pruža se u provedbi sljedećih ciljeva:
 - i. omogućiti dijalog unutar privatnog sektora država AKP-a i EU-a te između privatnog sektora država AKP-a i EU-a i tijela ustanovljenima u skladu sa Sporazumom;

ii. analizirati i relevantnim tijelima periodično pružati informacije o čitavom nizu pitanja koja se tiču odnosa između privatnih sektora država AKP-a i EU-a u kontekstu Sporazuma ili, općenitije, o gospodarskim odnosima Zajednice i država AKP-a; i

iii. analizirati i relevantnim tijelima periodično pružati informacije o konkretnim problemima sektorske prirode u vezi s, među ostalim, granama proizvodnje ili tipovima proizvoda na regionalnoj i subregionalnoj razini.

Članak 76.

Potpore i finansiranje ulaganja

1. Suradnja osigurava dugoročna finansijska sredstva, uključujući rizični kapital, kako bi pomogla promicanju rasta u privatnom sektoru i pomogla u tu svrhu pokrenuti domaći i strani kapital. S tim ciljem suradnja posebno osigurava:

- (a) potpore za finansijsku i tehničku podršku reformama politike, razvoju ljudskog potencijala, jačanju sposobnosti institucija ili drugim oblicima institucionalne potpore u vezi s konkretnim ulaganjem, mjerama za povećanje konkurentnosti poduzeća i jačanje kapaciteta privatnih finansijskih i nefinansijskih posrednika, omogućavanjem i promicanjem ulaganja te aktivnostima za povećanje konkurenčnosti;
- (b) savjetodavne i konzultantske usluge za pomoć pri stvaranju ozračja prijemušljivog za ulaganje i baze informacija za usmjeravanje i poticanje tijeka kapitala;
- (c) rizični kapital za ulaganje u vlastita sredstva ili kvazi kapital, jamstva za potporu domaćim i stranim privatnim ulaganjima te zajmove ili kreditne linije pod uvjetima utvrđenima u Dodatku II. o uvjetima financiranja ovog Sporazuma; i
- (d) zajmove iz vlastitih sredstava Banke.

2. Zajmovi iz vlastitih sredstava Banke dodjeljuju se u skladu s njezinim statutom i pod uvjetima utvrđenima u Dodatku II. ovom Sporazumu.

Članak 77.
Ulagачka jamstva

1. Ulagička jamstva sve su važnije oruđe razvojnog finansiranja pošto doprinose smanjenju rizika projekta te poticanju tokova privatnog kapitala. Suradnja će stoga osigurati sve veću dostupnost i korištenje osiguranja rizika kao mehanizam ublažavanja rizika radi poticanja povjerenja ulagača u države AKP-a.

2. Suradnja nudi jamstva i pomaže s jamstvenim fondovima koji pokrivaju rizik kvalificiranog ulaganja. Konkretno, suradnja pruža potporu:

- (a) programima reosiguranja koji pokrivaju neposredna strana ulaganja pogodnih ulagača; protiv pravnih nesigurnosti i velikih rizika od izvlaštenja, ograničenja prijenosa stranih valuta, rata i građanskih nemira te kršenja ugovora. Ulagači mogu projekte osigurati protiv bilo koje kombinacije ovih četiriju vrste rizika.
- (b) programima jamstava koji pokrivaju rizik u obliku djelomičnih jamstava za financiranje dugom. Na raspolaganju su djelomični rizik i djelomično jamstvo za kredit; te

(c) nacionalnim i regionalnim jamstvenim fondovima, posebno onima koji obuhvaćaju domaće finansijske institucije ili ulagače za poticanje razvoja finansijskog sektora.

3. Suradnja također pruža potporu jačanju sposobnosti, institucionalnoj potpori i sudjelovanju u temeljnem financiranju nacionalnih i/ili regionalnih inicijativa za smanjenje poslovnog

rizika za ulagače (među ostalim, jamstveni fondovi, regulatorna tijela, arbitražni mehanizmi i sustavi sudova za zaštitu ulaganja koja poboljšavaju sustave kreditiranja izvoza).

4. Suradnja takvu potporu pruža na temelju dopunske i dodane vrijednosti u odnosu na privatne i/ili javne inicijative te, kada god je to izvedivo, u partnerstvu s privatnim i ostalim javnim organizacijama. Države AKP-a i EU-a će u okviru Odbora AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja zajednički proučiti prijedlog za osnivanje jamstvene agencije država AKP-a i EU-a za pružanje i vođenje programa ulagačkih jamstava.

GLAVA III.

TEHNIČKA SURADNJA

Članak 79.

1. Tehnička suradnja pomaže državama AKP-a u razvoju nacionalnih i regionalnih izvora radne snage, održivom razvoju institucija neophodnih za uspjeh razvoja, uključujući, među ostalim, jačanje konzultantskih poduzeća i organizacija u državama AKP-a, kao i dogovore o razmjeni konzultantata između tih poduzeća iz država AKP-a i EU-a.

2. Nadalje, tehnička suradnja mora biti ekonomična i relevantna potrebi kojoj je namijenjena te također davati prednost

prijenosu znanja i iskustva i povećanju nacionalnih i regionalnih nadležnosti. Tehnička suradnja doprinosi postizanju ciljeva projekata i programa, uključujući napore za jačanje upravljačke sposobnosti nacionalnih i regionalnih službenika s ovlastima. Tehnička pomoć:

- (a) ovisi o potražnji te je stoga raspoloživa jedino na zahtjev pojedine države ili država AKP-a i prilagođava se potrebama primatelja;

- (b) dopunjaje i podupire napore država AKP-a u utvrđivanju njihovih vlastitih zahtjeva;
 - (c) nadzire se i prati kako bi se zajamčila učinkovitost;
 - (d) potiče sudjelovanje stručnjaka iz država AKP-a, konzultantskih poduzeća i istraživačkih institucija u ugovorima koje financira Fond te utvrđuje načine zapošljavanja nacionalnog i regionalnog osoblja na projektima Fonda;
 - (e) potiče upućivanje nacionalnih kadrova iz država AKP-a kao konzultanata u neku instituciju u njihovoј državi ili u susjednu državu ili u regionalnu organizaciju;
 - (f) teži razvijanju znanja o ograničenjima i potencijalu radne snage na nacionalnoj i regionalnoj razini i uspostavi registra stručnjaka iz država AKP-a, konzultanata i konzultantskih poduzeća prikladnih za zapošljavanje na projektima i programima koje financira Fond;
 - (g) podupire tehničku suradnju unutar država AKP-a radi promicanja razmjene tehničke pomoći te upravljačkog i stručnog znanja između država AKP-a;
 - (h) razvoju programa djelovanja za dugoročno jačanje institucija i razvoj osoblja kao sastavnom dijelu planiranja projekata i programa, vodeći računa o finansijskim potrebama;
 - (i) podupire dogovore o jačanju sposobnosti država AKP-a u svrhu jačanja vlastitog stručnog znanja; i
 - (j) pridaje posebnu pozornost razvoju sposobnosti država AKP-a u planiranju, provedbi i ocjenjivanju projekata, kao i u upravljanju proračunom.
3. Tehnička se pomoć može pružiti u svim područjima suradnje i u okvirima primjene ovog Sporazuma. Obuhvaćene radnje trebaju biti raznolike po opsegu i prirodi te prilagodene kako bi se udovoljilo potrebama država AKP-a.
4. Tehnička pomoć može biti konkretne ili opće prirode. Odbor AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja utvrđuje smjernice za provedbu tehničke suradnje.

Članak 80.

Kako bi se okrenuo odjlev mozgova iz država AKP-a, Zajednica pomaže državama AKP-a koje to zatraže da odgovarajućim poticajima omoguće osposobljenim državljanima država AKP-a s boravištem u razvijenim državama povratak u domovinu.

GLAVA IV.

POSTUPCI I SUSTAVI UPRAVLJANJA

Članak 81.

Postupci

Postupci upravljanja transparentni su, lako se primjenjuju i omogućuju decentralizaciju zadaća i odgovornosti. Provedba suradnje između država AKP-a i EU-a otvorena je nedržavnim nositeljima na područjima koja ih se tiču. Detaljne proceduralne odredbe za programiranje, pripremu, provedbu i upravljanje finansijskom i tehničkom suradnjom utvrđeni su Dodatkom IV. o Postupcima za provedbu i upravljanje. Vijeće ministara može na temelju preporuke Odbora AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja te odredbe preispisati, revidirati te izmjeniti.

Članak 83.

Odbor AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja

1. Vijeće ministara najmanje jednom godišnje ispituje postižu li se ciljevi suradnje u financiranju razvoja te ispituje opće i konkretne probleme koji nastaju provedbom te suradnje. Radi toga, u okviru Vijeća ministara ustanovljuje se Odbor AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja, u daljem tekstu „Odbor AKP-EU“.

2. Odbor AKP-EU, među ostalim:

- (a) osigurava cjelokupno postizanje ciljeva i načela suradnje u financiranju razvoja i utvrđuje opće smjernice njihove učinkovite i pravovremene provedbe;
- (b) razmatra probleme koji proizlaze iz provedbe razvojne suradnje te predlaže odgovarajuće mјere;

Članak 82.

Izvršni nositelji

Za provedbu finansijske i tehničke suradnje utvrđene ovim Sporazumom određuju se izvršni nositelji. Detaljne odredbe o odgovornostima izvršnih nositelja utvrđeni su u Dodatku IV. o Postupcima za provedbu i upravljanje.

- (c) pregledava dodatke Sporazumu kako bi se osigurala njihova stalna relevantnost te Vijeću ministara predlaže odobrenje odgovarajućih izmjena; i
- (d) razmatra aktivnosti uvedene u okviru Sporazuma za postizanje ciljeva promicanja razvoja i ulaganja privatnog sektora te ulagačke aktivnosti.

3. Odbor AKP-EU, koji se sastaje svakog tromjesečja, sastavljen je, na temelju pariteta, od predstavnika država AKP-a i

Zajednice ili njihovih ovlaštenih zastupnika. Kad god to jedna od stranaka zatraži, sastaje se na razini ministara, a najmanje jednom godišnje.

4. Vijeće ministara utvrđuje poslovnik Odbora AKP- EU, posebno uvjete predstavljanja i broj članova Odbora, detaljne postupke za njihovo vijećanje i uvjete za predsjedanje.

5. Odbor AKP- EU može sazvati sastanke stručnjaka kako bi razmotrili uzroke bilo kojih poteškoća ili uskih grla koji mogu prijeći učinkovitu provedbu razvojne suradnje. Ti stručnjaci Odboru preporučuju moguće načine otklanjanja takvih poteškoća ili uskih grla.

DIO 5.

OPĆE ODREDBE ZA NAJMANJE RAZVIJENE DRŽAVE AKP-a, DRŽAVE AKP-a BEZ IZLAZA NA MORE I OTOČNE DRŽAVE AKP-a

POGLAVLJE 1.

Opće odredbe

Članak 84.

1. Kako bi najmanje razvijene države AKP-a, države AKP-a bez izlaza na more i otočne države AKP-a u potpunosti mogu iskoristiti mogućnosti koje Sporazum nudi za ubrzanje njihovog razvoja, suradnja osigurava poseban tretman za najmanje razvijene države AKP-a te vodi računa o ranjivosti država AKP-a bez izlaza na more i otočnih država AKP-a. Također će u obzir uzeti potrebe država u situacijama nakon sukoba.

2. Neovisno o konkretnim mjerama i odredbama za najmanje razvijene države, države bez izlaza na more i otočne države u različitim poglavljima Sporazuma, posebna se pozornost u odnosu na te skupine, kao i na države u poslijeratnom razdoblju posvećuje:

- (a) jačanju regionalne suradnje;
- (b) prometnoj i komunikacijskoj infrastrukturi;
- (c) učinkovitom iskorištavanju morskih izvora i prodaji tako proizvedenih proizvoda te, u slučaju država bez izlaza na more, kopnenom ribarstvu;
- (d) strukturnoj prilagodbi gdje se vodi računa o stupnju razvoja tih država i jednako tako, u fazi provedbe, socijalnoj dimenziji prilagodbe; te

- (e) provedbi strategija opskrbe hranom i integriranih programa razvoja.

POGLAVLJE 2.

Najmanje razvijene države AKP-a

Članak 85.

1. S najmanje razvijenim državama AKP-a posebno se postupa kako bi im se omogućilo prevladavanje ozbiljnih gospodarskih i društvenih poteškoća koje ometaju njihov razvoj i ubrzanje njihovog razvoja.

2. Popis najmanje razvijenih država nalazi se u Dodatku VI. On može biti izmijenjen odlukom Vijeća ministara:

- (a) ako treća zemlja u usporedivom položaju pristupi ovom Sporazumu; i
- (b) ako gospodarska situacija u državi AKP-a znatno i trajno promijeni do te mjere da je treba uključiti u kategoriju najmanje razvijenih država ili ako uključenost u tu kategoriju više nije opravdana.

Članak 86.

Odredbe usvojene u odnosu na najmanje razvijene države AKP-a sadržane se u sljedećim člancima: 2., 29., 32., 35., 37., 56., 68., 84., 85.

POGLAVLJE 3.

Države AKP-a bez izlaza na more*Članak 87.*

1. Kako bi im se omogućilo da ubrzaju svoj razvoj, utvrđuju se posebne odredbe i mјere za potporu državama AKP-a bez izlaza na more u njihovim naporima za prevladavanje zemljopisnih poteškoća i ostalih zapreka koje koče njihov razvoj.

2. Popis najmanje razvijenih država AKP-a nalazi se u Dodatku VI. On može biti izmijenjen odlukom Vijeća ministara ako treća zemљa u usporedivom položaju pristupi ovom Sporazumu.

Članak 88.

Odredbe usvojene u odnosu na države AKP-a bez izlaza na more sadržane se u sljedećim člancima: 2., 32., 35., 56., 68., 84., 87.

POGLAVLJE 4.

Otočne države AKP-a*Članak 89.*

1. Kako bi im se omogućilo da ubrzaju svoj razvoj, utvrđuju se posebne odredbe i mјere za potporu otočnim državama AKP-a u njihovim naporima za prevladavanje prirodnih i zemljopisnih poteškoća i ostalih prepreka koje koče njihov razvoj.

2. Popis otočnih država AKP-a nalazi se u Dodatku VI. On može biti izmijenjen odlukom Vijeća ministara ako treća zemљa u usporedivom položaju pristupi ovom Sporazumu.

Članak 90.

Odredbe usvojene u odnosu na države AKP-a bez izlaza na more sadržane se u sljedećim člancima: 2., 32., 35., 56., 68., 84., 89.

DIO 6.

ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 91.***Sukob ovog Sporazuma s drugim međunarodnim ugovorima**

Nijedan međunarodni ugovor, konvencija, sporazum ili dogovor bilo koje vrste između jedne ili više država članica Zajednice i jedne ili više država AKP-a ne može prijeći provedbu ovog Sporazuma.

*Članak 92.***Opseg područja primjene**

Podložno posebnim odredbama koje se tiču odnosa između država AKP-a i francuskih prekomorskih departmana koji su u njima utvrđeni, ovaj se Sporazum primjenjuje, s jedne strane, na područja u kojima se primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske zajednice i prema uvjetima utvrđenima u tom Ugovoru te, s druge strane, na područja država AKP-a.

*Članak 93.***Ratifikacija i stupanje na snagu**

1. Ovaj Sporazum stranke potpisnice ratificiraju ili odobravaju u skladu s njihovim ustavnim pravilima i postupcima.

2. Instrumenti ratifikacije ili odobravanja ovog Sporazuma u slučaju država AKP-a deponiraju se u Glavnom tajništvu Vijeća Europske unije, a u slučaju Zajednice i njenih država članica u Glavnom tajništvu država AKP-a. Tajništva bez odgode obavještavaju države potpisnice i Zajednicu.

3. Ovaj Sporazum stupa na snagu prvoga dana drugog mjeseca koji slijedi danu polaganja instrumenata o ratifikaciji država članica i najmanje dvije trećine država AKP-a te instrumenta o odobrenju ovog Sporazuma od strane Zajednice.

4. Država potpisnica iz Skupine AKP-a koja nije dovršila postupke iz stavka 1. i 2. do dana stupanja na snagu ovog Sporazuma kao što je predviđeno stavkom 3., može to učiniti u roku od 12 mjeseci nakon tog datuma, ne dovodeći u pitanje odredbe iz stavka 6.

Na takve se države ovaj Sporazum primjenjuje od prvog dana drugog mjeseca koji slijedi dovršetku tih postupaka. Te države priznaju valjanost bilo koje mјere poduzete u provedbi Sporazuma nakon datuma njegovog stupanja na snagu.

5. Poslovnički institucija uspostavljenih ovim Sporazumom utvrđuju uvjete pod kojima predstavnici država potpisnica iz stavka 4. mogu prisustrovati u tim institucijama kao promatrači.

6. Vijeće ministara može odlučiti dodijeliti posebnu potporu državama AKP-a potpisnicama prethodnih konvencija između država AKP-a i EU-a koje, u nedostatku normalno uspostavljenih vladinih institucija, nisu bile u mogućnosti potpisati ili ratificirati ovaj Sporazum. Ova se potpora može odnositi na jačanje sposobnosti i na aktivnosti za gospodarski i društveni razvoj, posebno vodeći računa o potrebama najranjivijih dijelova stanovništva. U tom kontekstu, takve države moći će cipiti iz sredstava predviđenih u Dijelu 4. ovog Sporazuma o finansijskoj i tehničkoj suradnji.

Iznimno od odredaba stavka 4., one države koje su potpisnice Sporazuma mogu dovršiti postupke ratifikacije u roku od dvanaest mjeseci od ponovne uspostave vladinih institucija.

Zainteresirane države koje nisu ni potpisale niti ratificirale Sporazum mogu mu pristupiti u skladu s postupkom za pristupanje utvrđenim u članku 94.

Članak 94.

Pristupanje

1. Bilo koji zahtjev za pristupanje ovom Sporazumu od strane nezavisne države čija su struktura obilježja te gospodarska i društvena situacija usporedive s onima država AKP-a dostavlja se Vijeću ministara.

Ako Vijeće ministara zahtjev odobri, ta država pristupa Sporazumu polaganjem akta o pristupanju u Glavno tajništvo Vijeća Europske unije, koje ovjerenu presliku šalje Tajništvu država AKP-a i obavještava države članice. Vijeće ministara može utvrditi mjere izmjene i dopune koje su potrebne.

Ta država uživa ista prava i podložna je istim obvezama kao i države AKP-a. Njeno pristupanje ne može narušiti povlastice koje uživaju države AKP-a potpisnice ovog Sporazuma u skladu s odredbama o suradnji o finansiranju razvoja. Vijeće ministara može utvrditi uvjete i posebne aranžmane pristupanja pojedinačne države u posebnom protokolu koji čini sastavni dio Sporazuma.

2. Vijeće ministara obavještuje se o bilo kojem zahtjevu treće države da postane članicom gospodarske skupine država AKP-a.

3. Vijeće ministara obavještuje se o bilo kojem zahtjevu treće zemlje da postane članicom Europske unije. Tijekom pregovora između Unije i države kandidatkinje, Zajednica državama AKP-a pruža sve relevantne informacije, a one pak svoja zanimanja prenose Zajednici kako bi ih ona u potpunosti mogla poštovati. Zajednica obavještuje Tajništvo država AKP-a o bilo kojem pristupanju Europskoj uniji.

Bilo koja nova država članica Europske unije postaje strankom ovog Sporazuma od dana pristupanja na osnovi klauzule u tom smislu u aktu o pristupanju. Ako akt o pristupanju Uniji ne predviđa takvo automatsko pristupanje države članice ovom Sporazumu, ta mu država članica pristupa polaganjem akta o pristupanju u Glavno tajništvo Vijeća Europske unije, koje ovjerenu presliku šalje Tajništvu država AKP-a i obavještava države članice.

Stranke preispituju učinke pristupanja nove države članice ovom Sporazumu. Vijeće ministara može odlučiti o bilo kojim prijelaznim mjerama ili mjerama izmjene koje mogu biti potrebne.

Članak 95.

Rok trajanja sporazuma i klauzula o reviziji

1. Ovaj se sporazum sklapa za razdoblje od dvadeset godina, počevši od 1. ožujka 2000.

2. Financijski protokoli utvrđuju se za svako razdoblje od pet godina.

3. Zajednica i države članice, s jedne strane, i države AKP-a, s druge strane, obavještavaju drugu stranku najkasnije 12 mjeseci prije isteka svakog petogodišnjeg razdoblja o bilo kojoj reviziji odredbi koju žele učiniti u svrhu moguće izmjene Sporazuma. To se, međutim, ne primjenjuje na odredbe o gospodarskoj i trgovinskoj suradnji, za koju su utvrđeni posebni postupci revizije. Bez obzira na ovaj vremenski rok, ako jedna stranka zatraži reviziju bilo kojih odredbi Sporazuma, druga stranka ima razdoblje od dva mjeseca da zatraži proširenje revizije na druge odredbe koje su u vezi s onima koje su bile predmet početnog zahtjeva.

Deset mjeseci prije isteka ovog petogodišnjeg razdoblja, stranke započinju pregovore u svrhu ispitivanja bilo koje moguće izmjene odredbi koje su bile predmet obavijesti.

Članak 93. također se primjenjuje na učinjene izmjene.

Vijeće ministara donosi bilo koje prijelazne mjeru koje su potrebne dok izmijenjene odredbe ne stupe na snagu.

4. Osamnaest mjeseci prije isteka cjelokupnog razdoblja Sporazuma, stranke započinju pregovore kako bi ispitale koje će odredbe nakon toga uređivati njihove odnose.

Vijeće ministara usvaja bilo koje prijelazne mjeru koje su potrebne dok novi Sporazum ne stupi na snagu.

Članak 96.

Bitni elementi: postupci konzultacija i odgovarajuće mjere u vezi s ljudskim pravima, demokratskim načelima i vladavinom prava

1. U smislu ovog članka, izraz „stranka” odnosi se na Zajednicu i države članice Europske unije, s jedne strane, i na svaku državu AKP-a, s druge strane.

2. (a) Ako, usprkos političkom dijalogu koji se redovito odvija između stranaka, jedna stranka smatra da druga stranka ne ispunjava neku obvezu koja proizlazi iz poštovanja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava iz stavka 2., članka 9., osim u posebno hitnim slučajevima, dužna je drugoj stranci i Vijeću ministara dostaviti relevantne informacije potrebne za temeljito ispitivanje stanja radi pronalaženja rješenja prihvatljivog strankama. U tu svrhu poziva drugu stranku na konzultacije usredotočene na mjere koje ta stranka poduzima ili koje treba poduzeti kako bi popravila stanje.

Konzultacije se odvijaju na razini i u obliku koji se smatra najprikladnijim za pronalaženje rješenja.

Konzultacije počinju najkasnije 15 dana nakon poziva i nastavljaju se u razdoblju utvrđenom zajedničkim dogovorom, ovisno o prirodi i težini kršenja. U bilo kojem slučaju konzultacije traju najdulje 60 dana.

Ako konzultacije ne dovedu do rješenja prihvatljivog objema strankama, ako se konzultacije odbiju ili u posebno hitnim slučajevima mogu se poduzeti odgovarajuće mjere. Te se mjere opozivaju čim nestanu razlozi zbog kojih su pokrenute.

(b) Izraz „posebno hitni slučajevi” odnosi se na iznimne slučajeve posebno ozbiljnog i očitog kršenja jednog od bitnih elemenata iz stavka 2., članka 9., a koje zahtijeva trenutnu reakciju.

Stranka koja pribjegne provedbi postupka za posebno hitne slučajeve, o tome, osim ako za to nema vremena, zasebno obavještava drugu stranku i Vijeće ministara.

(c) „Odgovarajuće mjere” iz ovog članka mjere su poduzete u skladu s međunarodnim pravom i razmjerne su kršenju. U odabiru tih mera, prioritet imaju one

koje najmanje ometaju primjenu ovog sporazuma. Smatra se da obustavljanje predstavlja krajnju mjeru.

Ako se mjere poduzimaju u posebno hitnim slučajevima, o njima se bez odlaganja obavještava drugu stranku i Vijeće ministara. Na zahtjev stranke koje se to tiče, mogu biti sazvane konzultacije kako bi se temeljito ispitalo stanje te, ako je to moguće, pronašla rješenja. Te se konzultacije odvijaju u skladu s postupcima utvrđenima u drugom i trećem podstavku stavka (a).

Članak 97.

Postupci konzultacija i odgovarajuće mjere u vezi s korupcijom

1. Stranke smatraju da ako je Zajednica važan partner u smislu finansijske potpore gospodarskim i sektorskim politikama i programima, ozbiljni slučajevi korupcije trebaju dovesti do konzultacija između stranaka.

2. U takvim slučajevima bilo koja stranka može drugu pozvati na konzultacije. Takve konzultacije počinju najkasnije 21 dan nakon poziva i traju najdulje 60 dana.

3. Ako konzultacije ne dovedu do rješenja prihvatljivog objema strankama ili ako se konzultacije odbiju, stranke poduzimaju odgovarajuće mjere. U svakom slučaju, dužnost je stranke u slučaju kada se dese ozbiljni slučajevi korupcije, poduzeti mjeru potrebne za trenutačno popravljanje stanja. Mjere koje poduzima bilo koja stranka moraju biti razmjerne ozbiljnosti stanja. U odabiru tih mera, prioritet imaju one koje najmanje ometaju primjenu ovog sporazuma. Smatra se da obustavljanje predstavlja krajnju mjeru.

4. U smislu ovog članka, izraz „stranka” odnosi se na Zajednicu i države članice Europske unije, s jedne strane, i na svaku državu AKP-a, s druge strane.

Članak 98.

Rješavanje sporova

1. Bilo koji spor nastao tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma između jedne ili više država članica ili Zajednice, s jedne strane, i jedne ili više država AKP-a, s druge strane, iznosi se Vijeću ministara.

Između sastanaka Vijeća ministara, takvi se sporovi podnose Odboru veleposlanika.

2. (a) Ukoliko Vijeće ministara ne uspije riješiti spor, bilo koja stranka može zatražiti rješavanje spora arbitražom. U tu svrhu, svaka stranka imenuje po jednog arbitra u roku od trideset dana od zahtjeva za arbitražom. Propuste li to učiniti, svaka stranka može zamoliti glavnog tajnika Stalnog arbitražnog suda da imenuje drugog arbitra.

(b) Dva imenovana arbitra u roku od trideset dana imenjuju trećeg arbitra. Propuste li to učiniti, svaka stranka može zamoliti glavnog tajnika Stalnog arbitražnog suda da imenuje trećeg arbitra.

(c) Ukoliko arbitri ne odluče drukčije, primjenjuju se postupci utvrđeni propisom o neobvezatnoj arbitraži Stalnog arbitražnog suda za međunarodne organizacije i države. Arbitri odluku donose većinom glasova u roku od tri mjeseca.

(d) Svaka stranka u sporu obvezna je poduzeti mjere potrebne za izvršenje odluke arbitra.

- (e) Za provedbu ovog postupka, Zajednica i države članice smatraju se jednom strankom u sporu.

Članak 99.

Klaузула о отказу

Zajednica i njene države članice mogu otazati ovaj Sporazum u odnosu na bilo koju državu AKP-a i svaku državu AKP-a u odnosu na Zajednicu i njene države članice po isteku šestomjesečnog otkaznog roka.

Članak 100.

Status tekstova

Protokoli i Dodaci ovom Sporazumu čine njegov sastavni dio. Dodatke II., III., IV. i VI. Vijeće ministara može na temelju preporuke Odbora AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja razmotriti, revidirati te izmijeniti.

Ovaj Sporazum, sastavljen u dva izvornika na danskom, engleskom, finskom, francuskom, grčkom, nizozemskom, njemačkom, portugalskom, španjolskom, švedskom i talijanskom jeziku, i pri čemu je svaki tekst jednak vjerodostojan, polaze se u Glavno tajništvo Vijeća Europske unije i Tajništvo država AKP-a, koji šalju ovjerenu presliku vredi svake države potpisnice.

Hecho en Cotonú, el veintitrés de junio del año dos mil.

Udfærdiget i Cotonou den treogtyvende juni to tusind.

Geschehen zu Cotonou am dreiundzwanzigsten Juni zweitausend.

Έγινε στην Κοτόνου, στις εικοσι τρεις Ιουνίου δύο χιλιάδες.

Done at Cotonou on the twenty-third day of June in the year two thousand.

Fait à Cotonou, le vingt-trois juin deux mille.

Fatto a Cotonou, addi ventitré giugno duemila.

Gedaan te Cotonou, de drieëntwintigste juni tweeduizend.

Feito em Cotonu, em vinte e três de Junho de dois mil.

Tehty Cotonoussa kahdentalenakymmenentenäkoltantena päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhatta.

Som skedde i Cotonou den tjugotredje juni tjugohundra.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Für Seine Majestät den König der Belgier

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Hennes Majestæt Danmarks Dronning

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Por Su Majestad el Rey de España

Pour le Président de la République française

Thar ceann Uachtaráin na hÉireann
For the President of Ireland

Per il Presidente della Repubblica italiana

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Pelo Presidente da Repúbliga Portuguesa

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

På svenska regeringens vägnar

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Pour le Président de la République d'Angola

For Her Majesty the Queen of Antigua and Barbuda

For the Head of State of the Commonwealth of the Bahamas

For the Head of State of Barbados

For the Government of Belize

Pour le Président de la République du Bénin

For the President of the Republic of Botswana

Pour le Président du Burkina Faso

Pour le Président de la République du Burundi

Pour le Président de la République du Cameroun

Pour le Président de la République du Cap-Vert

Pour le Président de la République Centrafricaine

Pour le Président de la République Fédérale Islamique des Comores

Pour le Président de la République démocratique du Congo

Pour le Président de la République du Congo

For the Government of the Cook Islands

Pour le Président de la République de Côte d'Ivoire

Pour le Président de la République de Djibouti

For the Government of the Commonwealth of Dominica

For the President of the Dominican Republic

For the President of the State of Eritrea

For the President of the Federal Republic of Ethiopia

For the President of the Sovereign Democratic Republic of Fiji

Pour le Président de la République gabonaise

For the President and Head of State of the Republic of The Gambia

For the President of the Republic of Ghana

For Her Majesty the Queen of Grenada

Pour le Président de la République de Guinée

Pour le Président de la République de Guinée-Bissau

Pour le Président de la République de Guinée équatoriale

For the President of the Republic of Guyana

Pour le Président de la République d'Haïti

For the Head of State of Jamaica

For the President of the Republic of Kenya

For the President of the Republic of Kiribati

For His Majesty the King of the Kingdom of Lesotho

For the President of the Republic of Liberia

Pour le Président de la République de Madagascar

For the President of the Republic of Malawi

Pour le Président de la République du Mali

For the Government of the Republic of the Marshall Islands

Pour le Président de la République Islamique de Mauritanie

For the President of the Republic of Mauritius

For the Government of the Federated States of Micronesia

Pour le Président de la République du Mozambique

For the President of the Republic of Namibia

For the Government of the Republic of Nauru

Pour le Président de la République du Niger

For the President of the Federal Republic of Nigeria

For the Government of Niue

For the Government of the Republic of Palau

For Her Majesty the Queen of the Independent State of Papua New Guinea

Pour le Président de la République Rwandaise

For Her Majesty the Queen of Saint Kitts and Nevis

For Her Majesty the Queen of Saint Lucia

For Her Majesty the Queen of Saint Vincent and the Grenadines

For the Head of State of the Independent State of Samoa

Pour le Président de la République démocratique de São Tomé et Príncipe

Pour le Président de la République du Sénégal

Pour le Président de la République des Seychelles

For the President of the Republic of Sierra Leone

For Her Majesty the Queen of the Solomon Islands

For the President of the Republic of South Africa

For the President of the Republic of the Sudan

For the President of the Republic of Suriname

For His Majesty the King of the Kingdom of Swaziland

For the President of the United Republic of Tanzania

Pour le Président de la République du Tchad

Pour le Président de la République togolaise

For His Majesty King Taufa'ahau Tupou IV of Tonga

For the President of the Republic of Trinidad and Tobago

For Her Majesty the Queen of Tuvalu

For the President of the Republic of Uganda

For the Government of the Republic of Vanuatu

For the President of the Republic of Zambia

For the Government of the Republic of Zimbabwe

DODACI SPORAZUMU

SADRŽAJ

	<i>Stranica</i>
DODATAK I.: FINANCIJSKI PROTOKOL	69
DODATAK II.: UVJETI FINANCIRANJA	71
Poglavlje 1.: Financiranje ulaganja	71
Poglavlje 2.: Posebna djelovanja	73
Poglavlje 3.: Financiranje u slučaju kratkotrajnih fluktuacija u prihodima od izvoza	73
Poglavlje 4.: Ostale odredbe	74
Poglavlje 5.: Sporazumi o zaštiti ulaganja	75
DODATAK III.: INSTITUCIONALNA POTPORA – CDE I CTA	76
DODATAK IV.: PROVEDBA I UPRAVЉАЊЕ ПОСТУПЦИМА	78
Poglavlje 1.: Programiranje (nacionalno)	78
Poglavlje 2.: Programiranje i priprema (regionalno)	80
Poglavlje 3.: Provedba projekata	82
Poglavlje 4.: Konkurentnost i povlastice	84
Poglavlje 5.: Praćenje i ocjena	88
Poglavlje 6.: Nositelji upravljanja i rješavanja	88
DODATAK V.: REŽIM TRGOVINE KOJI SE PRIMJENJUJE TIJEKOM PRIPREMNOG RAZDOBLJA IZ ČLANKA 37. STAVKA 1.	92
Poglavlje 1.: Opći sporazumi o trgovini	92
Poglavlje 2.: Posebne obveze u vezi sa šećerom, govedinom i teletinom	94
Poglavlje 3.: Završne odredbe	95
PROTOKOL 1. U VEZI S DEFINIRANJEM POJMA „PROIZVODI S PODRIJETLOM“ I НАЧИНАМ АДМИНИСТРАТИВНЕ СУРАДНЈЕ	96
Glava I. – Opće odredbe	97
Glava II. – Definicija pojma „proizvodi s podrijetlom“	98
Glava III. – Teritorijalni uvjeti	101
Glava IV. – Dokaz o podrijetlu	102
Glava V. – Uređenje administrativne suradnje	107
Glava VI. – Ceuta i Melilla	110
Glava VII. – Završne odredbe	110
Dodatak I. Protokolu 1. – Uvodne napomene uz popis u Dodatku II.	111
Dodatak II. Protokolu 1. – Popis obrada ili prerada koje treba izvršiti na materijalima bez podrijetla kako bi izrađeni proizvod stekao status proizvoda s podrijetlom	117
Dodatak III. Protokolu 1. – Prekomorske zemlje i teritoriji	189
Dodatak IV. Protokolu 1. – Obrazac za potvrdu o kretanju robe	190
Dodatak V. Protokolu 1. – Izjava na računu	195
Dodatak VI.A Protokolu 1. – Dobavljačeva deklaracija za proizvode koji imaju status proizvoda s preferencijskim podrijetlom	197

Dodatak VI.B Protokolu 1. – Dobavljačeva deklaracija za proizvode koji nemaju status proizvoda s preferen-cijalnim podrijetlom	198
Dodatak VII. Protokolu 1. – Potvrda o informacijama	199
Dodatak VIII. Protokolu 1. – Obrazac prijave za odstupanje	202
Dodatak IX. Protokolu 1. – Popis obrada ili prerada kojima proizvod nastao obradom ili preradom tekstilnih materijala podrijetlom iz država u razvoju navedenih u članku 6. stavku 11. ovog Protokola stjeće svojstva proizvoda s podrijetlom iz država AKP-a	204
Dodatak X. Protokolu 1. – Tekstilni proizvodi izuzeti iz postupka kumulacije sa pojedinim državama u razvoju navedenima u članku 6. stavku 11. ovog Protokola	210
Dodatak XI. Protokolu 1. – Proizvodi na koje se odredbe o kumulaciji s Južnom Afrikom navedene u članku 6. stavku 3. primjenjuju 3 godine nakon početka privremene primjene Sporazuma o trgovini, razvoju i suradnji između Europske zajednice i Južnoafričke Republike	211
Dodatak XII. Protokolu 1. – Proizvodi na koje se odredbe o kumulaciji s Južnom Afrikom iz članka 6. stavka 3. primjenjuju 6 godina nakon početka privremene primjene Sporazuma o trgovini, razvoju i suradnji između Europske zajednice i Južnoafričke Republike	235
Dodatak XIII. Protokolu 1. – Proizvodi na koje se ne primjenjuje članak 6. stavak 3.	245
Dodatak XIV. Protokolu 1. – Ribarstveni proizvodi na koje se privremeno ne primjenjuje članak 6. stavak 3.	262
Dodatak XV. Protokolu 1. – Zajednička izjava o kumulaciji	266
PROTOKOL 2. O PROVEDBI ČLANKA 9.	267
PROTOKOL 3. KOJI SADRŽI TEKST PROTOKOLA 3. O ŠEĆERU IZ DRŽAVA AKP-A	268
Dodatak Protokolu 3. – Izjave o Protokolu 3.	270
Dodatak Protokolu 3. – Razmjena pisama	271
PROTOKOL 4. O GOVEDINI I TELETINI	276
PROTOKOL 5. – DRUGI PROTOKOL O BANANAMA	277
DODATAK VI: POPIS NAJMANJE RAZVIJENIH DRŽAVA AKP-a, DRŽAVA AKP-a BEZ IZLAZA NA MORE I OTOČNIH DRŽAVA AKP-a	278
PROTOKOLI	280
PROTOKOL 1. O TROŠKOVIMA POSLOVANJA ZAJEDNIČKIH INSTITUCIJA	281
PROTOKOL 2. O POVLASTICAMA I IMUNITETIMA	282
Poglavlje 1.: Osobe koje sudjeluju u radu u vezi sa Sporazumom	282
Poglavlje 2.: Dobra, sredstva i imovina Vijeća ministara država AKP-a	282
Poglavlje 3.: Službene komunikacije	283
Poglavlje 4.: Osoblje Tajništva država AKP-a	283
Poglavlje 5.: Izaslanstva Komisije u državama AKP-a	283
Poglavlje 6.: Opće odredbe	284
PROTOKOL 3. O JUŽNOJ AFRICI	285

DODATAK I.**FINANCIJSKI PROTOKOL**

1. Za potrebe ovog Sporazuma i za razdoblje od pet godina koje počinje 1. ožujka 2000., ukupni iznos finansijske pomoći Zajednice državama AKP-a iznosi 15 200 milijuna EUR.

2. Finansijska pomoć Zajednice iznosi do 13 500 milijuna EUR iz 9. Europskog fonda za razvoj (EDF).

3. 9. EDF raspoređuje se između instrumenata suradnje kako slijedi:

(a) 10 000 milijuna eura u obliku subvencija rezervirano je za omotnicu za potporu dugoročnom razvoju. Ta se omotnica koristi za financiranje indikativnih nacionalnih programa u skladu s člancima 1. do 5. Dodatka IV. o „Provedbi i upravljanju postupcima“ ovom Sporazumu. Iz koverte za potporu dugoročnom razvoju:

i. 90 milijuna eura rezervirano je za financiranje proračuna Centra za razvoj poduzetništva (CDE);

ii. 70 milijuna eura rezervirano je za financiranje proračuna Centra za razvoj poljoprivrede (CTA); te

iii. iznos koji ne premašuje 4 milijuna eura rezerviran je za svrhe iz članka 17. ovog Sporazuma (Zajednička parlamentarna skupština).

(b) 1 300 milijuna eura u obliku subvencija rezervirano je za financiranje potpore regionalnoj suradnji i integraciji država AKP-a u skladu s člancima 6. do 14. Dodatka IV. o „Provedbi i upravljanju postupcima“ ovog Sporazuma.

(c) 2 200 milijuna eura doznačuje se za financiranje instrumenta pomoći ulaganju u skladu s uvjetima utvrđenima u Dodatku II. o „Uvjetima financiranja“ ovog Sporazuma ne dovodeći u pitanje financiranje subvenciranja kamatnih stopa iz članaka 2. do 4. Dodatka II. ovog Sporazuma koje se financiraju iz izvora spomenutih u stavku 3., točki (a) ovog Dodatka.

4. Europska investicijska banka osigurava iznos do 1 700 milijuna eura u obliku zajmova iz svojih vlastitih izvora. Ta se sredstva odobravaju za svrhe utvrđene Dodatkom II. o „Uvjetima financiranja“ ovom Sporazumu u skladu s uvjetima iz svojih statuta i relevantnim odredbama uvjeta za financiranje ulaganja kao što je utvrđeno gore spomenutim Dodatkom. Banka iz sredstava kojima raspolaže može pridonijeti financiranju regionalnih projekata i programa.

5. Bilo koje bilance preostale iz prijašnjih EDF-ova na dan stupanja na snagu ovog Finansijskog protokola, kao i bilo koja sredstva kasnije povućena iz tekućih projekata u okviru tih Fondova, prenašaju se u 9. EDF te se koriste u skladu s uvjetima utvrđenima ovim Sporazumom. Bilo koja sredstva prenesena na taj način u 9. EDF, a koja su prije bila doznačena indikativnom programu države ili regije AKP-a ostaju doznačena toj državi ili regiji. Cjelokupni iznos ovog Finansijskog protokola, zajedno s prenesenim bilancama iz prijašnjih EDF-ova, pokrivat će razdoblje od 2000. do 2007.

6. Banka upravlja zajmovima dodijeljenima iz vlastitih sredstava, kao i aktivnostima koje se financiraju sredstvima instrumenta pomoći ulaganju. Svim drugim finansijskim izvorima iz ovog Sporazuma upravlja Komisija.

7. Prije isteka ovog Financijskog protokola, stranke procjenjuju stupanj ostvarenja preuzetih obveza i isplata. Ta ocjena čini temelj za ponovnu procjenu cjelokupnog iznosa sredstava, kao i za procjenu potrebe za novima sredstvima potpore financijskoj suradnji u okviru ovog Sporazuma.

8. U slučaju da se sredstva predviđena bilo kojim instrumentom Sporazuma iscrpe prije isteka ovog Financijskog protokola, zajedničko Vijeće ministara država AKP-a i EU-a poduzima odgovarajuće mjere.

DODATAK II.**UVJETI FINANCIRANJA****POGLAVLJE 1.****FINANCIRANJE ULAGANJA****Članak 1.**

Uvjjeti financiranja u vezi s aktivnostima instrumenta pomoći ulaganju, zajmovima Europske investicijske banke (Banka) iz vlastitih sredstava te posebnih djelovanja oni su koji su utvrđeni u ovo poglavljtu. Ta se sredstva mogu, bilo neposredno, bilo posredno, preko pogodnih investicijskih fondova i/ili financijskih posrednika usmjeriti poduzetnicima koji ispunjavaju uvjete za to.

Članak 2.**Sredstva instrumenta pomoći ulaganju**

1. Sredstva instrumenta pomoći ulaganju mogu se, međutim, koristiti za:

(a) pružanje rizičnog kapitala u obliku:

- i. sudjelovanja u kapitalu poduzeća država AKP-a, uključujući finansijske institucije;
- ii. pomoći kvazi kapitalom poduzećima država AKP-a, uključujući finansijske institucije; i
- iii. jamstava i ostalih povećanja ponude zajmova koji mogu biti korišteni za pokrivanje političkih i ostalih rizika vezanih uz ulaganja, stranim i lokalnim ulagačima ili zajmodavcima.

(b) pružanje običnih zajmova.

2. Sudjelovanje u kapitalu obično se odnosi na manjinske udjele kojima se ne stječe kontrola, a plaćaju se na temelju uspješnosti pojedinačnog projekta.

3. Pomoć u obliku kvazi kapitala može se sastojati od predujmova dioničara, zamjenjivih obveznica, uvjetnih i podređenih zajmova te konzorcijskih zajmova ili od bilo kojeg sličnog oblika pomoći. Ta se pomoć može sastojati posebno od:

- (a) uvjetnih zajmova, čija je otplata i/ili trajanje povezano s ispunjavanjem određenih uvjeta u pogledu uspješnosti projekta; u konkretnom slučaju uvjetnih zajmova za studije prije ulaganja ili ostalu tehničku pomoći vezanu uz projekt, otplata može biti otpisana, ako se ulaganje ne izvrši;
- (b) zajmova s udjelom, čija je otplata i/ili trajanje povezano s finansijskom dobiti projekta; i
- (c) podređenih zajmova, koji se otplaćuju tek nakon što su podmirena ostala potraživanja.

4. Naknada za svaku aktivnost određuje se po odobrenju zajma. Međutim:

- (a) u slučaju uvjetnih zajmova ili zajmova s udjelom, plaćanje se obično sastoji od fiksne kamatne stope ne više od 3 % i varijabilne komponente vezane uz uspješnost projekta; a
- (b) u slučaju podređenih zajmova, kamatna stopa vezana je uz tržiste.

5. Cijene jamstava određuju se tako da odražavaju osigurani rizik i posebna svojstva aktivnosti.

6. Kamatna stopa običnih zajmova sastoji se od referentne stope koju Banka primjenjuje na usporedive zajmove s istim uvjetima vezanima uz razdoblja počeka i otplate te iznos porasta koje određuje Banka.

7. Obični zajmovi mogu se odobriti pod koncesijskim uvjetima u sljedećim slučajevima:

- (a) za infrastrukturne projekte u najmanje razvijenim državama ili u državama u poslijeratnom razdoblju koji predstavljaju preduvjet za razvoj privatnog sektora. U takvim slučajevima, kamatna stopa zajma smanjit će se za 3 %; te
- (b) za projekte koji uključuju aktivnosti restrukturiranja u okviru privatizacije ili za projekte od značajne i jasno vidljive koristi za društvo i okoliš. U takvim slučajevima, zajmovi mogu biti odobreni sa subvencijom za kamatu o čijoj se visini i obliku odlučuje u odnosu na pojedina svojstva projekta. Međutim, subvencija za kamatu nije viša od 3 %.

Konačna kamatna stopa u bilo kojem slučaju ne može biti niža od 50 % referentne stope.

8. Sredstva osigurana za te povoljnosti na raspolaganje stavlja instrument pomoći ulaganju, a ne premašuju 5 % cijelokupnog iznosa kojeg iz svojih vlastitih izvora za financiranje ulaganja doznačuju instrument pomoći ulaganju i Banke.

9. Kamatne olakšice mogu se kapitalizirati ili se mogu koristiti u obliku subvencija za potporu tehničkoj pomoći vezanoj uz projekt, posebno za finansijske institucije u državama AKP-a.

Članak 3.

Aktivnosti koje su vezane uz instrument pomoći ulaganju

1. Instrument pomoći ulaganju djeluje u svim sektorima gospodarstva i podupire ulaganja u privatne i javne subjekte koji posluju u trgovackom duhu, uključujući gospodarsku i tehnološku infrastrukturu koja ostvaruje prihod, a neophodna je za privatni sektor. Instrumentom:

- (a) se upravlja kao obnovljivim fondom i teži finansijskoj održivosti. Djeluje pod tržišnim uvjetima te izbjegava narušavanje lokalnih tržišta i premještanje privatnih izvora kapitala; a
- (b) nastoji imati katalizatorski učinak poticanjem mobilizacije dugoročnih lokalnih izvora i privlačenjem stranih privatnih ulagača i zajmodavaca za projekte u državama AKP-a.
- 2. Po isteku Finansijskog protokola, a u nedostatku konkretnе odluke Vijeća ministara, kumulativni neto povrati u instrument pomoći ulaganju prenose se u idući Protokol.

Članak 4.

Zajmovi iz vlastitih sredstava Banke

1. Banka:

- (a) preko sredstava kojima upravlja, doprinosi gospodarskom i industrijskom razvoju država AKP-a na nacionalnoj i regionalnoj osnovi pa radi toga prioritet pri financiranju imaju projekti i programi ili druga ulaganja koja teže promicanju privatnog sektora u svim gospodarskim sektorima;
- (b) uspostavlja tjesnu suradnju s nacionalnim i regionalnim razvojnim bankama te sa bankarskim i finansijskim institucijama država AKP-a i EU-a; te
- (c) se u suradnji s predmetnom državom AKP-a prilagođava dogovorima i postupcima za provedbu suradnje u financiranju razvoja, kao što je utvrđeno ovim Sporazumom, te

ako je to potrebno, uzima u obzir prirodu projekata i programa te djeluje u skladu s ciljevima ovog Sporazuma, u okviru postupaka utvrđenih njegovim statutom.

2. Zajmovi iz vlastitih sredstava Banke dodjeljuju se pod sljedećim uvjetima:

- (a) referentna je kamatna stopa ona koju Banka primjenjuje za zajam s istim uvjetima u pogledu valute i razdoblja otplate na dan potpisivanja ugovora ili na dan isplate;
- (b) međutim:
 - i. u načelu, projektima javnog sektora odobrava se subvencija kamatne stope od 3 %;
 - ii. projektima javnog sektora koji spadaju u kategorije određene člankom 2. stavkom 7., točkom (b), odobrava se kamatna subvencija prema uvjetima utvrđenima člankom 2. stavkom 7., točkom (b).

Konačna kamatna stopa ni u kojem slučaju ne može biti niža od 50 % referentne stope;
- (c) iznos subvencije kamatne stope, koje se vrijednost obračunava u vrijeme isplate zajma, isplaćivati će se iz sredstava za kamatnu subvenciju instrumenta pomoći ulaganju, kako je utvrđeno člankom 2. stavkom 8. i člankom 2. stavkom 9., i neposredno se plaćati Banci; a
- (d) razdoblje otplate zajmova dodijeljenih od strane Banke iz vlastitih sredstava određuje se na osnovi gospodarskih i finansijskih posebnosti projekta, no ne smije prelaziti 25 godina. Ti zajmovi obično sadrže razdoblje počeka koje se utvrđuje s obzirom na razdoblje gradnje projekta.

3. Kod ulaganja u javna trgovacka društva koja Banka financira iz vlastitih sredstava, od predmetne države AKP-a traže se konkretna jamstva vezana uz projekt ili obvezujuća obećanja.

Članak 5.

Uvjeti koji se odnose na tečajni rizik

Radi smanjivanja učinaka fluktuacije tečaja, problemi tečajnog rizika rješavaju se na sljedeći način:

- (a) u slučaju sudjelovanja u kapitalu kojemu je svrha osnažiti vlastita sredstva poduzeća, tečajni rizik u pravilu snosi instrument pomoći ulaganju;

- (b) u slučaju finansiranja rizičnog kapitala za mala i srednja poduzeća (MSP), tečajni rizik u pravilu dijeli Zajednica, s jedne strane, i ostale uključene stranke, s druge strane. U projektu se tečajni rizik dijeli podjednako; i
- (c) tamo gdje je to izvedivo i prikladno, posebno u zemljama koje karakterizira makroekonomski i finansijski stabilnost, instrument će nastojati odobriti zajmove u valutama država AKP-a i time preuzeti tečajni rizik.

Članak 6.

Uvjjeti za prijenos strane valute

Predmetne države AKP-a, s obzirom na aktivnosti iz ovog Sporazuma glede kojih su dale svoje pismeno odobrenje u okviru ovog Sporazuma:

- (a) odobravaju izuzeće od svih nacionalnih ili lokalnih carina, poreznih davanja na kamatu, proviziju i amortizaciju zajmova koje treba platiti u skladu sa zakonom ili zakonima predmetne države ili država AKP-a;
- (b) užitnicima na raspolaganje stavljuju valutu potrebnu za plaćanje kamate, provizije i amortizacije zajmova koje treba platiti u odnosu na ugovore o finansiranju odobrene za provedbu projekata i programa na njihovim područjima; i
- (c) Banci na raspolaganje stavljuju stranu valutu potrebnu za prijenos svih iznosa koje od nje primi u nacionalnoj valuti prema tečaju koji se primjenjuje na dan prijenosa između eura ili ostalih valuta prijenosa i nacionalne valute. To uključuje sve oblike naplata kao što su, među ostalim, kamata, dividende, provizije i naknade, kao i amortizacija zajmova te prihodi od prodaje dionica koje treba platiti u odnosu na ugovore o finansiranju odobrene za provedbu projekata i programa na njihovim područjima.

POGLAVLJE 2.

POSEBNE AKTIVNOSTI

Članak 7.

1. U okviru suradnje dodjeljuju se subvencije za:
 - (a) gradnju stanova ljudima s niskim primanjima u svrhu promicanja dugoročnog razvoja u sektoru stanogradnje, uključujući mogućnost sekundarne hipoteke;
 - (b) mikrofinansiranje u svrhu MSP-a i mikro poduzeća; te

- (c) jačanje sposobnosti u svrhu jačanja i omogućavanja učinkovitog sudjelovanja privatnog sektora u razvoju društva i gospodarstva.

2. Nakon potpisa ovog Sporazuma i na prijedlog Odbora AKP-a i EU-a za suradnju u finansiranju razvoja, Vijeće ministara država AKP-a i EU-a odlučuje o načinima i iznosu sredstava doznačenih iz koverte za dugoročni razvoj u svrhu postizanja tih ciljeva.

POGLAVLJE 3.

FINANCIRANJE U SLUČAJU KRATKOTRAJNIH FLUKTUACIJA U PRIHODIMA OD IZVOZA

Članak 8.

1. Stranke priznaju da gubici u prihodima od izvoza kao rezultat kratkotrajnih fluktuacija mogu ugroziti finansiranje razvoja i provedbu mikroekonomskih i sektorskih politika. Stoga je stupanj ovisnosti gospodarstva neke države AKP-a o izvozu roba, posebno poljoprivrednih i rudarskih proizvoda, kriterij za dodjeljivanje sredstava za dugoročni razvoj.

2. Kako bi se ublažili razni učinci nestabilnosti prihoda od izvoza i zaštitio program razvoja ugrožen padom prihoda, na osnovi članaka 9. i 10., može se iz planiranih sredstava mobilizirati dodatna finansijska potpora za dugoročni razvoj države.

Članak 9.

Kriteriji podobnosti

1. Podobnost za dodatna sredstva stječe se:

- (a) 10 %-tним gubitkom (2 % u slučaju najmanje razvijenih država) u prihodima od izvoza roba u usporedbi s aritmetičkim prosjekom zarade u prve tri godine od prvih četiri godine prije godine primjene;

ili

10 %-tnim gubitkom (2 % u slučaju najmanje razvijenih država) u prihodima od izvoza ukupnog broja poljoprivrednih ili rudarskih proizvoda u usporedbi s aritmetičkim prosjekom zarade u prve tri godine od prvih četiri godine prije godine primjene za države gdje prihodi od izvoza poljoprivrednih ili rudarskih proizvoda čine više od 40 % ukupnih prihoda od izvoza robe; i

(b) 10 %-tним pogoršanjem u javnom deficitu planiranom za dotičnu godinu ili predviđenim za iduću godinu.

2. Pravo na dodatnu potporu ograničeno je na četiri uzastopne godine.

3. Dodatna sredstva iskazuju se u javnim obračunima predmetne države. Koriste se u skladu s programskim pravilima i načinima, uključujući konkretne odredbe Dodatka IV. o „Provedbi i upravljanju postupcima”, na osnovi sporazuma unaprijed sastavljenih između Zajednice i predmetne države AKP-a u godini poslije primjene. Suglasnošću obju Stranaka sredstva se mogu koristiti za financiranje programa uključenih u nacionalni proračun. Međutim, dio dodatnih sredstava može se također odvojiti za posebne sektore.

Članak 10.

Predujmovi

Sustav raspoređivanja dodatnih sredstava omogućava da predujmovi pokrivaju bilo koja odlaganja u stjecanju pročišćenih trgovinskih statistika i osigurava da se dotična sredstava mogu uključiti u proračun za godinu poslije godine primjene. Predujmovi se mobiliziraju na osnovi privremene izvozne statistike koju sastavlja vlada i prije službene, konačne, pročišćene statistike je podnosi Komisiji. Najviši mogući iznos predujma može biti 80 % procijjenjenog iznosa dodatnih sredstava za godinu primjene. Iznose mobilizirane na taj način Komisija i vlada sporazumno prilagođuju u svjetlu konačne pročišćene izvozne statistike i konačne visine javnog deficitta.

Članak 11.

Odredbe iz ovog poglavlja preispituju se najkasnije nakon dvije godine djelovanja te nakon toga na zahtjev bilo koje Stranke.

POGLAVLJE 4.

OSTALE ODREDBE

Članak 12.

Tekuća plaćanja i kretanje kapitala

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 3. u nastavku, stranke se obvezuju ne određivati nikakva ograničenja u pogledu plaćanja u slobodno konvertibilnoj valuti, na tekući račun bilance plaćanja između osoba s prebivalištem u Zajednici i državama AKP-a.

2. S obzirom na transakcije na računu kapitalnih transakcija u bilanci plaćanja, stranke se obvezuju ne nametati nikakva ograničenja na slobodno kretanje kapitala koji je povezan s neposrednim ulaganjima od strane trgovачkih društava ustanovljenih u skladu s propisima države domaćina i ulaganjima u skladu s ovim Sporazumom te s likvidacijom ili povratom tih ulaganja i bilo kakvom dobiti koja proistječe iz njih.

3. Kada jedna ili više država AKP-a ili jedna ili više država članica Zajednice ima ozbiljne poteškoće u bilanci plaćanja, ili joj ista prijeti, država AKP-a, država članica ili Zajednica može, u skladu s uvjetima na temelju GATT-a, GATS-a te članka VIII. i XIV. Statuta Međunarodnog monetarnog fonda, uesti ograničenja na tekuće transakcije koja imaju ograničeno trajanje i ne smiju prekoračiti ono što je potrebno kako bi se popravilo stanje bilance plaćanja. Stranka koja poduzima mjere smjesta obaveštava druge Stranke te im u najkraćem mogućem roku podnosi raspored za ukidanje tih mjeru.

Članak 13.

Kvalificiranost i tretman poslovnih subjekata

Što se tiče postupaka koji se mogu primijeniti u vezi s uspostavljenjem i pružanjem usluga, u postupanju države AKP-a, s jedne strane, i države članice, s druge strane, prema državljanima i trgovackim društvima ili poduzećima iz država AKP-a, odnosno iz država članica neće biti nikakve diskriminacije. Međutim, ukoliko za neku djelatnost država AKP-a ili država članica nije u mogućnosti pružiti takav tretman, država AKP-a ili država članica nije obvezna u vezi s tom djelatnosti na takav način postupati s državljanima i trgovackim društvima ili poduzećima predmetne države.

Članak 14.

Definicija „trgovackih društava i poduzeća“

1. Za potrebe ovog Sporazuma, „trgovacka društva države članice ili države AKP-a“ znače trgovacka društva ili poduzeća osnovana u skladu s odredbama građanskog ili trgovackog prava, uključujući poduzeća, bilo javna ili neka drukčija, zadruge i ostale pravne osobe i partnerstva za koje je mjerodavno javno ili privatno pravo, osim onih koja ne ostvaruju dobit, osnovanih u skladu s propisima države članice ili države AKP-a, a čije se sjedište, središnja uprava ili glavna mjesto poslovanja nalazi u državi članici ili državi AKP-a.

2. Međutim, trgovačko društvo ili poduzeće koja ima samo sjedište u državi članici ili državi AKP-a mora se baviti djelatnošću koja je učinkovito i neprestano povezana s gospodarstvom te države članice ili države AKP-a.

POGLAVLJE 5.

SPORAZUMI O ZAŠТИTI ULAGANJA

Članak 15.

1. U provedbi odredaba članka 78. ovog Sporazuma, stranke vode računa o sljedećim načelima:

- (a) država ugovornica može po potrebi zatražiti pregovore o sporazumu o promicanju i zaštiti ulaganja s drugom državom ugovornicom;
- (b) države koje sudjeluju u takvim sporazumima ne diskriminiraju ugovorne države ovog Sporazuma ili bilo koju drugu u odnosu na treće zemlje kada započinju pregovore o zaključivanju, primjeni i tumačenju dvostranih ili više-stranih sporazuma za promicanje i zaštitu ulaganja;
- (c) države ugovornice imaju pravo zatražiti promjenu ili prilagodbu gore spomenutog nediskriminacijskog postupanja kada tako iziskuju međunarodne obveze ili izmijenjene okolnosti;
- (d) primjena gore spomenutih načela nema značenje i ne može u praksi narušavati suverenitet bilo koje ugovorne stranke Sporazuma; te
- (e) odnos između datuma stupanja na snagu bilo kojeg sklopljenog sporazuma, odredbi za rješavanje sporova i datuma

predmetnih ulaganja bit će izložen u tom sporazumu, pri čemu će se voditi računa o gore izloženim odredbama. Ugovorne stranke potvrđuju da se retroaktivnost ne primjenjuje kao opće načelo, osim ako države ugovornice ne odrede drugačije.

2. Kako bi se olakšalo zaključivanje dvostranih sporazuma o promicanju i zaštiti ulaganja, ugovorne stranke suglasne su proučiti glavne klauzule oglednog sporazuma o zaštiti. Studija, koja će se oslanjati na odredbe postojećih dvostranih sporazuma između država ugovornih stranaka, posebnu će pažnju posvetiti sljedećim pitanjima:

- (a) pravnim jamstvima za osiguravanje pravednog i jednakog tretmana i zaštitu stranih ulagača;
- (b) klauzuli o najpovlaštenijem ulagaču;
- (c) zaštiti u slučaju izvlaštenja i nacionalizacije;
- (d) prijenosu kapitala i dobitaka;
- (e) međunarodnoj arbitraži u slučaju sporova između ulagača i države domaćina.

3. Stranke su suglasne proučiti kapacitet sustava jamstava kako bi pozitivno odgovorile na konkretne potrebe malih i srednjih poduzetaca za osiguranje njihovih ulaganja u državama AKP-a. Rad na gore spomenutim studijama počinje što je prije moguće nakon potpisivanja Sporazuma. Rezultati tih studija se nakon završetka podnose Odboru AKP-a i EU-a za suradnju u finansiranju razvoja, koji ih razmatra i pokreće odgovarajuće radnje.

DODATAK III.

INSTITUCIONALNA POTPORA – CDE I CTA

Članak 1.

Suradnja podupire institucionalne mehanizme koji pružaju pomoć trgovačkim društvima i poduzećima te promiču razvoj poljoprivrede i sela. U tom kontekstu, suradnja pomaže:

- (a) jačanju i povećanju uloge Centra za razvoj poduzetništva (CDE) kako bi se javnom sektoru država AKP-a pružila potrebna potpora u promicanju djelatnosti za razvoj privatnog sektora; i
- (b) jačanju i učvršćivanju uloge Centra za razvoj poljoprivrede u razvoju sposobnosti institucija država AKP-a, posebno upravljanja informacijama, kako bi se poboljšao pristup tehnologijama za povećanje poljoprivredne proizvodnje, komercijalizaciju, prehrambenu sigurnost i ruralni razvoj.

Članak 2.

CDE

1. CDE podupire provedbu strategija za razvoj privatnog sektora u državama AKP-a pružanjem nefinansijskih usluga trgovačkim društvima i poduzećima iz država AKP-a te pružanjem potpore zajedničkim inicijativama gospodarskih subjekata iz Zajednice i država AKP-a.

2. CDE teži pomaganju privatnim poduzećima iz država AKP-a da postanu konkurentnija u svim sektorima gospodarstva. Posebno:

- (a) omogućava i promiče poslovnu suradnju i partnerstva između poduzećâ iz država AKP-a i EU-a;
- (b) pomaže pri razvoju usluga za potporu poslovanju kroz potporu izgradnje kapaciteta organizacija u vlasništvu privatnog sektora ili potporu pružateljima usluga tehničke, stručne, upravljačke, trgovачke i obrazovne potpore;
- (c) pruža pomoć aktivnostima za promicanje ulaganja, kao što su organizacije za promicanje ulaganja, organiziranje predavanja o ulaganju, programi izobrazbe, radionice o pripremi strategija te misije za praćenje promicanja ulaganja; i

(d) pruža potporu inicijativama koje doprinose razvoju i prijenosu tehnologija, znanja i vještina te najboljih praksi na sve aspekte poslovanja.

3. CDE također:

- (a) obavještava privatni sektor iz država AKP-a o odredbama Sporazuma;
- (b) širi informacije unutar lokalnog privatnog sektora u državama AKP-a o kakvoći proizvoda i standardima potrebnima na vanjskim tržištima; i
- (c) pruža informacije europskim trgovacačkim društvima i organizacijama iz privatnog sektora o mogućnostima i načinima poslovanja u državama AKP-a.

4. CDE pruža potporu poduzećima preko kvalificiranih i sposobnih nacionalnih i/ili regionalnih posrednika koji pružaju usluge.

5. Aktivnosti CDE-a temelje se na konceptu usklađenosti, sukladnosti i dodane vrijednosti u odnosu na bilo koje inicijative za razvoj privatnog sektora od strane javnih ili privatnih subjekata. CDE je selektivan u prihvatanju svojih zadaća.

6. Odbor veleposlanika nadzorno je tijelo Centra. Nakon potpisivanja ovog Sporazuma:

- (a) utvrđuje statut i poslovnik Centra, uključujući njegova nadzorna tijela;
- (b) utvrđuje statut koji se odnosi na osoblje te propise u vezi s financijama i osobljem;
- (c) nadzire rad tijela Centra; i
- (d) utvrđuje pravilnik o djelovanju i postupcima za donošenje proračuna Centra.

7. Odbor veleposlanika imenuje članove tijelâ Centra u skladu s postupcima i kriterijima koje Centar sam odredi.

8. Proračun Centra financira se u skladu s pravilima utvrđenima ovim Sporazumom u odnosu na suradnju u financiranju razvoja.

Članak 3.**CTA**

1. Zadatak CTA-a jačanje je politike i razvoja kapaciteta institucija te sposobnosti za upravljanje informacijama i komunikacijama organizacija za razvoj poljoprivrede i sela iz država AKP-a. Takvim organizacijama pomaže u oblikovanju i provedbi politikâ i programa za smanjenje siromaštva, promicanje održive prehrambene sigurnosti i očuvanje baze prirodnih izvora te na taj način doprinosi jačanju samostalnosti u poljoprivrednom i ruralnom razvoju država AKP-a.

2. CTA:

- (a) razvija i pruža usluge informiranja te osigurava lakši pristup istraživanjima, izobrazbi i inovacijama u području poljoprivrednog i ruralnog razvoja i širenja, u svrhu poljoprivrednog i ruralnog razvoja; te
- (b) razvija i jača sposobnosti država AKP-a kako bi:
 - i. poboljšao oblikovanje i upravljanje politikama i strategijama poljoprivrednog i ruralnog razvoja na nacionalnoj i regionalnoj razini, uključujući poboljšanu sposobnost za skupljanje podataka te istraživanje, analizu i oblikovanje politike;
 - ii. poboljšao upravljanje informacijama i komunikacijama, posebno unutar nacionalne poljoprivredne strategije;
 - iii. promicaj učinkovito upravljanje informacijama i komunikacijama (UIK) za praćenje realizacije unutar institucija, kao i konzorcije s regionalnim i međunarodnim partnerima;

iv. promicaj decentralizirani UIK na lokalnoj i nacionalnoj razini;

v. jačao inicijative putem regionalne suradnje; te

vi. razvio pristupe za procjenu utjecaj politike na razvoj poljoprivrede i sela.

3. Centar podupire regionalne inicijative i mreže te postupno dijeli programe za jačanje sposobnosti s odgovarajućim organizacijama iz država AKP-a. U tu svrhu, Centar podupre decentralizirane mreže regionalnog informiranja. Takve se mreže izgrađuju postupno i učinkovito.

4. Odbor veleposlanika nadzorno je tijelo Centra. Nakon potpisivanja ovog Sporazuma:

- (a) utvrđuje statut i poslovnik Centra, uključujući njegova nadzorna tijela;
- (b) utvrđuje statut koji se odnosi na osoblje te propise u vezi s financijama i osobljem;
- (c) nadzire rad tijela Centra; i
- (d) utvrđuje pravilnik o djelovanju i postupcima za donošenje proračuna Centra.

5. Odbor veleposlanika imenuje članove tijelâ Centra u skladu s postupcima i kriterijima koje Centar sam odredi.

6. Proračun Centra financira se u skladu s pravilima utvrđenima ovim Sporazumom u odnosu na suradnju u financiranju razvoja.

DODATAK IV.

PROVEDBA I UPRAVLJANJE POSTUPCIMA

POGLAVLJE 1.

PROGRAMIRANJE (NACIONALNO)

Članak 1.

Aktivnosti koje se financiraju potporama u okviru ovog Sporazuma planiraju se na početku razdoblja za koje vrijedi Finansijski protokol. Planiranje u tu svrhu znači:

- (a) pripremu i razvoj strategije potpore države (SPD) na temelju na vlastitih srednjoročnih ciljeva i strategija razvoja te države;
- (b) da Zajednica daje jasnou naznaku o indikativnoj planiranoj doznavi finansijskih sredstava od koje država ima koristi tijekom petogodišnjeg razdoblja, kao i bilo koje ostale relevantne informacije;
- (c) pripremu i donošenje indikativnog programa za provedbu SPD-a; i
- (d) postupak revizije SPD-a, indikativnog programa i količine njemu doznačenih sredstava.

Članak 2.

Strategija potpore države

SPD pripremaju predmetna država AKP-a i EU nakon konzultacija sa širokim krugom nositelja razvojnog procesa, pri čemu se koriste iskuštvom i najboljim praksama. Svaki SPD prilagođen je potrebama i odgovara posebnim okolnostima u svakoj državi AKP-a. SPD je instrument za određivanje prioriteta aktivnosti te za uspostavu lokalnog vlasništva nad programima suradnje. Bilo koje odstupanje između analize države i analize Zajednice bit će zabilježeno. SPD uključuje sljedeće standardne elemente:

- (a) analizu političkog, gospodarskog i društvenog konteksta države, ograničenja, sposobnosti i izgleda, uključujući procjenu temeljnih potreba, kao što su prihod po glavi stanovnika, broj stanovnika, socijalni pokazatelji te ranjivost;

- (b) detaljni nacrt srednjoročne strategije razvoja države, jasno definirane prioritete i očekivane finansijske potrebe;
- (c) nacrt relevantnih planova i radnji ostalih donatora prisutnih u državi, posebno uključujući one iz država članica EU u njihovom svojstvu dvostranih donatora;
- (d) strategije odgovora u kojima se detaljno navode konkretni doprinosi koje EU može pružiti. One se, koliko god je to moguće, nadopunjuju s aktivnostima koje finanira sama država AKP-a ili drugi donatori prisutni u državi; i
- (e) definiciju prirode i opsega mehanizama potpore koji su najprimjenljiviji za primjenu u provedbi gornjih strategija.

Članak 3.

Dodjela sredstava

1. Dodjela sredstava temelji se na potrebama i rezultatima, kao što je utvrđeno ovim Sporazumom. U tom kontekstu:

- (a) potrebe se procjenjuju na temelju kriterija koji se tiču dohotka po glavi stanovnika, broja stanovnika, socijalnih pokazatelja, razine zaduženosti, gubitaka u prihodima od izvoza i ovisnosti o prihodima od izvoza, posebno iz sektora poljoprivrede i rудarstva. Poseban se tretman pruža najmanje razvijenim državama AKP-a te se u obzir uzima ranjivost otočnih država i država bez izlaza na more. Povrh toga, vodi se računa o poteškoćama u državama poslije sukoba; a

- (b) rezultati se procjenjuju na objektivan i transparentan način na osnovi sljedećih parametara: napretku u provedbi institucionalnih reformi, rezultatima države u korištenju sredstava, učinkovitoj provedbi tekućih aktivnosti, ublažavanju ili smanjenju siromaštva, održivim razvojnim mjerama te uspješnosti makroekonomskih i sektorskih politika.

2. Dodijeljena sredstva sadrže dva elementa:

- (a) sredstva dodijeljena za makroekonomsku potporu te sektorske politike, programe i projekte za potporu glavnim i sporednim područjima pomoći Zajednice; i

- (b) sredstva dodijeljena za pokriće nepredviđenih potreba, kao što je hitna pomoć gdje se takva pomoć ne može finansirati iz proračuna EU-a, doprinos međunarodno usuglašenih inicijativa za smanjenje duga i potpore za ublažavanje različitih učinaka nestabilnosti u prihodima od izvoza.

3. Ovaj indikativni iznos omogućava dugoročno planiranje pomoći Zajednici predmetnoj državi. Zajedno s neraspoređenom bilancem sredstava dodijeljenih toj državi na temelju prijašnjeg EDF-a te, gdje god je to moguće, proračunskih sredstava Zajednice, te dodjele čine osnovu za pripremu indikativnih programa za predmetnu državu.

4. Brinut će se o onim državama koje, zbog iznimnih okolnosti, nemaju mogućnost normalnog pristupa planiranim sredstvima.

indikativnih programa te za poboljšanje upravljanja ciklusa projekata javnih ulaganja država AKP-a.

3. Nacrt indikativnog programa predmet je razmjene mišljenja između predmetne države AKP-a i Zajednice. Indikativni program sporazumno donose Zajednica i predmetna država AKP-a. Po donošenju postaje obvezujući za Zajednicu i za tu državu. Taj se indikativni program prilaže SPD-u te povrh toga sadrži:

- (a) konkretnie i jasno određene aktivnosti, posebno one koje se mogu provesti prije iduće revizije;
- (b) raspored za provedbu i reviziju indikativnog programa, uključujući obveze i isplatu sredstava; i
- (c) parametre i kriterije za revizije.

Članak 4.

Priprema i donošenje indikativnog programa

1. Po priјemu gore spomenutih informacija, svaka država AKP-a na osnovi i sukladno razvojnim ciljevima i prioritetima izraženima u SPD-u sastavlja nacrt indikativnog programa te ga podnosi Zajednici. Nacrt indikativnog programa sadrži:

- (a) ciljani sektor, sektore ili područja na koja treba usredotočiti potporu;
- (b) najprimjerene mjere i radnje za postizanje ciljeva u ciljanom sektoru, sektorima ili područjima;
- (c) sredstva rezervirana za projekte i programe izvan ciljanog(ih) sektora i/ili opširne nacrte takvih aktivnosti, kao i naznačena sredstava koja se raspoređuju za svaki od tih elemenata;
- (d) identifikaciju podobnih nedržavnih nositelja i sredstava dodijeljenih nedržavnim nositeljima;
- (e) prijedloge regionalnih projekata i programa; te
- (f) pričuvu za osiguranje od mogućih potraživanja te za pokrivanje povećanih i nepredvidivih troškova.

2. Nacrt indikativnog programa prema potrebi sadrži sredstva rezervirana za učvršćivanje kadrovskog, materijalnog i institucionalnog kapaciteta država AKP-a za pripremu i provedbu nacionalnih i regionalnih

Zajednica i predmetna država AKP-a poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale završetak procesa planiranja u najkraćem mogućem roku te, osim u iznimnim okolnostima, u roku od dvanaest mjeseci od potpisivanja Finansijskog protokola. U tom kontekstu, priprema SPD-a i indikativnog programa mora biti dio trajnog procesa koji završava donošenjem jednog dokumenta.

Članak 5.

Postupak revizije

1. Finansijska suradnja između države AKP-a i Zajednice dovoljno je fleksibilna da osigura stalnu usklađenost aktivnosti s ciljevima ovog Sporazuma te da vodi računa o bilo kojim promjenama u stanju gospodarstva, prioritetima i ciljevima predmetne države AKP-a. U tom kontekstu, nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje i voditelj izaslanstva:

- (a) godišnje provode operativnu reviziju indikativnog programa; te
 - (b) provode reviziju SPD-a i indikativnog programa na sredini i na kraju razdoblja s obzirom na trenutne potrebe i rezultate.
2. U iznimnim okolnostima spomenutima u odredbama o humanitarnoj i hitnoj pomoći, revizija se može izvršiti na zahtjev bilo koje Stranke.
3. Nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje i voditelj izaslanstva:

- (a) poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se osiguralo pridržavanje odredbi indikativnog programa, uključujući osiguranje pridržavanja rasporeda obveza i isplata dogovorenog u vrijeme planiranja; i

POGLAVLJE 2.

PROGRAMIRANJE I PRIPREMA (REGIONALNO)

- (b) utvrđuju bilo koje uzroke kašnjenja u provedbi te predlažu odgovarajuće mjere za popravljanje stanja.

4. Godišnja operativna revizija indikativnog programa sastoji se od zajedničke procjene provedbe programa, a u obzir se uzimaju rezultati relevantnih radnji nadzora i ocjenjivanja. Ta se revizija obavlja na lokalnoj razini, a konačni joj oblik u roku od 60 dana daju nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje i voditelj izaslanstva. Posebno obuhvaća procjenu:

- (a) rezultata postignutih u ciljanom(im) sektoru(ima) u usporedbi s utvrđenim ciljevima, pokazateljima učinka i obvezama preuzetima u okviru sektorske politike;
- (b) projekata i programa izvan ciljanog(ih) sektora i/ili u okviru višegodišnjih programa;
- (c) korištenja sredstava namijenjenih nedržavnim nositeljima;
- (d) učinkovitosti provedbe tekućih aktivnosti i mjere do koje je poštovan raspored obveza i plaćanja; i
- (e) produljenje perspektive planiranja za iduće godine.

5. Nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje i voditelj izaslanstva po završetku godišnje revizije podnose izvješće Odboru za suradnju u financiranju razvoja u roku od 30 dana po završetku operativne revizije. Odbor proučava izvješće u skladu sa svojim nadležnostima i ovlastima u okviru Sporazuma.

6. S obzirom na godišnje operativne revizije, nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje i voditelj izaslanstva mogu prilikom revizije na sredini i na kraju razdoblja te u gore spomenutim vremenskim okvirima, preispitati i prilagoditi SPD:

- (a) kada operativne revizije utvrde konkretnе probleme; i/ili
- (b) s obzirom na promijenjene okolnosti u državi AKP-a.

Takve revizije trebaju biti dovršene u narednom roku 30 dana od zaključivanja revizije na sredini i na kraju razdoblja. Zadnja revizija Financijskog protokola također uključuje prilagodbu za novi finansijski protokol gledje dodjeljivanja sredstava i pripreme idućeg programa.

7. Po završetku revizije na sredini i na kraju razdoblja, Zajednica može revidirati dodjelu sredstava s obzirom na trenutne potrebe i uspješnost predmetne države AKP-a.

Članak 6.

Sudjelovanje

1. Regionalna suradnja obuhvaća aktivnosti koje uključuju i od koje imaju korist:

- (a) dvije ili više država AKP-a; i/ili

- (b) regionalno tijelo čije su članice najmanje dvije države AKP-a.

2. Regionalna suradnja može također obuhvatiti prekomorske države i područja te najudaljenije regije. Financiranje kako bi se omogućilo sudjelovanje tih područja dodatno je sredstvima dodijeljenima ovim Sporazumom državama AKP-a.

Članak 7.

Regionalni programi

Predmetne države AKP-a odlučuju o definiciji zemljopisnih regija. Regionalni programi integracije trebaju u najvećoj mogućoj mjeri odgovarati programima postojećih regionalnih organizacija s mandatom za gospodarsku integraciju. U načelu, u slučaju da se članstvo nekoliko relevantnih organizacija preklapaju, regionalni program integracije treba odgovarati skupnom članstvu tih organizacija. U tom kontekstu, Zajednica će pružiti konkretnu pomoć iz regionalnih programa skupinama država AKP-a koje su predane zaključivanju sporazuma o gospodarskom partnerstvu s EU-om.

Članak 8.

Regionalno planiranje

1. Planiranje se odvija na razini pojedine regije. Planiranje je rezultat razmjene mišljenja između Zajednice i predmetne(ih) regionalne(ih) organizacije(a) s mandatom, te u nedostatku takvog mandata, nacionalnih dužnosnika nadležnih za ovjeravanje država te regije. Kada je to primjereni, planiranje može uključivati konzultacije s podobnim nedržavnim nositeljima.

2. Planiranje u tu svrhu znači:

- (a) pripremu i razvoj strategije potpore regije (SPR) koja se temelji na vlastitim srednjoročnim ciljevima i strategijama razvoja te regije;
- (b) jasnu naznaku od strane Zajednice o indikativnoj planiranoj dozinci finansijskih sredstava od koje regija ima koristi tijekom petogodišnjeg razdoblja, kao i bilo koje ostale relevantne informacije;
- (c) pripremu i donošenje regionalnog indikativnog programa (RIP) za provedbu SPR-a; i
- (d) postupak revizije SPR-a, RIP-a i količine njemu doznačenih sredstava.

3. SPR pripremaju Komisija i regionalna(e) organizacija(e) s mandatom u suradnji s državama AKP-a u regiji o kojoj je riječ. SPR bit će instrument za određivanje prioriteta aktivnosti te za uspostavu lokalnog vlasništva nad poduprijetim programima. SPR uključuje sljedeće standardne elemente:

- (a) analizu političkog, gospodarskog i društvenog konteksta regije;
- (b) procjenu postupka i izgleda za regionalnu gospodarsku integraciju te integraciju u svjetsko gospodarstvo;
- (c) nacrt regionalnih strategija i prioriteta te očekivanih finansijskih potreba;
- (d) nacrt relevantnih aktivnosti drugih vanjskih partnera u regionalnoj suradnji; te
- (e) nacrt konkretnih doprinosa EU-a za postizanje ciljeva regionalne suradnje i integracije, dopunjajućih u onoj mjeri u kojoj je to moguće aktivnostima koje financiraju same države AKP-a i ostali vanjski partneri, posebno države članice EU-a.

Članak 9.

Raspodjela sredstava

Početkom razdoblja obuhvaćenog Finansijskim protokolom, svaka regija od Zajednica dobiva naznaku količine sredstava koje može koristiti tijekom petogodišnjeg razdoblja. Dodjela indikativnih sredstava temelji se na procjeni potrebe te napretka i izgleda u postupku regionalne suradnje i integracije. Kako bi se postigao odgovarajući opseg i povećala učinkovitost, regionalna i državna sredstva mogu se udružiti za finansiranje regionalnih aktivnosti sa izrazitom državnom sastavnicom.

Članak 10.

Regionalni indikativni programi

1. Na osnovi gore spomenute dodjele, regionalna(e) organizacija(e) s mandatom te, u nedostatku takvog mandata, nacionalni dužnosnici nadležni za ovjeravanje država te regije sastavljaju nacrt regionalnog indikativnog programa. Nacrt programa posebno navodi:

- (a) ciljane sektore i teme pomoći Zajednici;
- (b) mjeru i radnje najprimjerljive za postizanje ciljeva postavljenih za te sektore i teme; i
- (c) projekte i programe koji omogućuju postizanje tih ciljeva, u onoj mjeri u kojoj su jasno utvrđeni, kao i naznaku sredstava koja se isplaćuju za svaki od tih elemenata te rasporedi njihove provedbe.

2. Regionalne indikativne programe zajedničkim sporazumom donose Zajednica i predmetna država AKP-a.

Članak 11.

Postupak revizije

Finansijska suradnja između države AKP-a i Zajednice dovoljno je fleksibilna da osigura stalnu usklađenost aktivnosti s ciljevima ovog Sporazuma te da vodi računa o bilo kojim promjenama u stanju gospodarstva, prioritetima i ciljevima predmetne regije. Revizija regionalnih indikativnih programa provodi se na sredini i na kraju razdoblja kako bi se indikativni program prilagodio izmjenjenim okolnostima te kako bi se osigurala njihova pravilna provedba. Po završetku revizije na sredini i na kraju razdoblja, Zajednica može revidirati dodjelu sredstava s obzirom na trenutne potrebe i uspješnost.

Članak 12.

Suradnja unutar AKP-a

Na početku razdoblja obuhvaćenog Finansijskim protokolom, Zajednica obavještava Vijeće ministara država AKP-a o dijelu sredstava određenih za regionalne aktivnosti odvojenom za aktivnosti od kojih imaju koristi mnoge ili sve države AKP-a. Takve aktivnosti mogu nadilaziti koncept zemljopisnog položaja.

Članak 13.

POGLAVLJE 3.

Zahtjevi za financiranje**PROVEDBA PROJEKATA**

1. Zahtjeve za financiranje regionalnih programa podnosi:

Članak 15.

(a) regionalno tijelo ili organizacija s mandatom; ili

(b) subregionalno tijelo s mandatom, organizacija ili država AKP-a u predmetnoj regiji u fazi planiranja, pod uvjetom da je ta radnja utvrđena u RIP-u.

2. Zahtjeve za financiranje programa unutar AKP-a podnosi:

(a) najmanje 3 regionalna tijela ili organizacije iz različitih zemljopisnih područja ili nacionalni dužnosnici nadležni za ovjeravanje iz takvih regija; ili

(b) Vijeće ministara AKP-a ili, s konkretnim ovlaštenjem, Odbor veleposlanika AKP-a; ili

(c) međunarodne organizacije čije aktivnosti doprinose ciljevima regionalne suradnje i integracije, pod uvjetom da to prethodno odobri Odbor veleposlanika država AKP-a.

Članak 14.

Utvrđivanje, priprema i procjena projekta

1. Projekti i programi koje predstavi država AKP-a zajednički se procjenjuju. Opće smjernice i kriterije za procjenu projekata i programa razrađuje Odbor AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja.

2. Dosje projekata ili programa pripremljeni i predloženi za financiranje moraju sadržavati sve informacije potrebne za procjenu projekata ili programa, ili, tamo gdje takvi projekti i programi nisu u potpunosti definirani, moraju pružiti opsežan načrt potreban za njihovu procjenu. Takve dosjee države AKP-a ili neki drugi podobni užitnici službeno šalju Zajednicu u skladu s ovim Sporazumom.

3. Pri procjeni projekta i programa vodi se računa o ograničenjima kadrovske mogućnosti te države i osigurava se strategija koja pogoduje promicanju takvih kadrova. Također se vodi računa o posebnim svojstvima i ograničenjima svake države AKP-a.

Članak 16.

Prijedlog financiranja i odluka o financiranju

1. Zaključci procjene rezimiraju se u prijedlogu financiranja koji sastavlja Zajednica u uskoj suradnji s predmetnom državom AKP-a. Taj prijedlog financiranja na odobrenje podnosi Komisijino tijelo za odlučivanje.

2. Prijedlog financiranja sadrži prethodni raspored tehničke i finansijske provedbe projekta ili programa, uključujući višegodišnje programe i globalno dodijeljena sredstva za aktivnosti malog finansijskog opsega, te uređuje trajanje različitih faza provedbe. Prijedlog financiranja:

(a) vodi računa o primjedbama predmetne države ili država AKP-a; i

(b) istodobno se proslijeđuje predmetnoj državi ili državama AKP-a te Zajednicu.

1. Regionalne programe provode tijela koja su podnijela zahtjev ili bilo koja za to ovlaštena institucija ili tijelo.

2. Programe unutar Skupine država AKP-a provodi tijelo koje je podnijelo zahtjev ili njihov za to ovlašteni zastupnik. Ako ne postoji ovlašteno tijelo za provedbu, te bez zadiranja u ad hoc projekte i programe kojima upravlja Tajništvo država AKP-a, za provedbu aktivnosti unutar država AKP-a odgovorna je Komisija.

3. Vodeći računa o ciljevima i unutarnjim svojstvima regionalne suradnje, aktivnosti pokrenute na tom području prema potrebi ravnaju se prema postupcima utvrđenima za suradnju u financiranju razvoja.

Postupci provedbe

3. Komisija prijedlogu financiranja daje konačni oblik te ga proslijede, s izmjerenama ili bez njih, tijelu Zajednice za odlučivanje. Predmetna država ili države AKP-a imaju mogućnost dati primjedbu na bilo koju izmjenu koju Komisija namjerava učiniti u sadržaju dokumenta. Te se primjedbe iskazuju u izmijenjenom prijedlogu financiranja.

4. Tijelo Zajednice za odlučivanje o svojoj odluci obavještava u roku od 120 dana od datuma prosljeđivanja gore spomenutog izmijenjenog prijedloga financiranja.

5. Ako Zajednica ne donese prijedlog financiranja, predmetnu državu ili države AKP-a odmah se obavještava o razlozima te odluke. U tom slučaju, predstavnici predmetne države ili države AKP-a mogu, u roku od 60 dana, zatražiti:

(a) da se predmet uputi Odboru AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja osnovanom ovim Sporazumom; ili

(b) da ih sasluša tijelo Zajednice za odlučivanje.

6. Nakon takvog saslušanja, relevantno tijelo Zajednice, kojemu predmetna država ili države AKP-a mogu, prije donošenja odluke, prosljediti bilo koje činjenice koje se čine potrebne za dopunu njemu već raspoloživih informacija, donosi konačnu odluku o prihvaćanju ili odbijanju prijedloga financiranja.

7. Višegodišnji programi, među ostalim, financiraju osposobljavanje, decentralizirane aktivnosti, mikroprojekte, promicanje i razvoj trgovine, skupine aktivnosti ograničenog opsega u konkretnom sektoru, potporu upravljanju projektima/programima te tehničku suradnju.

8. U gore spomenutim slučajevima, predmetna država AKP-a može voditelju izaslanstva podnijeti višegodišnji program koji određuje opći nacrt, vrste predviđenih aktivnosti i predviđene finansijske obveze:

(a) odluku o financiranju svakog višegodišnjeg programa donosi glavni dužnosnik nadležan za ovjeravanje. Pismo glavnog dužnosnika nadležnog za ovjeravanje nacionalnom dužnosniku nadležnom za ovjeravanje kojim ga obavještava o takvoj odluci predstavlja sporazum o financiranju; i

(b) u okviru tako donešenih višegodišnjih programa, nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje ili, u slučaju da dođe do toga, nositelj decentralizirane suradnje koji je ovlašten za obavljanje funkcija u tu svrhu ili, u odgovarajućim slučajevima, drugi podobni užitnici svaki provodi pojedinačne radnje u skladu s relevantnim odredbama ovog Sporazuma i uvjetima gore spomenutog sporazuma o financiranju. Ako provedbu izvršavaju nositelji decentralizirane suradnje ili ostali podobni užitnici, nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje i voditelj izaslanstva zadržavaju finansijsku odgovornost te redovito nadziru aktivnosti kako bi im, među ostalim, omogućili da izvršavaju svoje obveze.

9. Na kraju svake godine, nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje uz konzultacije s voditeljem izaslanstva, proslijediće izvješće Komisiji o provedbi višegodišnjih programa.

Članak 17.

Sporazum o financiranju

1. Osim ako nije drukčije predviđeno ovim Sporazumom, za bilo koji projekt i program koji se financira potporom iz Fonda, Komisija i predmetna država ili države AKP-a sastavljaju sporazum o financiranju. Kada neposredni užitnik nije država AKP-a, Komisija odluku o financiranju formalizira razmjenom pisama s predmetnim užitnikom.

2. Sporazum o financiranju sastavljaju Komisija i predmetna država ili države AKP-a u roku 60 dana od odluke tijela za donošenje odluka Zajednice. Sporazum:

(a) navodi posebno detalje finansijske obveze Fonda te finansijske aranžmane i uvjete te opće i konkretne odredbe u vezi s predmetnim projektom ili programom te također sadrži prethodni raspored tehničke i finansijske provedbe projekta ili programa iz prijedloga financiranja; i

(b) predviđa odgovarajuća proračunska sredstva za pokrivanje povećanih i nepredvidivih troškova.

3. Kada je sporazum o financiranju potpisani, isplate se vrše u skladu s u njemu izloženim planom financiranja. Bilo koja nepotrošena bilanca koja preostane nakon zatvaranja računa projekata i programa pripada predmetnoj državi AKP-a te se kao takva navodi u evidenciji Fonda. Može se koristiti za financiranje projekata i programa na način utvrđen ovim Sporazumom.

Članak 18.

Prekoračenja troškova

1. Kada opravdano postoji vjerojatnost prekoračenja troškova iznad granice postavljene sporazumom o financiranju, nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje, preko voditelja izaslanstva, o tome obavještava glavnog dužnosnika nadležnog za ovjeravanje, kao i o mjerama koje namjerava poduzeti kako bi se pokrila takva prekoračenja troškova u

usporedbi s dodijeljenim sredstvima, bilo smanjenjem opsega projekta ili programa bilo zahtjevom za dodjelu nacionalnih ili drugih sredstava koja nisu sredstva Zajednice.

2. Ako je u suglasnosti sa Zajednicom odlučeno da se opseg projekta ili programa ne smanjuje ili ako ih nije moguće pokriti drugim sredstvima, tada takva prekoračenja troškova mogu biti financirana iz indikativnog programa u iznosu do 20 % finansijske obveze za predmetni projekt ili program.

Članak 19.

Retroaktivno financiranje

1. Kako bi se osiguralo brzo pokretanje projekta, izbjegao prazan hod između projekata te spriječilo odlaganja, države AKP-a u dogovoru sa Komisijom, po završetku procjene projekta, a prije donošenja odluke o financiranju, mogu:

- (a) objaviti pozive za sudjelovanje u nadmetanju za sve vrste ugovora, s odredbom o obustavljanju; i
 - (b) unaprijed financirati aktivnosti povezane s pokretanjem programa, prethodnim i sezonskim radom, narudžbama opreme s dugim nabavnim rokovima, kao i nekim tekućim radnjama. Takvi izdaci moraju biti u skladu s odredbama utvrđenima ovim Sporazumom.
2. Te odredbe ne prejudiciraju ovlasti tijela za odlučivanje Zajednice.

3. Izdaci koje država AKP-a stvorí u provedbi ove odredbe retroaktivno se financiraju u okviru projekta ili programa kada se potpiše sporazum o financiranju.

POGLAVLJE 4.

KONKURENTNOST I POVLASTICE

Članak 20.

Podobnost

Osim gdje je moguće odstupanje u skladu s općim propisima za ugovore ili člankom 22.:

- (a) sudjelovanje u pozivima za sudjelovanje u nadmetanju i dodjeljivanje ugovora koje financira Fond otvoreno je pod jednakim uvjetima;

i. fizičkim osobama, trgovačkim društвima ili poduzećima ili poluprиватnim agencijama država AKP-a i država članica;

ii. zadrugama i ostalim pravnim osobama iz država članica i/ili država AKP-a za koje vrijede propisi javnog i privatnog prava; i

iii. zajedničkim ulaganjima ili skupini trgovačkih društava ili poduzeća iz država AKP-a i/ili države članice.

- (b) dobavljena roba mora biti podrijetlom iz Zajednice i/ili država AKP-a. U tom kontekstu, definicija termina „proizvodi s podrijetlom“ ocjenjuje se pozivanjem na relevantne međunarodne sporazume, a roba s podrijetlom iz Zajednice uključuje i robu podrijetlom iz prekomorskih država i područja.

Članak 21.

Sudjelovanje pod jednakim uvjetima

Države AKP-a i Komisija poduzimaju mjere potrebne kako bi se osiguralo najšire moguće sudjelovanje pod jednakim uvjetima u pozivima za sudjelovanje u nadmetanju za ugovore o gradnji, opskrbi zalihami i pružanju usluga, uključujući, prema potrebi, mjere za:

- (a) osiguranje objave poziva za sudjelovanje u nadmetanju u Službenom listu Europskih zajednica, na Internetu, u Službenim listovima svih država AKP-a i u bilo kojim prikladnim informacijskim medijima;

(b) uklanjanje diskriminirajućih praksa ili tehničkih specifikacija koje mogu omesti široko sudjelovanje pod jednakim uvjetima;

(c) poticanje suradnje među trgovačkim društвima i poduzećima iz država članica i država AKP-a;

(d) osiguranje da su svi kriteriji za dodjelu navedeni u natječajnoj dokumentaciji; i

(e) osiguranje da odabrana javna ponuda odgovara zahtjevima iz natječajne dokumentacije te kriterijima za dodjelu navedenima u njoj.

Članak 22.

Odstupanje

1. Radi osiguranja najbolje ekonomičnosti sustava, fizičkim ili pravnim osobama iz država u razvoju koje nisu članice Skupine država AKP-a može na zahtjev predmetne države AKP-a biti dopušteno sudjelovanje u ugovorima koje financira Zajednica. Predmetna država

AKP-a u svakom pojedinom slučaju voditelju izaslanstva pruža informacije potrebne Zajednici kako bi odlučila o takvom odstupanju, s time da se posebna pozornost pridaje:

- (a) zemljopisnom položaju predmetne države AKP-a;
- (b) konkurentnosti preuzimatelja posla, dobavljača i konzultantata iz država članica i država AKP-a;
- (c) potrebi za izbjegavanje pretjeranih povećanja troškova izvođenja ugovora;
- (d) poteškoćama u prometu ili odlaganjima zbog nabavnih rokova ili ostalih sličnih problema; i
- (e) tehnologiji koja je najprimjerljiva i najbolje odgovara lokalnim uvjetima.

2. Sudjelovanje trećih zemalja u ugovorima koje financira Zajednica dopušta se:

- (a) kada Zajednica sudjeluje u financiranju regionalnih ili međuregionalnih programa koji uključuju takve države;
- (b) u slučaju sufinanciranja projekata ili programa; i
- (c) u slučaju hitne pomoći.

3. U iznimnim slučajevima te u dogovoru sa Komisijom, konzultantska poduzeća sa stručnjacima koji su državljeni trećih zemalja mogu sudjelovati u ugovorima o pružanju usluga.

Članak 23.

Konkurenčija

1. Za pojednostavljenje i racionalizaciju općih pravila i propisa o konkurenčiji i povlasticama za aktivnosti koje financira EDF, ugovori se dodjeljuju po otvorenim i ograničenim postupcima kao i pomoću okvirnog ugovora, ugovorima o izravnoj pogodbi i korištenjem vlastite radne snage na sljedeći način:

- (a) otvoren međunarodni poziv za sudjelovanje u nadmetanju s objavom ili nakon objave oglasa o nabavi u skladu s odredbama ovog Sporazuma;
- (b) otvoren lokalni poziv za sudjelovanje u nadmetanju s objavom oglasa o nabavi isključivo u državi AKP-a užitnici;
- (c) ograničeni međunarodni pozivi za sudjelovanje u nadmetanju u kojima naručitelj poziva ograničeni broj kandidata da sudjeluju u pozivu za sudjelovanje u nadmetanju nakon objave oglasa s prethodnim informacijama;

(d) ugovori o izravnoj pogodbi koji uključuju pojednostavljeni postupak u kojem objava oglasa o nabavi nije potrebna, a naručitelj poziva ograničeni broj pružatelja usluga da predstave svoje ponude; i

(e) ugovori o izravnoj pogodbi gdje ugovore izvode javne ili polupravne agencije ili službe predmetnih država užitnica.

2. Ugovori koji se financiraju iz Fonda sklapaju se u skladu sa sljedećim odredbama:

- (a) ugovori o gradnji s vrijednošću:
 - i. višom od 500 000 eura dodjeljuju se preko otvorenog međunarodnog poziva za sudjelovanje u nadmetanju;
 - ii. između 300 000 eura i 500 000 eura dodjeljuju se preko lokalnog poziva za sudjelovanje u nadmetanju; a
 - iii. nižom od 300 000 eura dodjeljuju se ugovorom o izravnoj pogodbi koji uključuje pojednostavljeni postupak bez objave oglasa o nabavi;
- (b) ugovori o opskrbi zalihami s vrijednošću:
 - i. višom od 150 000 eura dodjeljuju se preko otvorenog međunarodnog poziva za sudjelovanje u nadmetanju;
 - ii. između 30 000 eura i 150 000 eura dodjeljuju se preko lokalnog poziva za sudjelovanje u nadmetanju; a
 - iii. nižom od 30 000 eura dodjeljuju se ugovorom o izravnoj pogodbi koji uključuje pojednostavljeni postupak bez objave oglasa o nabavi;

- (c) ugovori o pružanju usluga s vrijednošću:
 - i. višom od 200 000 eura preko ograničenog međunarodnog poziva za sudjelovanje u nadmetanju nakon objave oglasa o nabavi;
 - ii. nižom od 200 000 eura dodjeljuju se ugovorom o izravnoj pogodbi koji uključuje pojednostavljeni postupak ili okvirni ugovor.

3. Ugovori o gradnji, opskrbi zalihami i pružanju usluga sa vrijednošću od 5 000 eura ili manjom mogu se dodjeliti izravno bez natječaja.

4. U slučaju ograničenog poziva za sudjelovanje u nadmetanju, predmetna država ili države AKP-a u dogovoru sa voditeljem izaslanstva, gdje je to potrebno, nakon postupka prethodnog izbora ponuda na osnovi prethodne objave oglasa o nabavi, sastavljuju uži izbor najboljih ponuđača.

5. U slučaju ugovora o izravnoj pogodbi, država AKP-a slobodno se dogovara, na način koji smatra prikladnim, s najboljim ponuđačima koje je uvrstila u uži izbor u skladu s člancima 20. do 22. i dodjeljuje ugovor ponuđačima koje odabere.

6. Države AKP-a mogu zatražiti Komisiju da pregovara, sastavlja, sklapa i provodi ugovore o pružanju usluga izravno u njihovo ime ili preko svoje relevantne agencije.

Članak 24.

Vlastita radna snaga

1. U slučaju korištenja vlastite radne snage projekte i programe provode javne ili polupravne agencije ili službe predmetne države ili država ili ih provodi osoba odgovorna za izvođenje tih aktivnosti.

2. Zajednica doprinosi pokrivanju troškova uključene službe tako da osigurava opremu i/ili materijale koji joj nedostaju i/ili sredstva koja joj omogućavaju zapošljavanje potrebnog dodatnog osoblja u obliku stručnjaka iz predmetnih država AKP-a ili ostalih država AKP-a. Sudjelovanje Zajednice pokriva samo troškove nastale dodatnim mjerama i privremenim izdatcima za izvođenje projekta i strogo povezanim sa zahtjevima tog projekta.

Članak 25.

Ugovori u okviru hitne pomoći

Ugovori u okviru hitne pomoći sklapaju se na taj način da odražavaju hitnost situacije. Radi toga, za sve aktivnosti povezane s hitnom pomoći, država AKP-a može u dogovoru s voditeljem izaslanstva odobriti:

(a) sklapanje ugovora izravnom pogodbom;

(b) izvođenje ugovora vlastitom radnom snagom;

(c) provedbom preko specijaliziranih agencija;

(d) izravnom provedbom od strane Komisije.

Članak 26.

Povlastice

Poduzimaju se mjere za poticanje širokog sudjelovanja fizičkih i pravnih osoba iz država AKP-a u izvođenju ugovora koje financira Fond, kako bi se omogućila optimizacija materijalnih i ljudskih resursa tih država. U tu svrhu:

(a) za ugovore o gradnji s vrijednošću manjom od 500 000 eura ponuđačima iz država AKP-a dodjeljuje se 10 % povlastice na cijene kada se uspoređuju ponude jednake gospodarske, tehničke i upravljačke kakvoće, pod uvjetom da najmanje četvrtina dioničkog kapitala i upravljačkog osoblja potječe iz jedne ili više država AKP-a;

(b) za ugovore o nabavi zaliha, bez obzira na vrijednost zaliha, ponuđačima iz država AKP-a koji ponude robu od koje je najmanje 50 % ugovorne vrijednosti podrijetlom iz država AKP-a, dodjeljuje se 15 % povlastice na cijene kada se uspoređuju ponude jednake gospodarske, tehničke i upravljačke kakvoće;

(c) se u vezi s ugovorima o pružanju usluga, s obzirom na zatraženu sposobnost, povlastica daje:

i. stručnjacima, institucijama ili konzultantskim poduzećima iz država AKP-a kada se uspoređuju ponude jednake gospodarske i tehničke kakvoće;

ii. ponudama koje podnosi poduzeće iz države AKP-a u konzorciju s europskim partnerima; i

iii. ponudama koje podnose europski ponuđači s podizvođačima ili stručnjacima iz država AKP-a;

(d) kada je predviđeno sklapanje ugovora s podizvođačima, uspješni ponuđač daje povlasticu fizičkim osobama, trgovackim društvima i poduzećima iz država AKP-a koji su pod sličnim uvjetima sposobni obavljati poslove iz ugovora;

(e) država AKP-a može u pozivu za sudjelovanje u nadmetanju budućim ponuđačima ponuditi pomoći sporazumno izabranih trgovackih društava ili poduzeća ili nacionalnih stručnjaka ili konzultantata iz drugih država AKP-a. Takva suradnja može imati oblik zajedničkog ulaganja ili podugovora ili izobrazbe pripravnika na radnome mjestu.

Članak 27.

Dodjela ugovora

1. Ne dovodeći u upitanje članak 24., država AKP-a dodjeljuje ugovor ponuđaču:

(a) čija ponuda odgovara natječajnoj dokumentaciji;

(b) za ugovor o gradnji ili nabavi zaliha, onome koji ponudi najbolju ponudu koja se, među ostalim, ocjenjuje na temelju:

i. cijene te troškova poslovanja i održavanja;

ii. kvalifikacija i jamstava koje ponude ponuđači, kao i na temelju tehničkih kakvoća ponude, uključujući ponudu postprodajne podrške u državi AKP-a; i

- iii. prirode, uvjeta i vremenskog roka za izvođenje ugovora te prilagodbe lokalnim uvjetima;
- (c) za ugovor o pružanju usluga onome koji ponudi najbolju ponudu s obzirom na, među ostalim, cijenu, tehničku vrijednost ponude, predloženu organizaciju i načine za pružanje usluga, kao i sposobnost, nezavisnost i dostupnost predloženog osoblja.
2. Ako se na osnovi gore spomenutih kriterija utvrди da su dvije ponude jednakov vrijedne, prednost se daje:

- (a) ponuđaču iz države AKP-a; ili
- (b) ako takva ponuda ne postoji, ponuđaču koji:

- i. omogućava najbolje moguće korištenje materijalnih i ljudskih izvora iz država AKP-a;
- ii. nudi najveće mogućnosti sklapanja podgovora trgovačkim društvima, poduzećima ili fizičkim osobama iz AKP-a; ili
- iii. je konzorcij fizičkih osoba, trgovačkih društava i poduzeća iz država AKP-a i Zajednice.

Članak 28.

Opća pravila za ugovore

1. Za dodjelu ugovora financiranih sredstvima Fonda koristi se ovaj Dodatak i postupci koji se na preporuku Odbora AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja donose na prvom sastanku Vijeća ministara nakon potpisivanja ovog Sporazuma. Ti postupci poštuju odredbe ovog Dodatka i pravila Zajednice o nabavi za suradnju s trećim zemljama.

2. Do doношења tih postupaka, primjenjuju se trenutna pravila EDF-a, takva kako su utvrđena trenutnim općim propisima i općim uvjetima ugovorâ.

Članak 29.

Opći uvjeti ugovora

Izvođenje ugovora o gradnji, nabavi zaliha i pružanju usluga financiranih sredstvima Fonda uređeno je:

- (a) općim uvjetima ugovorâ financiranih sredstvima Fonda koji se na preporuku Odbora AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja donose na prvom sastanku Vijeća ministara nakon potpisivanja ovog Sporazuma; ili
- (b) u slučaju sufinanciranja projekata i programa ili u slučaju odobrenog odstupanja u korist treće zemlje ili u slučaju ubrzanih

postupaka ili u drugim odgovarajućim slučajevima, takvim općim uvjetima koje usuglašuju predmetna država AKP-a i Zajednica, tj.:

- i. općim uvjetima ugovorâ koje propisuje nacionalno zakonodavstvo predmetne države AKP-a ili njena ustanovljena praksa u vezi s međunarodnim ugovorima; ili
- ii. bilo kojim drugim međunarodnim općim uvjetima ugovorâ.

Članak 30.

Rješavanje sporova

Bilo koji spor koji nastane tijekom izvođenja ugovora financiranog sredstvima Fonda između vlasti države AKP-a i izvođača, dobavljača ili pružatelja usluga rješava se:

- (a) u slučaju ugovora unutar jedne države, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom predmetne države AKP-a; a
 - (b) u slučaju transnacionalnog ugovora, bilo:
- i. ako su ugovorne stranke s time suglasne, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom predmetne države AKP-a ili u skladu s njenom ustanovljenom međunarodnom praksom; ili

- ii. arbitražom u skladu s proceduralnim pravilima koja će na preporuku Odbora AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja donijeti Vijeće ministara na prvom sastanku nakon potpisivanja ovog Sporazuma.

Članak 31.

Porezni i carinski dogovori

1. Države AKP-a na ugovore koje financira zajednica primjenjuju porezne i carinske aranžmane ne manje povoljne od onih koje primjenjuju prema najpovlaštenijim državama ili međunarodnim organizacijama za razvoj s kojima imaju odnose. U svrhu određivanja tretmana najpovlaštenje države (MFN) u obzir se ne uzimaju dogovori koje predmetna država AKP-a primjenjuje na druge države AKP-a ili na druge države u razvoju.

2. Podložno gornjim odredbama, na ugovore koje financira Zajednica primjenjuje se sljedeće:

- (a) u državi AKP-a užitnici, ugovor je oslobođen plaćanja biljegovina ili registracijskih pristojbi ili fiskalnih davanja s istovrsnim učinkom, bilo da takve naknade već postoje ili trebaju biti uvedene u budućnosti; međutim, ti ugovori registriraju se u skladu sa zakonima koji su na snazi u državi AKP-a te za to može biti naplaćena naknada koja odgovara učinjenoj usluzi;

- (b) zarade i/ili prihod nastao izvođenjem ugovora oporeziv je u skladu unutarnjim finansijskim dogovorima predmetne države AKP-a, pod uvjetom da fizičke ili pravne osobe koje ostvare tu zaradu i/ili prihod imaju sjedište u toj državi ili da izvođenje ugovora traje dulje od šest mjeseci;

- (c) poduzeća koja moraju uvesti stručnu opremu kako bi izvela ugovore o gradnji, mogu, ako to zatraže, koristiti sustav privremenog uvoza kakav je utvrđen nacionalnim zakonodavstvom države AKP-a užitnice u odnosu na rečenu opremu;

- (d) stručna oprema potrebna za izvođenje zadaća utvrđenih u ugovoru o pružanju usluga privremeno se uvozi u državu ili države AKP-a užitnice u skladu s njenim nacionalnim zakonodavstvom bez plaćanja fiskalnih, uvoznih i carinskih naknada i drugih davanja s istovrsnim učinkom, ako te pristojbe i naknade ne predstavljaju naknadu za učinjene usluge;

- (e) za robu okviru ugovora o nabavi zaliha dozvoljen je uvoz u državu AKP-a užitnicu oslobođen carine, uvoznih naknada, poreza ili fiskalnih davanja s istovrsnim učinkom. Ugovor o nabavi zaliha podrijetlom iz predmetne države AKP-a sklapa se na osnovi cijene franko tvornica na koju se mogu obračunati onolika unutarnja fiskalna davanja koja se na te proizvode primjenjuju u državi AKP-a;

- (f) za goriva, maziva i organska veziva te, općenito, sve materijale koji se koriste u izvođenju ugovora o gradnji smatra se da su kupljena na lokalnom tržištu te su podložna fiskalnim pravilima koja se primjenjuju prema nacionalnom zakonodavstvu na snazi u državi AKP-a užitnici; i

- (g) osobne stvari i kućanski predmeti uvezeni za upotrebu fizičkih osoba, koje nisu lokalni zaposlenici i ne obavljaju zadaće utvrđene ugovorom o pružanju usluga te članova njihovih obitelji, izuzeti su od plaćanja carina ili uvoznih pristojbi, poreza ili ostalih fiskalnih naknada s jednakim učinkom prema nacionalnom zakonodavstvu na snazi u državi AKP-a užitnici.

3. Za sve ostale primjere koji nisu obuhvaćeni gornjim odredbama o poreznim i carinskim dogovorima i dalje vrijedi nacionalno zakonodavstvo koje je na snazi u dočinjoj državi AKP-a užitnici.

POGLAVLJE 5.

PRAĆENJE I OCJENA

Članak 32.

Ciljevi

Cilj je praćenja i ocjene redovita procjena aktivnosti razvoja (pripreme, provedbe i naknadne aktivnosti) radi poboljšanja učinkovitosti razvoja tekućih i budućih aktivnosti.

Članak 33.

Načini

1. Ne dovodeći u pitanje ocjene koje provode države AKP-a ili Komisija, ovaj će posao zajednički obavljati država(e) AKP-a i Zajednica. Odbor AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja osigurava zajednički karakter zajedničkih aktivnosti praćenja i ocjene. Kako bi pomogle Odboru AKP-a i EU-a za suradnju u financiranju razvoja, Komisija i Glavno tajništvo država AKP-a pripremaju i provode zajedničko praćenje i ocjenu te o tome izvještavaju Odbor. Odbor na prvom sastanku nakon potpisivanja ovog Sporazuma utvrđuje operativne načine namijenjene osiguranju zajednickog karaktera aktivnosti te jednom godišnjem odobrava program rada.

2. Aktivnosti praćenja i ocjene poglavito:

- (a) pružaju redovite i neovisne procjene djelovanja i aktivnosti Fonda uspoređivanjem rezultata i ciljeva; te time

- (b) državama AKP-a i Komisiji te zajedničkim institucijama omogućuju da ta iskustva koriste pri oblikovanju i izvršavanju budućih politika i aktivnosti.

POGLAVLJE 6.

NOSITELJI UPRAVLJANJA I IZVRŠENJA

Članak 34.

Glavni dužnosnik nadležan za ovjeravanje

1. Komisija imenuje glavnog dužnosanika nadležnog za ovjeravanje u Fondu, koji je odgovoran za upravljanje sredstvima Fonda. Glavni dužnosnik nadležan za ovjeravanje odgovoran je za preuzimanje obveza, obračunavanje, odobravanje i izračun izdataka u okviru Fonda.

2. Glavni dužnosnik nadležan za ovjeravanje:

- (a) preuzima obvezu, obračunava i odobrava izdatke te vodi evidenciju o preuzetim obvezama i odobrenim sredstvima;

- (b) osigurava izvršavanje odluka o financiranju;

- (c) u bliskoj suradnji s nacionalnim dužnosnikom nadležnim za ovjeravanje, donosi odluke o preuzimanju obveza i financijskim dogovorima koji su s gospodarskog i tehničkog stajališta potrebni za osiguranje pravilnog izvršavanja odobrenih aktivnosti;
- (d) priprema natječajnu dokumentaciju prije objave poziva za podnošenje ponuda za:
- otvorena međunarodna javna nadmetanja; i
 - ograničeni međunarodni poziv za sudjelovanje u podnošenju ponuda s prethodnim utvrđivanjem kvalificiranosti,
- (e) odobrava prijedloge za plasiranje ugovora sukladno nadležnostima voditelja izaslanstva iz članka 36.;
- (f) osigurava objavu međunarodnih poziva za sudjelovanje u nadmetanju u razumnoj roku.
3. Na kraju svake godine, glavni dužnosnik nadležan za ovjeravanje na raspolažanje stavlja detaljnu bilancu stanja Fonda u kojoj su prikazane bilance doprinosa država članica uplaćenih u Fond te globalne isplate u odnosu na svaku stavku finansiranja.

Članak 35.

Nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje

1. Vlada svake države AKP-a imenuje nacionalnog dužnosanika nadležnog za ovjeravanje da je zastupa u svim aktivnostima koje se financiraju sredstvima Fonda kojim upravljaju Komisija i Banka. Nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje može neke od tih funkcija prenijeti na drugog zastupnika o čemu obavještava glavnog dužnosanika nadležnog za ovjeravanje. Nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje:

- (a) u bliskoj suradnji s voditeljem izaslanstva odgovoran je za pripremu, podnošenje i procjenu projekata i programa;
- (b) u bliskoj suradnji s voditeljem izaslanstva izdaje pozive za lokalne otvorene javne ponude, prima lokalne i međunarodne ponude (otvorene i ograničene), predsjedava razmatranju ponuda, ustanovljuje rezultate tog razmatranja, potpisuje ugovore i njihove dodatke te odobrava izdatke;
- (c) prije izdavanja poziva za lokalne otvorene javne ponude, natječajnu dokumentaciju podnosi voditelju izaslanstva koji svoju suglasnost daje u roku od 30 dana;
- (d) završava ocjenu javnih ponuda u roku valjanosti ponuda, vodeći računa o vremenskom roku potrebnom za odobrenje ugovora;

- (e) prenosi rezultate razmatranja i prijedlog za plasiranje ugovora voditelju izaslanstva na odobrenje u vremenskim rokovima utvrđenima člankom 36.;
- (f) obračunava i odobrava izdatke u okviru njemu povjerenih sredstava;
- (g) tijekom aktivnosti izvođenja ugovora, poduzima bilo koje mjere prilagodbe koje su sa gospodarskog i tehničkog stajališta potrebne za osiguranje pravilnog izvršavanja odobrenih projekata ili programa.
2. Nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje, tijekom izvršavanja aktivnosti te ispunjavajući zahtjev da o tome obavještava voditelja izaslanstva, odlučuje o:
- manjim tehničkim prilagodbama i promjenama, ako one ne utječu na doneseno tehničko rješenje i ostaju u okviru pričuve za prilagodbe;
 - promjenama procjena troškova tijekom izvođenja;
 - prijenosima iz jedne stavke u drugu u okviru procjena troškova;
 - promjenama lokacije projekata ili programa koji se sastoje od više jedinica tamo gdje je to opravdano iz tehničkih, gospodarskih ili socijalnih razloga;
 - izricanju ili povlačenju kazni za kašnjenje;
 - razrješenju jamaca;
 - kupnji robe na lokalnom tržištu, bez obzira na njeno podrjetlo;
 - korištenju građevinske opreme i strojeva koji nisu podrjetlom iz država članica ili država AKP-a, pod uvjetom da se u državama članicama ili državama AKP-a ne proizvodi usporediva oprema i strojevi;
 - sklapanju ugovora s podizvođačima;
 - konačnom prihvatanju, pod uvjetom da je voditelj izaslanstva prisutan pri privremenom prihvatanju, ovjerava odgovarajuće zapisnike te je, prema potrebi, prisutan kod konačnog prihvatanja, posebno kada opseg rezervacija zabilježenih pri privremenom prihvatanju iziskuje znatnu količinu dodatnog rada; i
 - zapošljavanju konzultantata i ostalih stručnjaka za tehničku pomoć.

Članak 36.

Voditelj izaslanstva

1. Komisiju u svakoj državi AKP-a ili u svakoj regionalnoj skupini, koja to izričito zatraži, predstavlja izaslanstvo koje vodi voditelj izaslanstva, a s odobrenjem predmetne države ili država AKP-a. Ako je voditelj izaslanstva imenovan za skupinu država AKP-a, poduzimaju se odgovarajuće mјere da voditelja izaslanstva u svakoj od država u kojoj voditelj izaslanstva ne prebiva zastupa zamjenik s prebivalištem u toj državi. Voditelj izaslanstva zastupa Komisiju na svim područjima njenih nadležnosti te u svim njezinim aktivnostima.

2. Radi toga, te u bliskoj suradnji sa nacionalnim dužnosnikom nadležnim za ovjeravanje, voditelj izaslanstva:

(a) na zahtjev predmetne države AKP-a, sudjeluje i pomaže u pripremi projekata i programa te pri sklapanju ugovora o tehničkoj pomoći;

(b) sudjeluje u procjeni projekata i programa, pripremajući natječajnu dokumentaciju i tražeći načine kako pojednostaviti postupke procjene i provedbe projekata i programa;

(c) priprema prijedloge financiranja;

(d) prije nego što ih nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje objavi, odobrava lokalne otvorene pozive za javne ponude i dokumentaciju za ugovore o hitnoj pomoći u roku od 30 dana nakon što mu ih podnese nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje;

(e) prisutan je pri otvaranju javnih ponuda te prima kopije ponuda i rezultate njihove ocjene;

(f) u roku od 30 dana odobrava prijedlog nacionalnog dužnosnika nadležnog za ovjeravanje o plasiraju lokalnih otvorenih javnih ponuda, ugovora s izravnom pogodbom, ugovora o hitnoj pomoći, ugovora o pružanju ugovora i ugovora o gradnji s vrijednošću manjom od 5 milijuna eura te ugovora o pružanju usluga s vrijednošću manjom od 1 milijun eura;

(g) za sve druge ugovore koji nisu navedeni gore, u roku od 30 dana odobrava prijedlog nacionalnog dužnosnika nadležnog za ovjeravanje o plasiraju ugovora kada god su ispunjeni sljedeći uvjeti:

i. odabrana ponuda najniža je među onima koje ispunjavaju uvjete iz natječajne dokumentacije;

ii. odabrana ponuda ispunjava sve kriterije za odabir navedene u natječajnoj dokumentaciji;

iii. odabrana ponuda ne prelazi iznos sredstava određen za ugovor;

(h) ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka (g), proslijedi prijedlog glavnom dužnosniku nadležnom za odobravanje koji o njemu odlučuje u roku od 60 dana po prijemu od voditelja izaslanstva. Ako cijena odabrane ponude premašuje iznos sredstava određen za ugovor, glavni dužnosnik nadležan za odobravanje, po odobrenju dodjele, preuzima potrebnu finansijsku obvezu;

(i) ovjerava ugovore i procjene troškova u slučaju korištenja vlastite radne snage, njihove dodatke, kao i odobrenja plaćanja koja izdaje nacionalni dužnosnik nadležan za ovjeravanje;

(j) osigurava da se projekti i programi financirani sredstvima Fonda kojim upravlja Komisija izvode pravilno s gospodarskog i tehničkog stajališta;

(k) s nacionalnim vlastima u državi AKP-a gdje predstavlja Komisiju sudjeluje u redovitoj ocjeni aktivnosti;

(l) državi AKP-a dostavlja sve informacije i relevantne dokumente o postupcima za provedbu suradnje u financiranju razvoja, posebno u vezi sa kriterijima za procjenu te kriterijima za ocjenjivanje ponuda; i

(m) redovito obavještava nacionalne vlasti o aktivnostima Zajednice koje se izravno tiču suradnje između zajednice i država AKP-a.

3. Voditelj izaslanstva ima potrebne naputke i ovlasti kako bi olakšao i ubrzao sve aktivnosti iz ovog Sporazuma. O bilo kojoj sljedećoj dodjeli upravljačkih i/ili finansijskih ovlasti voditelju izaslanstva, osim onih označenih u ovom članku, obavještavaju se nacionalni dužnosnici nadležni za ovjeravanje i Vijeće ministara.

Članak 37.

Plaćanja i platni agenti

1. U svrhu učinkovitog plaćanja u nacionalnim valutama država AKP-a, u ime Komisije se u svakoj državi AKP-a otvaraju računi, denominirani u nacionalnim valutama država članica ili u eurima, u nacionalnoj javnoj ili polupravatnoj finansijskoj instituciji izabranoj dogovorom između države AKP-a i Komisije. Ta institucija obavlja funkcije nacionalnog platnog agenta.

2. Nacionalni platni agent ne prima naknadu za svoje usluge te ne plaća kamatu na deponirana finansijska sredstva. Komisija osigurava sredstva na lokalnim računima u valuti jedne od država članica ili u eurima, ovisno o procjenama budućih zahtjeva za gotovinom koji se podnose dovoljno unaprijed kako bi se izbjegla potreba država AKP-a za pred-financiranjem te spriječilo kašnjenje isplate.

3. U svrhu učinkovitog plaćanja u eurima, računi denominirani u eurima otvaraju se u ime Komisije u finansijskim institucijama država članica. Te institucije obavljaju funkcije platnog agenta u Europi.

4. Plaćanje s europskih računa se prema napucima Komisije ili voditelja izaslanstva u njenom imenu obavlja u odnosu na izdatke koje odobri nacionalni dužnosnik nadležan za odobravanje ili glavni dužnosnik nadležan za odobravanje nakon prethodnog odobrenja nacionalnog dužnosnika nadležnog za odobravanje.

5. U okviru finansijskih sredstava raspoloživih na računima, platni agenti mogu vršiti isplate koje je odobrio nacionalni dužnosnik

nadležan za odobravanje ili, prema potrebi, glavni dužnosnik nadležan za odobravanje nakon što provjere je li priložena popratna dokumentacija u osnovi točna i uredna te je li potvrda o plaćanju valjana.

6. Postupci za obračun, odobrenje i isplatu izdataka moraju biti gotovi u roku od 90 dana od datuma dospjeća plaćanja. Nacionalni dužnosnik nadležan za odobravanje odlučuje o odobrenju isplate te ga dostavlja voditelju izaslanstva najkasnije 45 dana prije datuma dospjeća.

7. Potraživanja u vezi s kašnjenjem plaćanja namiruju predmetna država ili države AKP-a te Komisija iz svojih vlastitih sredstava za onaj dio kašnjenja za koje je svaka stranka odgovorna u skladu s gore spomenutim postupcima.

8. Platni agenti, nacionalni dužnosnik nadležan za odobravanje, voditelj izaslanstva i odgovorna tijela Komisije finansijski su odgovorni sve dok Komisija konačno ne odobri aktivnosti za čije su izvođenje oni odgovorni.

DODATAK V.

**TRGOVINSKI REŽIM KOJI SE PRIMJENJUJE TIJEKOM PRIPREMNOG RAZDOBLJA IZ ČLANKA
37. STAVKA 1.**

POGLAVLJE 1.

OPĆI SPORAZUMI O TRGOVINI

- (d) Dogovori navedeni u točki (a) stupaju na snagu istovremeno s ovim Sporazumom te se primjenjuju tijekom trajanja pripremnog razdoblja utvrđenog u članku 37. stavku 1. Sporazuma.

Međutim, ako tijekom tog razdoblja Zajednica:

Članak 1.

Proizvodi podrijetlom iz država AKP-a u Zajednicu se uvoze bez plaćanja carine i davanja s istovrsnim učinkom.

- (a) Za proizvode podrijetlom iz država AKP-a:

- navedene u Dodatu I. ovog Sporazuma, ako spadaju pod zajedničku organizaciju tržišta u smislu članka 34. Sporazuma, ili
- za koje pri uvozu u Zajednicu vrijede konkretna pravila uvedena kao rezultat provedbe zajedničke poljoprivredne politike,

Zajednica poduzima mjere potrebne za osiguranje tretmana povoljnijeg od onog dodijeljenog trećim zemljama koje za iste proizvode primjenjuju odredbu o najpovlaštenijoj državi.

- (b) Ako, tijekom primjene ovog Sporazuma, države AKP-a zatraže da nove vrste poljoprivredne proizvodnje ili poljoprivrednih proizvoda koje nisu predmet posebnih sporazuma kada ovaj Dodatak stupa na snagu imaju koristi od takvih dogovora, Zajednica te zahtjeve razmatra u konzultaciji s državama AKP-a.

- (c) Bez obzira na gore spomenuto, Zajednica, u kontekstu posebnih odnosa i posebne prirode suradnje između država AKP-a i EU-a, posebno za svaki slučaj razmatra zahtjeve država AKP-a za povlašteni pristup njihovih poljoprivrednih proizvoda na tržište Zajednice te svoju odluku o tim opravdanim zahtjevima priopćuje, ako je to moguće, u roku od četiri mjeseca, a u svakom slučaju najkasnije šest mjeseci nakon datuma njihovog podnošenja.

U kontekstu točke (a), Zajednica svoje odluke donosi posebno u odnosu na koncesije dodijeljene trećim zemljama u razvoju. Vodi računa o mogućnostima koje nudi vansezonsko tržište.

— jedan ili više proizvoda podvrgne zajedničkoj organizaciji tržišta ili konkretnim pravilima uvedenima kao rezultat provedbe zajedničke poljoprivredne politike, zadržava pravo da prilagodi uvozni tretman za te proizvode podrijetlom iz država AKP-a, nakon konzultacija unutar Vijeća ministara. U takvim slučajevima primjenjuju se odredbe iz točke (a),

— izmijeni zajedničku organizaciju tržišta za pojedini proizvod ili posebna pravila uvedena kao rezultat provedbe zajedničke poljoprivredne politike, zadržava pravo da izmijeni dogovore utvrđene za proizvode podrijetlom iz država AKP-a, nakon konzultacija unutar Vijeća ministara. U takvim slučajevima, Zajednica se obvezuje osigurati da proizvodi podrijetlom iz država AKP-a nastave uživati prednost usporedivoj onoj koju su prije uživale u odnosu na proizvode podrijetlom iz trećih zemalja koje za iste primjenjuju klauzulu o najpovlaštenijoj državi.

- (e) Ako Zajednica namjerava s trećim zemljama sklopiti preferencijalni sporazum o tome obavještava države AKP-a. Na zahtjev država AKP-a održavaju se konzultacije kako bi se zaštitili njihovi interesi.

Članak 2.

1. Zajednica na uvoz proizvoda podrijetlom iz država AKP-a ne primjenjuje nikakva količinska ograničenja ili mjere s jednakim učinkom.

2. Stavak 1. ne isključuje zabrane ili ograničenja na uvoz, izvoz ili robu u provozu opravdana na temelju javnog morala, javne politike ili javne sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka, zaštite nacionalnih bogatstava koje imaju umjetničku, povjesnu ili arheološku vrijednost, očuvanja neobnovljivih prirodnih izvora, ako se te mjere ostvaruju zajedno s ograničenjima na domaću proizvodnju ili potrošnju, ili zaštitom industrijskoga i trgovackoga vlasništva.

3. Te zabrane ili ograničenja ni u kojem slučaju nisu sredstvo proizvoljne ili neopravdane diskriminacije ili općeg prikrivenog ograničenja trgovine.

U slučajevima gdje provedba mjera navedenih u stavku 2. utječe na interes jedne ili više država AKP-a, na zahtjev tih država održavaju se konzultacije, u skladu s odredbama članka 12. ovog Sporazuma, radi postizanja zadovoljavajućeg rješenja.

Članak 3.

1. Ako postoji vjerojatnost da nova mjera ili mjere određene u programima koje Zajednica donosi za uskladivanje zakona i propisa za olakšanje protoka roba utječu na interes jedne ili više država AKP-a, Zajednica, prije donošenja takvih mera, preko Vijeća ministara o njima obavještava države AKP-a.

2. Kako bi se Zajednici omogućilo da u obzir uzme interes predmetne države AKP-a, na zahtjev te države održavaju se konzultacije u skladu s odredbama članka 12. ovog Sporazuma, radi postizanja zadovoljavajućeg rješenja.

Članak 4.

1. Ako postojeća pravila i propisi Zajednice doneseni kako bi se olakšao protok roba utječu na interes jedne ili više država AKP-a ili ako na te interese utječe tumačenje, primjena ili izvršavanje tih pravila ili propisa, na zahtjev predmetnih država AKP-a održavaju se konzultacije radi postizanja zadovoljavajućeg rješenja.

2. Države AKP-a, radi pronalaženja zadovoljavajućeg rješenja, također mogu u okviru Vijeća ministara iznijeti bilo koje druge probleme u vezi s protokom roba koji mogu nastati zbog mera koje poduzimaju ili predviđaju države članice.

3. Relevantne institucije Zajednice u najvećoj mogućoj mjeri obavještavaju Vijeće ministara o takvim mjerama kako bi se osigurale učinkovite konzultacije.

Članak 5.

1. Države AKP-a ne trebaju, u vezi s uvozom proizvoda podrijetлом iz Zajednice, preuzeti obvezu koje odgovaraju obvezama koje Zajednica preuzima ovim Sporazumom u vezi s uvozom proizvoda podrijetalom iz država AKP-a.

(a) U trgovini sa Zajednicom, države AKP-a ne prave razliku između država članica, a Zajednici dodjeljuju tretman ne manje povoljan od tretmana najpovlaštenije države.

(b) Tretman najpovlaštenije države iz točke (a) ne primjenjuje se u odnosu na trgovinu ili gospodarske odnose među državama AKP-a ili između jedne ili više država AKP-a i drugih država u razvoju.

Članak 6.

Svaka stranka u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Dodatka o svojoj carinskoj tarifi obavještava Vijeće ministara. Svaka Stranka također obavještava o bilo kojim naknadnim izmjenama svoje tarife kako i kada one stupe na snagu.

Članak 7.

1. Pojam „proizvoda s podrijetlom” u svrhu provedbe ovog Dodatka i odgovarajući načini sudjelovanja u upravljanju definirani su Protokolom ovog Dodatka.

2. Vijeće ministara može donijeti bilo koju izmjenu Protokola 1.

3. Ako pojam „proizvod s podrijetlom” još nije definiran za neki proizvod sukladno sa stavkom 1. ili 2., svaka Ugovorna stranka nastavlja primjenjivati svoja vlastita pravila.

Članak 8.

1. Ako se u Zajednicu uvozi bilo kakav proizvod u tako povećanim količinama i pod takvim uvjetima da uzrokuje ili prijeti nastankom štete domaćim proizvođačima njemu sličnih ili izravno konkurentnih proizvoda ili ozbiljnih poremećaja u bilo kojem sektoru gospodarstva ili poteškoćama koje mogu dovesti do ozbiljnog narušavanja stanja gospodarstva u regiji, Zajednica može poduzeti odgovarajuće mjeru prema uvjetima te u skladu s postupcima utvrđenima člankom 9.

2. Zajednica se obvezuje ne koristiti druga sredstva u svrhu protekcionizma ili za ometanje strukturnog razvoja. Zajednica će se suzdržati od korištenja zaštitnih mjeru s jednakim učinkom.

3. Zaštitne mjeru ograničuju se samo na one koje najmanje ometaju trgovinu između Ugovornih stranaka u provedbi ciljeva ovog Sporazuma i ne smiju premašiti područje primjene onoga što je strogo potrebno kako bi se otklonile nastale poteškoće.

4. U primjeni zaštitnih mjer vodi se računa o postojećoj razini izvoza iz država AKP-a u Zajednicu i njegove mogućnosti za razvoj. Posebna se pozornost pridaje interesima najmanje razvijenih država AKP-a, država AKP-a bez izlaza na more te otočnih država AKP-a.

Članak 9.

1. Prethodne konzultacije održavaju se u vezi s primjenom zaštitne klauzule, kada se takve mjere poduzimaju po prvi put i kada se produžuju. Zajednica državama AKP-a pruža sve informacije zatražene za te konzultacije te pruža podatke iz kojih se utvrđuje do koje je mjere uvoz konkretnog proizvoda iz neke države AKP-a prouzrokovao učinke navedene u članku 8. stavku 1.

2. Kada se održe konzultacije, zaštitne mjere ili dogovori zajednički usuglašeni između predmetnih država AKP-a i Zajednice stupaju na snagu nakon toga.

3. Međutim, prethodne konzultacije predviđene stavkom 1. i 2. ne sprečavaju bilo koje neposredne odluke koje Zajednica, u skladu s člankom 8. stavkom 1., može donijeti zbog posebnih okolnosti.

4. Radi olakšavanja ispitivanja čimbenika koji mogu prouzrokovati poremećaje tržišta, uvodi se mehanizam za statistički nadzor izvoza određenih proizvoda iz država AKP-a u Zajednicu.

5. Stranke se obvezuju održavati redovite konzultacije radi pronalaženja zadovoljavajućih rješenja problema koji mogu nastati provedbom zaštitne klauzule.

6. Prethodne konzultacije, kao i redovite konzultacije te mehanizam za nadzor navedeni u stavcima 1. do 5. provode se u skladu sa Protokolom 2. ovog Dodatka.

na zahtjev zajednice ili država AKP-a te u skladu sa uvjetima predviđenima pravilima za postupke iz članka 12. ovog Sporazuma, posebno u ovim slučajevima:

- (1) ako Stranke namjeravaju poduzeti bilo koje trgovinske mjere koje utječu na interes jedne ili više Stranaka u skladu s ovim Dodatkom, o tome obavještavaju Vijeće ministara;
- (2) ako, tijekom primjene ovog Dodatka, države AKP-a smatraju da poljoprivredni proizvodi obuhvaćeni člankom 1. stavkom 2., točkom (a) osim onih podložnih posebnom tretmanu trebaju uživati isti takav tretman, mogu se održati konzultacije unutar Vijeća ministara;
- (3) ako neka Stranka smatra da prepreke protoku roba nastaju kao rezultat postojećih pravila druge Stranke ili njihovim tumačenjem, primjenom ili izvršavanjem;
- (4) ako zajednica poduzima zaštitne mјere u skladu s odredbama članka 8., konzultacije o tim mјerama mogu se održati unutar Vijeća ministara, ako predmetne Stranke to zatraže, poglavito radi osiguranja poštovanja odredaba iz članka 8. stavka 3.

Takve konzultacije moraju završiti u roku od tri mjeseca.

POGLAVLJE 2.

POSEBNE OBVEZE U VEZI SA ŠEĆEROM, GOVEDINOM I TELETINOM

Članak 13.

1. U skladu s člankom 25. Konvencije država AKP-a i EEZ-a iz Loméa, potpisane 28. veljače 1975. i njoj priloženim Protokolom 3., Zajednica se na neograničeno razdoblje obvezuje, bez obzira na ostale odredbe ovog Dodatka, na kupovinu i uvoz, po zajamčenim cijenama, određenih količina sirove i prerađene šećerne trske podrijetlom iz država AKP-a koje proizvode i izvoze šećernu trsku i koju su joj se te države obvezale isporučiti.

Članak 10.

Vijeće ministara na zahtjev bilo koje predmetne Stranke razmatra gospodarske i socijalne učinke provedbe zaštitne klauzule.

Članak 11.

Kada se poduzimaju zaštitne mјere, izmijenjene ili ukinute, posebna se pozornost pridaje interesima najmanje razvijenih država AKP-a, država AKP-a bez izlaza na more te otočnih država AKP-a.

Članak 12.

Radi osiguranja učinkovite provedbe ovog Dodatka, Stranke su suglasne jedna drugu obavještavati i konzultirati.

Dodatno slučajevima za koje su člancima 2. do 9. ovog Dodatka posebno predviđene konzultacije, također se održavaju konzultacije,

2. Uvjeti za provedbu gore spomenutog članka 25. utvrđeni su Protokolom 3. iz stavka 1. Tekst Protokola priložen je ovom Dodatku kao Protokol 3.
3. Članak 8. ovog Dodatka ne primjenjuje se u okviru navedenog Protokola.

4. U smislu članka 8. navedenog Protokola institucije ustanovljene ovim Sporazumom mogu se koristiti tijekom razdoblja primjene ovog Sporazuma.

5. Ako ovaj Sporazum prestane vrijediti, primjenjuje se članak 8. stavak 2. navedenog Protokola.

6. Izjave sadržane u Dodacima XIII., XXI. i XXII. Završnog akta Konvencije država AKP-a i EEZ-a iz Loméa, potpisane 28. veljače 1975., potvrđuju se, a njihove odredbe nastavljaju se primjenjivati. Te izjave kao takve priložene su Protokolu 3.

7. Ovaj članak i Protokol 3. ne primjenjuju se na odnose između država AKP-a i francuskih prekomorskih departmana.

Članak 14.

Primjenjuju se posebne obveze u vezi s govedinom i teletinom, definirane priloženim Protokolom 4.

POGLAVLJE 3.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Protokoli priloženi ovom Dodatku njegov su sastavni dio.

PROTOKOL 1.

u vezi s definiranjem pojma „proizvodi s podrijetlom” i načinima upravne suradnje

SADRŽAJ**GLAVA I.: OPĆE ODREDBE**

Članak 1.: Definicije

GLAVA II.: DEFINICIJA POJMA „PROIZVODI S PODRIJETLOM”

- Članak 2.: Opći uvjeti
- Članak 3.: Proizvodi dobiveni u cijelosti
- Članak 4.: Dostatno obrađeni ili prerađeni proizvodi
- Članak 5.: Postupci nedostatne obrade ili prerade
- Članak 6.: Kumulacija podrijetla
- Članak 7.: Kvalifikacijska jedinica
- Članak 8.: Pribor, zamjenski dijelovi i alati
- Članak 9.: Setovi
- Članak 10.: Neutralni elementi

GLAVA III.: TERITORIJALNI UVJETI

- Članak 11.: Načelo teritorijalnosti
- Članak 12.: Izravni prijevoz
- Članak 13.: Izložbe

GLAVA IV.: DOKAZ O PODRIJETLU

- Članak 14.: Opći uvjeti
- Članak 15.: Postupak za izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1
- Članak 16.: Naknadno izdane potvrde o prometu EUR.1
- Članak 17.: Izdavanje duplikata potvrde o prometu robe EUR.1
- Članak 18.: Izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1 na temelju prethodno izdanog ili popunjenoj dokaza o podrijetlu
- Članak 19.: Uvjeti za izdavanje izjave na računu
- Članak 20.: Ovlašteni izvoznik
- Članak 21.: Valjanost dokaza o podrijetlu
- Članak 22.: Tranzitni postupak
- Članak 23.: Podnošenje dokaza o podrijetlu
- Članak 24.: Uvoz u djelomičnim pošiljkama
- Članak 25.: Izuzeća od dokazivanja podrijetla
- Članak 26.: Postupak informiranja u svrhu kumulacije
- Članak 27.: Dokazne isprave
- Članak 28.: Čuvanje dokaza o podrijetlu i dokaznih isprava
- Članak 29.: Nepodudarnost i formalne pogreške
- Članak 30.: Iznosi iskazani u eurima

GLAVA V.: ORGANIZACIJA UPRAVNE SURADNJE

- Članak 31.: Uzajamna pomoć
- Članak 32.: Provjera dokaza o podrijetlu
- Članak 33.: Provjera izjava dobavljača
- Članak 34.: Rješavanje spora
- Članak 35.: Kazne
- Članak 36.: Slobodne zone
- Članak 37.: Odbor za suradnju na području carina
- Članak 38.: Odstupanja

GLAVA VI.: CEUTA I MELILLA

Članak 39.: Posebni uvjeti

GLAVA VII.: ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.: Revizija pravila o podrijetlu

Članak 41.: Dodaci

Članak 42.: Provedba Protokola

DODACI

Dodatak I. Protokolu 1. – Uvodne napomene uz popis u Dodatku II.

Dodatak II. Protokolu 1. – Popis obrada ili prerada koje treba izvršiti na materijalima bez podrijetla kako bi izrađeni proizvod stekao status proizvoda s podrijetlom

Dodatak III. Protokolu 1. – Prekomorske zemlje i teritoriji

Dodatak IV. Protokolu 1. – Obrazac za potvrdu o kretanju robe

Dodatak V. Protokolu 1. – Izjava na računu

Dodatak VI.A Protokolu 1. – Dobavljačeva deklaracija za proizvode koji imaju status proizvoda s preferencijalnim podrijetlom

Dodatak VI.B Protokolu 1. – Dobavljačeva deklaracija za proizvode koji nemaju status proizvoda s preferencijalnim podrijetlom

Dodatak VII. Protokolu 1. – Potvrda o informacijama

Dodatak VIII. Protokolu 1. – Obrazac prijave za odstupanje

Dodatak IX. Protokolu 1. – Popis obrada ili prerada kojima proizvod nastao obradom ili preradom tekstilnih materijala podrijetlom iz država u razvoju navedenih u članku 6. stavku 11. ovog Protokola stječe svojstva proizvoda s podrijetlom iz država AKP-a

Dodatak X. Protokolu 1. – Tekstilni proizvodi izuzeti iz postupka kumulacije sa pojedinim državama u razvoju navedenima u članku 6. stavku 11. ovog Protokola

Dodatak XI. Protokolu 1. – Proizvodi na koje se odredbe o kumulaciji sa Južnom Afrikom navedene u članku 6. stavku 3. primjenjuju 3 godine nakon početka privremene primjene Sporazuma o trgovini, razvoju i suradnji između Europske zajednice i Južnoafričke Republike

Dodatak XII. Protokolu 1. – Proizvodi na koje se odredbe o kumulaciji sa Južnom Afrikom iz članka 6. stavka 3. primjenjuju 6 godina nakon početka privremene primjene Sporazuma o trgovini, razvoju i suradnji između Europske zajednice i Južnoafričke Republike

Dodatak XIII. Protokolu 1. – Proizvodi na koje se ne primjenjuje članak 6. stavak 3.

Dodatak XIV. Protokolu 1. – Ribe i riblji proizvodi na koje se privremeno ne primjenjuje članak 6. stavak 3.

Dodatak XV. Protokolu 1. – Zajednička izjava o kumulaciji

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola:

(a) „proizvodnja” znači svaku vrstu obrade ili prerade, uključujući sklapanje ili posebne postupke

(b) „materijal” znači svaki sastojak, sirovinu, komponentu ili dio itd., koji služi u izradi određenog proizvoda;

(c) „proizvod” znači proizvod koji se dobiva postupkom izrade, čak i ako je namijenjen za uporabu u nekom drugom proizvodnom postupku;

(d) „roba” znači i materijal i proizvod;

(e) „carinska vrijednost” znači vrijednost koja je utvrđena u skladu sa Sporazumom o provedbi članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. (Sporazum Svjetske trgovinske organizacije o određivanju carinske vrijednosti);

(f) „cijena proizvoda na paritetu fco tvornica” znači cijenu proizvoda franko tvornica koja se plaća proizvođaču u čijem se poduzeću izvodi konačna obrada ili prerada, pod uvjetom da ta cijena uključuje vrijednost svih uporabljenih materijala, umanjenu za sve domaće poreze koji podliježu ili bi mogli podlijetati povratu po obavljenom izvozu dobitvenog proizvoda;

- (g) „vrijednost materijala” znači carinsku vrijednost u trenutku uvoza uporabljenja materijala bez podrijetla, ili, ako taj podatak nije poznat ili ga je nemoguće utvrditi, prvu utvrdjuju cijenu plaćenu za materijal na predmetnom teritoriju;
- (h) „vrijednost materijala s podrijetlom” znači vrijednost tih materijala u smislu točke (g) koja se primjenjuje mutatis mutandis;
- (i) „dodata vrijednost” razumijeva cijenu proizvoda na paritetu fco tvornica, umanjenu za carinsku vrijednost materijala iz trećih zemalja uvezenih u Zajednicu, države AKP-a ili prekomorske države i teritorije;
- (j) „poglavlja” i „tarifni brojevi” znače poglavlja i tarifne brojeve (četveroznamenkaste brojeve) koji se upotrebljavaju u nazivlju koje tvori Harmonizirani sustav nazivlja i brojčanog označavanja, u ovom Protokolu navedenom kao „Harmonizirani sustav” ili „HS”;
- (k) „razvrstan” se odnosi na razvrstavanje određenoga proizvoda ili materijala u određeni tarifni broj;
- (l) „pošiljka” znači proizvode koji se ili otpremaju istodobno od određenog izvoznika do određenog primatelja ili su obuhvaćeni jedinstvenom prijevoznom ispravom, koja se odnosi na njihovu otpremu od izvoznika do primatelja ili su, ako takva isprava ne postoji, obuhvaćeni jedinstvenim računom;
- (m) „teritoriji” uključuju i teritorijalne vode.

GLAVA II.

DEFINICIJA POJMA „PROIZVODI S PODRIJETLOM”

Članak 2.

Opći uvjeti

- Za potrebe provedbe odredbi DODATKA V. o trgovinskoj suradnji, smatra se da su ovi proizvodi podrijetlom iz država AKP-a:
 - proizvodi koji su u cijelosti dobiveni u državama AKP-a u smislu članka 3. ovog Protokola;
 - proizvodi koji su dobiveni u državama AKP-a, ali sadrže materijale koji nisu u cijelosti ondje dobiveni, pod uvjetom da su ti materijali podvrgnuti dostačnoj obradi ili preradi u državama AKP-a u smislu članka 4. ovog Protokola.
- Za potrebe provedbe stavka 1., teritoriji država AKP-a smatraju se jednim teritorijem.

Proizvodi s podrijetlom načinjeni od materijala dobivenih u cijelosti ili dostatno obrađenih ili prerađenih u dvije ili više države AKP-a smatraju se proizvodima podrijetlom iz države AKP-a gdje se odvijala konačna obrada ili prerada, pod uvjetom da su tamo podvrgnuti obradi ili preradi koja nadilazi onu iz članka 5. ovog Protokola.

Članak 3.

Proizvodi dobiveni u cijelosti

- Smatra se da su u cijelosti dobiveni u državama AKP-a ili u Zajednici ili u prekomorskim državama i teritorijima utvrđenima u Dodatu III., u dalnjem tekstu PDT:
 - mineralni proizvodi koji su izvađeni iz njihova tla ili s njihova morskoga dna;
 - biljni proizvodi ondje ubrani ili požnjeveni;
 - žive životinje koje su ondje okoćene i uzgojene;
 - proizvodi proizvedeni od ondje uzgojenih živilih životinja;
 - proizvodi koji su dobiveni lovom ili ribolovom ondje obavljenim;
 - proizvodi morskoga ribolova i drugi proizvodi koje su njihova plovila izvadila iz mora izvan teritorijalnih voda;
 - proizvodi izrađeni na njihovim brodovima tvornicama isključivo od proizvoda navedenih pod točkom (f);
 - rabljeni proizvodi ondje prikupljeni namijenjeni samo za recikliranje sirovina, uključujući rabljene gume koje su prikladne isključivo za protektiranje guma ili uporabu u obliku otpada;
 - otpad i otpadni materijal nastali slijedom proizvodnih postupaka ondje obavljenih;
 - proizvodi koji su izvađeni s morskoga dna ili podzemlja izvan njihovih teritorijalnih voda, pod uvjetom da imaju isključivo pravo na eksploraciju tog dna ili podzemlja;
 - roba ondje proizvedena isključivo od proizvoda koji su navedeni pod točkom (a) do (j).
- Izrazi „njihova plovila” i „njihovim brodovima tvornicama” iz stavka 1., točke (f) odnosno (g) primjenjuju se isključivo na plovila i brodove tvornice:
 - koji su registrirani ili upisani u državi članici EZ-a, u državi AKP-a ili u PDT-u;

- (b) koji plove pod zastavom države članice EZ-a, države AKP-a ili PDT-a;
- (c) koji se u omjeru od najmanje 50 % nalaze u vlasništvu državljanina država potpisnica ovog Sporazuma ili PDT-a ili trgovackog društva sa sjedištem u jednoj od tih država ili u PDT-u, čiji su predsjednik uprave ili nadzornog odbora i većina članova te uprave ili odbora državljanina država potpisnica ovog Sporazuma, ili PDT-a te čija polovica kapitala, u slučaju partnerstava ili društava s ograničenom odgovornošću, a povrh svega navedenog, pripada tim državama potpisnicama ovog Sporazuma ili javnim tijelima odnosno državljanima spomenutih država, ili PDT-a;
- (d) od čije su posade, zapovjednika i časnika najmanje 50 % državljanini država potpisnica ovog Sporazuma ili PDT-a.

3. Bez obzira na odredbe stavka 2., Zajednica na zahtjev države AKP-a potvrđuje da se prema plovilima koje zakupi ili unajmi država AKP-a postupa kao prema „njihovim plovilima” kako bi obavljali ribolovne aktivnosti u njezinoj isključivoj gospodarskoj zoni i to prema ovim uvjetima:

- da je država AKP-a ponudila Zajednici mogućnost sklapanja sporazuma o ribarstvu, a Zajednica tu ponudu nije prihvatile;
- da su najmanje 50 % posade, zapovjednika i časnika državljanini država potpisnica ovog Sporazuma, ili PDT-a;
- da Odbor AKP-a i EU-a za suradnju na području carina za ugovor o zakupu ili najmu smatra da pruža dostačne mogućnosti za razvoj kapaciteta države AKP-a da obavlja ribolov za vlastiti račun te posebno da njime država AKP-a preuzima odgovornost za pomorsko i trgovacko upravljanje plovilom koje joj je na znatno vremensko razdoblje stavljen na raspolažanje.

Članak 4.

Dostatno obrađeni ili prerađeni proizvodi

1. Za potrebe ovog Protokola, proizvodi koji nisu dobiveni u cijelosti smatraju se dostatno obrađenima ili prerađenima u državama AKP-a ili u Zajednici ili u PDT-u ako su ispunjeni uvjeti navedeni u popisu iz Dodatka II.

U slučaju svih proizvoda koji su obuhvaćeni ovim Sporazumom, gore se spomenuti uvjeti odnose na vrstu obrade ili prerade kojoj se mora podvrgnuti materijal bez podrijetla koji služi u proizvodnji te se primjenjuje isključivo u vezi s takvim materijalom. Prema tomu, ako se određeni proizvod koji je ispunjavanjem uvjeta koji su navedeni u popisu stekao status proizvoda podrijetlom upotrebljava u proizvodnji nekoga drugoga proizvoda, na njega se ne primjenjuju uvjeti koji su

primjenjivi na proizvod u koji je ugrađen, a materijal bez podrijetla, koji se možebitno upotrebljava u njegovoj proizvodnji, ne uzima se u obzir.

2. Ne uzimajući u obzir odredbe stavka 1. materijal bez podrijetla koji se, sukladno uvjetima koji su navedeni u popisu, ne bi trebao upotrebljavati u proizvodnji određenog proizvoda, može se unatoč tomu upotrebljavati pod uvjetom da:

- (a) njegova ukupna vrijednost ne prelazi 15 % tvorničke cijene tog proizvoda;
- (b) zbog primjene ovog stavka nije premašen ni jedan od postotaka koji su navedeni u popisu u vezi s najvišom vrijednošću materijala bez podrijetla.

3. Odredbe stavaka 1. i 2. primjenjuju se uz iznimku slučaja koji su predviđeni člankom 5.

Članak 5.

Postupci nedostatne obrade ili prrade

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., sljedeći postupci smatraju se obradom ili preradom nedostatnom za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom, bilo da su zahtjevi iz članka 4. zadovoljeni ili da nisu:

- (a) postupci kojima se jamči očuvanje robe u dobrom stanju tijekom prijevoza i skladištenja (ventilacija, rasprostiranje, sušenje, hlađenje, stavljanje u sol, sumporni dioksid ili neku drugu vodenu otopinu, uklanjanje oštećenih dijelova i slični postupci);
- (b) jednostavni postupci koji se sastoje od uklanjanja prašine, sijanja ili prebiranja, razvrstavanja, raspoređivanja, slaganja (uključujući i sastavljanje garniture proizvoda), pranja, bojenja, razrezivanja;
- (c)
 - i. promjene pakiranja, rastavljanja i sastavljanja ambalaže;
 - ii. jednostavno pakiranje u boce, bočice, vreće, sanduke i kutije, pričvršćivanje na kartone ili daske itd., i svi drugi jednostavni postupci pakiranja;
- (d) postavljanje oznaka, etiketa i drugih sličnih prepoznatljivih znakova na proizvode ili njihovu ambalažu;
- (e) jednostavno miješanje proizvoda, bilo iste ili različite vrste, ako jedna ili više sastavnica smjese ne odgovaraju uvjetima utvrđenim ovim Protokolom da im se omogući da budu smatrani proizvodima porijeklom iz države AKP-a, iz Zajednice ili iz PDT-a;
- (f) jednostavno sastavljanje dijelova proizvoda radi dobivanja proizvoda u cijelosti;

(g) kombinacija dvaju ili više postupaka koji su navedeni pod točkom (a) do (f);

(h) klanje životinja.

2. Kako bi se utvrdilo može li se obrada ili prerada kojoj je podvrgnut određeni proizvod smatrati nedostatnom u smislu stavka 1. ovog članka, u obzir će se, zajednički gledano, uzeti svi radni postupci koji su obavljeni na nekom proizvodu bilo u državama AKP-a, bilo u Zajednici ili PDT-u.

Članak 6.

Kumulacija podrijetla

Kumulacija sa PDT-om i Zajednicom

1. Materijal podrijetlom iz Zajednice ili PDT-a smatra se materijalom podrijetlom iz država AKP-a kada je ugrađen u proizvod onđe dobiven. Taj materijal ne mora biti nužno podvrgnut dostačnoj obradi ili preradi, pod uvjetom da je podvrgnut obradi ili preradi koja nadilazi obradu ili preradu iz članka 5.

2. Obrada i prerada izvršena u Zajednici ili PDT-u smatra se izvršenom u državama AKP-a, ako se materijal podvrgne naknadnoj obradi ili preradi u državama AKP-a.

Kumulacija sa Južnom Afrikom

3. Podložno odredbama stavaka 4., 5., 6., 7., i 8., materijal podrijetlom iz Južne Afrike smatra se materijalom podrijetlom iz država AKP-a kada je ugrađen u proizvod onđe dobiven. Taj materijal ne mora biti nužno podvrgnut dostačnoj obradi ili preradi.

4. Proizvodi koji su stekli status proizvoda s podrijetlom na temelju stavka 3., samo nastavljaju biti smatrani proizvodima podrijetlom iz država AKP-a ako tamo dodana vrijednost premašuje vrijednost upotrijebljenog materijala podrijetlom iz Južne Afrike. Ako to nije slučaj, predmetni proizvodi smatraju se proizvodima podrijetlom iz Južne Afrike. Pri određivanju podrijetla, u obzir se ne uzima materijal podrijetlom iz Južne Afrike koji je podvrgnut dostačnoj obradi ili preradi u državama AKP-a.

5. Kumulacija predviđena stavkom 3. može se primijeniti tek nakon 3 godine na proizvode navedene u Dodatku XI. i nakon 6 godina na proizvode navedene u Dodatku XII., po privremenoj primjeni Sporazuma o trgovini, razvoju i suradnji između Europske zajednice i Južnoafričke Republike. Kumulacija predviđena stavkom 3. ne primjenjuje se na proizvode navedene u Dodatku XIII.

6. Bez obzira na stavak 5., kumulacija predviđena stavkom 3. može se na zahtjev država AKP-a primijeniti na proizvode navedene u Dodacima XI. i XII. Odbor veleposlanika država AKP-a i EU-a odlučuje o zahtjevu država AKP-a za svaki pojedini proizvod, na osnovi izvještaja kojeg u skladu s člankom 37. sastavlja Odbor AKP-a i EZ-a za suradnju na području carina. U razmatranju zahtjeva, u obzir se uzima rizik od izbjegavanja odredbi o trgovini Sporazuma o trgovini, razvoju i suradnji između Europske zajednice i Južnoafričke Republike.

7. Kumulacija predviđena stavkom 3. može se primijeniti samo na proizvode navedene u Dodatku XIV. ako su carine na te proizvode uklonjene u okviru Sporazuma o trgovini, razvoju i suradnji između Europske zajednice i Južnoafričke Republike. Europska komisija u Službenom listu Europskih zajednica (serija C) objavljuje datum kada su uvjeti iz ovog stavka ispunjeni.

8. Kumulacija predviđena stavkom 3. može se primijeniti samo ako je upotrijebljeni južnoafrički materijal stekao status proizvoda s podrijetlom primjenom pravila o podrijetlu istovjetnih onima izloženima u ovom Protokolu. Države AKP-a obaveštavaju Zajednicu o detaljima sporazuma koje zaključe sa Južnom Afrikom i njima utvrđenim pravilima o podrijetlu. Europska komisija u Službenom listu Europskih zajednica (serija C) objavljuje datum kada su države AKP-a ispunile obveze utvrđene ovim stavkom.

9. Ne dovodeći u pitanje stavke 5. i 7., obrada i prerada izvršena u Južnoj Africi smatra se izvršenom u nekoj drugoj državi članici Južnoafričke carinske unije (SACU) ako se materijal podvrgne naknadnoj obradi ili preradi u toj drugoj državi članici SACU-a.

10. Ne dovodeći u pitanje stavke 5. i 7. te na zahtjev država AKP-a, obrada i prerada izvršena u Južnoj Africi smatra se izvršenom u državama AKP-a ako se materijal podvrgne naknadnoj obradi ili preradi u državi AKP-a u okviru sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji.

Osim ako ne postoji konkretan zahtjev bilo koje stranke za upućivanje odluke Vijeću ministara država AKP-a i EZ-a, Odboru AKP-a i EZ-a za suradnju na području carina o zahtjevima država AKP-a odlučuje u skladu s člankom 37.

Kumulacija sa susjednim državama u razvoju

11. Na zahtjev država AKP-a, materijal podrijetlom iz susjedne države u razvoju koja nije država AKP-a, a pripada koherentnoj zemljopisnoj jedinici, smatra se materijalom

podrijetlom iz država AKP-a kada je ugrađen u proizvod ondje dobiven. Taj materijal ne mora biti nužno podvrgnut dostatnoj obradi ili preradi, pod uvjetom da:

- je u državi AKP-a podvrgnut obradi ili preradi koja nadilazi obradu ili preradu iz članka 5. Međutim, proizvodi iz Poglavlja 50. do 63. Harmoniziranog sustava pored toga moraju biti podvrgniuti obradi ili preradi radi koje se dobiveni proizvod razvrstava pod tarifni broj različit od onih u koje se razvrstava materijal podrijetlom iz države u razvoju koja nije država AKP-a, a koji je upotrijebljen u njegovoj izradi,
- države AKP-a, Zajednica i ostale predmetne države sklopile su sporazum o odgovarajućim upravnim postupcima koji će osigurati ispravnu provedbu ovog stavka.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na proizvode od tune razvrstane u poglavje 3. ili 16. Harmoniziranog sustava, proizvode od riže HS oznaće 1006 ili tekstilne proizvode navedene u Dodatku X. ovog Protokola.

U smislu određivanja je li neki proizvod podrijetlom iz države u razvoju koja nije država AKP-a primjenjuju se odredbe ovog Protokola.

Osim ako ne postoji konkretni zahtjev bilo koje stranke za upućivanje odluke Vijeću ministara država AKP-a i EZ-a, Odboru AKP-a i EZ-a za suradnju na području carina o zahtjevima država AKP-a odlučuje u skladu s člankom 37.

Članak 7.

Kvalifikacijska jedinica

1. Kvalifikacijska jedinica za primjenu odredbi ovog Protokola konkretni je proizvod koji se smatra osnovnom jedinicom, kada se roba razvrstava uporabom nazivlja iz Harmoniziranoga sustava.

Prema tome slijedi da:

- kada se proizvod sastavljen od skupine ili skupa predmeta svrstava u jedan tarifni broj Harmoniziranoga sustava, takva cjelina tvori kvalifikacijsku jedinicu,
- kada se pošiljka sastoji od više istovjetnih proizvoda koji su razvrstani u isti tarifni broj Harmoniziranoga sustava, pri primjeni odredbi ovog Protokola svaki se proizvod mora uzeti pojedinačno.

2. Kad se u skladu s Općim pravilom 5. Harmoniziranoga sustava, za potrebe razvrstavanja, ambalaža uključuje zajedno s proizvodom, ona se uključuje i za potrebe utvrđivanja podrijetla.

Članak 8.

Pribor, zamjenski dijelovi i alati

Pribor, zamjenski dijelovi i alati koji se šalju s određenom opremom, strojem, uređajem ili vozilom, koji su dio redovite opreme i stoga uključeni u njihovu cijenu ili koji nisu zasebno fakturirani, smatraju se sastavnim dijelom te opreme, stroja, uređaja ili vozila.

Članak 9.

Setovi

Setovi, kako su definirani Općim pravilom 3. Harmoniziranoga sustava, smatraju se proizvodom s podrijetlom kada sve sastavnice seta imaju podrijetlo. Međutim, kada se set sastoji od proizvoda s podrijetlom i proizvoda bez podrijetla, set se kao cjelina smatra proizvodom s podrijetlom, pod uvjetom da vrijednost proizvoda bez podrijetla ne prelazi 15 % cijene seta fco tvornica.

Članak 10.

Neutralni elementi

Kako bi se utvrdilo je li određeni proizvod s podrijetlom, nije potrebno odrediti podrijetlo onoga što je možebitno upotrijebljeno u njegovoj izradi, kako slijedi:

- (a) energija i gorivo;
- (b) postrojenja i oprema;
- (c) strojevi i alati;
- (d) roba koja ne ulazi i koja nije namijenjena ulasku u konačni sastav proizvoda.

GLAVA III.

TERITORIJALNI UVJETI

Članak 11.

Načelo teritorijalnosti

1. Uvjeti za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom koji su navedeni u glavi II. moraju bez prekida biti ispunjeni u državama AKP-a, osim kako je predviđeno u članku 6.

2. Ako se roba s podrijetlom, koja je izvezena u neku treću zemlju iz država AKP-a ili iz Zajednice ili PDT-a, u njih vратi, osim u onoj mjeri u kojoj je to predviđeno u članku 6., ona se mora smatrati robom bez podrijetla, osim ako se carinskim vlastima ne pruže zadovoljavajući dokazi o tome:

- (a) da je vraćena upravo ona roba koja je bila izvezena; i
- (b) da roba nije bila podvrgnuta nikakvim postupcima, osim postupcima koji su bili potrebni kako bi se očuvala u dobrom stanju dok se nalazila u toj zemlji ili dok je bila izvezena.

Članak 12.

Izravni prijevoz

1. Povlašteni tretman predviđen odredbama Dodatka V. o trgovinskoj suradnji primjenjuje se isključivo na proizvode koji zadovoljavaju uvjete iz ovog Protokola i čiji se prijevoz obavlja izravno između teritorija država AKP-a, Zajednice, PDT-a ili Južne Afrike za potrebe članka 6. bez ulaska u bilo koji drugi teritorij. Međutim, proizvodi koji predstavljaju jednu pošiljku mogu se prevoziti i preko drugih teritorija, pri čemu je, ako to nalažu okolnosti, na tim teritorijima moguć i njihov pretovar ili privremeno skladištenje, pod uvjetom da ti proizvodi ostaju pod nadzorom carinskih vlasti u zemlji provoza ili skladištenja te da nisu podvrgnuti nikakvim postupcima osim istovara, ponovnoga utovara ili kakva drugoga postupka koji se obavlja kako bi se očuvali u dobrom stanju.

Proizvodi s podrijetlom mogu se cjevovodima prevoziti i preko drugih teritorija osim onoga države AKP-a, Zajednice ili PDT-a.

2. Carinskim vlastima zemlje uvoznice podnose se dokazi o ispunjenju uvjeta iz stavka 1. ovog članka i to predočenjem:

- (a) jedinstvene prijevozne isprave kojom je obuhvaćen prolazak robe od zemlje izvoznice kroz zemlju provoza; ili
- (b) potvrde koju izdaju carinske vlasti zemlje provoza:
 - i. u kojoj se navodi točan opis proizvoda;
 - ii. u kojoj se navode datumi istovara i ponovnoga utovara proizvoda i, prema potrebi, nazivi brodova ili drugih uporabljenih prijevoznih sredstava; i
 - iii. kojom se potvrđuju uvjeti pod kojima su proizvodi ostali u zemlji provoza; ili
- (c) u nedostatku navedenoga, bilo kakvih isprava koje mogu poslužiti kao dokaz.

Članak 13.

Izložbe

1. Pri uvozu proizvoda s podrijetlom koji su iz države AKP-a poslati radi izlaganja u državi koja nije obuhvaćena člankom 6.

i prodane nakon izložbe za uvoz u Zajednicu, primjenjuju se odredbe Dodatka V., pod uvjetom da se carinskim vlastima podnesu zadovoljavajući dokazi o tome:

- (a) da je izvoznik te proizvode poslao iz države AKP-a u državu u kojoj se izložba održava te da ih je tamo izložio;
- (b) da je izvoznik te proizvode prodao ili na koji drugi način ustupio nekoj osobi u Zajednici;
- (c) da su proizvodi, poslani za vrijeme izložbe ili neposredno nakon nje, upravo onakvi kakvi su bili upućeni na izložbu; i
- (d) da proizvodi, od trenutka kada su poslati na izložbu, nisu upotrijebljeni ni u koju drugu svrhu osim izlaganja na toj izložbi.

2. Dokaz o podrijetlu mora se izdati ili sastaviti u skladu s odredbama glave IV. te na uobičajen način podnijeti carinskim vlastima zemlje uvoznice. Na dokazu se mora naznačiti naziv i adresu izložbe. Prema potrebi može se zatražiti dodatna dokumentacija s dokazima o uvjetima pod kojima su proizvodi bili izloženi.

3. Stavak 1. ovog članka primjenjuje se na sve trgovačke, industrijske, poljoprivredne ili obrtničke izložbe, sajmove ili slične priredbe ili izlaganja koja se ne prieđaju u privatne svrhe u prodavaonicama ili poslovnim prostorima radi prodaje stranih proizvoda i tijekom kojih proizvodi ostaju pod carinskim nadzorom.

GLAVA IV.

DOKAZ O PODRIJETLU

Članak 14.

Opći uvjeti

- 1. Proizvodi podrijetlom iz država AKP-a pri uvozu u Zajednicu koriste povlastice iz Dodatka V. po predočenju:
 - (a) potvrde o prometu robe EUR.1, čiji je primjerak sadržan u Dodatku IV.; ili
 - (b) u slučajevima predviđenim člankom 19. stavkom 1., izjave čiji je tekst sadržan u Dodatku V. ovom Protokolu i koju izvoznik daje na računu, dostavnici ili kakvoj drugoj komercijalnoj ispravi u kojoj se predmetni proizvodi opisuju dovoljno podrobnno da bi se mogli jasno prepoznati (u dalnjem tekstu: „izjava na računu”).

2. Bez obzira na stavak 1. na proizvode s podrijetlom u smislu ovog Protokola se, u slučajevima predviđenim člankom 25., primjenjuju povlastice iz Dodatka V., pri čemu nije potrebno podnijeti ni jednu od gore navedenih isprava.

Članak 15.

Postupak za izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1

1. Potvrdu o prometu robe EUR.1 izdaju carinske vlasti zemlje izvoznice na zahtjev koji u pisanom obliku podnosi izvoznik ili, pod izvoznikovom odgovornošću, njegov ovlašteni predstavnik.

2. U tu svrhu, izvoznik ili njegov ovlašteni predstavnik ispunjavaju i obrazac potvrde o prometu robe EUR.1 i obrazac zahtjeva, čiji su primjerici sadržani u Dodatu IV. Ti se obrasci ispunjavaju u skladu sa odredbama ovog Protokola. Ako se obrasci ispunjavaju rukom, moraju se ispuniti tintom i tiskanim slovima. Opis se proizvoda mora upisati u polje predviđeno za to, bez ostavljanja praznih redaka. Ako polje nije do kraja ispunjeno, ispod zadnjega retka opisa treba se povući vodoravna crta, a nepotpunjeni se dio mora prekrižiti.

3. Izvoznik koji podnosi zahtjev za izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1 mora biti spreman u svakom trenutku na zahtjev carinskih vlasti države AKP-a izvoznice u kojoj se izdaje potvrda o prometu robe EUR.1 podnijeti sve potrebne isprave kojima se dokazuje da predmetni proizvodi imaju status proizvoda s podrijetlom te da ispunjavaju sve druge zahtjeve koji su postavljeni ovim Protokolom.

4. Potvrdu o prometu robe EUR.1 izdaju carinske vlasti države izvoznice AKP-a ako se predmetni proizvodi mogu smatrati proizvodima s podrijetlom iz država AKP-a ili u jednoj od zemalja i ako ispunjavaju druge zahtjeve iz ovog Protokola.

5. Carinske vlasti koje su nadležne za izdavanje potvrde poduzimaju sve korake prijeko potrebne kako bi se provjerilo imaju li predmetni proizvodi status proizvoda s podrijetlom te ispunjavaju li druge zahtjeve iz ovog Protokola. U tu svrhu one imaju pravo zatražiti bilo koji dokaz i obaviti bilo koju vrstu uvida u izvoznikovu poslovnu evidenciju, odnosno bilo koju provjeru koju smatraju primjerenom. Carinske vlasti koje su nadležne za izdavanje potvrde također su dužne pobrinuti se da obrasci iz stavka 2. budu propisno ispunjeni. One posebno provjeravaju je li prostor predviđen za opis proizvoda ispunjen tako da se isključuje svaka mogućnost neovlaštenoga dopisivanja.

6. Datum izdavanja potvrde o prometu robe EUR.1 naznačuje se u polju 11. na potvrdi.

7. Carinske vlasti izdaju potvrdu o prometu robe EUR.1 i stavljuju je na raspolaganje izvozniku čim se obavi ili osigura stvarni izvoz.

Članak 16.

Naknadno izdane potvrde o prometu EUR.1

1. Bez obzira na članak 15. stavak 7., potvrda o prometu robe EUR.1 može se iznimno izdati nakon izvoza proizvoda na koje se odnosi ako:

(a) u trenutku izvoza nije izdana zboga greške, nemamjernog propusta ili posebnih okolnosti; ili se

(b) carinskim vlastima pruže zadovoljavajući dokazi o tome da je potvrda o prometu robe EUR.1 izdana, ali da pri uvozu nije prihvaćena iz tehničkih razloga.

2. Radi provedbe stavka 1. izvoznik u svom zahtjevu mora naznačiti mjesto i datum izvoza proizvoda na koje se potvrda o prometu robe EUR.1 odnosi te navesti razloge za svoj zahtjev.

3. Carinske vlasti mogu naknadno izdati potvrdu o prometu robe EUR.1 tek nakon što provjere odgovaraju li podaci navedeni u izvoznikovu zahtjevu podacima iz odgovarajuće evidencije.

4. Naknadno izdane potvrde o prometu robe EUR.1 moraju sadržavati jednu od ovih naznaka:

„NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”, „DELIVRÉ A POSTERIORI”, „RILASCIATO A POSTERIORI”, „AFGEGEVEN A POSTERIORI”, „ISSUED RETROSPECTIVELY”, „UDSTEDT EFTERFØLGENDE”, „ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ”, „EXPEDIDO A POSTERIORI”, „EMITIDO A POSTERIORI”, „ANNETTU JÄLKIKÄTEEN”, „UTFÄRDAT I EFTERHAND”.

5. Napomena iz stavka 4. unosit će se u polje „Napomene” na potvrdi o prometu robe EUR.1.

Članak 17.

Izdavanje duplikata potvrde o prometu robe EUR.1

1. U slučaju krađe, gubitka ili uništenja potvrde o prometu robe EUR.1 izvoznik carinskim vlastima koje su je izdale može podnijeti zahtjev za izdavanje duplikata na temelju izvoznih isprava koje se nalaze u njihovu posjedu.

2. Tako izdan duplikat mora sadržavati jednu od ovih naznaka:

„DUPLICAT”, „DUPLICATA”, „DUPLICATO”, „DUPLICAAT”, „DUPLICATE”, „ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”, „DUPLICADO”, „SEGUNDA VIA”, „KAKSOISKAPPÄLE”.

3. Napomena iz stavka 2. unosi se u polje „Napomene” na potvrđi o prometu robe EUR.1.

4. Duplikat, na kojem mora biti naznačen datum izdavanja izvorne potvrde o prometu robe EUR.1, stupa na snagu s tim datumom.

Članak 18.

Izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1 na temelju prethodno izdanog ili popunjenoj dokaza o podrijetlu

Kada se proizvodi s podrijetlom stavlju pod nadzor određene carinske službe u državi AKP-a ili u Zajednici, izvorni dokaz o podrijetlu može se zamijeniti jednom ili više potvrda o prometu robe EUR.1 radi slanja svih ili nekih od predmetnih proizvoda na druga mjesta unutar država AKP-a ili Zajednice. Takvu zamjensku potvrdu (potvrde) o prometu robe EUR.1 izdaje carinska služba pod čiji su nadzor stavljeni ti proizvodi.

Članak 19.

Uvjeti za izdavanje izjave na računu

1. Izjavu na računu iz članka 14. stavka 1., točke (b) smije izdati:

(a) ovlašteni izvoznik u smislu članka 20., ili

(b) bilo koji izvoznik pošiljke koja se sastoji od jednog ili više pakiranja proizvoda s podrijetlom, čija ukupna vrijednost ne prelazi 6 000 eura.

2. Izjavu na računu je moguće izdati ako se predmetni proizvodi mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz država AKP-a ili iz jedne od ostalih država navedenima u članku 6. te ako zadovoljavaju ostale zahtjeve ovog Protokola.

3. Izvoznik koji izdaje izjavu na računu u svakom je trenutku spremjan na zahtjev carinskih vlasti zemlje izvoznice podnijeti sve odgovarajuće isprave kojima se dokazuje da predmetna roba ima status proizvoda s podrijetlom te da zadovoljava ostale zahtjeve ovog Protokola.

4. Izjavu na računu izvoznik izdaje tako što na računu, dostavnici ili drugoj komercijalnoj ispravi otipka ili otisne u pečatnom ili tiskanom obliku izjavu čiji se tekst navodi u

Dodatu V. ovog Protokola., pri čemu je dužan uporabiti jednu od jezičnih inačica iz toga Dodatka, a u skladu s odredbama domaćih zakona zemlje izvoznice. Ako je izjava pisana rukom, piše se tintom i tiskanim slovima.

5. Izjava na računu ovjerava se rukom pisanim izvornim potpisom izvoznika. Međutim, ovlašteni izvoznik u smislu članka 20. ne mora potpisivati takve izjave pod uvjetom da se carinskim vlastima zemlje izvoznice u pisanim oblicima obveže da preuzima punu odgovornost za svaku izjavu na računu u kojoj se navodi kao da ju je sam rukom potpisao.

6. Izjavu na računu može izdati izvoznik u trenutku izvoza proizvoda na koje se odnosi ili nakon izvoza, pod uvjetom da se u zemlju uvoznicu dostavi najkasnije dvije godine nakon uvoza proizvoda na koje se odnosi.

Članak 20.

Ovlašteni izvoznik

1. Carinske vlasti zemlje izvoznice mogu ovlastiti bilo kojega izvoznika (u daljnjem tekstu „ovlašteni izvoznik”) koji često šalje pošiljke proizvoda u skladu s odredbama Dodatka V. o trgovinskoj suradnji da daje izjave na računu bez obzira na vrijednost predmetnih proizvoda. Izvoznik koji podnosi zahtjev za takvo ovlaštenje mora carinskim vlastima dati sva zadovoljavajuća jamstva koja su prijeko potrebna za potvrđivanje da njegovi proizvodi imaju status proizvoda s podrijetlom te da zadovoljavaju ostale zahtjeve ovog Protokola.

2. Carinske vlasti mogu odobriti status ovlaštenoga izvoznika pod uvjetima koje smatraju prikladnim.

3. Carinske vlasti ovlaštenomu izvozniku dodjeljuju broj carinskoga ovlaštenja koji se navodi u svakoj izjavi na računu.

4. Carinske vlasti nadziru kako ovlašteni izvoznik rabi svoje ovlaštenje.

5. Carinske vlasti u svakom trenutku mogu opozvati svoje odobrenje. Carinske vlasti to čine kada ovlašteni izvoznik prestane davati jamstva iz stavka 1., kada ne zadovoljava uvjete iz stavka 2. ili na drugi način nepravilno rabi svoje ovlasti.

Članak 21.

Valjanost dokaza o podrijetlu

1. Dokaz o podrijetlju vrijedi deset mjeseci od datuma izdavanja u zemlji izvoznici i u tom roku mora biti podnesen carinskim vlastima zemlje uvoznicе.

2. Dokazi o podrijetlu koji se carinskim vlastima zemlje uvoznice podnose nakon posljednjeg roka za podnošenje, koji je naveden u stavku 1., mogu se prihvatići radi primjene povlaštenoga tretmana u slučaju da je do nepodnošenja tih dokumenata prije posljednjega roka došlo zbog izvanrednih okolnosti.

3. U ostalim slučajevima zakašnjelog podnošenja isprava, carinske vlasti zemlje uvoznice mogu prihvatići dokaze o podrijetlu kada su proizvodi podneseni na carinjenje prije isteka posljednjega roka.

Članak 22.

Tranzitni postupak

Ako proizvodi ulaze u državu AKP-a ili PDT različitu od države podrijetla, naredno razdoblje valjanosti od četiri mjeseca počinje datumom kada carinske vlasti države u kojoj su proizvodi u tranzitu u polje 7. potvrde o prometu robe EUR.1 unose sljedeće:

- riječ „tranzit”,
- ime države u kojoj su proizvodi u tranzitu,
- službeni pečat, primjerak kojeg daje Komisija, u skladu s člankom 31.,
- datum ovjera.

Članak 23.

Podnošenje dokaza o podrijetlu

Dokazi o podrijetlu podnose se carinskim vlastima zemlje uvoznice u skladu s postupkom koji je na snazi u toj zemlji. Te carinske vlasti mogu zahtijevati prijevod dokaza o podrijetlu, a mogu zahtijevati i da uz uvoznu deklaraciju bude priložena i izjava uvoznika o tome da proizvodi zadovoljavaju uvjete koji su potrebni za provedbu Dodatka V.

Članak 24.

Uvoz u djelomičnim pošiljkama

U slučajevima kada se na zahtjev uvoznika i pod uvjetima koje određuju carinske vlasti zemlje uvoznice u više pošiljaka uvoze rastavljeni ili nesastavljeni proizvodi u smislu Općega pravila 2., točka (a) Harmoniziranoga sustava, koji potpadaju pod odsjek XVI. i XVII. ili tarifne brojceve 7308 i 9406 Harmoniziranoga sustava, carinskim se vlastima podnosi jedinstven dokaz o podrijetlu za te proizvode pri uvozu prve pošiljke.

Članak 25.

Izuzeća od dokazivanja podrijetla

1. Proizvodi koje u malim paketima pojedinac šalje pojedincu ili koji čine osobnu prtljagu putnika prihvaćaju se kao proizvodi s podrijetlom bez podnošenja dokaza o podrijetlu, pod uvjetom da takvi proizvodi nisu trgovачke naravi, da su deklarirani kao proizvodi koji zadovoljavaju zahtjeve ovog Protokola i da nema sumnje u istinitost takve izjave. U slučaju proizvoda koji su poslani poštom ova se izjava može unijeti u carinsku deklaraciju CN22/CN23 ili na listu papira koji se prilaže toj ispravi.

2. Uvoz proizvoda koji je povremene naravi i koji obuhvaća isključivo proizvode za osobnu uporabu primatelja ili putnika ili članova njihovih obitelji ne smatra se uvozom trgovачke naravi ako je iz naravi i količine proizvoda očito da ne postoji namjera njihove komercijalne uporabe.

3. Nadalje, ukupna vrijednost takvih proizvoda ne prelazi 500 eura u slučaju malih paketa ili 1 200 eura u slučaju proizvoda koji čine dio osobne prtljage putnika.

Članak 26.

Postupak informiranja u svrhu kumulacije

1. U slučaju primjene članka 2. stavka 2. i članka 6. stavka 1., za materijale iz drugih država AKP-a, Zajednice ili PDT-a status proizvoda s podrijetlom dokazuje se potvrdom o prometu robe EUR.1 ili izjavom dobavljača, primjerak koje se nalazi u Dodatku VI.A ovog Protokola i koju daje izvoznik u državi ili PDT-u iz koje materijal dolazi.

2. U slučaju primjene članka 2. stavka 2., članka 6. stavka 2. te članka 6. stavka 9. obrada ili prerada u drugim država AKP-a, Zajednici, PDT-u ili u Južnoj Africi dokazuje se izjavom dobavljača, primjerak koje se nalazi u Dodatku VI.B ovog Protokola i koju daje izvoznik u državi ili PDT-u iz koje materijal dolazi.

3. Dobavljač daje posebnu izjavu za svaku pošiljku materijala na trgovачkom računu koji se odnosi na tu pošiljku ili u dodatku tom računu ili na dostavnici ili na nekom drugom trgovачkom dokumentu koji se odnosi na tu pošiljku, a koji dovoljno detaljno opisuje predmetni materijal kako bi ga se moglo identificirati.

4. Dobavljačeva se izjava ispunjava na prethodno otisnutom obrascu.

5. Izjave dobavljača potpisuju se rukom. Međutim, u slučaju da su račun i izjava dobavljača sastavljene korištenjem elektronske obrade podataka, izjava dobavljača ne treba biti potpisana rukom, pod uvjetom da carinske vlasti države u kojoj se sastavljaju izjave dobavljača zadovoljavajuće identificiraju odgovornog službenika u poduzeću dobavljača. Te carinske vlasti mogu utvrditi uvjete za provedbu ovog stavka.

6. Izjave dobavljača podnose se nadležnoj carinskom uredu u državi AKP-a izvoznici od koje je zatraženo izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1.

7. Izjave dobavljača i potvrde o informacijama ispunjene, to jest, izdane prije datuma stupanja na snagu ovog Protokola u skladu s člankom 23. Protokola 1. Četvrte konvencije država AKP-a i EZ-a ostaju vrijediti.

Članak 27.

Dokazne isprave

Isprave navedene u članku 15. stavku 3. i članku 19. stavku 3., koje se rabe radi dokazivanja da proizvodi obuhvaćeni potvrdom o prometu robe EUR.1 ili izjavom na računu mogu biti smatrani proizvodima podrijetlom iz države AKP-a ili jedne od ostalih država navedenih u članku 6. te da zadovoljavaju ostale zahtjeve ovog Protokola mogu se sastojati, među ostalim, od sljedećeg:

- (a) izravnih dokaza o postupcima koje je izvoznik ili dobavljač poduzeo da bi se dobila predmetna roba i koji se nalaze, primjerice, u njegovoj računovodstvenoj ili knjigovodstvenoj evidenciji;
- (b) isprava izdanih ili sastavljenih u državi AKP-a ili u jednoj od ostalih država navedenih u članku 6. kojima se status proizvoda s podrijetlom dokazuje za iskorišten materijal u slučaju da se te isprave rabe u skladu s domaćim pravom;
- (c) isprava izdanih ili sastavljenih u državi AKP-a, Zajednici ili PDT-u kojima se dokazuje obrada ili prerada materijala u državama AKP-a, Zajednici ili PDT-u, u slučaju da se te isprave rabe u skladu s domaćim pravom;
- (d) potvrde o prometu robe EUR.1 ili izjave na računu izdane ili sastavljene u državi AKP-a ili u jednoj od ostalih država navedenih u članku 6. u skladu s ovim Protokolom kojima se dokazuje da iskorišteni materijal ima status proizvoda s podrijetlom.

Članak 28.

Čuvanje dokaza o podrijetlu i dokaznih isprava

1. Izvoznik koji podnosi zahtjev za izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1 najmanje tri godine čuva isprave iz članka 15. stavka 3.

2. Izvoznik koji daje izjavu na računu najmanje tri godine čuva jedan primjerak te izjave na računu te isprave iz članka 19. stavka 3.

3. Carinske vlasti zemlje izvoznice koje izdaju potvrdu o prometu robe EUR.1 najmanje tri godine čuvaju obrazac zahtjeva koji je naveden u članku 15. stavku 2.

4. Carinske vlasti zemlje uvoznice najmanje tri godine čuvaju potvrde o prometu robe EUR.1 i izjave na računu koje su im podnesene.

Članak 29.

Nepodudarnost i formalne pogreške

1. Otkriće neznatnih odstupanja između iskaza u dokazu o podrijetlu i navoda u ispravama koje su podnesene carinskoj službi pri obavljanju službenoga postupka za uvoz proizvoda ipso facto ne čine dokaz o podrijetlu ništavim ako se uredno utvrdi da se isprava odnosi na podnesene proizvode.

2. Očite formalne pogreške, kao što su strojopisne pogreške na dokazu o podrijetlu, ne bi trebale prouzrokovati odbacivanje te isprave ako te greške nisu takve da bi stvorile sumnju u točnost navoda u toj ispravi.

Članak 30.

Iznosi iskazani u eurima

1. Iznosi koji se rabe u nekoj nacionalnoj valuti države članice predstavljaju protuvrijednost u toj nacionalnoj valuti iznosa iskazanih u eurima prvoga radnoga dana u listopadu.

2. Ako je to potrebno, Zajednica revidira iznose iskazane u eurima i njihove protuvrijednosti u nacionalnim valutama nekih država članica EZ-a te o tome obavještava Odbor za suradnju na području carina najkasnije mjesec dana prije nego ti iznosi stupe na snagu. Pri izvođenju te revizije, Zajednica osigurava da ne dode do smanjenja u iznosima u svim nacionalnim valutama koji će se koristiti te uz to razmatra je li poželjno očuvati učinke predmetnih ograničenja s obzirom na realnu vrijednost. U tu svrhu, može odlučiti iznose izražene u eurima.

3. U slučajevima kada su proizvodi fakturirani u valuti koja nije euro, država uvoznica priznaje iznos o kojemu je obavještava predmetna država članica.

izjavu na računu ili kopiju tih isprava uz navođenje, kad je god to prikladno, razloga za upit. Uz zahtjev za provjeru šalju i sve dobivene isprave ili informacije koje upućuju na to da su navodi u dokazu o podrijetlu netočni.

GLAVA V.

ORGANIZACIJA UPRAVNE SURADNJE

Članak 31.

Uzajamna pomoć

1. Države AKP-a Komisiji dostavljaju ogledne otiske pečata koje rabe te adrese carinskih vlasti ovlaštenih za izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1 koje su odgovorne za naknadnu provjeru tih potvrda i izjava na računu.

3. Provjeru obavljaju carinske vlasti zemlje izvoznice. Radi toga te vlasti imaju pravo zatražiti sve potrebne dokaze i obaviti svaki potreban uvid u poslovne knjige izvoznika ili kakvu drugu provjeru koju smatraju primjerenom.

Potvrde o prometu robe EUR.1 i izjave na računu prihvaćaju se u svrhu primjene povlaštenoga tretmana od datuma kada te informacije primi Komisija.

Komisija te informacije šalje carinskim vlastima država članica.

2. Kako bi osigurale pravilnu primjenu ovog Protokola, Zajednica, PDT i države AKP-a putem svojih nadležnih carinskih vlasti jedna drugoj pomažu u provjeri vjerodostojnosti potvrda o prometu robe EUR.1 ili izjava na računu te točnosti navoda sadržanih u tim ispravama.

4. Ako carinske vlasti zemlje uvoznice odluče obustaviti odobravanje povlaštenog tretmana predmetnim proizvodima dok čekaju ishod provjere, uvozniku se ponuđuje puštanje robe u promet uz primjenu mjera predostrožnosti koje se prosude prijeko potrebnima.

Tijela koje se konzultira pružaju relevantne informacije koje se tiču uvjeta u kojima je proizvod nastao, posebno navodeći uvjete u kojima su poštovana pravila o podrijetlu u raznim predmetnim državama AKP-a, državama članicama i PDT-u.

5. Carinske vlasti koje traže provjeru u najkraćem se mogućem roku izvještavaju o nalazima provjere. Nalazi moraju jasno pokazati jesu li isprave vjerodostojne i može li se smatrati da su predmetni proizvodi podrijetlom iz država AKP-a ili jedne od ostalih država navedenih u članku 6. te da zadovoljavaju ostale zahtjeve ovog Protokola.

Članak 32.

Provjera dokaza o podrijetlu

1. Naknadne provjere dokaza o podrijetlu obavljaju se nasumičnim odabirom ili kad god carinske vlasti zemlje uvoznice imaju osnovane razloge za sumnju u vjerodostojnost tih isprava, u to da su predmetni proizvodi s podrijetlom ili u zadovoljavanje ostalih zahtjeva ovog Protokola.

6. Ako se u slučaju osnovane sumnje ne dobije nikakav odgovor u roku od deset mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za provjeru ili ako u odgovoru nisu sadržane dostatne informacije za utvrđivanje vjerodostojnosti dotične isprave ili stvarnog podrijetla proizvoda, carinske vlasti koje su podnijele zahtjev, osim u iznimnim okolnostima, odbijaju primjenu povlaštenoga tretmana.

2. Za potrebe provedbe odredaba stavka 1. carinske vlasti zemlje uvoznice carinskim vlastima zemlje izvoznice vraćaju potvrdu o prometu robe EUR.1 i račun, ako je podnesen,

7. U slučaju da postupak provjere ili bilo koje druge raspoložive informacije ukazuju na kršenje odredbi ovog Protokola, država AKP-a na vlastitu inicijativu ili na zahtjev Zajednice obavlja odgovarajuće istrage ili dogovara obavljanje tih istraga propisnom brzinom kako bi se prepoznala i spriječila takva kršenja te u tu svrhu predmetna država AKP-a može pozvati Zajednicu da sudjeluje u tim istragama.

Članak 33.

Provjera izjava dobavljača

1. Provjere izjava dobavljača obavljaju se nasumičnim odabirom ili kad god carinske vlasti zemlje uvoznice imaju osnovane razloge za sumnju u vjerodostojnost tih isprava ili u točnost ili potpunost informacija koje se tiču pravog podrijetla predmetnog materijala.

2. Carinske vlasti kojima je podnijeta izjava dobavljača mogu od carinskih vlasti države gdje je izjava učinjena zatražiti izdavanje potvrde o informacijama, primjerak koje se nalazi u Dodatku VII. ovom Protokolu. Umjesto toga, carinske vlasti kojima je podnijeta izjava dobavljača mogu od izvoznika zatražiti predočenje potvrde o informacijama koju su izdale carinske vlasti države u kojoj je izjava izdana.

Primjerak potvrde o informacijama najmanje tri godine čuva ured koji ju je izdao.

3. Carinske vlasti koje zahtijevaju provjeru treba što je prije moguće obavijestiti o rezultatima provjere. Rezultati moraju jasno iskazivati je li izjava u vezi sa statusom materijala točna.

4. Za potrebe provjere, dobavljači najmanje tri godine čuvaju primjerak dokumenta koji sadrži izjavu zajedno sa svim potrebnim dokazima koji pokazuju pravi status materijala.

5. Carinske vlasti države u kojoj je izdana izjava dobavljača imaju pravo zatražiti bilo koji dokaz ili izvršiti provjeru koju smatraju potrebnom kako bi provjerili točnost bilo koje izjave dobavljača.

6. Svaka potvrda o prometu robe EUR.1 ili izjava na računu izdana ili ispunjena na osnovi netočne izjave dobavljača smatra se ništavnom.

Članak 34.

Rješavanje sporova

U slučajevima da nastane spor u odnosu na postupak provjere iz članka 32. i članka 33. koji carinske vlasti koje su zahtijevale provjeru i carinske vlasti odgovorne za obavljanje te provjere ne mogu riješiti ili ako one postave pitanje tumačenja ovog Protokola, takav se spor upućuje na rješavanje Odboru za suradnju na području carina.

U svim slučajevima spora između uvoznika i carinskih vlasti zemlje uvoznice spor se rješava u skladu sa zakonodavstvom te zemlje.

Članak 35.

Kazne

Kažnjava se svaka osoba koja sastavi ili prouzroči izdavanje isprave koja sadrži netočne podatke radi dobivanja povlaštenoga tretmana za proizvode.

Članak 36.

Slobodne zone

1. Države AKP-a poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da proizvodi kojima se trguje pod pokrićem dokaza

o podrijetlu ili izjave dobavljača, a koji tijekom prijevoza borave u slobodnoj zoni na njihovu teritoriju, ne budu zamijenjeni drugom robom te da ne budu podvrgnuti nikakvu drugom rukovanju osim uobičajenim postupcima kojima je cilj sprečavanje njihova propadanja.

2. Iznimno od odredaba stavka 1., u slučaju da su proizvodi s podrijetlom uvezeni u slobodnu zonu pod pokrićem dokaza o podrijetlu i podvrgnuti obradi ili preradi, nadležne su vlasti dužne na zahtjev izvoznika izdati novu potvrdu o prometu robe EUR.1 ako je primijenjena obrada ili prerada sukladna odredbama ovog Protokola.

Članak 37.

Odbor za suradnju na području carina

1. Uspostavlja se Odbor za suradnju na području carina, u dalnjem tekstu „Odbor”, odgovoran za izvršavanje upravne suradnje radi točne i jedinstvene provedbe ovog Protokola te izvršavanja svake druge zadaće na polju carina koja mu može biti povjerena.

2. Odbor redovito razmatra učinak primjene pravila o podrijetlu na države AKP-a te posebno na najmanje razvijene države AKP-a i Vijeću ministara predlaže odgovarajuće mjere.

3. Odbor svoje odluke o kumulaciji donosi prema uvjetima utvrđenima člankom 6.

4. Odbor svoje odluke o odstupanjima od ovog Protokola donosi prema uvjetima utvrđenima člankom 38.

5. Odbor se sastaje redovito, posebno kako bi pripremio odluke Vijeća ministara sukladno s člankom 40.

6. Odbor je sastavljen, s jedne strane, od stručnjaka iz država članica i službenika Komisije odgovornih za pitanja carina te, s druge strane, od stručnjaka koji predstavljaju države AKP-a i službenika regionalnih skupina država AKP-a odgovornih za pitanja carina. Odbor može zatražiti odgovarajuće stručno mišljenje gdje je to potrebno.

Članak 38.

Odstupanja

1. Odbor može donijeti odstupanja od ovog Protokola u slučajevima kada razvoj postojećih gospodarskih grana ili stvaranje novih gospodarskih grana to opravdava.

Predmetna država ili države AKP-a, bilo prije ili u trenutku kada države AKP-a predlože predmet Odboru, obavještavaju Zajednicu o svojem zahtjevu za odstupanje zajedno s razlozima za taj zahtjev u skladu sa stavkom 2.

Zajednica pozitivno odgovara na sve prijedloge država AKP-a koji su opravdani u skladu s ovim člankom i koji ne mogu prouzrokovati ozbiljnu štetu utvrđenoj gospodarskoj grani Zajednice.

2. Kako bi Odbor lakše razmotrio zahtjeve za odstupanje, država AKP-a koja podnosi zahtjev, pomoći obrasca iz Dodatka VIII. ovom Protokolu, uz svoj zahtjev pruža najpotpuniye moguće informacije koje posebno pokrivaju točke navedene dolje:

- opis gotovog proizvoda,
- prirodu i količinu materijala podrijetlom iz treće zemlje,
- prirodu i količinu materijala podrijetlom iz država AKP-a, Zajednice ili PDT-a ili materijala prerađenih тамо,
- postupke izrade,
- dodanu vrijednost,
- broj zaposlenih u predmetnom poduzeću,
- očekivani opseg izvoza u Zajednicu,
- ostale moguće izvore nabavke sirovina,
- razloge za trajanje koje je zatraženo radi napora učinjenih za pronalazak novih izvora nabave,
- ostala opažanja.

Ista pravila primjenjuju se na svaki zahtjev za produljenje.

Odbor može promijeniti obrazac.

3. Pri razmatranju zahtjeva posebno se u obzir uzima:

- (a) stupanj razvijenosti ili zemljopisni položaj predmetne države ili država AKP-a;
- (b) slučajevi gdje bi primjena postojećih pravila o podrijetlu mogla značajno utjecati na sposobnost postojeće industrije u državi AKP-a da nastavi izvoziti u Zajednicu, posebno u slučajevima gdje bi to moglo prouzrokovati prekid njenih aktivnosti;

(c) konkretne slučajeve gdje se jasno može pokazati da značajno ulaganje u neku gospodarsku granu mogu odvratiti pravila o podrijetlu i gdje bi odstupanje u korist ostvarivanja programa ulaganja omogućilo postupno ispunjavanje tih pravila.

4. Svaki se slučaj razmatra kako bi se utvrdilo da li pravila koja se odnose na kumulaciju podrijetla ne pružaju rješenje za taj problem.

5. Povrh toga, kada se zahtjev za odstupanje tiče najmanje razvijene i otočne države AKP-a, njega se razmatra s pristranošću, posebno vodeći računa o:

- (a) gospodarskom i društvenom učinku odluke koju treba donijeti, posebno u odnosu na zaposlenost;
- (b) potrebi za primjenom odstupanja u nekom razdoblju, poštujući poseban položaj predmetne države AKP-a i njene poteškoće.

6. Pri razmatranju zahtjeva, za svaki se pojedinačni slučaj posebno vodi računa o mogućnosti dodjeljivanja statusa proizvoda s podrijetlom proizvodima koji u svojem sastavu uključuju materijal podrijetlom iz susjednih država u razvoju, najmanje razvijenih država ili država u razvoju s kojima jedna ili više država AKP-a imaju posebne odnose, pod uvjetom da se može uspostaviti zadovoljavajuća upravna suradnja.

7. Ne dovodeći u pitanje stavke 1. do 6., odstupanje se dodjeljuje ako dodana vrijednost proizvoda bez podrijetla upotrijebljenih u predmetnoj državi ili državama AKP-a čini najmanje 45 % vrijednosti gotovog proizvoda, pod uvjetom da odstupanje nije takvo da prouzroči ozbiljnu štetu nekom gospodarskom sektoru Zajednice ili jedne ili više država članica.

8. Bez obzira na stavke 1. do 7., odstupanja u vezi s konzerviranom tunom i filetim od tune dodjeljuju se samo u okviru godišnje kvote od 8 000 tona za konzerviranu tunu i u okviru godišnje kvote od 2 000 tona za filete od tune.

Prijave za ta odstupanja u skladu sa gore spomenutim kvotama države AKP-a podnose Odboru koji ih odlukom automatski dodjeljuje i stavlja na snagu.

9. Odbor poduzima korake potrebne kako bi se osiguralo što brže moguće donošenje odluka, a u svakom slučaju najkasnije u roku od sedamdeset i pet radnih dana po prijemu zahtjeva od strane supredsjedatelja Odbora iz EZ-a. Ako Zajednica u tom roku države AKP-a ne obavijesti o svojem stavu glede tog zahtjeva, zahtjev se smatra prihvaćenim. U slučaju da Odbor ne donese odluku, Odbor veleposlanika se poziva na donošenje odluke u roku jednog mjeseca od datuma kada mu je predmet upućen.

10. (a) Odstupanje vrijedi za razdoblje koje odredi Odbor, u načelu pet godina.
- (b) Odluka o odobrenju odstupanja može vrijediti i za produljenje bez da je potrebna nova odluka Odbora, pod uvjetom da predmetna država ili države AKP-a tri mjeseca prije isteka svakog razdoblja podnesu dokaz da još uvijek nisu u mogućnosti udovoljiti uvjetima ovog Protokola za koje im je odobreno odstupanje.

Ako dođe do prigovora produljenju, Odbor ga što je prije moguće razmatra i odlučuje da li produlji odstupanje. Odbor postupa kao što je predviđeno stavkom 9. Poduzimaju se sve potrebne mjere kako bi se izbjegli prekidi u primjeni odstupanja.

- (c) U razdobljima navedenima u stavcima (a) i (b), Odbor može preispitati uvjete za provedbu odstupanja ako se utvrdi da je došlo do značajne promjene bitnih čimbenika koji su pridonijeli donošenju odluke o dodjeljivanju odstupanja. Po završetku svoje revizije Odbor može odlučiti o izmjeni uvjeta svoje odluke koji se tiču opsega odstupanja ili svakog drugog pretходno utvrđenog uvjeta.

GLAVA VI.

CEUTA I MELILLA

Članak 39.

Posebni uvjeti

1. Pojam „Zajednica“ iz članka 2. ne obuhvaća Ceutu i Melillu. Pojam „proizvodi podrijetlom iz Zajednice“ ne obuhvaćaju proizvode porijeklom iz Ceute i Melille.
2. Odredbe ovog Protokola primjenjuju se mutatis mutandis u utvrđivanju mogu li se proizvodi smatrati proizvodima podrijetlom iz država AKP-a kada se uvoze u Ceutu i Melillu.
3. Ako se proizvodi u cijelosti dobiveni u Ceuti, Melilli, PDT-u ili Zajednici podvrgavaju obradi i preradi u državama AKP-a, oni se smatraju u cijelosti dobivenima u državama AKP-a.

4. Obrada i prerada izvršena u Ceuti, Melilli, PDT-u ili Zajednici smatra se izvršenom u državama AKP-a ako se materijal podvrgne naknadnoj obradi ili preradi u državama AKP-a.

5. Za potrebe provedbe stavaka 3. i 4., nedostatni postupci navedeni u članku 5. ne smatraju se obradom ili preradom.

6. Ceuta i Melilla smatraju se jedinstvenim teritorijem.

GLAVA VII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

Revizija pravila o podrijetlu

U skladu s člankom 7. Dodatka V., Vijeće ministara godišnje, ili kada god to države AKP-a ili Zajednica zatraže, razmatra primjenu odredbi ovog Protokola i njihovih gospodarskih učinaka radi bilo kojih potrebnih izmjena te prilagodbi.

Vijeće ministara, među ostalim elementima, uzima u obzir učinke tehnološkog razvoja na pravila o podrijetlu.

Donijete odluke provode se što je prije moguće.

Članak 41.

Dodaci

Dodatci ovomu Protokolu čine njegov sastavni dio

Članak 42.

Provđba Protokola

Zajednica i države AKP-a čine sve što je potrebno za provedbu ovog Protokola.

*Dodatak I. Protokolu 1.***UVODNE NAPOMENE UZ POPIS U DODATKU II.****Napomena 1:**

Popis donosi uvjete koje trebaju ispunjavati svi proizvodi da bi se smatrali dostatno obrađenima ili prerađenima u značenju iz članka 4. ovog Protokola.

Napomena 2:

1. Prva dva stupca u popisu opisuju dobiveni proizvod. Prvi stupac navodi broj tarifnoga broja ili poglavlja iz Harmoniziranoga sustava, a drugi stupac daje opis robe koji se rabi u tom sustavu za taj tarifni broj ili poglavlje. Za svaki navod u prva dva stupca dano je pravilo u stupcu 3. ili 4. Kad u nekim slučajevima navodu iz prvoga stupca prethodi „ex”, to znači da se pravila iz stupca 3. ili 4. primjenjuju samo na dio toga tarifnoga broja koji je opisan u stupcu 2.
2. Kada je nekoliko tarifnih brojeva grupirano zajedno u stupcu 1. ili se navodi broj poglavlja te se stoga u stupcu 2. daje općenit opis proizvoda, susjedna pravila u stupcu 3. ili 4. odnose se na sve proizvode koji su prema Harmoniziranomu sustavu razvrstani pod tarifni broj odnosnog poglavlja ili pod bilo koji tarifni broj grupiran u stupcu 1.
3. Kada su na popisu različita pravila koja se odnose na različite proizvode unutar nekog tarifnoga broja, svaki uvučeni redak sadrži opis toga dijela tarifnog broja koji je obuhvaćen susjednim pravilima u stupcu 3. ili 4.
4. Kada se za navod u prva dva stupca daje pravilo i u stupcu 3. i u stupcu 4., izvoznik može alternativno birati primjenu pravila iz stupca 3. ili iz stupca 4. Ako u stupcu 4. nije dano nikakvo pravilo glede podrijetla, mora se primijeniti pravilo iz stupca 3.

Napomena 3:

1. Odredbe članka 4. Protokola o proizvodima koji su stekli status proizvoda s podrijetlom i koji služe u izradi drugih proizvoda, primjenjivat će se bez obzira na to jesu li proizvodi stekli taj status u tvornici gdje se rabe ili u nekoj drugoj tvornici u Zajednici ili u državama AKP-a.

Primjer:

Motor iz tarifnoga broja br. 8407, za koji pravilo kaže da vrijednost materijala bez podrijetla koji se može ugraditi ne smije prelaziti 40 % cijene fco tvornica, izrađen je od „drugoga legiranog čelika grubo oblikovanog kovanjem” iz tarifnoga broja ex 7224.

Ako je to kovanje obavljeno u Zajednici na ingotu bez podrijetla, on je već stekao podrijetlo na temelju pravila iz popisa za tarifni broj ex 7224. Kovani materijal može se tada računati kao materijal s podrijetlom u obračunu vrijednosti stroja bez obzira na to je li on proizведен u istoj ili drugoj tvornici u Zajednici. Vrijednost ingota bez podrijetla time se ne uzima u obzir pri zbrajanju vrijednosti upotrijebljenog materijala bez podrijetla.

2. Pravilo iz popisa predstavlja minimalnu količinu potrebne obrade ili prerade pa se poduzimanjem većega stupnja obrade ili prerade također stjeće status proizvoda s podrijetlom i obratno, poduzimanjem manjega stupnja obrade ili prerade ne može se steći status proizvoda s podrijetlom. Ako pravilo predviđa da se na određenoj razini izrade može uporabiti materijal bez podrijetla, uporaba toga materijala u ranijoj fazi izrade dopuštena je, dok uporaba toga materijala u kasnijoj fazi izrade nije dopuštena.

3. Ne dirajući u napomenu 3.2., kad pravilo kaže da se mogu uporabiti „materijali iz bilo kojega tarifnoga broja”, može se uporabiti i materijal iz istoga tarifnoga broja kojemu pripada i proizvod, podložno možebitnim konkretnim ograničenjima koja su sadržana u pravilu. Međutim, izraz „izrada od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući druge materijale iz tarifnog broja ...” znači da se može uporabiti samo materijal razvrstan pod isti tarifni broj kao proizvod čiji se opis razlikuje od opisa koji je naveden u stupcu 2. na popisu.

4. Kad pravilo iz popisa navodi da se proizvod može izrađivati od više od jednog materijala, to znači da se može uporabiti jedan ili više materijala. Ne zahtijeva se da svi budu upotrijebljeni.

Primjer:

Pravilo za tkanine iz tarifnih brojeva od 5208 do 5212 određuje da se mogu uporabiti prirodna vlakna te da se među ostalim materijalom može uporabiti i kemijski materijal. To ne znači da se mora uporabiti jedan i drugi; može se koristiti jedan ili drugi ili i jedan i drugi.

5. Kad pravilo iz popisa navodi da se proizvod mora izraditi od određenog materijala, taj uvjet očito ne priječi uporabu drugog materijala koji zbog svoje unutarnje naravi ne može zadovoljiti to pravilo. (Vidi također donju napomenu 6.3. u vezi s tekstilom.)

Primjer:

Pravilo za gotovu hranu iz tarifnoga broja 1904, koje konkretno isključuje uporabu žitarica i njihovih prerađevina, ne priječi uporabu mineralnih soli, kemikalija i drugih dodataka koji nisu proizvodi od žitarica.

Međutim, to se ne odnosi na proizvode koji se, premda se ne mogu izraditi od određenog konkretno navedenoga materijala s popisa, mogu proizvesti od materijala iste naravi u nekoj ranijoj fazi izrade.

Primjer:

U slučaju odjevnoga predmeta iz ex poglavlja 62, izrađenog od netkana materijala te ako je za tu klasu proizvoda dopuštena uporaba samo one prede bez podrijetla, nije moguće započeti s netkanom tkaninom, čak i ako se netkane tkanine inače ne mogu izrađivati od prede. U takvim bi slučajevima početni materijal normalno bio u fazi koja prethodi predi, a to je stanje vlakana.

6. Kad se u nekom pravilu iz popisa navode dva postotka maksimalne vrijednosti materijala bez podrijetla koji se može uporabiti, ti se postotci ne mogu zbrajati. Drugim riječima, maksimalna vrijednost svih uporabljenih materijala bez podrijetla nikada ne smije premašiti najviši navedeni postotak. Nadalje, pojedinačni postoci ne smiju se premašiti u odnosu na konkretni materijal na koji se primjenjuju.

Napomena 4:

1. Pojam „prirodna vlakna” rabi se u popisu za vlakna koja nisu umjetna ili sintetička. Ograničen je na faze prije predenja, uključujući i otpad te, ako nije određeno drugačije, na grebenana, češljana ili na kakav drugi način prerađena nepredena vlakna.

2. Pojam „prirodna vlakna” uključuje konjsku dlaku iz tarifnoga broja 0503, svilu iz tarifnoga broja 5002 i 5003 te vunena vlakna, finu ili grubu životinjsku dlaku iz tarifnih brojeva od 5101 do 5105, pamučna vlakna iz tarifnih brojeva od 5201 do 5203 i druga biljna vlakna iz tarifnih brojeva od 5301 do 5305.

3. Pojmovi „tekstilna pulpa”, „kemijski materijali” i „materijali za izradu papira” u popisu prerada služe za opis materijala koji nisu klasificirani u poglavljima od 50. do 63., a mogu se uporabiti za izradu umjetnih, sintetičkih ili papirnih vlakana ili prede.

4. Pojam „proizvedena sortirana vlakna” rabi se u popisu za umjetnu kudjelju, vlakna sortirana po duljini i finoći ili otpad iz tarifnih brojeva od 5501 do 5507.

Napomena 5:

1. Kad se za određeni proizvod iz popisa spominje ova napomena, uvjeti iz stupca 3. ne primjenjuju se ni na koje osnovne tekstilne materijale koji su uporabljeni za izradu toga proizvoda koji zajedno čine 10 % ili manje od ukupne težine svih osnovnih tekstilnih materijala. (Vidi također donje bilješke 5.3. i 5.4.).
2. Međutim, tolerancija iz bilješke 5.1. može se primijeniti samo na mješovite proizvode koji su izrađeni od dvaju ili više osnovnih tekstilnih materijala.

Osnovni su tekstilni materijali ovi:

- svila,
- vuna,
- gruba životinjska dlaka,
- fina životinjska dlaka,
- konjska dlaka,
- pamuk,
- materijali za izradu papira i papir,
- lan,
- prirodna konoplja,
- juta i druga tekstilna vlakna od drvenoga lika,
- sisal i druga tekstilna vlakna iz roda agava,
- kokos, abaka, rami i druga biljna tekstilna vlakna,
- sintetički filamenti,
- umjetni filamenti,
- vodljivi filamenti,
- sintetička polipropilenska sortirana vlakna,
- sintetička poliesterska sortirana vlakna,
- sintetička poliamidna sortirana vlakna,
- sintetička poliakrilonitrilna sortirana vlakna,
- sintetička poliimidna sortirana vlakna,
- sintetička politetrafluoroetylenska sortirana vlakna,
- sintetička sortirana vlakna od polifenilen sulfida.
- sintetička sortirana vlakna od polivinil klorida,
- druga sintetička sortirana vlakna,
- umjetna sortirana vlakna viskoze,

- druga umjetna sortirana vlakna,
- poliuretanska pređa s fleksibilnim polieterskim segmentima, upletena ili neupletena,
- poliuretanska pređa s fleksibilnim poliesterskim segmentima, upletena ili neupletena,
- proizvodi iz tarifnoga broja 5605 (metalizirana pređa) koji uključuju traku koja se sastoji od jezgre od aluminijске folije ili od jezgre od plastične folije sa slojem aluminijskoga praha ili bez njega, širine do 5 mm, spojenoj u sendvič pomoću prozirnog ili bojenog ljepila između dvaju slojeva plastične folije,
- drugi proizvodi iz tarifnoga broja 5605.

Primjer:

Preda iz tarifnoga broja 5205 koja je izrađena od pamučnih vlakana iz tarifnoga broja 5203 i sintetički sortiranih vlakana iz tarifnog broja 5506 miješana je pređa. Stoga se sintetička sortirana vlakna koja ne potječu iz ugovorne stranke i ne zadovoljavaju pravila o podrijetlu (koja zahtijevaju izradu od kemijskoga materijala ili tekstilne pulpe) mogu uporabiti do 10 % težine pređe.

Primjer:

Vunena tkanina iz tarifnoga broja 5112 koja je izrađena od vunene pređe iz tarifnoga broja 5107 i sintetičkih sortiranih vlakana iz tarifnoga broja 5509 mješovita je tkanina. Stoga se sintetička pređa koja ne zadovoljava pravila o podrijetlu (koja zahtijevaju izradu od kemijskoga materijala ili tekstilne pulpe) ili vunena pređa koja ne zadovoljava pravila o podrijetlu (koja zahtijevaju izradu od prirodnih vlakana bez grebenanja ili česljanja ili druge pripreme za prednje) ili njihova kombinacija, može uporabiti pod uvjetom da njihova ukupna težina ne premaši 10 % ukupne težine tkanine.

Primjer:

Čupava tekstilna tkanina iz tarifnoga broja 5802 koja je izrađena od pamučne pređe iz tarifnoga broja 5205 i pamučne tkanine iz tarifnoga broja 5210 miješani je proizvod samo ako je pamučna tkanina i sama miješana tkanina koja je izrađena od pređe razvrstane pod dva različita tarifna broja ili ako su uporabljeni pamučne pređe i same mješavine.

Primjer:

Ako je odnosna čupava tekstilna tkanina bila izrađena od pamučne pređe iz tarifnoga broja 5205 i sintetičke tkanine iz tarifnoga broja 5407, onda su uporabljeni pređe očito dva zasebna osnovna tekstilna materijala pa je čupava tekstilna tkanina prema tomu miješani proizvod.

3. U slučaju proizvoda koji uključuju „poliuretansku pređu s fleksibilnim polieterskim segmentima, upletenu ili neupletenu” tolerancija za tu pređu iznosi 20 %.
4. U slučaju proizvoda koji uključuju „traku koja se sastoji od jezgre od aluminijске folije ili od jezgre od plastične folije sa slojem aluminijskoga praha ili bez njega, širine do 5 mm, spojenoj u sendvič pomoću prozirnog ili bojenog ljepila između dvaju slojeva plastične folije”, tolerancija za tu traku iznosi 30 %.

Napomena 6:

1. Kada se bilješkom u popisu upućuje na ovu uvodnu napomenu, tekstilni materijal, koji ne zadovoljava pravilo iz stupca 3. popisa za izrađeni proizvod, može se uporabiti pod uvjetom da njegova težina ne prelazi 10 % ukupne težine svih uključenih materijala.

Tekstilni materijal onaj je razvrstan u poglavljima 50. do 63. Podstave i međupodstave ne smatraju se tekstilnim materijalom.

2. Svaki upotrijebljeni netekstilni ili drugi materijal koji sadrži tekstil ne mora zadovoljavati uvjete iz stupca 3., iako ne spadaju u okvir napomene 3.5.

3. U skladu s napomenom 3.5. bilo koji netekstilni materijal bez podrijetla ili drugi proizvod koji ne sadrži tekstil ipak može biti slobodno upotrijebljen kada ne može biti izrađen od materijala navedenih u stupcu 3.
 - Na primjer (¹), ako pravilo iz popisa propisuje da se za određeni tekstilni artikl, poput bluze, mora uporabiti pređa, to ne prijeći uporabu metalnih artikala poput dugmadi, jer dugmad ne može biti izrađena od tekstilnog materijala.
4. Gdje god vrijedi pravilo o postotku, mora se uzeti u obzir vrijednost materijala pri izračunavanju vrijednosti uključenih materijala bez podrijetla.

Napomena 7:

1. Za potrebe tarifnih brojeva ex 2707, 2713 do 2715, ex 2901, ex 2902 i ex 3403 „specifični postupci” su sljedeći:
 - (a) vakuumска destilacija;
 - (b) redestilacija vrlo temeljitim postupkom frakcioniranja (²);
 - (c) kreiranje;
 - (d) popravljanje;
 - (e) ekstrakcija selektivnim otapalima;
 - (f) postupak koji obuhvaća sve ove aktivnosti: preradu koncentriranom sumpornom kiselinom, otopinom sumpornog trioksida u sumpornoj kiselini ili sumpornim anhidridom; neutralizaciju alkalnim agensima; dekorizaciju i purifikaciju prirodno aktivnom zemljom, aktiviranom zemljom, aktiviranim ugljenom ili boksim;
 - (g) polimerizacija;
 - (h) alkilacija;
 - (i) izomerizacija.
2. Za potrebe tarifnih brojeva 2710, 2711 i 2712 „specifični postupci” su sljedeći:
 - (a) vakuumска destilacija;
 - (b) redestilacija vrlo temeljitim postupkom frakcioniranja (²);
 - (c) kreiranje;
 - (d) popravljanje;
 - (e) ekstrakcija selektivnim otapalima;
 - (f) postupak koji obuhvaća sve ove aktivnosti: preradu koncentriranom sumpornom kiselinom, otopinom sumpornog trioksida u sumpornoj kiselini ili sumpornim anhidridom; neutralizaciju alkalnim agensima; dekorizaciju i purifikaciju prirodno aktivnom zemljom, aktiviranom zemljom, aktiviranim ugljenom ili boksim;
 - (g) polimerizacija;
 - (h) alkilacija;
 - (i) izomerizacija;
 - (j) samo u odnosu na teška ulja iz tarifnog broja ex 2710, odsumporavanje vodikom koje rezultira smanjenjem najmanje 85 % sadržaja sumpora u prerađivanim proizvodima (ASTM D 1266-59 T metoda);

(¹) Ovaj je primjer dan samo u svrhu objašnjenja. Nije pravno obvezujući.

(²) Vidjeti dodatnu napomenu za pojašnjenje 4(b) Poglavlja 27. Kombinirane nomenklature.

- (k) samo u odnosu na proizvode iz tarifnog broja 2710, deparafinacija nekim drugim procesom osim filtriranja;
- (l) samo u odnosu na teška ulja iz tarifnog broja ex 2710, tretman vodikom pod tlakom većim od 20 bara i temperaturom većom od 250 °C uz uporabu katalizatora, u neku drugu svrhu nego što je odsumporavanje, kad vodik tvori aktivni element u kemijskoj reakciji. Daljnji tretman vodikom ulja za podmazivanje iz tarifnog broja ex 2710 (npr. hidrofiniširanje ili dekolorizacija) radi poboljšanja boje ili stabilnosti ne smatra se specifičnim procesom;
- (m) samo u odnosu na loživa ulja iz tarifnog broja ex 2710, atmosferska destilacija, pod uvjetom da se manje od 30 % tih proizvoda, po obujmu, uključujući i gubitke, destilira na 300 °C pomoću metode ASTM D 86;
- (n) samo u pogledu drugih teških ulja osim plinskih i loživih ulja iz tarifnog broja ex 2710, tretman pomoću visokofrekventnoga jedva vidljivoga električnoga pražnjenja bez iskrenja.
3. Za potrebe tarifnog broja ex 2707, 2713 do 2715, ex 2901, ex 2902 i ex 3403 jednostavne aktivnosti poput čišćenja, pretakanja, desalinizacije, odvajanja vode, filtriranja, bojenja, obilježavanja, dobivanja sadržaja sumpora zbog miješanja proizvoda s različitim sadržajima sumpora, bilo koja njihova kombinacija ili slične aktivnosti ne daju status proizvoda s podrijetлом.

Dodatak II. Protokolu 1.

Popis obrada ili prerada koje treba izvršiti na materijalima bez podrijetla kako bi izrađeni proizvod stekao status proizvoda s podrijetlom

Ovaj Sporazum ne pokriva sve proizvode spomenute u ovom popisu. Stoga je potrebno konzultirati druge dijelove ovog Sporazuma.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
Poglavlje 01.	Žive životinje	Sve životinje iz poglavlja 1. moraju biti dobivene u cijelosti		
Poglavlje 02.	Meso i drugi jestivi klaonički proizvodi	Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebljeni iz poglavlja 1. i 2. moraju biti dobiveni u cijelosti		
Poglavlje 03.	Ribe, ljudskavci, mekušci i ostali vodeni beskraltežnjaci	Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebljeni iz poglavlja 3. moraju biti dobiveni u cijelosti		
ex Poglavlje 04. 0403	Mliječni proizvodi; ptičja jaja; prirodni med; jestivi proizvodi životinjskog podrijetla, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; osim: Stepka, kiselo mljeko, kiselo vrhnje, jogurt, kefir i ostalo fermentirano ili zakiseljeno mljeko i vrhnje, koncentrirani ili nekoncentrirani s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugih tvari za zasladihanje, aromatizirani, s dodanim ili bez dodanog voća, orašastog voća ili kakaa	Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebljeni iz poglavlja 4. moraju biti dobiveni u cijelosti Proizvodnja u kojoj: <ul style="list-style-type: none">— svi materijali upotrijebljeni iz poglavlja 4. moraju biti dobiveni u cijelosti;— upotrijebljeni sok od voća (osim ananasa, limuna i limeta ili grejpfa) iz tar. br. 2009 mora biti dobiven u cijelosti;— vrijednost upotrijebljenih materijala iz poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % u cijeni proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 05. ex 0502	Proizvodi životinjskog podrijetla, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; osim: Čekinje i dlake pitome ili divlje svinje, prerađene	Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebljeni iz poglavlja 5. moraju biti dobiveni u cijelosti Čišćenje, dezinfekcija, svrstavanje i ispravljanje čekinja i dlaka		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
Poglavlje 06.	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; rezano cvijeće i ukrasno lišće	Proizvodnja u kojoj: — materijali upotrijebjeni u poglavljiju 6. moraju biti dobiveni u cijelosti; — vrijednost upotrijebljenih materijala ne smije premašiti 50 % u cijeni proizvoda fco tvornica		
Poglavlje 07.	Jestivo povrće, korijenje i gomolji	Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebjeni iz poglavљa 7. moraju biti dobiveni u cijelosti		
Poglavlje 08.	Jestivo voće i orašasti plodovi; kore agruma, dinja i lubenica	Proizvodnja u kojoj: — sve upotrijebljeno voće i orašasto voće mora biti dobiveno u cijelosti, — vrijednost upotrijebljenih materijala iz poglavљa 17. ne smije premašiti 30 % u cijeni proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 09.	Kava, čaj, mate-čaj i začini, osim:	Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebjeni iz poglavљa 9. moraju biti dobiveni u cijelosti		
0901	Kava, pržena ili nepržena sa ili bez kofeina; kavine ljske i opne, nadomjestci kave koji sadrže kavu bilo u kojem postotku	Proizvodnja iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja		
0902	Čaj, aromatiziran ili nearomatiziran	Proizvodnja iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja		
ex 0910	Mješavine začina	Proizvodnja iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja		
Poglavlje 10.	Žitarice	Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebjeni iz poglavљa 10. moraju biti dobiveni u cijelosti		
ex Poglavlje 11.	Proizvodi mlinске industrije; slad, škrob, inzulin; pšenični gluten; osim:	Proizvodnja u kojoj upotrijebljeno povrće, žitarice, korijeni i gomolji iz tarifnog broja 0714 moraju biti dobiveni u cijelosti		
ex 1106	Brašno i krupica od osušenog i ljuštenog mahunastog povrća iz tarifnog broja 0713	Sušenje i mljevenje mahunastog povrća iz tarifnog broja 0708		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
Poglavlje 12.	Uljano sjemenje i plodovi: razno zrnje, sjemenje i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i glomazna stočna hrana	Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebljeni iz poglavlja 12. moraju biti dobiveni u cijelosti	
1301	Šelak; prirodne gume, smole, gume-smole (na primjer balzami)	Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 1301 ne smije premašiti 50 % u cijeni proizvoda fco tvornica	
1302	Biljni sokovi i ekstrakti; pektinske tvari, pektinati i pektati; agar-agar i ostale sluzi i zguščivači, modificirani ili nemođificirani, dobiveni od biljnih proizvoda — Sluzi i zguščivači dobiveni iz biljnih proizvoda, modificirani — Ostalo	Proizvodnja iz nemođificiranih sluzi i zguščivača Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala ne smije premašiti 50 % u cijeni proizvoda fco tvornica	
Poglavlje 14.	Biljni materijali za pletarstvo; biljni proizvodi nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebljeni iz poglavlja 14. moraju biti dobiveni u cijelosti	
ex Poglavlje 15.	Masti i ulja životinjskog i biljnog podrijetla te proizvodi njihova razlaganja; prerađene jestive masti; životinjski i biljni voskovi, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
1501	Svinjska mast (uključujući salo) i mast peradi, osim iz tarifnog broja 0209 ili 1503 — Mast iz kostiju ili otpadaka — Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim materijala iz tarifnih brojeva 0203, 0206 ili 0207 ili od kostiju iz tarifnog broja 0506 Proizvodnja od mesa ili od jestivih otpadaka svinjećeg podrijetla iz tarifnog broja 0203 ili 0206, ili jestivih otpadaka peradi iz tarifnog broja 0207	
1502	Masti od goveda, ovaca ili koza, osim iz tarifnog broja 1503		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
1504	<p>— Mast iz kostiju ili otpadaka</p> <p>— Ostalo</p> <p>Masti i ulja i njihove frakcije od riba ili morskih sisavaca, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani:</p> <p>— čvrste frakcije</p> <p>— ostalo</p>	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim materijala iz tarifnih brojeva 0201, 0202, 0204 ili 0206 ili od kostiju iz tarifnog broja 0506</p> <p>Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebjeni iz poglavlja 2. moraju biti dobiveni u cijelosti</p> <p>Proizvodnja iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 1504</p> <p>Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebjeni iz poglavlja 2. i 3. moraju biti dobiveni u cijelosti</p>		
ex 1505	Rafinirani lanolin	Proizvodnja od sirove masti od vune iz tarifnog broja 1505		
1506	Ostale životinjske masti i ulja i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani:			
	<p>— čvrste frakcije</p> <p>— ostalo</p>	<p>Proizvodnja iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 1506</p> <p>Proizvodnja u kojoj svi materijali upotrijebjeni iz poglavlja 2. moraju biti dobiveni u cijelosti</p>		
1507 do 1515	<p>Biljna ulja i njihove frakcije:</p> <p>— sojino ulje, ulje od kikirikija, palmino ulje, ulje od kokosova oraha (kopre), ulje od palmine jezgre, „babassu“ ulje, tungovo ulje, oitikika ulje, vosak od mirike i japanski vosak, frakcije jojoba ulja i ulja za tehničku ili industrijsku primjenu, ne za ljudsku prehranu</p> <p>— Čvrste frakcije osim onih od ulja jojobe</p> <p>— Ostalo</p>	<p>Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda</p> <p>Proizvodnja iz drugih materijala iz tarifnih brojeva 1507 do 1515</p> <p>Proizvodnja u kojoj upotrijebljene biljne tvari moraju biti dobivene u cijelosti</p>		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
1516	Masti ili ulja životinjskog ili biljnog podrijetla i njihove frakcije, djelomično ili potpuno hidrogeenirani, interesterificirani, reesterificirani ili elajdinizirani, bez obzira na to jesu li rafinirani ili nerafinirani, ali dalje nepripremljeni:	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 2. moraju biti dobiveni u cijelosti, — sve upotrijebljene biljne tvari moraju biti dobivene u cijelosti. Međutim materijali iz tarifnih brojeva 1507, 1508, 1511 i 1513 mogu biti upotrijebljeni		
1517	Margarin; jestive mješavine ili preparati masti ili ulja životinjskog ili biljnog podrijetla ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ovog poglavlja, osim jestivih masti ili ulja i njihovih frakcija iz tarifnog broja 1516	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 2. i 4. moraju biti dobiveni u cijelosti, — sve upotrijebljene biljne tvari moraju biti dobivene u cijelosti Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 1507, 1508, 1511 i 1513 mogu biti upotrijebljeni		
Poglavlje 16.	Prerađevine od mesa, riba, ljuškavaca, mukušaca ili drugih vodenih beskralježnjaka	Proizvodnja od životinja iz poglavlja 1. Svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 3. moraju biti dobiveni u cijelosti		
ex Poglavlje 17.	Šećer i proizvodi od šećera, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex 1701	Šećer od šećerne trske i šećerne repe i kemijski čista saharoza, u krutom stanju, aromatizirana ili obojana	Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % cijene proizvoda fco tvornica		
1702	Ostali šećeri, uključujući kemijski čistu laktuzu, maltozu, glukozu i fruktozu, u krutom stanju; šećerni sirupi bez dodanih tvari za aromatizaciju ili za bojenje; umjetni med i mješavine umjetnog i prirodnog meda; karamel — Kemijski čista maltoza i fruktoza — Ostali šećeri u krutom stanju, aromatizirani ili obojani — Ostalo	Proizvodnja iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući druge materijale iz tarifnog broja 1702 Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti dobiveni u cijelosti		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
ex 1703	Melase dobivene pri ekstrakciji ili rafiniranju šećera, s dodatcima za aromu ili boju	Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % cijene proizvoda fco tvornica		
1704	Proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu), bez kakaa	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti iz različitog tariffnog broja od tariffnog broja proizvoda, — vrijednost ostalih upotrijebljenih materijala iz poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % vrijednosti proizvoda fco tvornica		
Poglavlje 18.	Kakao i proizvodi od kakaa	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti iz različitog tariffnog broja od tariffnog broja proizvoda, — vrijednost upotrijebljenih materijala iz poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % vrijednosti proizvoda fco tvornica		
1901	Sladni ekstrakt; prehrambeni proizvodi od brašna, krupice, škroba i sladnog ekstrakta, bez dodanog kakao praha ili s dodanim kakao prahom u količini manjoj od 40 % po masi računano na potpuno odmašćenoj osnovi, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; prehrambeni proizvodi od robe iz tariffnih brojeva 0401 do 0404 bez dodanog kakao praha ili s dodanim kakao prahom u količini manjoj od 5 % po masi računano na potpuno odmašćenoj osnovi, nespomenuti ili neobuhvaćeni na drugom mjestu; — Sladni ekstrakt — Ostalo	Prerada žitarica iz poglavlja 10. Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tariffnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost ostalih upotrijebljenih materijala iz poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % cijene proizvoda fco tvornica		
1902	Tjestenina, kuhan ili nekuhan ili punjena (mesom ili drugim tvarima) ili drukčije pripremljena, kao što su špageti, makaroni, rezanci, lazanje, njoki, ravioli, kaneloni, „couscous“ (kuskus) pripremljeni ili nepripremljeni			

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
1903	<ul style="list-style-type: none"> — Koji sadrže 20 % ili manje mesa, mesnih proizvoda, ribe, ljskavaca mekušaca — Koji sadrže više od 20 % mesa, mesnih proizvoda, ribe, ljskavaca ili mekušaca 	<p>Proizvodnja u kojoj upotrijebljene žitarice i njihovi derivati (osim tvrdog žita i njihovih derivata) moraju biti dobiveni u cijelosti</p> <p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — sve žitarice i njihovi derivati (osim tvrdog žita i njihovih derivata) moraju biti dobiveni u cijelosti, — svi upotrijebjeni materijali iz poglavlja 2. i 3. moraju biti dobiveni u cijelosti 		
1904	Prehrambeni proizvodi dobiveni bubreњem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica (npr. kukuruzne pahuljice); žitarice (osim kukuruza) u zrnu ili pahuljicama ili drukčije pripremljene (osim brašna i pogače) prethodno kuhane ili drukčije pripremljene, nespojenute ili neobuhvaćene na drugom mjestu:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja osim od krumpirova škroba iz tarifnog broja 1108	Proizvodnja:	
1905	Kruh, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi s dodatkom kakaa ili bez dodatka kakaa; hostije, kapsule za farmaceutske proizvode, oblatne, rižin papir i slični proizvodi	Proizvodnja iz materijala iz svih tarifnih brojeva osim onih iz poglavlja 11.		
ex Poglavlje 20.	Proizvodi od povrća, voća, orašastih plodova i ostalih dijelova biljaka, osim:	Proizvodnja u kojoj sve voće, orašasti plodovi i povrće mora biti dobiveno u cijelosti		
ex 2001	Jam, slatki krumpir i slični jestivi dijelovi povrća koji sadrže 5 % ili više škroba, pripremljeni ili konzervirani u octu ili octenoj kiselini	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex 2004 i ex 2005	Krumpiri u obliku brašna, pogače ili pahuljica, pripremljeni ili konzervirani na drugi način osim u octu ili octenoj kiselini	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
2006	Povrće, voće, orasi, kore od voća i drugi dijelovi biljaka, konzervirani šećerom (osušeno, preliveno ili kristalizirano)	Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz Poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % cijene proizvoda fco tvornica		

⁽¹⁾ Izuzetak za kukuruz „Zea indurata“ primjenjuje se do 31. prosinca 2002. godine.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
2007	Džemovi, voćni želei, marmelade, pirei i paste od voća i od orašastih plodova dobiveni kuhanjem, s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugih tvari za zasladijanje	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda; — vrijednost upotrijebljenih materijala iz poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 2008	— Orašasti plodovi, bez dodatka šećera ili alkohola — Maslac od kikirikija, mješavine na bazi žitarica; palmina jezgra; kukuruz — Ostalo osim voća i orašastih plodova, ukuhano drukčije nego na pari ili vodi, bez dodatka šećera, zamrznuto	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih orašastih plodova i uljnatog sjemenja s podrijetlom iz tarifnih brojeva 0801, 0802 i 1202 do 1207 premašuje 60 % vrijednosti proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost upotrijebljenih materijala iz poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % cijene proizvoda fco tvornica		
2009	Voćni sokovi (uključujući mošt od grožđa) i sokovi od povrća nefermentirani i bez dodanog alkohola, s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugih tvari za zasladijanje	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost upotrijebljenih materijala iz poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 21.	Razni prehrabreni proizvodi osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
2101	Ekstrakti, esencije i koncentrati kave, čaja, mate čaja, pržena cikorija i drugi nadomjesci kave	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — upotrijebljena cikorija mora biti dobivena u cijelosti		
2103	Umaci i preparati za umake; miješani začini i miješana začinska sredstva; brašno i krupica od gorušice i pripremljena gorušica (senf)			

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
	<ul style="list-style-type: none"> — Preparati za umake i pripremljeni umaci, miješani začini i miješana začinska sredstva — Brašno i krupica od gorušice i pripremljena gorušica 	<p>Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, smije se upotrijebiti brašno od gorušice ili pripremljenu gorušicu</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja</p>	
ex 2104	Juhe i mesne juhe i preparati za te proizvode	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim od prerađena ili konzerviranog povrća iz tarifnih brojeva 2002 do 2005	
2106	Prehrambeni proizvodi nespomenuti ili neobuhvaćeni na drugom mjestu:	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost upotrijebljenih materijala iz poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % cijene proizvoda fco tvornica 	
ex Poglavlje 22.	Pića, alkoholi i ocat, osim:	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — upotrijebljeno grožđe i bilo koji materijal dobiven iz grožđa mora biti dobiven u cijelosti 	
2202	Voda, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu, s dodanim šećerom ili drugim tvarima za zasladihanje ili aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća i povrća koji se razvrstavaju u tarifni broj 2009	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost upotrijebljenih materijala iz poglavlja 17. ne smije premašiti 30 % cijene proizvoda fco tvornica, — upotrijebljeni voćni sokovi (osim soka od ananasa, limete te grejpfa) moraju biti dobiveni u cijelosti 	
2207	Nedenaturirani etilni alkohol alkoholne jakosti 80 % volumena ili jači; etilni alkohol i ostali alkoholi, denaturirani, bilo koje jakosti	<p>Proizvodnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — od materijala koji nisu razvrstani u tarifne brojeve 2207 ili 2208, — u kojoj sve grožđe ili upotrijebljene prerađevine od grožđa moraju biti dobivene u cijelosti ili ako su svi drugi upotrijebljeni materijali već s podrijetlom, arak može biti upotrijebljen do 5 % ukupnog volumena 	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
2208	Nedenaturirani etilni alkohol, alkoholne jakosti manje od 80 % volumena; rakije, likeri i ostala alkoholna pića	Proizvodnja: — od materijala koji nisu razvrstani u tarifne brojeve 2207 ili 2208, — u kojoj sve grožđe ili upotrijebljene prerađevine od grožđa moraju biti dobivene u cijelosti ili ako su svi drugi upotrijebjeni materijali već s podrijetlom, arrack (rakija od riže ili palminog vina) može biti upotrijeb- len do 5 % ukupnog volumena		
ex Poglavlje 23.	Ostatci i otpatci prehrambene industrije; pripremljena životinjska hrana, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proiz- voda		
ex 2301	Brašno, prah, pelete od ribe ili od ljuškavaca, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka, nepogodni za ljudsku prehranu	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 2. i 3. moraju biti dobiveni u cijelosti		
ex 2303	Ostaci od proizvodnje škroba iz kuku- ruza (izuzevši koncentrirane tekućine za namakanje), što sadrže u suhoj tvari više od 40 % proteina	Proizvodnja u kojoj upotrijebljeni kukuruz mora biti dobiven u cijelosti		
ex 2306	Pogače i ostali kruti ostaci dobiveni pri ekstrakciji maslinova ulja, što sadrže više od 3 % maslinova ulja	Proizvodnja u kojoj upotrijebljene masline moraju biti dobivene u cijelosti		
2309	Proizvodi koji se upotrebljavaju za hranidbu životinja	Proizvodnja u kojoj: — upotrijebljene žitarice, šećer ili melasa, meso ili mlijeko moraju biti dobiveni u cijelosti, — svi materijali iz poglavlja 3. moraju biti dobiveni u cijelosti		
ex Poglavlje 24.	Duhan i prerađeni nadomjesci duhana, osim za:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali iz poglavlja 24. moraju biti dobiveni u cijelosti		
2402	Cigare, cigarilose i cigarete od duhana i nadomjestaka duhana	Proizvodnja u kojoj najmanje 70 % težine upotrijebljena neprerađeng duhana ili otpadaka duhana iz tarifnog broja 2401 mora biti dobivena u cijelo- sti		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
ex 2403	Duhan za pušenje	Proizvodnja u kojoj najmanje 70 % težine upotrebljena neprerađenog duhana ili otpadaka duhana iz tarifnog broja 2401 mora biti dobivena u cijelosti	
ex Poglavlje 25.	Sol; sumpor; zemlja i kamen; sadra; vapno i cement, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
ex 2504	Grafit prirodni, kristalasti, obogaćen ugljikohidratima, pročišćen i u prahu	Obogaćenje sadržaja ugljikom, pročišćavanje i mljevenje gruba kristalastog grafita	
ex 2515	Mramor, grubo oblikovan piljenjem ili drukčije, u blokovima ili pločama u pravokutnim oblicima (uključujući četverokutne) do 25 centimetara debeline	Obrada mramora debljine veće od 25 centimetara, piljenjem ili drukčije (iako je već ispiljen)	
ex 2516	Granit, porfir, bazalt, pješčar i drugo kamenje za spomenike i građevine, jednostavno obrađeno piljenjem ili na drugi način, u blokovima ili pločama u pravokutnim oblicima (uključujući četverokutne), do 25 centimetara debeline	Obrada kamena debljine veće od 25 centimetara, piljenjem ili drukčije (iako je već ispiljen)	
ex 2518	Pečeni dolomit	Pečenje nepečena dolomita	
ex 2519	Drobjeni prirodni magnezijev karbonat (magnezit) u hermetički zatvorenim kontejnerima i magnezijev oksid, čisti ili nečisti, osim topljena magnezijeva oksida ili mrtvo pečena (sinterirana) magnezijeva oksida	Proizvodnja u kojoj se dopušta upotreba materijala samo iz drugoga tarifnog broja od tarifnog broja proizvoda. Međutim, dopuštena je upotreba prirodna magnezijeva karbonata (magnezita)	
ex 2520	Sadra, posebno obrađena za zubarstvo	Proizvodnja u kojoj upotrijebjeni materijali ne smiju premašiti 50 % u vrijednosti proizvoda fco tvornica	
ex 2524	Prirodno azbestno vlakno	Proizvodnja od minerala azbesta (koncentrirani azbest)	
ex 2525	Tinjac u prahu	Mljevenje tinjca ili otpadaka od tinjca	
ex 2530	Zemljane boje, pečene ili u prahu	Mljevenje ili pečenje zemljanih boja	
Poglavlje 26.	Rude, troske i pepeli	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
ex Poglavlje 27.	Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenske tvari; mineralni voskovi, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex 2707	Ulja u kojima masa aromatskih premašuje masu nearomatskih sastojaka, slična mineralnim uljima dobivenim destilacijom ugljenih katrana na visokim temperaturama, gdje je destilirano više od 65 % njihova opsega na temperaturi do 250 °C (uključujući mješavinu esencije naftе i benzola), a namijenjeni su za pogonsko ili toplinsko gorivo	Postupci rafiniranja i/ili jedan ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili Drugi postupci u kojima svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 2709	Kruta ulja dobivena iz bitumenskih minerala	Destruktivna destilacija bitumenskih materijala		
2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih; proizvodi nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu, koji po masi sadrže 70 % ili više naftnih ulja ili ulja dobivenih od bitumenskih minerala, aко čine osnovne sastojke tih proizvoda	Postupci rafiniranja i/ili jedan ili više specifičnih procesa ⁽²⁾ ili Drugi postupci u kojima svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	Postupci rafiniranja i/ili jedan ili više specifičnih procesa ⁽²⁾ ili Drugi postupci u kojima svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
2712	Vazelin; parafin, mikro-kristalni naftni vosak, prešani parafini, ozokerit, vosak od mrkog ugljena i lignita, vosak od treseta, ostali mineralni voskovi i slični proizvodi dobiveni sintezom ili drugim postupcima, obojeni ili neobojeni	Postupci rafiniranja i/ili jedan ili više specifičnih procesa ⁽²⁾ ili Drugi postupci u kojima svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		

⁽¹⁾ Za posebne uvjete glede „specifičnih procesa“ vidjeti Uvodne napomene 7.1. i 7.3.

⁽²⁾ Za posebne uvjete glede „specifičnih procesa“ vidjeti Uvodne napomene 7.2.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
2713	Naftni koks, naftni bitumen i drugi ostaci iz nafte ili iz ulja od bitumenskih minerala	Postupci rafiniranja i/ili jedan ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili Drugi postupci u kojima svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
2714	Bitumen i asfalt, prirodni; bitumenski i uljni škriljevci i terpijesak; asfaltiti i asfaltne stijene	Postupci rafiniranja i/ili jedan ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili Drugi postupci u kojima svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
2715	Bitumenske mješavine na osnovi prirodnog asfalta, prirodnog bitumena, naftnog bitumena, mineralnog katrana ili mineralne katranske smole (npr. bitumenski kit, „cutback“)	Postupci rafiniranja i/ili jedan ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili Drugi postupci u kojima svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 28.	Anorganski kemijski proizvodi; organski i anorganski spojevi plemenitih kovina, kovina rijetkih zemalja, radioaktivnih elemenata i izotopa, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex 2805	„Mischnmetall“	Proizvodnja elektrolitičkom i termalnom obradom u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 2811	Sumporni triksid	Proizvodnja iz sumpornog dioksidu	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	

⁽¹⁾ Za posebne uvjete glede „specifičnih procesa“ vidjeti Uvodne napomene 7.1. i 7.3.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
ex 2833	Aluminijev sulfat	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 2840	Natrijevi perborati	Proizvodnja iz dinatrij-tetraborat-pentahidrata		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 29.	Organski kemijski spojevi, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 2901	Aciklički ugljikovodici koji se upotrebljavaju kao pogonsko ili toplinsko gorivo	Postupci rafiniranja i/ili jednog ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili Drugi postupci u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 2902	Ciklani i cikleni (izuzevši azulene), benzeni, tolueni i ksileni, upotrijebljeni kao pogonsko ili toplinsko gorivo	Postupci rafiniranja i/ili jedne ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili Drugi postupci u kojima svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali iz istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 2905	Kovinski alkoholati alkohola iz ovog tarifnog broja te od etanola	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % vrijednosti proizvoda fco tvornica		Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući i ostale materijale iz tarifnog broja 2905. Međutim, kovinske alkoholate iz ovog tarifnog broja može se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica
2915	Zasićene aciklične monokarbonske kiseline i njihovi anhidridi, halogenidi, peroksidi i peroksid-kiseline; njihovi halogeni, sulfo-, nitro- ili nitrozo derivati	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2915 i 2916 ne smije prijeći 20 % cijene proizvoda fco tvornica.		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica

⁽¹⁾ Za posebne uvjete glede „specifičnih procesa” vidjeti Uvodne napomene 7.1. i 7.3.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
ex 2932	<ul style="list-style-type: none"> — interni eteri i njihovi halogeni sulfonirani, nitrirani ili nitrozni derivati — ciklični acetati i hemi-acetalni te njihovi halogeni, sulfonirani, nitrirani ili nitrozni derivati 	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 2909 ne smije prijeći 20 % cijene proizvoda fco tvornica.</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja</p>		<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica</p>
2933	Heterociklički spojevi isključivo s dušikovim heteroatomom (heteroatomima)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2932 i 2933 ne smije prijeći 20 % cijene proizvoda fco tvornica.		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
2934	Nukleinske kiseline i njihove soli; ostali heterociklički spojevi	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja. Međutim, vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnih brojeva 2932, 2933 i 2934 ne smije prijeći 20 % cijene proizvoda fco tvornica.		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 30.	Farmaceutski proizvodi, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		
3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za uporabu u terapeutske, profilaktičke ili dijagnostičke svrhe; antiserumi i ostale frakcije krvi i modificirani imunološki proizvodi dobiveni biotehnološkim procesima ili na drugi način; cjepiva, toksini, kulture mikroorganizama (osim kvasaca) i slični proizvodi: <ul style="list-style-type: none"> — Proizvodi koji se sastoje od dvaju ili više sastojaka, pomiješani za terapeutsku ili profilaktičku upotrebu ili ne pomiješani proizvodi za iste svrhe, pakirani u odmjerene doze ili oblike ili pakirani za maloprodaju — Ostalo: — — ljudska krv 	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 3002. Materijali ovog istog opisa također se mogu upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 3002. Materijali ovog istog opisa također se mogu upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
	<ul style="list-style-type: none"> — — životinjska krv pripremljena za terapeutsku ili profilaktičku upotrebu — — frakcije krvi osim antiseruma, hemoglobina i serum globulina — — hemoglobin, globulin od krvi i serum-globulin — — ostalo 	<p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 3002. Materijali ovog istog opisa također se mogu upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 3002. Materijali ovog istog opisa također se mogu upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 3002. Materijali ovog istog opisa također se mogu upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 3002. Materijali ovog istog opisa također se mogu upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica</p>		
3003 i 3004	<p>Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnog broja 3002, 3005 ili 3006):</p> <ul style="list-style-type: none"> — Dobiveni iz amikacina iz tarifnog broja 2941 — Ostalo 	<p>Proizvodnja u kojoj svi upotrijeljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar tarifnog broja 3003 ili 3004 mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova zajednička vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijeljeni materijali moraju biti iz tarifnog broja različitog od proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar tarifnog broja 3003 ili 3004 mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova zajednička vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijeljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica 		
ex Poglavlje 31.	Gnojiva, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijeljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijeljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
ex 3105	Mineralna ili kemijska gnojiva koja sadrže dva ili tri gnojiva elementa: dušik, fosfor i kalij; ostala gnojiva; proizvodi iz ovog poglavlja u obliku tableta ili u sličnim oblicima ili pakiranjima do 10 kg bruto mase, osim: — natrijeva nitrata — kalcijeva cijanamida — kalijeva sulfata — magnezij-kalijeva sulfata	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti iz tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 32.	Ekstrakti za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; boje, pigmenti i druge tvari za bojenje; pripremljena premazna sredstva i lakovi; kitovi i druge mase za brtvljenje; tiskarske boje i crnila, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex 3201	Tanini i njihove soli, eteri, esteri i ostali derivati	Proizvodnja od ekstrakta tanina biljnog podrijetla	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
3205	Lak boje; preparati na osnovi lak boja navedeni u napomeni 3 uz ovo poglavlje (¹)	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnih brojeva 3203, 3204 i 3205. Međutim, materijali iz tarifnog broja 3205 mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 33.	Eterična ulja i rezinoidi; parfumerijski, kozmetički i toaletni proizvodi; osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
3301	Eterična ulja (bez terpentina ili s terpen-tinom), uključujući takozvane konkrete i absolute; rezinoidi; koncentrati eteričnih ulja u mastima, neeteričnim uljima, voskovima ili sličnom, dobiveni ekstakcijom eteričnih ulja pomoću masti ili maceracijom; sporedni terpenski proizvodi dobiveni deterpenacijom eteričnih ulja; voden destilat i vodene otopine eteričnih ulja	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući materijale različite „grupe“ (²) u ovom tarifnom broju. Međutim, materijali iste grupe mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	

(¹) Napomena 3. uz poglavlje 32. određuje da su ove ovdje uključeni preparati za bojenje bilo kakva materijala, odnosno koji su namijenjeni kao sastojak u proizvodnji sredstava za bojanje, pod uvjetom da nisu uvršteni u neki drugi tarifni broj u poglavlju 32.

(²) „Grupa“ podrazumijeva bilo koji dio tarifnog broja odvojen od ostalog točkom-zarezom.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
ex Poglavlje 34.	Sapun, organska površinski aktivna sredstva, preparati za pranje, preparati za podmazivanje, umjetni voskovi, pripremljeni voskovi, preparati za poliranje i čišćenje, svjeće i slični proizvodi, paste za modeliranje, „zubarski voskovi“ te zubarski preparati na osnovi sadre, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 3403	Sredstva za podmazivanje koji po masi sadrže manje od 70 % naftnog ulja ili ulja od bituminoznih minerala	Postupci rafiniranja i/ili jedan ili više specifičnih procesa ⁽¹⁾ ili Drugi postupci u kojima su svi upotrijebljeni materijali tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3404	Umjetni voskovi i pripremljeni voskovi: — Na osnovi parafina, naftnih voskova, voskova od bituminoznih minerala, stisnutog parafina ili parafina s odstranjениm uljem — ostalo	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim: — hidrogenih ulja koja imaju svojstva voskova iz tarifnog broja 1516; — kemijski neodređene masne kiseline ili industrijski masni alkoholi koji imaju svojstva voskova iz tarifnog broja 3823; — materijali iz tarifnog broja 3404 Međutim, ti se materijali mogu upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 35.	Bjelančevinaste tvari; modificirani škrobovi; ljepila, enzimi, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica

⁽¹⁾ Za posebne uvjete glede „specifičnih procesa“ vidjeti Uvodne napomene 7.1. i 7.3.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
3505	Dekstrini i ostali modificirani škrobovi (npr. preželatinirani i esterificirani škrobovi); ljepila od škroba, dekstrina ili drugih modificiranih škrobova: — Škrobni eteri i esteri — Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, uključujući i ostale materijale iz tarifnog broja 3505 Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih iz tarifnog broja 1108		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 3507	Pripremljeni enzimi, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
Poglavlje 36.	Eksplozivi; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforičke smjese; zapaljivi preparati	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 37.	Proizvodi za fotografске i kinematske svrhe, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
3701	Fotografске ploče i ravni filmovi, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, od bilo kojeg materijala osim od papira, kartona ili teksta; ravni filmovi za trenutnu fotografiju, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni u kasetama ili bez kasete — Film za brzi ispis fotografija u boji, u kasetama — Ostalo	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja koji nije tarifni broj 3701 ili 3702. Međutim, materijali iz tarifnog broja 3702 mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja koji nije tarifnih broj 3701 ili 3702. Međutim, materijali iz tarifnih brojeva 3701 i 3702 mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova zajednička vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
3702	Fotografski filmovi u svitcima, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni, od bilo kojeg materijala osim od papira, kartona ili tekstila; filmovi u smocima za trenutne (brze) fotografije, osjetljivi na svjetlost, neosvijetljeni	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja koji nije tarifni broj 3701 ili 3702		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
3704	Fotografske ploče, filmovi, papir, karton i tekstil, osvijetljeni ali nerazvijeni	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja koji nije tarifni broj 3701 ili 3704		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 38.	Razni proizvodi kemijske industrije, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 3801	— Koloidni grafit u otopini ulja i polukoloidni grafit; karbonska pasta za elektrode — Grafit u obliku paste, gdje mješavina grafita mineralnih ulja sudjeluje u više od 30 % mase	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost materijala iz tarifnog broja 3403 ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 3803	Rafinirano tal-ulje	Rafiniranje sirovog tal-ulja		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 3805	Alkohol sulfatnog terpentina, pročišćeni	Pročišćavanje destilacijom ili rafiniranjem sirova alkohola od sulfatnog terpentina		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 3806	Smolni esteri	Proizvodnja od smolnih kiselina		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 3807	Katan od drva (smola drvnog katrana)	Destilacija drvnoga katrana		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
3808	Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi, sredstva protiv kljianja, sredstva za reguliranje rasta biljaka, dezinfekti i slični proizvodi, pripremljeni u oblicima ili pakirani za prodaju na malo ili kao preparati ili proizvodi (npr. posumporene vrpce, fitilji, svijeće i papiri za ubijanje muha)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
3809	Sredstva za doradu, nosači boja, sredstva za ubrzavanje bojenja ili fiksiranje boje i drugi proizvodi i preparati (npr. sredstva za obradu čelika i nagrizanje), koja se upotrebljavaju u tekstilnoj, papirnoj, kožarskoj i sličnim industrijskim, nespomenuta i neobuhvaćena na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3810	Preparati za dekapiranje kovinskih površina; talitelji i drugi pomoći preparati za lemljenje i zavarivanje; prašci i paste za lemljenje i zavarivanje koje se sastoje od kovina i drugih materijala; preparati koji se upotrebljavaju kao jezgre ili obloge za elektrode ili šipke za zavarivanje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3811	Preparati protiv detonacije, preparati za sprečavanje oksidacije, za sprečavanje taloženja smole, poboljšavači viskoznosti, preparati za sprečavanje korozije i drugi pripremljeni aditivi za mineralna ulja (uključujući benzin) ili za druge tekućine koje se upotrebljavaju u iste svrhe kao mineralna ulja: — Pripremljeni dodaci za podmazivanje koji sadrže naftna ulja ili ulja dobivena od bitumenskih minerala — Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 3811 ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3812	Pripremljeni ubrzivači vulkanizacije, složeni plastifikatori za gumu i plastične mase, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; preparati za sprečavanje oksidacije i drugi složeni stabilizatori za gumu i plastične mase	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3813	Preparati i punila za aparate za gašenje požara; napunjene granate za gašenje požara	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3814	Složena organska otapala i razrjeđivači, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; sredstva pripremljena za skidanje premazanih sredstava ili lakova	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3818	Kemijski elementi dopirani za uporabu u elektronici, u obliku diskova, pločica ili sličnih oblika; kemijski spojevi dopirani za upotrebu u elektronici	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
3819	Tekućine za hidraulične kočnice i ostale pripremljene tekućine za hidraulični prijenos, koje po masi ne sadrže ili sadrže manje od 70 % naftnog ulja ili ulja dobivenih od bitumenskih minerala	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3820	Preparati protiv smrzavanja i pripremljene tekućine za odleđivanje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3822	Dijagnostički ili laboratorijski reagensi na podlozi i pripremljeni dijagnostički ili laboratorijski reagensi na podlozi ili bez nje, osim onih iz tarifnog broja 3002 ili 3006	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3823	Industrijske monokarbonske masne kiseline; kisela ulja od rafinacije, industrijski masni alkoholi — Industrijske monokarbonske masne kiseline; kisela ulja od rafinacije — Industrijski masni alkoholi	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti iz tarifnog broja različitog od broja proizvoda Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući druge materijale iz tarifnog broja 3823		
3824	Pripremljena vezivna sredstva za ljevačke kalupe ili ljevačke jezgre, kemijski proizvodi i preparati kemijske i srodnih industrija (uključujući i one koji se sastoje od mješavina prirodnih proizvoda), nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; ostaci od kemijske i srodnih industrija, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu: — Sljedeće iz ovog tarifnog broja: Pripremljena vezivna sredstva za ljevačke kalupe ili ljevačke jezgre od prirodnih smolnih proizvoda Naftenske kiseline, njihove soli netopive u vodi i njihovi esteri Sorbitol osim sorbitola iz tarifnog broja 2905 Sulfonat nafte, osim sulfonata nafte alkalnih kovina, nastavak amonija ili etanolimina; tiofenizirane sulfonske kiseline ulja dobivenih od bitumenskih ruda i njihove soli Razmjenjivači iona Sušači vakumskih cijevi Alkalinizirani željezni oksidi za pročišćavanje plina	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrebljavati pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
	<p>Tekući amonijski plin i potrošni oksid proizведен u pročišćavanju ugljenog plina</p> <p>Sulfonaftene kiseline i njihove soli netopive u vodi te njihovi esteri</p> <p>Fusel-ulje i Dippel-ulje</p> <p>Mješavine soli što sadrže rezne anione</p> <p>Želatinaste paste za grafičke reprodukcije, sa ili bez papirne ili tekstilne podloge</p> <p>— Ostalo</p>			
		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
3901 do 3915	<p>Plastične tvari u primarnim oblicima, strugotine i ostaci plastičnih tvari, osim proizvoda ex 3907 i 3912 za koje vrijede pravila navedena u nastavku:</p> <p>— Proizvodi adicijske homopolimerizacije u kojima s obzirom na masu jedan monomer sudjeluje s više od 99 % u ukupnom sastavu polimera</p> <p>— Ostalo</p>	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost bilo kojih upotrijebljenih materijala iz poglavlja 39. ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹⁾ <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz poglavlja 39. ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹⁾</p>		<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p>
ex 3907	Kopolimeri od polikarbonata i akrilonitril-butadien-styrene kopolimera (ABS)	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, materijali razvrstani unutar istog tarifnog broja mogu se upotrebljavati pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹⁾		
	— Poliester	Proizvodnja u kojoj vrijednost bilo kojih upotrijebljenih materijala iz poglavlja 39. ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica i/ili proizvodnja iz polikarbonata tetrabroma (bisfenol A)		
3912	Celuloza i njezini kemijski derivati, nespomenuti ili neobuhvaćeni na drugom mjestu, u primarnim oblicima	Proizvodnja u kojoj vrijednost bilo kojih materijala iz istog tarifnog broja kao i proizvod ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		

⁽¹⁾ Ova odredba vrijedi za proizvode koji se sastoje od spomenutih materijala iz tarifnih brojeva 3901 do 3906 i od materijala iz tarifnih brojeva 3907 do 3911, a primjenjuje se samo na skupinu materijala koja prevladava po težini proizvoda.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
3916 do 3921	<p>Poluproizvodi i proizvodi od plastike, osim proizvoda iz ex 3916, ex 3917, ex 3920 i ex 3921 za koje vrijede sljedeća pravila:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ravni proizvodi bolje obrađeni od samo površinski obrađenih ili razrezani u druge oblike osim četvrtastih (uključujući pravokutne) i ostali proizvodi obrađeni bolje od samo površinski obrađenih — Ostalo: — Proizvodi dodatne homopolimerizacije u kojima jedan monomer s obzirom na masu sudjeluje s više od 99 % u ukupnom sastavu polimera — Ostalo 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost bilo kojih upotrijebljenih materijala iz poglavlja 39. ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost bilo kojih upotrijebljenih materijala iz poglavlja 39. ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹⁾ <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost bilo kojih upotrijebljenih materijala iz poglavlja 39. ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹⁾</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p>	
ex 3916 i ex 3917	Profili i cijevi	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost bilo kojih upotrijebljenih materijala razvrstanih unutar istog tarifnog broja kao i proizvod ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p>	
ex 3920	<ul style="list-style-type: none"> — Ploče ili prevlake ionomera — Listovi regenerirane celuloze, poliamida ili polietilena 	<p>Proizvodnja od termo-plastične djelomične soli koja je kopolimer etilena i metakrilične kiseline, djelomično neutralizirane kovinskim ionima, u prvom redu cinka i natrija</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih materijala koji su razvrstani unutar istog tarifnog broja kao i proizvod ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica</p>	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p>	

⁽¹⁾ Ova odredba vrijedi za proizvode koji se sastoje od spomenutih materijala iz tarifnih brojeva 3901 do 3906 i od materijala iz tarifnih brojeva 3907 do 3911, a primjenjuje se samo na skupinu materijala koja prevladava po težini proizvoda.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
ex 3921	Folijs od plastičnih masa, metalizirane	Proizvodnja od jako prozirne poliesterske folije debljine manje od 23 mikrona ⁽¹⁾		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica
3922 do 3926	Proizvodi od plastičnih masa	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 40.	Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od tarifnog broja proizvoda		
ex 4001	Laminirane ploče ili krep guma za potplate	Laminiranje listova prirodnoga kaučuka		
4005	Mješavine kaučuka, nevulkanizirane, u primarnim oblicima ili u obliku ploča, listova ili traka	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala, osim prirodne gume, ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
4012	Protektirane ili rabljene vanjske pneumatske gume; punе gume i gume sa zračnim komorama i izmjenjivi protektori i štitnici od gume: — Protektirane gume, punе gume i gume za napuhivanje, od gume — Ostalo	Protektiranje upotrebljavanih guma Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim iz tarifnih brojeva 4011 ili 4012		
ex 4017	Proizvodi od tvrde gume	Proizvodnja od tvrde gume		
ex Poglavlje 41.	Sirova krupna i sitna koža (osim krvna) i štavljena koža, osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda.		
ex 4102	Sirova ovčja ili janjeća koža, bez vune	Struganje ovčjih i janjećih koža sa vunom		
4104 do 4107	Koža, bez dlake ili vune, osim kože iz tarifnog broja 4108 ili 4109	Ponovno štavljenje koža ili Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali iz tarifnog broja različitog od broja proizvoda		

⁽¹⁾ Sljedeće folije smatraju se jako prozirnima: folije čije je optičko dimljenje - mjereno prema ASTM-D 1003-16 Gardner Hazemeter (tj. Hazefaktor) - manje od 2 %.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
4109	Lakirana koža i lakirana slojevita koža, metalizirana koža	Prerada kože iz tarifnih brojeva 4104 do 4107 pod uvjetom da njena vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
Poglavlje 42.	Proizvodi od kože; sedlarski i remenarski proizvodi; predmeti za putovanje, ručne torbe i slični spremnici; proizvodi od životinjskih crijeva (osim od dudovog svilca)	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex Poglavlje 43.	Prirodno i umjetno krvno; proizvodi od krvna, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex 4302	Štavljena ili obrađena krvna, sastavljena: — Nape, četvorine i slični oblici — Ostalo	Bijeljenje ili bojenje, uz to rezanje ili sastavljanje štavljenih ili obrađenih kožica krvna Proizvodnja od štavljenih ili obrađenih nesastavljenih kožica krvna		
4303	Odjeća, pribor za odjeću i ostali proizvodi od krvna	Proizvodnja od nesastavljenih štavljenih ili obrađenih kožica krvna iz tarifnog broja 4302		
ex Poglavlje 44.	Drvo i drveni proizvodi; drveni ugljen, osim:	Proizvodnja u kojoj u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex 4403	Drvo, grubo, četvrtasto tesano	Proizvodnja od grubo obrađena drva, s korom ili bez kore ili samo okresanog		
ex 4407	Drvo obrađeno po dužini rezanjem, glodanjem, sječnjem ili ljuštenjem, ravno brušeno ili zupčasto spojeno, debljine veće od 6 mm	Blanjanje, brušenje ili zupčasto spajanje		
ex 4408	Listovi furnira i listovi za šperploče debljine do 6 mm, spojeni, i drugo drvo piljeno po dužini, sjećeno nožem ili ljušteno, debljine do 6 mm, ravnano, brušeno ili zupčasto spojeno	Spajanje, blanjanje, brušenje ili zupčasto spajanje		
ex 4409	Drvo profilirano po dužini bilo kojeg ruba ili lica, brušeno ili zupčasto spojeno: — Brušeno ili zupčasto spojeno — Rubne letvice i vijenci	Brušenje ili zupčasto spajanje Prerada u obliku rubnih letvica i vijenaca		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
ex 4410 do ex 4413	Rubne letvice i vijenci, od drva za pokućstvo, okvire, za unutarnju dekoraciju	Prerada u obliku rubnih letvica i vjenaca	
ex 4415	Drveni sanduci, kutije, gajbe, bubenjevi i slično	Proizvodnja od dasaka, nerezanih u bilo kojim veličinama	
ex 4416	Drvene bačve, burad, kace, vjedra i drugi bačvarski proizvodi i njihovi dijelovi	Proizvodnja od dužica, piljenih ili nepiljenih na dvije glavne strane, ali ne drukčije obrađenih	
ex 4418	— Građevinska stolarija i građa, drvena — Rubne letvice i vijenci	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti iz različitog tarifnog broja od broja proizvoda. Međutim, mogu se upotrijebiti ploče sa saćem, rezana i cijepana šindra Prerada u obliku rubnih letvica i vjenaca	
ex 4421	Drvo obrađeno za šibice; drvene zakovice za cipele	Proizvodnja od drva iz bilo kojeg tarifnog broja, osim obrađenog drva iz tarifnog broja 4409	
ex Poglavlje 45. 4503	Pluto i proizvodi od pluta, osim: Proizvodi od prirodnog pluta	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda Proizvodnja od pluta iz tarifnog broja 4501	
Poglavlje 46.	Proizvodi od slame i esparta i od ostalih materijala za pletarstvo; košarački i pletarski proizvodi	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
Poglavlje 47.	Drvna celuloza ili celuloza od ostalih vlaknastih celuloznih materijala; papirni i kartonski ostatci i otpatci namijenjeni ponovnoj preradi	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
ex Poglavlje 48. ex 4811	Papir i karton; proizvodi od papirne mase, papira ili od kartona, osim: Papir i karton, namotan, s crtama ili kockama	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda Proizvodnja od materijala za izradu papira iz poglavlja 47.	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
4816	Karbon-papir, samokopirajući papir i drugi papir za kopiranje i prenošenje (osim onih iz tarifnog broja 4809), matrice za umnožavanje i offset-ploče, od papira, u kutijama ili bez kutija	Proizvodnja od materijala za izradu papira iz poglavlja 47.		
4817	Poštanske omotnice (koverte), pisma omotnice (koverte), dopisnice i karte za dopisivanje, bez slike, od papira ili kartona; setovi za dopisivanje u kutijama, vrećicama i sličnim pakiranjima, od papira ili kartona, koji sadrže predmete od papirnatog materijala	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti iz tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 4818	Toaletni papir	Proizvodnja od materijala za proizvodnju papira iz poglavlja 47.		
ex 4819	Kartoni, kutije, paketi, vrećice i drugi spremnici za pakiranje od papira, kartona, celulozne vate i listova ili traka od celuloznih vlakana	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti iz tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 4820	Blokovi listovnog papira	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 4823	Ostali papiri, kartoni, celulozna vata te listovi i vrpce od celuloznih vlakana, izrezani u određene veličine ili oblike	Proizvodnja od materijala za proizvodnju papira iz poglavlja 47.		
ex Poglavlje 49.	Tiskane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije; rukopisi, tipkani tekstovi i nacrti, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
4909	Poštanske razglednice; čestitke i karte koje sadrže osobne poruke, tiskane, ilustrirane ili neilustrirane, sa ili bez poštanskih omotnica (koverti) ili ukrasa	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnog broja 4909 ili 4911		
4910	Kalendari svih vrsta, tiskanih, uključujući i kalendarske blokove: — „Vječiti“ kalendari ili kalendari s promjenjivim listovima na podlozi koja nije ni papir ni karton	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju obvezno biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih materijala ne smije premašiti 50 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
	— Ostalo	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnog broja 4909 i 4911	
ex Poglavlje 50.	Svila, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
ex 5003	Svileni otpatci (uključujući čahure neprikladne za odmotavanje, otpatke pređe i raščupane tekstilne materijale), grebani ili češljani	Vlačenje ili češljanje svilenih otpadaka	
5004 do ex 5006	Svilena predaj predaj od svilenih otpadaka	<p>Proizvodnja iz (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> — sirove svile ili otpadaka svile, vlačenih, češljanih ili pripremljenih na neki drugi način za pređu, — ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena, češljana ni na drugi način prerađena za predenje, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala od kojih se radi papir 	
5007	Tkanine od svile ili svilenih otpadaka:		
	— Koje sadrže gumene niti	Proizvodnja od jednonitne pređe (1)	
	— Ostalo	<p>Proizvodnja iz (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> — kokosove pređe, — prirodnog vlakna, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljjanog ni drukčije obrađenog za predenje. — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — papira 	

(1) Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
		ili Tisak s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za postizanje otpornosti na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i odstranjivanje čvorova) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne prelazi 47,5 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 51.	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka; pređa i tkanine od konjske dlake, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
5106 do 5110	Pređa od vune, fine ili grube životinjske dlake ili konjske dlake	Proizvodnja iz (¹): — sirove svile ili otpadaka svile, vlačenih, češljanih ili pripremljenih na neki drugi način za pređu, — ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlaćena ili prerađena na drugi način za predenje, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala od kojih se radi papir		
5111 do 5113	Tkanine od vune, fine ili grube životinjske dlake ili od konjske dlake: — Koje sadrže gumene niti — Ostalo	Proizvodnja od jednonitne pređe (¹) Proizvodnja iz (¹): — kokosove pređe, — prirodnog vlakna, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljanog niti drukčije obrađenog za pređu, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — papira		

(¹) Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
		ili Tisak s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedjenje, obrada za otpornost na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpjanje i odstranjivanje čvorova) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne prelazi 47,5 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 52.	Pamuk, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
5204 do 5207	Pamučna pređa i konac	Proizvodnja iz (1): — sirove svile ili otpadaka svile, vlačenih, češljanih ili pripremljenih na neki drugi način za pređu, — ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena, češljana ni na drugi način prerađena za predenje, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala od kojih se radi papir		
5208 do 5212	Pamučne tkanine: — Koje sadrže gumene niti — Ostalo	Proizvodnja od jednonitne pređe (1) Proizvodnja iz (1): — kokosove pređe, — prirodnog vlakna, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljanog niti drukčije obrađenog za predenje, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — papira		

(1) Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
		ili Tisak s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za postizanje otpornosti na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i odstranjuvanje čvorova) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne prelazi 47,5 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 53.	Ostala biljna tekstilna vlakna, papirna pređa i tkanine od papirne pređe, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
5306 do 5308	Pređa od drugih biljnih tekstilnih vlakana, papirna pređa	Proizvodnja iz (1): — sirove svile ili otpadaka svile, vlačenih, češljanih ili pripremljenih na neki drugi način za pređu, — ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena, češljana ni na drugi način prerađena za predenje, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala od kojih se radi papir		
5309 do 5311	Tkanine od ostalih biljnih tekstilnih vlakana; tkanine od papirnih vlakana: — Koja sadrži gumene niti — Ostalo	Proizvodnja od jednonitne pređe (1): Proizvodnja iz (1): — kokosove pređe, — prirodnog vlakna, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljjanog ni drukčije obrađenog za pređu, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — papira		

⁽¹⁾ Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
		ili Tisak s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijeđenje, obrada za postizanje otpornosti na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i odstranjuvanje čvorova) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne prelazi 47,5 % cijene proizvoda fco tvornica		
5401 do 5406	Preda, monofilamenti i konac od umjetnih ili sintetskih filamenata	Proizvodnja iz (1): — sirove svile ili otpadaka svile, vlačenih, češljanih ili pripremljenih na neki drugi način za pređu, — ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena, češljana ni na drugi način prerađena za predanje, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala od kojih se radi papir		
5407 i 5408	Tkanine od umjetne ili sintetske filament pređe: — Koje sadrže gumene niti — Ostalo	Proizvodnja od jednonitne prede (1) Proizvodnja iz (1): — kokosove pređe, — prirodnog vlakna, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljjanog ni drukčije obrađenog za pređu, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — papira ili Tisak s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijeđenje, obrada za postizanje otpornosti na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i odstranjuvanje čvorova) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne prelazi 47,5 % cijene proizvoda fco tvornica		

(1) Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
5501 do 5507	Umjetna ili sintetska rezana vlakna	Proizvodnja od kemijskih materijala ili tekstilne pulpe		
5508 do 5511	Pređa i konac za šivanje od umjetnih ili sintetskih rezanih vlakana	Proizvodnja iz (1): <ul style="list-style-type: none"> — sirove svile ili otpadaka svile, vlačenih, češljanih ili pripremljenih na neki drugi način za pređu, — ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena, češljana ni na drugi način preradena za predenje, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala od kojih se radi papir 		
5512 do 5516	Tkanine od umjetnih ili sintetskih rezanih vlakana: <ul style="list-style-type: none"> — Koja sadrži gumene niti — Ostalo 	Proizvodnja od jednonitne pređe (1) Proizvodnja iz (1): <ul style="list-style-type: none"> — kokosove pređe, — prirodnog vlakna, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljanog ni drukčije obrađenog za predenje — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — papira ili Tisak s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za postizanje otpornosti na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i odstranjivanje čvorova) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne prelazi 47,5 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 56.	Vata, pust i netkani materijal; specijalna pređa, konopi, užad, konopci i kabeli i proizvodi od njih; osim:	Proizvodnja iz (1): <ul style="list-style-type: none"> — kokosove pređe, — prirodnog vlakna, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala od kojih se radi papir 		

(¹) Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
5602	Pust, uključujući impregniran, premazan, prekriven, laminiran: — Iglani pust — Ostalo	Proizvodnja od (¹): — prirodnih vlakana, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe Međutim, može se upotrijebiti: — predivo od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5402, — rezano polipropilensko vlakno iz tarifnog broja 5503 ili 5506 ili — filament kućine od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5501, pri čemu je u svim primjerima učešće svakog monofilamenta ili vlakna manje od 9 deciteksa, pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja iz (¹): — prirodnih vlakana — rezanih vlakana dobivenih od kazeina, ili — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe		
5604	Gumena nit i kord, prekrivena tekstilnim materijalom; tekstilna pređa, vrpce i slično iz tarifnog broja 5404 ili 5405, impregnirana, premazana, prevučena, obložena gumom ili plastičnom masom: — Gumena nit i kord, prekriveni tekstilnim materijalom — Ostalo	Proizvodnja od gumenih niti ili jezgri koje nisu prekrivene tkaninom Proizvodnja iz (¹): — ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena, češljana ni na drugi način prerađena za predenje, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala koji služe za proizvodnju papira		
5605	Metalizirana pređa, uključujući obavijenu pređu, koja se sastoji od tekstilne pređe, vrpci ili sličnoga iz tarifnog broja 5404 ili 5405, kombinirana s kovinom u obliku niti, vrpce ili praha, ili prekrivena kovinom	Proizvodnja iz (¹): — prirodnih vlakana, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljanog ni drukčije obrađenog za pređu, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala od kojih se radi papir		

(¹) Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
5606	Obavijena pređa, obavijene vrpce i slični oblici iz tarifnog broja 5404 ili 5405, (osim obavijenih proizvoda iz tarifnog broja 5606 i obavijene pređe od konjskih dlaka iz grive i repa); žanila pređa (uključujući flokiranu žanila pređu); efektna pređa	Proizvodnja iz (1): — prirodnih vlakana, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljjanog ni drukčije obrađenog za pređu, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala od kojih se radi papir		
Poglavlje 57.	Sagovi i drugi tekstilni podni pokrivači: — Od iglanog pusta	Proizvodnja iz (1): — prirodnih vlakana, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe Međutim, može se upotrijebiti: — predivo od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5402, — rezano polipropilensko vlakno iz tarifnog broja 5503 ili 5506 ili — filament kućine od polipropilenskog vlakna iz tarifnog broja 5501, pri čemu je u svim primjerima učešće svakog monofilamenta ili vlakna manje od 9 deciteksa, pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica — jutene tkanine smiju se upotrijebiti kao podloga		
	— Od ostalog pusta	Proizvodnja iz (1): — ostalih prirodnih vlakana koja nisu vlačena, češljana ni na drugi način prerađena za predenje, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe		
	— Ostalo	Proizvodnja iz (1): — pređe od kokosove pređe ili jute pređe, — pređe od sintetičkih ili umjetnih filamenata, — prirodnih vlakana, ili — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljjanog ni drukčije obrađenog za pređu Jutene tkanine smiju se upotrijebiti kao podloga		

⁽¹⁾ Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
ex Poglavlje 58.	Specijalne tkanine; tafting tkanine; čipke; tapiserije; pozamentterija; vez; osim: — Kombinirane s gumenim nitima — Ostalo	Proizvodnja od jednonitne pređe ⁽¹⁾ Proizvodnja iz ⁽¹⁾ : — prirodnog vlakna, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljjanog niti drukčije obradenog za pređu, ili — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili Tisak s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za postizanje otpornosti na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i odstranjivanje čvorova) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne premaši 47,5 % cijene proizvoda fco tvornica		
5805	Tapiserije ručno tkane, vrsta Gobelins, Flanders, Aubusson, Bauveais i slično i tapiserije rađene iglom (npr. sitnim bodom i križićima), uključujući i one izrađene	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti iz tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
5810	Vez u metraži, u vrpcama ili motivima	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti iz tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
5901	Tekstilne tkanine prevučene ljepilom ili škrbnim tvarima koje se upotrebljavaju za vanjsko uvezivanje knjiga i za slične svrhe; tkanine za kopiranje; pripremljeno slikarsko platno; krute tkanine („buckram“) i slične tkanine koje se upotrebljavaju u izradi šešira	Proizvodnja od prediva		
5902	Kord tkanine za vanjske pneumatske gume od najlonske pređe i ostalih poliamida, poliestera i viskoznog rajona, velike čvrstoće:			

⁽¹⁾ Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
5903	<p>Tekstilne tkanine impregnirane, prema-zane, prevućene ili pokrivenе ili lamini-rane plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902</p> <ul style="list-style-type: none"> — Sa sadržajem 90 % ili manje tekstilnih tvari u masi — Ostalo 	<p>Proizvodnja od prediva</p> <p>Proizvodnja od kemijskih materijala ili tekstilne pulpe</p> <p>Proizvodnja iz prediva ili</p> <p>Tisak s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijelje-nje, mercerizacija, termofiksacija, čupav-ljenje, cijedenje, obrada za postizanje otpornosti na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i odstranjuvanje čvorova) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne prelazi 47,5 % cijene proiz-voda fco tvornica</p>		
5904	Linoleum, uključujući rezani u oblike, podni pokrivači na tekstilnoj podlozi koja je premazana, prevućena ili prekri-vena, uključujući rezane oblike	Proizvodnja od prediva ⁽¹⁾		
5905	<p>Tekstilne zidne tapete:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Impregnirane, premazane ili prekri-vene gumom, plastičnim tvarima ili drugim tvarima — Ostalo 	<p>Proizvodnja od prediva</p> <p>Proizvodnja iz ⁽¹⁾:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kokosove pređe, — prirodnog vlakna, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, ni grebenanog ni češljjanog niti drukčije obrađenog za pređu, ili — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, <p>ili</p> <p>Tisak s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijelje-nje, mercerizacija, termofiksacija, čupav-ljenje, cijedenje, obrada za postizanje otpornosti na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i odstranjuvanje čvorova) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne prelazi 47,5 % cijene proiz-voda fco tvornica</p>		

⁽¹⁾ Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
5906	Gumirane tekstilne tkanine osim onih iz tarifnog broja 5902: — Pletene ili kukičane tkanine — Tkanine od pređe na osnovi sintetskog vlakna, koje sadrže više od 90 % tekstilnih tvari u masi — Ostalo	Proizvodnja iz (1): — prirodnih vlakana, — rezanog sintetskog ili umjetnog vlakna nevlačenog i nečešljanog, niti drugičje obrađenog za predenje, ili — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe	Proizvodnja od kemijskih materijala	Proizvodnja iz prediva
5907	Tkanine na drugi način impregnirane, premazane, prevučene ili prekrivene; platna slikana za kazališne kulise, tkanine za atelje i slične svrhe	Proizvodnja iz prediva ili	Tisk s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, obrada za postizanje otpornosti na skupljanje, impregnacija, apretura, krpanje) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska ne prelazi 47,5 % cijene proizvoda fco tvornica	
5908	Fitilji od tekstila, tkani, opleteni ili pleteni, za svjetiljke, peći, upaljače, svijeće i slično; čarapice za plinsku rasvjetu i cjevaste pletene tkanine za čarapice; impregnirane ili neimpregnirane:	Proizvodnja iz cjevasto pletenog vlakna za plinsku rasvjetu	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali različitog tarifnog broja od onog broja kojeg je proizvod	
5909 do 5911	Tekstilni proizvodi za industrijsku upotrebu: — Diskovi ili obruči za poliranje osim onih od pusta iz tarifnog broja 5911	Proizvodnja od pređe ili ostataka vlakna ili krpa iz tarifnog broja 6310		

⁽¹⁾ Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
	<ul style="list-style-type: none"> — Tkanine, najčešće korištene u proizvodnji papira ili za druge tehničke svrhe, podstavljeni ili ne, impregnirane ili neimpregnirane ili presvućene, okrugli, beskonačni ili s jednim ili više osnova i/ili potki, ili ravno tkani s više osnova i/ili potki iz tarifnog broja 5911 	<p>Proizvodnja iz (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> — kokosove pređe, — slijedećih materijala: — pređe od politetrafloureotilena (2), — prediva, višenitnog, od poliamida, presvućenog, impregniranog ili prekrivenog fenolskom smolom, — prediva od sintetičkog tekstilnog vlakna aromatiziranog poliamida, dobivenog polikondenzacijom mfenolenediamina i isoftalične kiseline, — monofila od politetrafloureotilena (2), — prediva od sintetičkog tekstilnog vlakna od poli-p-fenilena tereftalamida, — prediva od stalkenih vlakana, presvućeno fenolnom smolom i pojačano akrilnom predom (2), — kopolijester monofilamenta i smola tereftalične kiseline i 1,4-cikloheksanediometanola i isoftalične kiseline, — prirodnog vlakna — umjetnog vlakna nečešljjanog i nevlačenog niti drukčije pripremljenog za pređu, ili — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe <p>— Ostalo</p>		
Poglavlje 60.	Pleteni ili kukičani materijali	<p>Proizvodnja iz (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> — prirodnih vlakana, — sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna nevlačenog i nečešljjanog, niti drukčije obrađenog za predenje, ili — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe 		

(¹) Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

(²) Upotreba ovog materijala je ograničena na proizvodnju tkanina kakve se koriste za strojeve za izradu papira.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
Poglavlje 61.	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani: <ul style="list-style-type: none"> — Dobiveni šivanjem ili spajanjem na drugi način dvaju ili više dijelova pletere ili kukičane tkaninine, koji su bili razrezani u krojne oblike ili koji su proizvedeni već oblikovani — Ostalo 	Proizvodnja od prediva ⁽¹⁾ ⁽²⁾ Proizvodnja iz ⁽¹⁾ : <ul style="list-style-type: none"> — prirodnih vlakana, — rezanog sintetskog ili umjetnog vlakna nevlačenog i nečešljanog, niti drukčije obrađenog za predu, ili — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe 		
ex Poglavlje 62.	Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih i kukičanih, osim:	Proizvodnja od prediva ⁽²⁾ ⁽¹⁾		
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 i ex 6211	Odjeća za žene, djevojčice, dojenčad te drugi izrađeni pribor za odjeću, vezeni	Proizvodnja od prediva ⁽²⁾ ili Proizvodnja od nevezenih tkanina pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezenih tkanina ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica ⁽²⁾		
ex 6210 i ex 6216	Protupožarna oprema od tkanine pokrivena poliesterskom aluminiziranim folijom	Proizvodnja od prediva ⁽²⁾ ili Proizvodnja od nepresvučenih tkanina pod uvjetom da vrijednost nepresvučenih tkanina ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica ⁽²⁾		
6213 i 6214	Rupčići, šalovi, ešarpe, marame, koprene i slični proizvodi: <ul style="list-style-type: none"> — Vezeni 	Proizvodnja od jednožična nebijeljena prediva ⁽²⁾ ⁽¹⁾ ili Proizvodnja od nevezenih tkanina pod uvjetom da vrijednost nevezenih tkanina ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica ⁽²⁾		

⁽¹⁾ Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

⁽²⁾ Vidjeti uvodnu napomenu 6.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
6217	<p>— Ostalo</p> <p>Ostali gotovi pribor za odjeću; dijelovi odjeće ili pribora za odjeću, osim onih iz tarifnog broja 6212:</p> <p>— Vezeni</p> <p>— Protupožarna oprema od tkanine pokrivena poliesterskom aluminiziranom folijom</p> <p>— Pribor za ovratnike i orukvice, razrezan</p> <p>— Ostalo</p>	<p>Proizvodnja od jednožičnog, nebije-ljenog prediva ⁽¹⁾ ⁽²⁾</p> <p>ili</p> <p>Slaganje koje slijedi tisak s najmanje dva postupka obrade ili završne obrade (npr. pranje, bijeljenje, mercerizacija, termofiksacija, čupavljenje, cijedenje, obrada za postizanje otpornosti na skupljanje, trajna dorada, dekatiranje, impregnacija, krpanje i odstranjuvanje čvorova) gdje vrijednost upotrijebljenih tkanina bez tiska iz tarifnih brojeva 6213 i 6214 ne prelazi 47,5 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja od prediva ⁽¹⁾</p> <p>ili</p> <p>Proizvodnja od nevezenih tkanina s vrijednošću što u cijeni proizvoda fco tvornica ne premašuje 40 % ⁽¹⁾</p> <p>Proizvodnja od prediva ⁽¹⁾</p> <p>ili</p> <p>Proizvodnja od nevezenih tkanina pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezenih tkanina ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica ⁽¹⁾</p> <p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebljeni materijali su razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica <p>Proizvodnja od prediva ⁽¹⁾</p>		
ex Poglavlje 63.	Ostali gotovi tekstilni proizvodi; kompleti; rabljena odjeća i rabljeni tekstilni proizvodi; krpe; osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
6301 do 6304	Deke, pokrivači, posteljno rublje itd.; zavjese itd.; ostali proizvodi za uredenje stana:			

⁽¹⁾ Vidjeti uvodnu napomenu 6.⁽²⁾ Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
	— Od pusta, od netkanog materijala — Ostalo — — Vezeni — — Ostalo	Proizvodnja iz (1) — prirodnih vlakana, ili — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe Proizvodnja od jednožičnog nebije- ljenog prediva (2) (3) ili Proizvodnja od nevezenih tkanina (osim pletenih i kukičanih) pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih nevezanih tkanina ne prelazi 40 % cijene proiz- voda fco tvornica Proizvodnja od jednožičnog nebije- ljenog prediva (2) (3)		
6305	Vreće i vrećice za pakiranje robe	Proizvodnja iz (1): — prirodnih vlakana — sintetskih ili umjetnih vlakana nevla- čenih i nečešljanih, niti drukčije pripremljenih za predenje, ili — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe		
6306	Cerade, nadstrešnice i vanjski platneni zastori; šatori; jedra (za čamce, daske za jedrenje i suhozemna vozila); proiz- vodi za kampiranje: — Od netkanog materijala — Ostalo	Proizvodnja iz (1) (2): — prirodnih vlakana, ili — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe Proizvodnja od jednostavne nebije- ljenene prede (1) (2)		
6307	Ostali gotovi proizvodi, uključujući modne krojeve za odjeću	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
6308	Kompleti koji se sastoje od komada tkanine i prede, s priborom ili bez pribora, za izradu prostirki, tapiserija, vezenih stolnjaka i salveta, ili sličnih tekstilnih proizvoda, pripremljeni u pakiranja za prodaju na malo	Svaki proizvod u kompletu mora zadovoljavati određeno pravilo koje vrijedi i kad nije u kompletu. Međutim, u kompletu mogu biti proizvodi bez pravog podrijetla, ako njihova ukupna vrijednost ne prelazi 15 % cijene kompleta fco tvornica		

(1) Posebni uvjeti glede proizvoda izrađenih iz mješavina tekstilnih materijala, vidjeti Uvodnu napomenu 5.

(2) Vidjeti uvodnu napomenu 6.

(3) U vezi s pletenim i kačkanim proizvodima koji nisu ni elastični ni gumirani, dobiveni spajanjem dijelova trikotaže (rezanih ili odmah oblikovanih) vidjeti Uvodnu napomenu 6.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
ex Poglavlje 64.	Obuća, nazuvci i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda, osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim onih od složenoga gornjišta obuće pričvršćenog na unutarnje potplate ili druge dijelove potplata iz tarifnog broja 6406		
6406	Dijelovi obuće (uključujući gornjište pričvršćeno ili nepričvršćeno na potplat osim na vanjski potplat); ulošci za obuću, umetci za pete i slični proizvodi; nazuvci i slični proizvodi i njihovi dijelovi	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex Poglavlje 65.	Šeširi, kape i ostala pokrivala glave i njihovi dijelovi, osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
6503	Šeširi i druga pokrivala glave, pusteni, izrađeni od tuljaka, konusa i drugih proizvoda iz tarifnog broja 6501, uključujući i podstavljenе ili ukrašene	Proizvodnja od prediva ili tekstilnih vlakana ⁽¹⁾		
6505	Šeširi i druga pokrivala glave, pleteni ili kukičani, ili izrađeni od čipke, pusta ili ostalih tekstilnih metražnih materijala (osim od vrpca), uključujući podstavljenе ili ukrašene; mreže za kosu bilo od kojeg materijala, uključujući podstavljenе ili ukrašene	Proizvodnja od prediva ili tekstilnih vlakana ⁽¹⁾		
ex Poglavlje 66.	Kišobrani, suncobrani, štapovi, bičevi, korbači i njihovi dijelovi, osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
6601	Kišobrani, suncobrani (uključujući štapove-kišobrane, vrtne kišobrane i slične kišobrane)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
Poglavlje 67.	Perje i paperje; preparirano i proizvodi izrađeni od perja i paperja; umjetno cvijeće; proizvodi od ljudske kose	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex Poglavlje 68.	Proizvodi od kamena, sadre, cementa, betona, azbesta, tinjca i sličnih materijala, osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex 6803	Proizvodi od prirodnog ili aglomeriranog škriljevca	Proizvodnja od obrađenog škriljevca		

⁽¹⁾ Vidjeti uvodnu napomenu 6.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
ex 6812	Proizvodi od azbesta ili mješavine na osnovi azbesta i magnezijeva karbonata	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja	
ex 6814	Proizvodi od tinjca; uključujući i aglomerirani ili rekonstituirani tinjac, na podlozi od papira, kartona ili ostalih materijala	Proizvodnja od obrađenog tinjca (obuhvaćeni aglomerirani ili rekonstruirani tinjac)	
Poglavlje 69.	Keramički proizvodi	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
ex Poglavlje 70.	Staklo i stakleni proizvodi, osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
ex 7003, ex 7004 i ex 7005	Staklo s nereflektirajućim slojem	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7006	Staklo iz tarifnog broja 7003, 7004 i 7005, savijeno s obrađenim rubovima, gravirano, brušeno, emajlirano ili drukčije obradeno, neuokvireno niti spojeno s drugim materijalima: — Postakljena podloga obložena tankim dielektričnim filmom, poluprovodljivim, u skladu sa SEMII standardima ⁽¹⁾ — Ostalo	Proizvodnja od materijala nepremazane postakljene podloge iz tarifnog broja 7006 Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7007	Sigurnosno staklo, od kaljenoga ili slojevitoga stakla	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7008	Višeslojni zidni elementi za izolaciju, od stakla	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7009	Staklena zrcala, uokvirena ili neuokvirena, uključujući i retrovizore	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7001	
7010	Opletene boce, staklenke, lonci, fiole, ampute i ostali spremnici, stakleni, za transport ili pakiranje robe; staklenke za konzerve; čepovi, poklopci i ostali zatvarači, stakleni	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti iz tarifnog broja različitog od broja proizvoda ili Rezanje staklenih predmeta pod uvjetom da vrijednost nerezanih staklenih predmeta ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica	

⁽¹⁾ SEMII - Institut za poluvodičku opremu i materijale.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
7013	Stakleni proizvodi koji se upotrebljavaju za stolom, u kuhinji, u toaletne svrhe, u uredima, proizvodi za unutarnju dekoraciju i slične svrhe (osim onih iz tarifnog broja 7010 i 7018)	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti iz tarifnog broja različitog od broja proizvoda ili Rezanje staklenih predmeta pod uvjetom da vrijednost nerezanih staklenih predmeta ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica ili Ručno ukrašavanje (izuzevši štampanje svile) puhanih staklenih proizvoda, ako vrijednost puhanoga staklenog predmeta ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 7019	Predmeti od staklenih vlakana (osim prediva)	Proizvodnja od: — neobojenih svitaka, roving prediva, prediva ili rezanog vlakna, ili od — staklene vune		
ex Poglavlje 71.	Prirodni i kultivirani biseri, dragulji i poludragulji, plemenite kovine, kovine platirane plemenitim kovinama i proizvodi od njih, imitacije draguljarskih predmeta; kovani novac, osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex 7101	Biseri, prirodni ili kultivirani, sortirani, privremeno nanizani radi lakšeg transporta	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 7102, ex 7103 i ex 7104	Obrađeni dragulji ili poludragulji (prirodni, sintetički i rekonstruirani)	Proizvodnja iz neobrađenih dragulja ili poludragulja		
7106, 7108 i 7110	Plemenite kovine: — Neobrađene	Proizvodnja od materijala koji nisu uvršteni u tarifni broj 7106, 7108 ili 7110 ili Elektrolitička, termička ili kemijska separacija plemenitih kovina iz 7106, 7108 ili 7110 ili Međusobno legiranje plemenitih kovina iz tarifnog broja 7106, 7108 ili 7110 ili njihovo legiranje s običnim kovinama		
	— Poluobrađene ili u prahu	Proizvodnja iz neobrađenih plemenitih kovina		
ex 7107, ex 7109 i ex 7111	Kovine obložene plemenitim kovinama, u poluprerađenom obliku	Proizvodnja od plemenitih kovina, neobrađenih		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
7116	Predmeti od prirodnih ili kultiviranih biseri, dragulja ili poludragulja (prirodnih, sintetskih ili rekonstruiranih)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica	
7117	Imitacije draguljarskih predmeta	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda ili Proizvodnja od dijelova običnih kovina, nepozlaćenih, neposrebrenih, neobloženih, pod uvjetom da vrijednost upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 72.	Željezo i čelik, osim:	Proizvodnja iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja osim tarifnog broja proizvoda	
7207	Poluproizvodi od željeza ili nelegiranoga čelika	Proizvodnja od materijala iz tarifnih brojeva 7201, 7202, 7203, 7204 ili 7205	
7208 do 7216	Valjani plosnati proizvodi: žica, šipke, profili od željeza ili nelegirana čelika	Proizvodnja od željeza i nelegirana čelika u ingotima ili drugima primarnim oblicima iz tarifnog broja 7206	
7217	Hladno dobivena žica, od željeza ili nelegiranog čelika	Proizvodnja od poluproizvoda iz tarifnog broja 7207	
ex 7218, 7219 do 7222	Poluproizvodi, valjani plosnati proizvodi, šipke i profili od nehrđajućega čelika	Proizvodnja od nehrđajućega čelika u ingotima ili drugima primarnim oblicima iz tarifnog broja 7218	
7223	Hladno dobivena žica od nehrđajućega čelika	Proizvodnja od poluproizvoda od nehrđajućega čelika iz tarifnog broja 7218	
ex 7224, 7225 do 7228	Poluproizvodi, valjani ravnji proizvodi, toplovaljane žice i šipke, nepravilno namotane na kolutovima; šipke i profili od ostalih slitina čelika; šuplje šipke za svrdla, od legiranih ili nelegiranih čelika	Proizvodnja od nelegirana čelika u ingotima i drugim primarnim oblicima iz tarifnog broja 7206, 7218 ili 7224	
7229	Hladno dobivena žica od ostalih slitina čelika	Proizvodnja od poluproizvoda ostalih legiranih čelika iz 7224	
ex Poglavlje 73.	Proizvodi od željeza i čelika, osim:	Proizvodnja iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja osim tarifnog broja proizvoda	
ex 7301	Žmurje (priboj)	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7206	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
7302	Dijelovi za izgradnju željezničkih i tramvajskih kolosjeka, od željeza ili čelika; tračnice, tračnice vodilice i ozubljene tračnice, skretnički jezičci, skretnička srca, skretničko polužje i drugi dijelovi skretnica, pragovi, vezice, klizni jastuci, stezni klinovi, podložne ploče, elastične pritiskalice, uporne pločice, spojne motke i drugi dijelovi posebno zasnovani (konstruirani) za postavljanje, spajanje i pričvršćivanje tračnica	Proizvodnja od materijala iz tarifnog broja 7206		
7304, 7305 i 7306	Cijevi, šuplji profili od željeza (osim od lijevanog željeza) ili čelika	Proizvodnja od materijala iz tarifnih brojeva 7206, 7207, 7218 ili 7224		
ex 7307	Cijevi ili pribor za cijevi od nehrđajućeg čelika (ISO br. X5CrNiMo 1712), koji se sastoji iz više dijelova	Izvrtanje, bušenje, razvrtavanje, izvlačenje, bušenje, pjeskarenje od neobrađenih materijala, pod uvjetom da ukupna vrijednost upotrijebljenih neobrađenih materijala ne prelazi 35 % cijene proizvoda fco tvornica		
7308	Željezne ili čelične konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija (npr. mostovi i sekcije mostova, vrata splavnica, tornjevi, rešetkasti i drugi stupovi, upornjaci, krovovi, krovista (krovni kosturi), vrata i prozori te okviri za njih, pragovi za vrata, rolovi i ograde); željezni ili čelični limovi, šipke, profili, cijevi i slično pripremljeni za uporabu u konstrukcijama	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja osim tarifnog broja proizvoda. Međutim, zavarene kutove, kalupe i profile iz tarifnog broja 7301 ne smije se upotrijebiti		
ex 7315	Lanci protiv klizanja	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 7315 ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 74.	Bakar i proizvodi od bakra, osim:	Proizvodnja: — iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja osim tarifnog broja proizvoda, — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
7401	Bakrenac; cementni (taložni) bakar	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
7402	Nerafinirani bakar; bakrene sonde za elektrolitičku rafinaciju:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
7403	Rafinirani bakar i slitina bakra, sirovi: — Rafinirani bakar — Slitine bakra i rafinirani bakar koji sadrži druge elemente	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda Proizvodnja od rafiniranog bakra, sirova ili od strugotina		
7404	Otpatci i ostatci, bakreni	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
7405	Predslitine bakra	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex Poglavlje 75.	Nikal i proizvodi od nikla, osim:	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
7501 do 7503	Niklov kamenac, sinterirani oksidi nikla i drugi međuproizvodi metalurgije nikla, sirovi nikal; otpatci i ostatci nikleni	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex Poglavlje 76.	Aluminij i aluminijski proizvodi, osim:	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
7601	Aluminij, sirovi	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, i — vrijednost svih upotrijebljenih proizvoda ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica ili Proizvodnja termičkim ili elektrolitičkim postupkom od nelegirana aluminija ili od otpadaka aluminija		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
7602	Otpatci i ostaci od aluminija	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex 7616	Proizvodi aluminija, osim mreža, ograda, rešetaka, proizvoda za pojačanje i sličnih (uključujući beskrajne vrpce) od aluminijске žice te ekspandirane kovine aluminija	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, smiju se upotrijebiti žičane mreže, ograde, rešetke, proizvodi za pojačanje i slično (uključujući beskrajne vrpce) od aluminijске žice, kao i ekspandirana kovina aluminija, — vrijednost upotrijebljenih materijala ne smije premašiti 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
Poglavlje 77.	Rezervirano za eventualnu novu upotrebu u HS-u			
ex Poglavlje 78.	Oovo i olovni proizvodi, osim:	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
7801	Sirovo oovo: — Rafinirano oovo — Ostalo	Proizvodnja od olova u prvoj obradi ili „obrađenog“ olova Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, otpatci i ostaci iz tarifnog broja 7802 ne mogu se upotrijebiti		
7802	Ostatci i otpatci, olovni	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex Poglavlje 79.	Cink i proizvodi od cinka, osim:	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
7901	Cink, sirovi	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, otpatci i ostaci iz tarifnog broja 7902 ne mogu se upotrijebiti		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
7902	Ostatci i otpatci, od cinka	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
ex Poglavlje 80.	Kositar i kositreni proizvodi, osim:	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica 	
8001	Kositar, sirovi	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, otpatci i ostaci iz tarifnog broja 8002 ne mogu se upotrijebiti	
8002 i 8007	Ostatci i otpatci od kositra, ostali proizvodi od kositra	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
Poglavlje 81.	Ostale obične kovine, kermeti, proizvodi od njih: <ul style="list-style-type: none"> — Ostale obične kovine, sirove, i proizvodi od njih — Ostalo 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala razvrstani unutar istog tarifnog broja ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda</p>	
ex Poglavlje 82.	Alati, nožarski proizvodi, žlice i vilice, od običnih kovina; njihovi dijelovi od običnih kovina, osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebljeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
8206	Alati iz dva ili više tarifnih brojeva 8202 do 8205, u setovima za prodaju na malo	Proizvodnja u kojoj su upotrijebljeni materijali obvezno iz tarifnog broja različitog od brojeva 8202 do 8205. Međutim, alate iz tarifnih brojeva 8202 do 8205 može se upotrijebiti u sklopu setova, ako njihova vrijednost ne premašuje 15 % cijene seta fco tvornica	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
8207	Izmjenjivi alat za ručne sprave sa ili bez mehaničkog pogona i za alatne strojeve (npr. za prešanje, utiskivanje, duboko izvlačenje, kovanje, štancanje, probijanje, narezivanje i urezivanje navoja, bušenje, proširivanje prvrta, provlačeњe, glodanje, tokarenje) uključujući matrice za vučenje ili istiskivanje kovina te alat za bušenje stijena i zemlje	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8208	Noževi i oštice za strojeve ili mehaničke sprave	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 8211	Noževi s ozubljenim ili neozubljenim oštricama (uključujući vrtne noževe), osim noževa iz tarifnog broja 8208	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, mogu se upotrijebiti ručke od osnovnih kovina		
8214	Ostali nožarski proizvodi (npr. strojevi za šišanje i strižu, mesarske ili kuhičke satare, mesarske sjekire i noževi za sjeckanje mesa, noževi za papir); setovi i sprave za manikiranje i pedikiranje (uključujući i rašpe za nokte)	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, mogu se upotrijebiti ručke od osnovnih kovina		
8215	Žlice, vilice, kuhače, žlice za pjenu, lopatice za serviranje kolača, noževi za ribu, noževi za maslac, štipaljke za šećer i sličan kuhički i stolni pribor	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, mogu se upotrijebiti ručke od osnovnih kovina		
ex Poglavlje 83.	Razni proizvodi od običnih kovina, osim:	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		
ex 8302	Ostali okovi, pribor i slični proizvodi prikladni za građenje, automatski zatvarači vrata	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, mogu se upotrijebiti ostali materijali iz tarifnog broja 8302 pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
ex 8306	Statuete i drugi ukrasni predmeti od običnih kovina	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti iz tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, ostali materijali iz tarifnog broja 8306 mogu se upotrijebiti pod uvjetom da njihova vrijednost ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 84.	Nuklearni reaktori, kotlovi, strojevi i mehanički uređaji, njihovi dijelovi, osim:	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 8401	Nuklearni gorivi elementi	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda ⁽¹⁾	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica
8402	Kotlovi za proizvodnju vodene i druge pare (osim kotlova za centralno grijanje topлом vodom koji mogu proizvoditi paru niskog tlaka); kotlovi za pregrijanu vodu	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica
8403 i ex 8404	Kotlovi za centralno grijanje, osim kotlova iz tarifnog broja 8402, i pomoći uređaji za kotlove za centralno grijanje	Proizvodnja u kojoj su svi upotrijebjeni materijali razvrstani unutar različitog tarifnog broja osim tarifnog broja 8403 ili 8404	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
8406	Turbine na vodenu i drugu paru	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
8407	Klipni motori s unutarnjim izgaranjem na paljenje pomoću svjećica, s izmjeničnim ili rotacijskim kretanjem klipa	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
8408	Klipni motori s unutarnjim izgaranjem na paljenje pomoću kompresije (dizelski ili poludizelski motori)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
8409	Dijelovi prikladni isključivo ili uglavnom za motore iz tarifnog broja 8407 ili 8408	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	

⁽¹⁾ Ovo pravilo vrijedi do 31.12.2005.

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
8411	Turbomlazni motori, turbopropelerni motori i ostale plinske turbine	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica	
8412	Ostali pogonski strojevi i motori	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 8413	Sisaljke za potiskivanje s rotacijskim kretanjem	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8414	Industrijski ventilatori, puhala i slično	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica	
8415	Uređaji za klimatizaciju s ventilatorom na motorni pogon i elementima za mijenjanje topline i vlažnosti, uključujući strojeve u kojima se vlažnost ne može posebno regulirati	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8418	Hladnjaci, zamrzivači i ostali uređaji za hlađenje ili zamrzavanje, električni i ostali; toplinske sisaljke, osim uređaja za klimatizaciju iz tarifnog broja 8415	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica — vrijednost materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
ex 8419	Strojevi i uređaji za drvnu industriju, za proizvodnju papirne mase i papira i kartona	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — u spomenutim se granicama materijale iz istog tarifnog broja kao što je proizvod smije upotrijebiti samo do vrijednosti od 25 % cijene proizvoda fco tvornica 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8420	Kalenderi i ostali strojevi za valjanje, osim za kovine ili staklo, te valjci za njih	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — materijale iz istog tarifnog broja kao što je proizvod smije se upotrijebiti u spomenutim granicama samo do vrijednosti od 25 % cijene proizvoda fco tvornica 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8423	Vage (osim vaga osjetljivosti do 5 centigrama), uključujući i strojeve za brojenje i kontrolu koje rade na osnovi vaganja mase; utezi za vage svih vrsta	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica	
8425 do 8428	Strojevi i uređaji za dizanje, rukovanje, istovar ili utovar	<p>Proizvodnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje u spomenutim granicama vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8431 ne smije biti veća od 10 % cijene proizvoda fco tvornica 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8429	Buldožeri, angledožeri, grejderi, ravnjači, skrejperi, jaružala (gliboderi), utovarivači sa žlicom, strojevi za nabijanje i cestovni valjci, samokretni	<p>— Cestovni valjci</p>	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
	— Ostalo	Proizvodnja: — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje u spomenutim granicama vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8431 ne smije biti veća od 10 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8430	Ostali strojevi za premještanje, ravnanje, struganje, kopanje, nabijanje, vađenje ili bušenje zemlje, minerala ili ruda; zabiljala i strojevi za vađenje pilota; plugovi za snijeg i puhaljke za snijeg	Proizvodnja: — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje u spomenutim granicama vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8431 ne smije biti veća od 10 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8431	Dijelovi prikladni za uporabu isključivo ili uglavnom s cestovnim valjcima	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8439	Strojevi za proizvodnju celuloze od vlaknastih celuloznih materijala i strojevi za proizvodnju i dovršavanje papira ili kartona	Proizvodnja: — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje se u spomenutim granicama materijale iz istog tarifnog broja kao što je proizvod smije upotrijebiti samo do vrijednosti od 25 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8441	Ostali strojevi za preradu papirne mase, papira ili kartona, uključujući strojeve za sjećenje svih vrsta	Proizvodnja: — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje se u spomenutim granicama materijale iz istog tarifnog broja kao što je proizvod smije upotrijebiti samo do vrijednosti od 25 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8444 do 8447	Strojevi iz ovih tarifnih brojeva za tekstilnu industriju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
ex 8448	Pomoći strojevi i strojevi za uporabu sa strojevima iz tarifnih brojeva 8444 i 8445	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8452	<p>Strojevi za šivanje, osim strojeva za prošivanje knjiga iz tarifnog broja 8440; pokućstvo, postolja i poklopci predviđeni za strojeve za šivanje; igle za strojeve za šivanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Strojevi za šivanje, (samo strojevi s verižnim bodom), kad im glava teži najviše 16 kg, bez motora, ili 17 kg s motorom — Ostalo 	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost upotrijebljenih materijala ne smije premašiti 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost upotrijebljenih materijala za slaganje glave (bez motora) bez podrijetla, ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom, — uređaji za zatezanje niti, za kručanje i uređaji za cik-cak moraju imati pravo podrijetlo <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica</p>		
8456 do 8466	Strojevi i alatni strojevi iz tarifnih brojeva 8456 do 8466 s pripadajućim dijelovima i dodatcima	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8469 do 8472	Uredski strojevi (npr. strojevi za pisanje, strojevi za računanje, strojevi za automatsku obradu podataka, strojevi za umnožavanje, strojevi za spajanje)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8480	Kalupnici za ljevaonice kovina; modelne ploče; modeli za kalupe; kalupi za kovine (osim kalupa za ingote), kovinske karbide, staklo, mineralne tvari, guma i plastične mase	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
8482	Valjni ležaji	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica 		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
8484	Brtve i ostali spojevi od kovinskih listova kombinirane s drugim materijalom ili od dva ili više slojeva kovine; setovi ili kompleti brtava i sličnih spojeva, različitih po sastavu materijala, u vrećicama, omotima ili sličnim pakiranjima; mehaničke brtve	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8485	Dijelovi strojeva bez električnih priključaka, izolatora, svitaka, kontaktaka ili drugih električnih dijelova, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu u ovom poglavljju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 85.	Električni strojevi i oprema i njihovi dijelovi; aparati za snimanje ili reprodukciju zvuka; televizijski aparati za snimanje ili reprodukciju slike i zvuka i dijelovi i dodatci za te proizvode, osim:	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8501	Elektromotori i električni generatori (osim generatorskih agregata)	Proizvodnja: — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje u spomenutim granicama vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8503 ne smije prijeći 10 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8502	Električni generatorski agregati i rotacijski konvertori (pretvarači)	Proizvodnja: — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje u spomenutim granicama vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8501 ili 8503 zajedno ne smije prijeći 10 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8504	Uređaji za napajanje strojeva za automatsku obradu podataka	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
ex 8518	Mikrofoni i njihovi stativi; zvučnici uključujući i zvučnike u zvučnim kutijama; audiofrekvencijska električna pojačala; električni setovi za pojačavanje zvuka	Proizvodnja u kojoj: — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica	
8519	Gramofoni s vlastitim pojačalom i bez vlastitog pojačala, kasetofoni i drugi aparati za reprodukciju zvuka, koji nemaju ugrađen uređaj za snimanje zvuka	Proizvodnja u kojoj: — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8520	Magnetofoni i ostali aparati za snimanje zvuka, uključujući aparate s ugrađenim uređajem za reprodukciju zvuka	Proizvodnja u kojoj: — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8521	Aparati za snimanje i reprodukciju slike, sa ili bez videoprijemnika	Proizvodnja u kojoj: — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8522	Dijelovi i dodatci prikladni za upotrebu isključivo ili uglavnom s aparatima iz tarifnih brojeva 8519 do 8521	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8523	Pripremljene nesnimljene podloge za zvučna i slična snimanja drugih pojava, osim proizvoda iz poglavlja 37.	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
8524	Ploče, vrpce i ostale snimljene podloge sa zvučnim i drugim sličnim pojavama, uključujući matrice i galvanske otiske za proizvodnju ploča, osim proizvoda iz poglavlja 37.			
	<ul style="list-style-type: none"> — Matrice i galvanski otisci za proizvodnju ploča — Ostalo 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje u spomenutim granicama vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8523 zajedno ne smije biti veća od 10 % cijene proizvoda fco tvornica 		<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica</p>
8525	Odašiljači za radiotelefoniju, radiografiju, radiodifuziju ili televiziju, uključujući one s ugrađenim prijemnikom ili aparatom za snimanje ili reprodukciju zvuka; televizijske kamere; videokamere za statičke slike i druge videokamere (kamkorderi)	Proizvodnja:		<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p>
8526	Radari, uređaji za radionavigaciju i radiouređaji za daljinsko upravljanje	Proizvodnja u kojoj:		<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p>
8527	Prijemnici za radiotelefoniju, radiotegrafiju i radiodifuziju, uključujući i prijemnike kombinirane u istom kućištu s aparatom za snimanje ili reprodukciju zvuka ili sa satom	Proizvodnja u kojoj:		<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p>

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
8528	Televizijski prijemnici, s ugrađenim prijemnikom za radio difuziju ili aparatom za snimanje ili reprodukciju zvuka ili slike ili bez njega; video monitori i video projektori	Proizvodnja u kojoj: — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica
8529	Dijelovi pogodni za uporabu isključivo ili uglavnom za aparate iz tarifnih brojeva 8525 do 8528: — Namijenjeni uglavnom ili isključivo video-uređajima za snimanje i reprodukciju — Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj: — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica
8535 i 8536	Električni aparati za uključivanje ili zaštitu električnih strujnih krugova ili za povezivanje sa ili unutar strujnih krugova	Proizvodnja: — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje u spomenutim granicama vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8538 zajedno ne smije biti veća od 10 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica
8537	Ploče, paneli, pultovi, stolovi, ormari i ostale podlove, opremljeni s dva ili više aparata iz tarifnog broja 8535 ili 8536 za električno upravljanje ili razdiobu električne struje, uključujući one s ugrađenim instrumentima i aparatima iz poglavlja 90. i aparatima za numeričko upravljanje, osim komutacijskih aparata iz tarifnog broja 8517	Proizvodnja: — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje u spomenutim granicama vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8538 zajedno ne smije biti veća od 10 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
ex 8541	Diode, tranzistori i slični poluvodički elementi: fotoosjetljivi poluvodički elementi, osim ploča još neizrezanih u čipove	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica
8542	Elektronski integrirani krugovi i mikroskopovi	Proizvodnja: — u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje u spomenutim granicama vrijednost svih upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 8541 ili 8542 zajedno ne smije biti veća od 10 % cijene proizvoda fco tvornica		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica
8544	Izolirana žica (uključujući lakiranu žicu i anodiranu žicu), kabeli (uključujući koaksijalne kable) i ostali izolirani električni vodiči s konektorima ili bez konektora; kabeli od optičkih vlakana izrađeni od pojedinačno obloženih vlakana, kombinirani ili ne s električnim vodičima, sa ili bez konektora	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8545	Ugljene elektrode, ugljene četkice, ugljen za žarulje, ugljen za baterije i drugi proizvodi od grafita ili od drugih vrsta ugljena, sa ili bez kovina, za električne svrhe	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8546	Električni izolatori od bilo kojeg materijala	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8547	Izolacijski dijelovi za električne strojeve, uređaje ili opremu, izrađeni u cijelosti od izolacijskog materijala ili samo s manjim komponentama od kovina (npr. čahure s navojem) ugrađenim za vrijeme prešanja isključivo radi spajanja, osim izolatora iz tarifnog broja 8546; cijevi za električne vodiče i spojnice za njih, od običnih kovina, obložene izolacijskim materijalom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8548	Otpatci i ostatci od primarnih ćelija, primarnih baterija i električnih akumulatora; istrošene primarne ćelije, primarne baterije i električni akumulatori; električni dijelovi strojeva i aparata, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu u ovom poglavljju	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
ex Poglavlje 86.	Tračnička vozila i njihovi dijelovi: željeznički i tramvajski kolosiječni skloovi i pribor i njihovi dijelovi; mehanička i elektromehanička signalna oprema za promet svih vrsta, osim:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8608	Željeznički i tramvajski tračnički skloovi i pribor, mehanička (uključujući elektromehaničku) oprema za signalizaciju, sigurnost, kontrolu ili upravljanje u prometu na željeznicama, tramvajima, cestama, unutarnjim vodenim putovima, parkiralištima, lučkim instalacijama i zračnim lukama; njihovi dijelovi	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 87.	Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih tračničkih vozila i njihovi dijelovi i pribor, osim:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
8709	Samohodna kolica (autokare), bez uređaja za dizanje ili manipulaciju, koja se rabe u tvornicama, skladištima, lukama i zračnim lukama, za prijevoz robe na kratkim udaljenostima; vučna vozila koja se rabe na peronima željezničkih kolodvora; dijelovi navedenih vozila	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8710	Tenkovi i druga oklopna borbena motorna vozila, uključujući i ona s naoružanjem i njihovi dijelovi	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8711	Motocikli (uključujući i mopede), bicikli i slična vozila s pomoćnim motorom, s bočnom prikolicom ili bez bočne prikolice; bočne prikolice: — S klipnim motorom (osim rotacijskih klipnih motora) obujma cilindra: — — Do 50 cm ³	Proizvodnja u kojoj: — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 20 % cijene proizvoda fco tvornica	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
	— — Preko 50 cm ³	Proizvodnja u kojoj: — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica	
	— Ostalo	Proizvodnja u kojoj: — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8712	Bicikli bez kugličnih ležaja	Proizvodnja iz materijala koji nisu razvrstani unutar tarifnog broja 8714	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8715	Dječja kolica i njihovi dijelovi	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
8716	Prikolice i poluprikolice; ostala vozila, nesamokretna; njihovi dijelovi	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex Poglavlje 88.	Zrakoplovi, svemirske letjelice i njihovi dijelovi, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex 8804	Rotošuti	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 8804	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
8805	Oprema za lansiranje letjelica; palubni zaustavljači zrakoplova i slična oprema; zemaljski trenaažeri letenja; dijelovi navedenih proizvoda	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
(4)			
Poglavlje 89.	Brodovi, čamci i ploveće konstrukcije	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, trupove broda iz tarifnog broja 8906 ne smije se upotrebljavati	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica
ex Poglavlje 90.	Optički, fotografski, kinematografski, mjerni i kontrolni instrumenti, instrumenti za kontrolu točnosti, medicinski i kirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i dodaci, osim:	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica
9001	Optička vlakna i snopovi optičkih vlakana; kabeli od optičkih vlakana, osim onih iz tarifnog broja 8544; listovi i ploče od polarizirajućeg materijala; leće (uključujući kontaktne leće), prizme, zrcala, i ostali optički elementi od bilo kojeg materijala, nemontirani, osim takvih optičkih neobrađenih staklenih elemenata	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
9002	Leće, prizme, zrcala, i drugi optički elementi, od bilo kojega materijala, montirani, koji su dijelovi ili dodaci instrumenata ili aparata, osim takvih optičkih neobrađenih staklenih elemenata	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
9004	Naočale i slični proizvodi, korektivni, zaštitni i ostali	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex 9005	Dalekozori (s jednim ili dva objektiva), optički teleskopi i njihova postolja; osim astronomskih refrakcijskih teleskopa i njihovih postolja	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 9006	Fotografski aparati; osim kinematografskih kamera; fotografski blic - aparati i blic žarulje; osim žarulja s električnim paljenjem	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
9007	Kinematografske kamere i projektori, sa ili bez ugrađenih aparatova za snimanje ili reprodukciju zvuka	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom 		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica
9011	Optički mikroskopi, uključujući one za mikrofotografiju, mikrokinofotografiju i mikroprojekciju	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom 		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 9014	Ostali instrumenti i aparati za navigaciju		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
9015	Instrumenti i aparati za geodeziju, topografiju, zemljomjerstvo, niveliranje, fotogrametriju, hidrografiju, oceanografiju, hidrologiju, meteorologiju i geofiziku, osim kompasa; daljinomjeri		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
9016	Vage osjetljivosti do 5 centigrama i finije, sa ili bez utega		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
9017	Instrumenti za crtanje, obilježavanje ili matematičko računanje (npr. aparati za crtanje, pantografi, kutomjeri, pribor za crtanje u setu, logaritamska računala, kalkulatori u obliku okrugle ploče); instrumenti za mjerjenje dužine, koji se drže u ruci (npr. mjerne šipke i trake, mikrometarska mjerila, mjerila s nonijem) nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu u ovom poglavljju		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
(1)	(2)	(3)	ili	(4)
9018	<p>Instrumenti i aparati za medicinu, kirurgiju, zubarstvo i veterinu, uključujući scintigrafske i druge elektromedicinske aparate te instrumente za ispitivanje vida:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zubarski stolci s ugrađenom zubarškom opremom ili uređajem za ispitivanje usta vodom — Ostalo 	<p>Proizvodnja iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja uključujući ostale materijale iz tarifnog broja 9018</p> <p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica 		<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p>
9019	Aparati za mehanoterapiju, aparati za masažu, aparati za psihološka testiranja, aparati za ozonoterapiju, oksigenoterapiju, aerosolterapiju, umjetno disanje i ostali terapeutski aparati za disanje	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica 		<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p>
9020	Ostali aparati za disanje i plinske maske, osim zaštitnih maski bez mehaničkih dijelova i izmjenjivih filtera;	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica 		<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica</p>
9024	Strojevi i aparati namijenjeni za ispitivanje tvrdoće, vlačne i tlачne čvrstoće, elastičnosti i ostalih mehaničkih svojstava materijala (npr. kovina, drva, tekstila, papira, plastičnih masa)	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
9025	Hidrometri i slični plutajući instrumenti, termometri, pirometri, barometri, higrometri i spirometri, sa i bez registratora i bilo koja kombinacija tih instrumenta	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
9026	Instrumenti i aparati za mjerjenje ili kontrolu protoka, razine, tlaka ili ostalih promjenjivih veličina tekućine ili plinova (npr. mjerila protoka, pokazivači razine, manometri, mjerila kolичine topline), osim instrumenata i aparata iz tarifnog broja 9014, 9015, 9028 ili 9032	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
9027	Instrumenti i aparati za fizikalne i kemijske analize (npr. polarimetri, refrakciometri, spektrometri, aparati za analizu plina ili dima); aparati za mjerjenje i kontrolu viskoziteta, poroznosti, diletacije, površinskog napona i slično; instrumenti i aparati za mjerjenje ili kontrolu jačine topline, zvuka ili svjetlosti (uključujući ekspozimetre); mikrotomi	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
9028	Mjerila potrošnje ili proizvodnje plina, tekućine ili elektriciteta, uključujući mjerila za njihovo baždarenje: — Dijelovi i dodaci — Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja u kojoj: — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica
9029	Brojila okretaja, brojila proizvodnje, taksimetri, brojila kilometara, brojila koraka i slično; pokazivači brzine i tahometri, osim onih koji se razvrstavaju u tarifni broj 9014 ili 9015; stroboskopi	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
9030	Osciloskopi, spektralni analizatori i ostali instrumenti i aparati za mjerjenje i kontrolu električnih veličina, isključujući mjerila iz tarifnog broja 9028; instrumenti i aparati za mjerjenje ili otkrivanje alfa, beta, gama, rendgenskih, svemirskih ili ostalih ionizirajućih zračenja	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
9031	Instrumenti i aparati i strojevi za mjerjenje ili kontrolu, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu u ovom poglavljju; projektori profila	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
9032	Instrumenti i aparati za automatsku regulaciju ili upravljanje	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
9033	Dijelovi i dodaci (nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu u ovom poglavljju) za strojeve, uređaje, instrumente ili aparate iz poglavљa 90.	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
ex Poglavlje 91.	Ručni i zidni satovi i njihovi dijelovi, osim:	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
9105	Ostali satovi	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
9109	Ostali satni mehanizmi, kompletни ili sastavljeni	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala bez podrijetla ne smije premašiti vrijednost upotrijebljenih materijala s podrijetlom 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
9110	Kompletni satni mehanizmi (za osobne ili druge satove) nesastavljeni ili djelomično sastavljeni (mehanizmi u setovima); nekompletni satni mehanizmi (za osobne ili druge satove), sastavljeni; grubo kompletirani mehanizmi za satove (osobne ili druge)	<p>Proizvodnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica, — gdje, u spomenutim granicama, upotrijebljeni materijali iz tarifnog broja 9114 ne smiju premašiti vrijednost od 10 % cijene proizvoda fco tvornica 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
9111	Kutije za osobne satove i dijelovi kućišta	<p>Proizvodnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda; — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
9112	Kućišta i kutije za kućne, uredske i slične satove i kućišta i kutije sličnog tipa za drugu robu iz ovog poglavlja i dijelovi kućišta i kutija	<p>Proizvodnja u kojoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda; — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica 	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica	
9113	Remeni i narukvice za ručne satove i dijelovi za remene i narukvice:		Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
	— Od obične kovine, pozlaćeni, posrebreni ili presvučeni plemenitim kovinama			

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
	— Ostalo	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
Poglavlje 92.	Glazbala, dijelovi i dodatci za te proizvode	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica		
Poglavlje 93.	Oružje i streljivo; dijelovi i dodatci za te proizvode	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex Poglavlje 94.	Pokućstvo; oprema za krevete i slični proizvodi; madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; svjetiljke i druga svjetleća tijela, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; svjetleći znakovi, osvijetljene pločice s imenima ili slično; montažne zgrade, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex 9401 i ex 9403	Pokućstvo od običnih kovina presvučeno netapeciranom pamučnom tkaninom težine do najviše 300 g/m ²	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda ili Proizvodnja od pamučnih tkanina već proizvedenih u oblicima spremnima za uporabu tarifnog broja 9401 ili 9403, pod uvjetom da: <ul style="list-style-type: none">— proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica,— njihova vrijednost ne prelazi 25 % cijene proizvoda fco tvornica	Svi ostali upotrijebljeni materijali imaju podrijetlo i razvrstani su unutar tarifnog broja različitog od tarifnog broja 9401 ili 9403	
9405	Svetiljke i druga svjetleća tijela, uključujući reflektore, i njihovi dijelovi, nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu; svjetleći znakovi, svjetleće pločice s imenima i slično, sa stalno fiksiranim svjetlosnim izvorom i njihovi dijelovi nespomenuti i neobuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
9406	Montažne zgrade	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stječe status proizvoda s podrijetlom	
(1)	(2)	(3)	ili
ex Poglavlje 95.	Igračke, rekviziti za društvene igre i šport; njihovi dijelovi i dodatci, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
9503	Ostale igračke; umanjeni modeli i slični modeli za igru, uključujući s pogonom, slagalice svih vrsta	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica	
ex 9506	Palice za golf i ostala oprema za golf	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, grubo oblikovani blokovi za izradu glava za golf štapove mogu se upotrijebiti	
ex Poglavlje 96.	Razni proizvodi, osim:	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda	
ex 9601 i ex 9602	Proizvodi životinjskog, biljnoga ili mineralnog podrijetla, za rezbarenje	Proizvodnja od materijala za rezbarenje iz istih tarifnih brojeva	
ex 9603	Metle i četke (osim metla i metlica od pruća, bez ili sa drškom, i četki od dlake vjeverica i lasica), mehaničke naprave za čišćenje poda koje se drže u ruci, bez motora, soboslikarski ulošci i valjci; brisači za podove i pahlice	Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica	
9605	Putni setovi (neseseri) za osobnu toaletu, šivanje ili čišćenje cipela ili odijela	Svaki proizvod u setu mora udovoljavati pravilu koje bi važilo za taj proizvod pojedinačno. Međutim, set može sadržavati i proizvode bez pravog podrijetla, ali pod uvjetom da njihova vrijednost ne premaši 15 % cijene proizvoda fco tvornica	
9606	Dugmad, kopčice koje se zatvaraju utiskivanjem ili na drugi način, dugmad za presvlačenje i ostali dijelovi tih proizvoda; nedovršena dugmad	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebljeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda, — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica	

HS tarifni broj	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stjeće status proizvoda s podrijetlom		
		(3)	ili	(4)
(1)	(2)			
9608	Kemijske olovke; flomasteri i markeri s vrhom od pusta ili drugog poroznog materijala; nalivpera i slična pera na punjenje; pera za kopiranje; patent-olovke, držala za pera, držala za olovke i slična držala; dijelovi (uključujući kape i klipse) navedenih proizvoda osim iz tarifnog broja 9609	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda. Međutim, pera i njihovi vrhovi iz istog poglavlja mogu se upotrijebiti		
9612	Vrpce za pisače strojeve i slične vrpce, natopljene tiskarskom bojom ili drukčije pripremljene za ostavljanje otiska, uključujući one u svitcima ili u patronama; jastučići za žigove natopljeni ili nenatopljeni, s kutijom ili bez kutije	Proizvodnja u kojoj: — svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda — vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 9613	Upaljači s električnom iskrom (piezo)	Proizvodnja u kojoj vrijednost upotrijebljenih materijala iz tarifnog broja 9613 ne prelazi 30 % cijene proizvoda fco tvornica		
ex 9614	Lule za pušenje i glave lula	Proizvodnja iz grubo obrađenih blokova		
Poglavlje 97.	Umetnine, kolecionarski predmeti i starine (antikviteti)	Proizvodnja u kojoj svi upotrijebjeni materijali moraju biti razvrstani unutar tarifnog broja različitog od broja proizvoda		

*Dodatak III. Protokolu 1.***PREKOMORSKE ZEMLJE I TERITORIJI**

U smislu ovog Protokola „prekomorske zemlje i teritoriji” znače dolje navedene zemlje i teritorije iz Dijela četvrtog Ugovora o osnivanju Europske zajednice:

(Ovaj popis ne dovodi u pitanje status tih zemalja i teritorija ili buduće promjene njihovog statusa.)

1. Zemlja koja ima posebne odnose s Kraljevinom Danskom:

— Grenland.

2. Prekomorski teritoriji Francuske Republike:

— Nova Kaledonija,

— Francuska Polinezija,

— Francuski južni i antarktički teritoriji,

— Otoci Wallis i Futuna.

3. Teritorijalni kolektiviteti Francuske Republike:

— Mayotte,

— Sveti Petar i Mikelon.

4. Prekomorske zemlje Kraljevine Nizozemske:

— Aruba,

— Nizozemski Antili:

— Bonaire,

— Curaçao,

— Saba,

— Sveti Eustahije,

— Sveti Martin.

5. Britanske prekomorske zemlje i teritoriji:

— Angvila,

— Kajmanski otoci,

— Falklandske otoci,

— Južna Georgija i otočje Južni Sandwich,

— Montserrat,

— Pitcairn,

— Sveta Helena, otok Ascencion, Tristan de Cunha,

— Britanski antarktički teritorij,

— Britanski teritorij Indijskog oceana,

— Otoci Turks i Caicos,

— Britanski Djevičanski Otoći.

Dodatak IV. Protokolu 1.

OBRAZAC POTVRDE O PROMETU ROBE

1. Potvrde o prometu robe sastavljaju se na obrascu primjerak kojega se nalazi u ovom Dodatku. Ovaj se obrazac tiska na jednom ili više jezika na kojima je Sporazum sastavljen. Potvrde se sastavljaju na jednom od tih jezika u skladu s odredbama domaćega zakona zemlje izvoznice. Ukoliko su ispunjene ručno, popunjavaju se tintom te velikim slovima.

2. Svaka potvrda veličine je 210×297 mm, a može se dopustiti odstupanje od plus 8 mm ili minus 5 mm po duljini. Obvezatno se rabi bijeli papir, veličine prikladne za pisanje, koji je bez dodatnih premaza težak najmanje 25 g/m^2 . Nosi otisnut zeleni *guilloche* uzorak u podlozi, što omogućuje uočavanje svakog pokušaja mehaničkog ili kemijskog krivotvorjenja.

3. Nadležna tijela stranaka mogu zadržati pravo tiskanja potvrda ili taj posao mogu povjeriti ovlaštenoj tiskari. U potonjem slučaju svaka potvrda mora sadržavati i to dopuštenje za tiskanje. Na svakoj potvrdi mora biti otisnut naziv i adresa tiskare ili znak po kojemu je tiskara službeno prepoznatljiva. Osim toga na njoj će biti otisnut ili drugačije naznačen serijski broj, na temelju kojega je se može prepoznati.

POTVRDA O PROMETU ROBE

<p>1. Izvoznik (naziv, puna adresa, zemlja)</p>	<p style="text-align: right;">EUR. 1 No A 000.000</p> <p>Prije popunjavanja obrasca vidjeti upute na poledini</p>					
<p>2. Potvrda se koristi u preferencijalnoj trgovini između</p> <p>..... </p> <p>(upisati odgovarajuće zemlje, skupinu zemalja ili teritorija)</p>						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;"> <p>3. Primatelj (naziv, puna adresa, zemlja) (neobvezatan podatak)</p> </td> <td style="width: 50%;"> <p>4. Zemlja, skupina zemalja ili teritorij na kojem se proizvode smatra proizvodima s podrijetlom</p> </td> <td style="width: 50%;"> <p>5. Zemlja, skupina zemalja ili teritorij na koje se roba šalje</p> </td> </tr> </table>				<p>3. Primatelj (naziv, puna adresa, zemlja) (neobvezatan podatak)</p>	<p>4. Zemlja, skupina zemalja ili teritorij na kojem se proizvode smatra proizvodima s podrijetlom</p>	<p>5. Zemlja, skupina zemalja ili teritorij na koje se roba šalje</p>
<p>3. Primatelj (naziv, puna adresa, zemlja) (neobvezatan podatak)</p>	<p>4. Zemlja, skupina zemalja ili teritorij na kojem se proizvode smatra proizvodima s podrijetlom</p>	<p>5. Zemlja, skupina zemalja ili teritorij na koje se roba šalje</p>				
<p>6. Informacije u vezi s prijevozom (neobvezatan podatak)</p>		<p>7. Napomene</p>				
<p>8. Broj stavke; Oznake i brojevi; Broj i vrsta omota ⁽¹⁾; Opis robe</p>		<p>9. Bruto-težina (kg) ili druga količinska oznaka</p>	<p>10. Fakture (neobvezatno)</p>			
<p>11. OVJERA CARINSKE SLUŽBE</p> <p>Ovjerena deklaracija Izvozni dokument ⁽²⁾ Model br. Carinarnica Zemlja ili teritorij izdavanja Datum (potpis)</p>		<p>12. IZJAVA IZVOZNIKA</p> <p>Ja, dolje potpisani, izjavljujem da gore spomenuta roba uđovoljava uvjetima za izdavanje ove potvrde.</p> <p>(mjesto i datum)</p> <p>..... (potpis)</p>				

⁽¹⁾ Ako roba nije u paketima, navodi se broj predmeta ili napomena "u rasutom stanju".

⁽²⁾ Popunjava se samo ako to zahtijeva propis zemlje ili teritorij izvoznika.

<p>13. Zahtjev za provjeru, upućuje se:</p> <p>Zahtjev za provjeru točnosti i ispravnosti ove potvrde.</p> <p>..... (mjesto i datum)</p> <p>..... (potpis)</p>	<p>14. Rezultat provjere</p> <p>Provjerom je ustanovljeno (*)</p> <p>☐ da je ovu potvrdu izdala spomenuta carinarnica i da su podaci u njoj točni</p> <p>☐ da ova potvrda nije točna ni ispravna (vidi napomene u prilogu)</p> <p>..... (mjesto i datum)</p> <p>..... (potpis)</p>
---	---

(*) Oznakom X označiti rezultat provjere

NAPOMENE

- Podaci sadržani u potvrđi ne smiju se brisati niti dopisivati. Kad je potreban ispravak, precrtava se prijašnji podatak i dopisuje novi. Svaki takav ispravak mora parafom odobriti onaj tko je izdao potvrdu i ovjeriti carinska služba zemlje ili teritorija koji izdaje potvrdu.
- Proizvodi se u potvrđu obvezno upisuju bez proreda, a ispred svakoga proizvoda mora biti redni broj. Neponosredno nakon zadnjega proizvoda obvezatno se podvlači vodoravna crta. Neispunjeno prostor treba precrtati kako bi se spriječilo naknadno unošenje podataka.
- Roba mora biti označena na način uobičajen u trgovini, s dovoljno podataka za utvrđivanje o kakvoj je robi riječ.

(¹) Ako roba nije u paketima, navodi se broj predmeta ili napomena "u rasutom stanju".

ZAHTEV ZA POTVRDU O PROMETU ROBE

1. Izvoznik (naziv, puna adresa, zemlja)		EUR. 1 No A 000.000	
Prije popunjavanja obrasca vidjeti upute na početku			
2. Potvrda se koristi u preferencijalnoj trgovini između i			
(upisati odgovarajuće zemlje, skupinu zemalja ili teritorija)			
3. Primatelj (naziv, puna adresa, zemlja) (neobvezatan podatak)		4. Zemlja, skupina zemalja ili teritorij na kojem se proizvode smatra proizvodima s podrijetlom	5. Zemlja, skupina zemalja ili teritorij na koje se roba šalje
6. Informacije u vezi s prijevozom (neobvezatan podatak)		7. Napomene	
8. Broj stavke; Oznake i broevi; Broj i vrsta omota (¹); Opis robe		9. Bruto-težina (kg) ili druga količinska oznaka (litra, m ³ itd.)	10. Fakture (neobvezatno)

IZJAVA IZVOZNIKA

Ja, dolje potpisani, izvoznik robe spomenute na poledini,

IZJAVLJUJEM da roba udovoljava uvjetima za izdavanje priložene potvrde;

NAVODIM kako slijedi podatke na temelju kojih roba udovoljava gore navedenim uvjetima:

.....
.....
.....
.....

PODNOŠIM sljedeće dokazne isprave (¹):

.....
.....
.....

OBVEZUJEM se na zahtjev nadležnih službi dostaviti svaku potrebnu ispravu koju bi one mogle zatražiti radi izdavanja priložene potvrde, te dopuštam, ako bude zatraženo, svaki potreban pregled mog knjigovodstva i svaku provjeru proizvodnog procesa gore spomenute robe, koju će obaviti spomenute službe;

MOLIM izdavanje priložene potvrde za tu robu.

.....
(Mjesto i datum)

.....
(Potpis)

(¹) Na primjer: uvozne isprave, potvrde o prometu robe, računi, izjave proizvođača itd. koje se odnose na proizvode korištene u proizvodnji ili na robu ponovno izvezenu u istom stanju.

*Dodatak V. Protokolu 1.***IZJAVA NA RAČUNU**

Izjava na računu, tekst koje je naveden u nastavku, mora biti izrađena u skladu s napomenama. Međutim, napomene nije potrebno otisnuti.

Engleska verzija

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ... ⁽¹⁾) declares that, except otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin ⁽²⁾.

Španjolska verzija

El exportador de los productos incluidos en el presente documento [autorización aduanera no ... ⁽¹⁾] declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ... ⁽²⁾.

Danska verzija

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, [toldmyndighedernes tilladelse nr. ... ⁽¹⁾], erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ... ⁽²⁾.

Njemačka verzija

Der Ausführer (Ermächtiger Ausführer; Bewilligungs-Nr. ... ⁽¹⁾), der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte ... Ursprungswaren sind ⁽²⁾.

Grčka verzija

O εξαγωέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγρφο [άδεια τελωνείου υπ αριθ. ... ⁽¹⁾] δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ... ⁽²⁾.

Francuska verzija

L'exportateur des produits couverts par le présent document [autorisation douanière no ... ⁽¹⁾], déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... ⁽²⁾.

Talijanska verzija

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento [autorizzazione doganale n. ... ⁽¹⁾] dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ... ⁽²⁾.

Nizozemska verzija

De exporteur van den goederen waarop dit document van toepassing is [douanevergunning nr. ... ⁽¹⁾] verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Kada izjavu na računu daje ovlašteni izvoznik u smislu članka 20. ovog Protokola, ovdje mora biti upisan broj dozvole. Kada izjavu na računu nije dao ovlašteni izvoznik, rječi u zagradi se izostavljaju ili se taj prostor ostavlja prazan.
⁽²⁾ Navod zemlje podrijetla. Kada se račun odnosi u cijelosti ili djelomično na proizvode podrijetlom iz Ceute i Melille u smislu članka 39. ovog Protokola, izvoznik to mora izričito navesti u dokumentu na kojem je izjava napisana putem oznake „CM“.

Portugalska verzija

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento [autorização aduaneira no ... ⁽¹⁾], declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ... ⁽²⁾.

Finska verzija

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä [tullin lupaan:o ... ⁽¹⁾] ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitys, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita ⁽²⁾.

Švedska verzija

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument [tullmyndighetens tillsånd nr ... ⁽¹⁾] försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung ⁽²⁾.

..... ⁽³⁾
(Mjesto i datum)

..... ⁽⁴⁾
(Potpis izvoznika, dodatno mora biti čitko navedeno ime osobe koja je potpisala izjavu)

- ⁽¹⁾ Kada izjavu na računu daje ovlašteni izvoznik u smislu članka 20. ovog Protokola, ovdje mora biti upisan broj dozvole. Kada izjavu na računu nije dao ovlašteni izvoznik, riječi u zagradi se izostavljaju ili se taj prostor ostavlja prazan.
- ⁽²⁾ Navod zemlje podrijetla. Kada se račun odnosi u cijelosti ili djelomično na proizvode podrijetlom iz Ceute i Melille u smislu članka 39. ovog Protokola, izvoznik to mora izričito navesti u dokumentu na kojem je izjava napisana putem oznake „CM“.
- ⁽³⁾ Ti se navodi mogu ispustiti ako te obavijesti postoje u samom dokumentu.
- ⁽⁴⁾ Vidi članak 19. stavak 5. ovog Protokola. U slučajevima kada se ne zahtijeva potpis izvoznika, izuzeće od potpisivanja također se odnosi na navođenje imena potpisnika.

*Dodatak VI.A Protokolu 1.***DOBAVLJAČEVA DEKLARACIJA ZA PROIZVODE KOJI IMAJU STATUS PROIZVODA S PREFERENCIJALNIM PODRIJETLOM**

Ja, dolje potpisani, izjavljujem da je roba navedena na ovom računu (1) proizvedena u (2) te da udovoljava pravilima podrijetla robe koja vrijede u preferencijalnoj trgovini između država AKP-a i Europske zajednice.

Obvezujem se, ukoliko se to traži, dati na uvid carinskim vlastima dokaze koji potvrđuju ovu izjavu.

..... (3) (4)

..... (5)

Napomena

Gore navedeni tekst, pravilno ispunjen u skladu s napomenama dolje, predstavlja dobavljačevu deklaraciju. Napomene nije potrebno otisnuti.

-
- (1) — Ukoliko je riječ samo o dijelu robe navedene na računu ona bi trebala biti jasno navedena ili označena, a ta bi oznaka trebala biti upisana na deklamaciju kako slijedi: “..... navedena na ovom računu i označena proizvedena je”
— Ukoliko se koristi dokument koji nije račun ili dodatak računu (vidi članak 26. stavak 3.), naziv tog dokumenta spominje se umjesto riječi “račun”.
- (2) Zajednici, državi članici, državi AKP-a ili PDT-u. Ako se navede država AKP-a ili PDT, mora se spomenuti carinarnica Zajednice koja posjeduje bilo koji(e) dotični(e) obrazac (obrasce) EUR.1 te navesti broj dotičnog(ih) obrazca (obrazaca) te, ako je to moguće, relevantni broj uvozne carinske prijave.
- (3) Mjesto i datum.
- (4) Ime i prezime osobe koja je potpisala izjavu i funkcija u poduzeću.
- (5) Potpis.

Dodatak VI.B Protokolu 1.

DOBAVLJAČEVA DEKLARACIJA ZA PROIZVODE KOJI NEMAJU STATUS PROIZVODA S PREFERENCIJALNIM PODRIJETLOM

Ja, dolje potpisani, izjavljujem da je roba navedena na ovom računu⁽¹⁾ proizvedena u⁽²⁾ te sadržava ove sastavnice ili materijale koji nisu podrijetlom iz država AKP-a, PDT-a ili Zajednice za preferenциjalnu trgovinu:

.....⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾

⁽⁶⁾

Obvezujem se, ukoliko se to traži, dati na uvid carinskim vlastima dokaze koji potvrđuju ovu izjavu.

.....⁽⁷⁾⁽⁸⁾
⁽⁹⁾

Napomena

Gore navedeni tekst, pravilno ispunjen u skladu s napomenama dolje, predstavlja dobavljačevu deklaraciju. Napomene nije potrebno otisnuti.

⁽¹⁾ — Ukoliko je riječ samo o dijelu robe navedene na računu ona bi trebala biti jasno navedena ili označena, a ta bi oznaka trebala biti upisana na deklaraciju kako slijedi: “..... navedena na ovom računu i označena proizvedena je”

— Ukoliko se koristi dokument koji nije račun ili dodatak računu (vidi članak 26. stavak 3.), naziv tog dokumenta spominje se umjesto riječi “račun”.

⁽²⁾ Zajednici, državi članici, državi AKP-a, PDT-u ili Južnoj Africi.

⁽³⁾ Opis treba biti naveden u svakom primjeru. Opis mora biti primjeren i dovoljno detaljan kako bi se omogućilo razvrstavanje te robe u tarifni broj.

⁽⁴⁾ Carinske vrijednosti navode se samo ako to bude zatraženo.

⁽⁵⁾ Država podrijetla navodi se samo ako to bude zatraženo. Navedeno podrijetlo mora biti preferenциjalno, a ostala podrijetla navode se kao “iz treće zemlje”.

⁽⁶⁾ Dodati: “te je prošla sljedeću preradu u [Zajednici] [državi članici] [državi AKP-a] [PDT-u] [Južnoj Africi], zajedno s opisom izvršene prerade, ako ta informacija bude zatražena.”

⁽⁷⁾ Mjesto i datum.

⁽⁸⁾ Ime i prezime osobe koja je potpisala izjavu i funkcija u poduzeću.

⁽⁹⁾ Potpis.

*Dodatak VII. Protokolu 1.***Potvrda o informacijama**

1. Obrazac potvrde o informacijama prikazan u ovom Dodatku tiska se na jednom ili više službenih jezika na kojima je Sporazum sastavljen te u skladu s odredbama domaćega zakona zemlje izvoznice. Potvrde o informacijama sastavljaju se na jednom od tih jezika; ako su pisane ručno, popunjavaju se tintom te velikim slovima. Na njima će biti otisnut ili drugačije naznačen serijski broj na temelju kojega ih se može prepoznati.
2. Svaka potvrda o informacijama veličine je 210×297 mm, a može se dopustiti odstupanje od plus 8 mm ili minus 5 mm po duljini. Obvezatno se rabi bijeli papir, veličine za pisanje, koji je bez dodatnih premaza težak najmanje 25 g/m^2 .
3. Nacionalni upravitelji mogu zadržati pravo tiskanja potvrda ili taj posao mogu povjeriti tiskari koja je dobila njihovo ovlaštenje. U potonjem slučaju na svakoj potvrdi mora biti otisnuto i takvo dopuštenje za tiskanje. Na obrascima mora biti otisnut naziv i adresa tiskare ili znak po kojem je tiskara službeno prepoznatljiva.

EUROPSKE ZAJEDNICE

1. Dobavljač (1)	POTVRDA O INFORMACIJAMA za omogućavanje izdavanja POTVRDE ZA PROMET ROBE za preferencijalnu trgovinu između EUROPSKE ZAJEDNICE i DRŽAVA AKP-a		
2. Primatelj (1)			
3. Prerađivač (1)	4. Država u kojoj je izvršena obrada ili prerađivač		
6. Carinarnica uvoza	5. Za službenu upotrebu		
7. Dokument o uvozu (2) Obrazac Br. Serija Datum <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>			
ROBA POSLANA U ODREĐIŠNE DRŽAVE ČLANICE			
8. Oznake, broevi, količina i vrsta paketa	9. Tarifni broj/podbroj Harmoniziranog sustava naziva i brojčanog označivanja robe (šifra HS)	10. Količina (1)	11. Vrijednost (4)
UPOTRIJEBLJENA UVозНА ROBA			
12. Tarifni broj/podbroj Harmoniziranog sustava naziva i brojčanog označivanja robe (šifra HS)	13. Država podrijetla	14. Količina (3)	15. Vrijednost (2) (5)
16. Priroda izvršene obrade ili prerade			
17. Opaske			
18. OVJERA CARINSKE SLUŽBE Deklaracija potvrđena: Dokument Obrazac Br. Carinarnica Datum <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	19. IZJAVA DOBAVLJAČA Ja, dolje potpisani, izjavljujem da su informacije na ovoj potvrdi točne. <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> (Mjesto) (Datum) (Potpis)		
..... (Potpis)	<input style="width: 20px; height: 20px; margin-bottom: 10px;" type="text"/> Pečat		

(1) (2) (3) (4) (5) Vidi napomene na poledini.

ZAHTEV ZA PROVJERU

Dolje potpisani carinski službenik traži provjeru vjerodostnosti i točnosti ove potvrde o informacijama.

REZULTAT PROVJERE

Provjera koju je izvršio dolje potpisani carinski službenik pokazala je da je ova potvrda o informacijama:

a) izdana od strane navedene carinarnice te da su u njoj sadržane informacije točne (*)

b) zadovoljila zahtjeve koji se tiču vjerodostnosti i točnosti (vidi napomene u prilogu) (*)

.....
(Mjesto i datum)

Pečat

.....
(Potpis službenika)

.....
(Mjesto i datum)Pečat

Pečat

.....
(Potpis službenika)

(*) Izbrisati kada se ne primjenjuje.

UNAKRSNE REFERENCE

- (1) Ime i prezime pojedinca ili poduzeća te puna adresa.
- (2) Neobvezatan podatak.
- (3) Kg, hl, m³ ili druga mjera.
- (4) Ambalaža se smatra sastavnim dijelom proizvoda koji se nalaze u njoj. Međutim, ova se odredba ne primjenjuje na ambalažu koja nije normalnog tipa za zapakirani proizvod te koja osim svoje ambalažne funkcije sama po sebi posjeduje trajnu uporabnu vrijednost
- (5) Vrijednost mora biti navedena u skladu s odredbama o pravilima o podrijetlu robe.

Dodatak VIII. Protokolu 1.

OBRAZAC PRIJAVE ZA ODSTUPANJE

1. Trgovinski opis gotovog proizvoda 1.1 Carinska klasifikacija (šifra HS)	2. Predviđena godišnja količina izvoza u Zajednicu (težina, br. dijelova, metara ili drugih jedinica)
3. Trgovinski opis materijala iz treće zemlje Carinska klasifikacija (šifra HS)	4. Predviđena godišnja količina korištenog materijala iz treće zemlje
5. Vrijednost materijala iz treće zemlje	6. Vrijednost gotovih proizvoda
7. Podrijetlo materijala iz treće zemlje	8. Razlozi za nemogućnost ispunjenja pravila o podrijetlu za gotov proizvod
9. Trgovinski opis korištenog materijala podrijetlom iz država AKP-a, EZ-a ili PDT-a	10. Predviđena godišnja količina korištenog materijala iz država AKP-a, EZ-a ili PDT-a
11. Vrijednost materijala iz država AKP-a, EZ-a ili PDT-a	12. Obrada ili prerada izvršena u EZ-u ili PDT-u na materijalima iz treće zemlje bez dobivanja statusa proizvoda s podrijetlom
13. Zatraženo trajanje odstupanja od do	
14. Detaljan opis obrade ili prerade u državama AKP-a:	15. Struktura kapitala dotičnog trgovačkog društva
	16. Iznos izvršenih/predviđenih ulaganja
	17. Zaposleno osoblje/očekivano
18. Vrijednost dodana obradom ili preradom u državama AKP-a: 18.1 Rad: 18.2 Troškovi: 18.3 Ostalo:	20. Moguće poboljšanje okolnosti kojim bi prestala potreba za odstupanjem
19. Ostali mogući izvori nabave materijala	21. Primjedbe

BILJEŠKE

1. Ukoliko polja na obrascu nisu dovoljno velika za sve relevantne informacije, obrascu se mogu priložiti dodatne stranice. U tom slučaju, u to se polje unosi primjedba "vidjeti dodatak".
2. Ako je to moguće, obrascu se prilaže uzorci ili neki drugi ogledni materijal (slike, nacrti, katalozi itd.) gotovog proizvoda.
3. Obrazac se ispunjava za svaki proizvod kojeg zahtjev obuhvaća.

Polja 3., 4., 5., 7.: "treća zemlja" je bilo koja država koja nije država AKP-a ili Zajednice ili PDT-a.

Polje 12.: Ako su materijali iz treće zemlje obrađeni ili prerađeni u Zajednici ili PDT-u bez dobivanja statusa proizvoda s podrijetlom, prije daljnje prerade u državi AKP-a koja je zatražila odstupanje, navedite obradu ili preradu koja je izvršena u Zajednici ili PDT-u.

Polje 13.: Treba navesti datume početka i kraja razdoblja tijekom kojega se prema odstupanju mogu izdavati potvrde o prometu robe EUR. 1.

Polje 18.: Navedite postotak dodane vrijednosti u odnosu na cijenu fco tvornica proizvoda ili novčani iznos dodane vrijednosti po jedinici proizvoda.

Polje 19.: Ukoliko postoje alternativni izvori materijala, ovdje navedite koji su te, ako je moguće, cjenovne ili neke druge razloge zašto se oni ne koriste.

Polje 20.: Navedite moguća daljnja ulaganja ili razlikovanje dobavljača zbog kojih je odstupanje potrebno samo za ograničeno vremensko razdoblje.

Dodatak IX. Protokolu 1.

POPIS OBRADA ILI PRERADA KOJIMA PROIZVOD NASTAO OBRADOM ILI PRERADOM TEKSTILNIH MATERIJALA PODRIJETLOM IZ DRŽAVA U RAZVOJU NAVEDENIH U ČLANKU 6. STAVKU 11. OVOG PROTOKOLA STJEĆE SVOJSTVA PROIZVODA S PODRIJETLOM IZ DRŽAVA AKP-A

Tekstil i tekstilni proizvodi iz Odjeljka XI.

KN oznaka	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stiče status proizvoda s podrijetlom
(1)	(2)	(3)
ex 5101	Vuna, negrebenana ili nečešljana — odmaščena vuna, nekarbonizirana — karbonizirana	Proizvodnja iz masne vune, uključujući vunu pranu na ovci, čija vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica Proizvodnja iz odmaščene vune, nekarbonizirane, čija vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 5103	Otpatci od vune i fine ili grube životinjske dlake, karbonizirani	Proizvodnja iz nekarboniziranih otpadaka, čija vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica
ex 5201	Pamuk, negrebenani ili nečešljani, bijeljeni	Proizvodnja iz sirovog pamuka, čija vrijednost ne prelazi 50 % cijene proizvoda fco tvornica
5501 do 5507	Umjetna ili sintetska rezana vlakna — negrebenana, nečešljana niti drukčije pripremljena za pređu — grebenana, češljana ili drukčije pripremljena za pređu	Proizvodnja od kemijskih materijala ili tekstilne pulpe Proizvodnja iz kemijskih materijala ili tekstilne pulpe ili otpada iz KN označke 5505
Ex poglavje 50. do poglavљa 55.	Pređa, monofilamenti i konac, osim papirne pređe: — tiskani ili obojani	Proizvodnja iz: — prirodnih vlakana koja nisu vlačena ili češljana ili na drugi način prerađena za pređu, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili — materijala od kojih se radi papir Proizvodnja iz: — prirodnih vlakana koja nisu vlačena ili češljana ili na drugi način prerađena za pređu, — nepredene (grege) svile ili svilenih otpadaka, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, kabela od sintetičkih filamenata ili otpadaka od sintetičkih vlakana koji nisu vlačeni ili češljani ili na drugi način prerađeni za pređu

KN oznaka	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stiče status proizvoda s podrijetlom
(1)	(2)	(3)
	<p>— ostalo</p> <p>Tkanine od svile, osim tkanina od papirne pređe:</p> <p>— tiskane ili obojane</p> <p>— ostalo</p>	<p>ili</p> <p>Bojanja ili tiskanja pređe ili monofilamenata, nebijeljenih ili prethodno bijeljenih (§5505" type="no">, zajedno s pripremnim ili završnim postupcima, među koje se ne ubraju izvrтанje ili teksturiranje, pri čemu vrijednost materijala bez podrijetla (uključujući pređu) ne premašuje 48 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja iz:</p> <ul style="list-style-type: none"> — prirodnih vlakana koja nisu vlačena ili češljana ili na drugi način prerađena za pređu, — nepredene svile ili svilenih otpadaka, — kemijskih materijala ili tekstilne pulpe, ili sintetskog ili umjetnog rezanog vlakna, kabela od sintetičkih filamenata ili otpadaka od sintetičkih vlakana koji nisu vlačeni ili češljani ili na drugi način prerađeni za pređu <p>Proizvodnja iz pređe</p> <p>ili</p> <p>Tiskanje ili bojenje nebijeljenih ili prethodno bijeljenih tkanina, zajedno s pripremnim ili završnim postupcima (¹) (²)</p> <p>Proizvodnja iz pređe</p>
5601	Vata od tekstilnih materijala i proizvodi od vate; tekstilna vlakna, dužine ne veće od 5 mm (flok); prah i nope od tekstilnog materijala	Proizvodnja iz vlakana
5602	Pust, uključujući impregniran, prevučen, prekriven ili laminiran:	<p>Proizvodnja iz vlakana</p> <p>ili</p> <p>Tiskanje ili bojenje nebijeljenih ili prethodno bijeljenih tkanina, zajedno sa pripremnim ili završnim postupcima (¹) (²)</p> <p>Impregnacija, prevlačenje, prekrivanje ili laminiranje netkanog materijala, nebijeljenoga (³)</p> <p>Proizvodnja iz vlakana</p>
5603	<p>Netkani materijal, uključujući impregniran, prevučen, prekriven ili laminiran</p> <p>— tiskan ili obojen</p> <p>— ostalo</p> <p>— tiskan ili obojen</p> <p>— impregniran, prevučen, prekriven ili laminiran</p> <p>— ostalo</p>	<p>Proizvodnja iz vlakana</p> <p>ili</p> <p>Tiskanje ili bojenje nebijeljenih ili prethodno bijeljenih tkanina, zajedno s pripremnim ili završnim postupcima (¹) (²)</p> <p>Impregnacija, prevlačenje, prekrivanje ili laminiranje netkanoga materijala, nebijeljenog (³)</p> <p>Proizvodnja iz vlakana</p>

KN oznaka	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stiče status proizvoda s podrijetlom
(1)	(2)	(3)
5604	<p>Niti i kord od gume, prekriveni tekstilnim materijalom; tekstilna pređa, vrpce i slično iz tarifnih brojeva 5404 ili 5405, impregnirani, prevučeni, prekriveni ili obloženi s gumom ili plastičnom masom:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Niti i kord od gume, prekriveni tekstilnim materijalom — ostalo 	<p>Proizvodnja iz niti i korda od gume, neprekrivenih tekstilnim materijalom</p> <p>Impregnacija, prevlačenje, prekrivanje ili oblaganje tekstilnom pređom, vrpcama i slično, nebijejenima</p>
5607	Konopi, uzice i užad, uključujući pletene ili prepletene te uključujući impregnirane, prevučene, prekrivene ili obložene s gumom ili plastičnom masom	Proizvodnja iz vlakana, kokosove pređe, pređe od umjetnih ili sintetskih filamenata ili monofilamenata
5609	Proizvodi od pređa, vrpca i sličnih proizvoda iz tarifnog broja 5404 ili 5405, konopa, uzica ili užadi, koji nisu spomenuti ni obuhvaćeni na drugom mjestu	Proizvodnja iz vlakana, kokosove pređe, pređe od umjetnih ili sintetskih filamenata ili monofilamenata
5704	Sagovi i ostali tekstilni podni pokrivači	Proizvodnja iz vlakana
Ex Poglavlje 58.	<p>Posebne tkanine; tekstilni proizvodi dobiveni tafting postupkom; čipke; tapiserije; pozamanterija; vez;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vez u metraži, u vrpcama ili motivima (KN oznaka 5810) — tiskan ili obojen — impregniran, prevučen, prekriven — ostalo 	<p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne smije premašiti 50 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Proizvodnja iz pređe</p> <p>ili</p> <p>Tiskanje ili bojenje nebijejenih ili prethodno bijeljenih tkanina, zajedno s pripremnim ili završnim postupcima ⁽¹⁾ ⁽²⁾</p> <p>Proizvodnja iz nebijejenih tkanina, pusta ili netkanog materijala</p> <p>Proizvodnja iz pređe</p>
5901	Tekstilne tkanine prevučene ljepilom ili škrobnim tvarima koje se upotrebljavaju za vanjsko uvezivanje knjiga i slične svrhe; tkanine za kopiranje; pripremljeno slikarsko platno; krute tkanine („buckram“) i slične tkanine koje se upotrebljavaju pri izradi šešira	Proizvodnja iz nebijejenih tkanina
5902	Kord tkanine za vanjske pneumatske gume od najlonske pređe i ostalih poliamida, poliestera i viskoznog rajona, velike čvrstoće	Proizvodnja iz pređe
5903	Tekstilne tkanine impregnirane, premazane, prevučene ili pokrivene ili laminirane plastičnim masama, osim onih iz tarifnog broja 5902	<p>Proizvodnja iz nebijejenih tkanina</p> <p>ili</p> <p>Tiskanje ili bojenje nebijejenih ili prethodno bijeljenih tkanina, zajedno s pripremnim ili završnim postupcima ⁽¹⁾ ⁽²⁾</p>

KN oznaka	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stiče status proizvoda s podrijetlom
(1)	(2)	(3)
5904	Linoleum, uključujući rezani u oblike, podni pokrivači na tekstilnoj podlozi koja je premazana, prevučena ili prekrivena, uključujući rezane oblike	Proizvodnja iz nebijeđenih tkanina, pusta ili netkanoga materijala
5905	Tekstilne zidne tapete	Proizvodnja iz nebijeđenih tkanina ili Tiskanje ili bojenje nebijeđenih ili prethodno bijeđenih tkanina, zajedno sa pripremnim ili završnim postupcima ⁽¹⁾ ⁽²⁾
5906	Gumirane tekstilne tkanine osim onih iz tarifnog broja 5902	Proizvodnja iz bijeđenih pletenih ili kukičanih tkanina, ili ostalih nebijeđenih tkanina
5907	Tkanine na drugi način impregnirane, premazane, prevučene ili prekrivenе; oslikana platna za kazališne kulise, tkanine za atelje i slične svrhe	Proizvodnja iz nebijeđenih tkanina ili Tiskanje ili bojenje nebijeđenih ili prethodno bijeđenih tkanina, zajedno s pripremnim ili završnim postupcima ⁽¹⁾ ⁽²⁾
5908	Fitilji od tekstila, tkani, opleteni ili pleteni, za svjetiljke, pećи, upaljače, svijeće i slično; čarapice za plinsku rasvjetu i cjevaste pletere tkanine za čarapice; impregnirane ili neimpregnirane	Proizvodnja iz pređe
5909	Cjevi i crijeva od tekstilnog materijala, uključujući obložene i pojačane, s priborom ili bez pribora od drugih materijala	Proizvodnja iz pređe ili vlakana
5910	Transportne vrpce i pogonsko remenje, od tekstilnog materijala, uključujući i one pojačane kovinom ili drugim materijalom	Proizvodnja iz pređe ili vlakana
5911	Tekstilni proizvodi i predmeti, za tehničku uporabu, navedeni u napomeni 7. uz ovo poglavlje: — koluti za poliranje, osim onih od pusta — ostalo	Proizvodnja iz pređe, otpadnih tkanina ili krpa iz KN oznake 6310 Proizvodnja iz pređe ili vlakana
(*) Poglavlje 60.	Pleteni ili kukičani materijali — tiskani ili obojeni — ostalo	Proizvodnja iz pređe ili Tiskanje ili bojenje nebijeđenih ili prethodno bijeđenih tkanina, zajedno s pripremnim ili završnim postupcima ⁽¹⁾ ⁽²⁾ Proizvodnja iz pređe

(*) također vidjeti proizvode izuzete iz postupka za odstupanje navedene u DODATKU X.

KN oznaka	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stiče status proizvoda s podrijetlom
(1)	(2)	(3)
Poglavlje 61.	<p>Odjevni predmeti i odjevni dodatci, pleteni ili kukičani:</p> <ul style="list-style-type: none"> — dobiveni šivanjem ili spajanjem na drugi način dvaju ili više dijelova pletene ili kukičane tkaninine, koji su bili razrezani u krojne oblike ili koji su proizvedeni već oblikovani — ostalo 	<p>Potpuno sastavljanje ⁽⁴⁾</p> <p>Proizvodnja iz pređe</p>
(*)ex Poglavlje 62. 6213 i 6214	<p>Odjevni predmeti i odjevni dodatci, koji nisu pletenih i kukičani, osim onih iz KN oznaka 6213 i 6214, za koje su pravila navedena dolje:</p> <ul style="list-style-type: none"> — gotova ili potpuna — negotova ili nepotpuna <p>Rupčići, šalovi, ešarpe, marame, koprene i slični proizvodi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — vezeni — ostalo 	<p>Proizvodnja iz pređe (*)</p> <p>Potpuno sastavljanje ⁽⁴⁾</p> <p>Proizvodnja iz pređe</p> <p>Proizvodnja iz pređe ili</p> <p>Proizvodnja iz nevezeng materijala, pod uvjetom da vrijednost nevezeng materijala ne premašuje 40 % cijene proizvoda fco tvornica (*)</p> <p>Proizvodnja iz pređe</p>
6301 do ex 6306	<p>Pokrivači i deke, posteljno, stolno, toaletno i kuhinjsko rublje; zavjese (uključujući draperije) i unutarnje platnene rolete; kratke ukrasne draperije za prozore i krevete; ostali proizvodi za unutarnje opremanje (isključujući proizvode iz KN oznake 9494); vreće i vrećice za pakiranje robe; cerade, nadstrešnice i proizvodi za kampiranje;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Od pusta, iz netkanoga materijala — neimpregnirani, neprevučeni, neprekiveni ili nelaminirani — impregnirani, prevučeni, prekiveni ili laminirani — ostalo — pleteni ili kačkani — nevezeni — vezeni 	<p>Proizvodnja iz vlakana</p> <p>Impregnacija, prevlačenje, prekrivanje ili laminiranje pustom ili netkanim materijalom, nebijeljenim ⁽³⁾</p> <p>Potpuno sastavljanje ⁽⁴⁾</p> <p>Potpuno sastavljanje ⁽⁴⁾</p> <p>Proizvodnja iz nevezeng pletenog ili kukičanog materijala, pod uvjetom da vrijednost nevezeng pletenog ili kukičanog materijala ne premašuje 40 % cijene proizvoda fco tvornica</p>

(*) također vidjeti proizvode izuzete iz postupka za odstupanje navedene u DODATKU X.

KN oznaka	Opis proizvoda	Prerada ili obrada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se stiče status proizvoda s podrijetlom
(1)	(2)	(3)
6307	<ul style="list-style-type: none"> — nepleteni ili nevezeni — nevezeni — vezeni <p>Ostali gotovi tekstilni proizvodi (uključujući modne krojeve za odjeću), osim lepeza i ručnih paravana, koji nisu strojno upravljeni, njihovih okvira i ručki te dijelova tih okvira i ručki</p> <ul style="list-style-type: none"> — krpe za pod, posuđe, prašinu i slične krpe za čišćenje — ostalo 	<p>Proizvodnja iz pređe</p> <p>Proizvodnja iz pređe</p> <p>ili</p> <p>Proizvodnja iz nevezenog materijala, pod uvjetom da vrijednost nevezenog materijala ne premašuje 40 % cijene proizvoda fco tvornica</p>
6308	Kompleti koji se sastoje od tkanine i pređe, neovisno sadrže li pribor ili ne, za izradu prostirki, tapiserija, vezenih stolnjaka ili salveta, ili sličnih tekstilnih proizvoda, pripremljeni u pakiranja za pojedinačnu prodaju	<p>Proizvodnja iz pređe</p> <p>Proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne prelazi 40 % cijene proizvoda fco tvornica</p> <p>Ugradnja u garnituru u kojem ukupna vrijednost svih ugradenih proizvoda bez podrijetla ne premašuje 25 % cijene garniture fco tvornica</p>

⁽¹⁾ Izraz „prethodno bijeljen“ upotrijebljen u popisu u Dodatku IX. za označivanje potrebnog stupnja proizvodnje kada se upotrebljavaju pojedini materijali bez podrijetla, odnosi se na pojedine pređe, tkane materijale te pletene ili kukičane materijale koji su samo oprani nakon postupka predenja ili tkanja.

⁽²⁾ Međutim, da bi ga smatralo obradom ili preradom koja daje status proizvoda s podrijetlom, termotiskanje mora biti popraćeno tiskanjem papira za preslikavanje.

⁽³⁾ Izraz „Impregnacija, prevlačenje, prekrivanje ili laminiranje“ ne obuhvaća one postupke namijenjene spajanju tkanina.

⁽⁴⁾ Izraz „potpuno sastavljanje“ upotrijebljen u popisu iz Dodatka IX. znači da svi postupci koji slijede nakon rezanja tkanine ili pletenja ili kukičanja tkanine neposredno u određeni oblik moraju biti izvršeni.

Međutim, sastavljanje se nužno ne smatra nepotpunim ako jedan ili više završnih postupaka nije izvršen. Ovo je popis primjera završnih postupaka:

- podešavanje dugmadi i/ili ostalih vrsta pričvršćivača,
- izrada rupa za dugmad,
- zarubljivanje krajeva nogavica hlača te rukava ili donjih rubova suknji ili haljina,
- podešavanje ukrasa i pribora poput džepova, etiketa, znački itd.,
- glačanje i ostale pripreme odjevnih predmeta za konfekcijsku prodaju.

Napomene u vezi sa završnim postupcima – Posebni slučajevi

U pojedinim postupcima proizvodnje izvođenje završnih postupaka, posebno u slučaju kombiniranih postupaka, može biti od tolike važnosti da se na te postupke gleda kao na one koji nadmašuju jednostavno završavanje. U tim posebnim slučajevima, neizvršenje završnih postupaka učinit će sastavljanje nepotpunim.

Dodatak X. Protokolu 1.

**TEKSTILNI PROIZVODI IZUZETI IZ POSTUPKA KUMULACIJE S POJEDINIM DRŽAVAMA U RAZVOJU
NAVEDENIMA U ČLANKU 6. STAVKU 11. OVOG PROTOKOLA**

6101 10 90 6101 20 90 6101 30 90	Džemperi, puloveri, prsluci, kompleti prsluka i džempera (osim jakni i sakoa), anoraci, vjetrovke svih vrsta i slični proizvodi, pleteni ili kukičani
6102 10 90 6102 20 90 6102 30 90	
6110 10 10 6110 10 31 6110 10 35 6110 10 38 6110 10 91 6110 10 95 6110 10 98 6110 20 91 6110 20 99 6110 30 91 6110 30 99	
6203 41 10 6203 41 90 6203 42 31 6203 42 33 6203 42 35 6203 42 90 6203 43 19 6203 43 90 6203 49 19 6203 49 50	Hlače stisnute ispod koljena, tkane, kratke hlače osim kupaćih gaća i hlače (uključujući „sportske” hlače), za muškarce i dječake; hlače i „sportske” hlače, tkane, od vune, pamuka ili sintetičkih vlakana, donji dijelovi trenirki s podstavom, osim onih iz kategorije 16 ili 29, od pamuka ili sintetičkih vlakana, za žene i djevojčice
6204 61 10 6204 62 31 6204 62 33 6204 62 39 6204 63 18 6204 69 18	
6211 32 42 6211 33 42 6211 42 42 6211 43 42	

Dodatak XI. Protokolu 1.

PROIZVODI NA KOJE SE ODREDBE O KUMULACIJI SA JUŽNOM AFRIKOM NAVEDENE U ČLANKU 6. STAVKU 3. PRIMJENJUJU 3. GODINE NAKON POČETKA PRIVREMENE PRIMJENE SPORAZUMA O TRGOVINI, RAZVOJU I SURADNJI IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE I JUŽNOAFRIČKE REPUBLIKE

Industrijski proizvodi**Oznaka KN 96**

Sol (uključujući sol za jelo i denaturiranu sol)

2501 00 51

2501 00 91

2501 00 99

Alkalijske ili zemno-alkalijske kovine; rijetke zemljane kovine

2805 11 00

2805 19 00

2805 21 00

2805 22 00

2805 30 10

2805 30 90

2805 40 10

Amonijak, bezvodni ili u vodenoj otopini

2814 10 00

2814 20 00

Natrijev hidroksid (kaustična soda)

2815 11 00

2815 12 00

Cinkov oksid; cinkov peroksid

2817 00 00

Umjetni korund

2818 10 00

2818 20 00

2818 30 00

Kromovi oksidi i hidroksidi

2819 10 00

2819 90 00

Manganovi oksidi

2820 10 00

2820 90 00

Titanovi oksidi

2823 00 00

Hidrazin i hidrosilamin

2825 80 00

Kloridi, oksikloridi i hidroksikloridi

2827 10 00

Sulfidi; polisulfidi

2830 10 00

Oznaka KN 96

Fosfinati (hipofosfiti), fosfonati

2835 10 00

2835 22 00

2835 23 00

2835 24 00

2835 25 10

2835 25 90

2835 26 10

2835 26 90

2835 29 10

2835 29 90

2835 31 00

2835 39 10

2835 39 30

2835 39 70

Karbonati; peroksikarbonati (perkarbonati)

2836 20 00

2836 40 00

2836 60 00

Soli oksikovinskih ili peroksikovinskih kiselina

2841 61 00

Radioaktivni kemijski elementi

2844 30 11

2844 30 19

2844 30 51

Izotopi osim izotopa iz tarifnog broja 2844

2845 10 00

2845 90 10

Karbidi, kemijski određeni ili neodređeni

2849 20 00

2849 90 30

Hidridi, nitridi, azidi, silicidi i boridi

2850 00 70

Ciklički ugljikovodici

2902 50 00

Halogeni derivati ugljikovodika

2903 11 00

2903 12 00

2903 13 00

2903 14 00

2903 15 00

2903 16 00

2903 19 10

2903 19 90

Oznaka KN 9 6

2903 21 00
 2903 23 00
 2903 29 00
 2903 30 10
 2903 30 31
 2903 30 33
 2903 30 38
 2903 30 90
 2903 41 00
 2903 42 00
 2903 43 00
 2903 44 10
 2903 44 90
 2903 45 10
 2903 45 15
 2903 45 20
 2903 45 25
 2903 45 30
 2903 45 35
 2903 45 40
 2903 45 45
 2903 45 50
 2903 45 55
 2903 45 90
 2903 46 10
 2903 46 20
 2903 46 90
 2903 47 00
 2903 49 10
 2903 49 20
 2903 49 90
 2903 51 90
 2903 59 10
 2903 59 30
 2903 59 90
 2903 61 00
 2903 62 00
 2903 69 10
 2903 69 90

Ačiklički alkoholi i njihovi halogeni i sulfoderivati

2905 11 00
 2905 12 00
 2905 13 00
 2905 14 10
 2905 14 90
 2905 15 00
 2905 16 10
 2905 16 90
 2905 17 00
 2905 19 10
 2905 19 90
 2905 22 10
 2905 22 90
 2905 29 10
 2905 29 90
 2905 31 00
 2905 32 00
 2905 39 10
 2905 39 90
 2905 41 00
 2905 42 00
 2905 49 10
 2905 49 51
 2905 49 59
 2905 49 90
 2905 50 10

Oznaka KN 9 6

2905 50 30
 2905 50 99
 Fenoli; fenol alkoholi
 2907 11 00
 2907 15 00
 2907 22 10
 Eteri, eter alkoholi, eter fenoli
 2909 11 00
 2909 19 00
 2909 20 00
 2909 30 31
 2909 30 39
 2909 30 90
 2909 41 00
 2909 42 00
 2909 43 00
 2909 44 00
 2909 49 10
 2909 49 90
 2909 50 10
 2909 50 90
 2909 60 00

Epoksidi, epoksialkoholi, epoksifenoli i epoksieteri

2910 20 00

Aldehidi, neovisno imaju li drugu kisikove skupinu ili ne

2912 41 00
2912 60 00

Ketoni i kinoni, neovisno imaju li drugu kisikovu skupinu ili ne

2914 11 00
2914 21 00

Zasićene ačikličke monokarboksilne kiseline

2915 11 00
 2915 12 00
 2915 13 00
 2915 21 00
 2915 22 00
 2915 23 00
 2915 24 00
 2915 29 00
 2915 31 00
 2915 32 00
 2915 33 00
 2915 34 00
 2915 35 00
 2915 39 10
 2915 39 30
 2915 39 50
 2915 39 90
 2915 40 00
 2915 50 00
 2915 60 10
 2915 60 90
 2915 70 15
 2915 70 20
 2915 70 25
 2915 70 30
 2915 70 80
 2915 90 10

Oznaka KN 9 6	Oznaka KN 9 6
2915 90 20	Spojevi s karboksiamidnom skupinom
2915 90 80	2924 21 10
Nezasićene acikličke monokarboksilne kiseline	2924 21 90
2916 12 10	2924 29 30
2916 12 20	Spojevi s nitrilnom skupinom
2916 12 90	2926 10 00
2916 14 10	2926 90 90
2916 14 90	Organski sumporni spojevi
Polikarboksilne kiseline, njihovi anhidridi, halogendi	2930 20 00
2917 11 00	2930 90 12
2917 14 00	2930 90 14
2917 35 00	2930 90 16
2917 36 00	Ostali organsko-anorganski spojevi
2917 37 00	2931 00 40
Karboksilne kiseline s dodatnom kisikovom skupinom	Heterociklički spojevi samo s hetero atomom ili heteroatomima kisika
2918 14 00	2932 12 00
2918 15 00	2932 13 00
2918 22 00	2932 21 00
2918 90 00	Heterociklički spojevi samo s dušikovih heteroatomom (atomima)
Spojevi s amino skupinom	2933 61 00
2921 11 10	Sulfonamidi
2921 11 90	2935 00 00
2921 12 00	Dušična gnojiva, mineralna ili kemijska
2921 19 10	3102 10 10
2921 19 30	3102 10 90
2921 19 90	3102 21 00
2921 21 00	3102 29 00
2921 22 00	3102 30 10
2921 29 00	3102 30 90
2921 30 10	3102 40 10
2921 30 90	3102 40 90
2921 41 00	3102 50 90
2921 42 10	3102 60 00
2921 42 90	3102 70 90
2921 43 10	3102 80 00
2921 43 90	3102 90 00
2921 44 00	Fosfatna gnojiva, mineralna ili kemijska
2921 45 00	3103 10 10
2921 49 10	3103 10 90
2921 49 90	Mineralna ili kemijska gnojiva
2921 51 10	3105 10 00
2921 51 90	3105 20 10
2921 59 00	3105 20 90
Amino spojevi s kisikovom skupinom	3105 30 10
2922 11 00	3105 30 90
2922 12 00	3105 40 10
2922 13 00	3105 40 90
2922 19 00	3105 51 00
2922 21 00	3105 59 00
2922 22 00	3105 60 10
2922 29 00	3105 60 90
2922 30 00	3105 90 91
2922 42 10	3105 90 99
2922 43 00	
2922 49 80	
2922 50 00	

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
Ekstrakti za štavljenje biljnog podrijetla	Polimeri stirena, u primarnim oblicima
3201 20 00	3903 11 00
3201 90 20	3903 19 00
Ostale tvari za bojenje	3903 20 00
3206 11 00	3903 30 00
3206 19 00	3903 90 00
3206 20 00	Polimeri vinil klorida
3206 30 00	3904 10 00
3206 41 00	3904 21 00
3206 42 00	3904 22 00
3206 43 00	3904 30 00
3206 49 90	3904 40 00
3206 50 00	3904 50 00
Aktivni ugljen; aktivni prirodni mineralni proizvodi	3904 61 90
3802 10 00	3904 69 00
3802 90 00	3904 90 00
Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi	Polimeri vinil acetata
3808 10 20	3905 12 00
3808 10 30	Poliacetali, ostali polieteri i epoksidne smole
3808 30 11	3907 20 19
3808 30 13	3907 20 90
3808 30 15	3907 60 90
3808 30 17	3907 91 10
3808 30 21	3907 91 90
3808 30 23	3907 99 10
3808 30 27	3907 99 90
3808 30 30	Ostale ploče, listovi, filmovi, folije i vrpce
3808 30 90	3920 10 22
Pripremljeni ubrzivači vulkanizacije; složeni omekšivači (plastifikatori) za gumu ili plastične mase	3920 10 28
3812 30 20	3920 10 40
Složena organska otapala i razrjeđivači	3920 10 80
3814 00 90	3920 20 21
Smjese alkilbenzena te smjese alkilnaftalena	3920 20 29
3817 10 10	3920 20 71
3817 10 50	3920 20 79
3817 10 80	3920 20 90
3817 20 00	3920 30 00
Pripremljena vezivna sredstva za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre	3920 41 11
3824 90 90	3920 41 19
Polimeri etilena, u primarnim oblicima	3920 41 91
3901 10 10	3920 41 99
3901 10 90	3920 42 11
3901 20 00	3920 42 19
3901 30 00	3920 42 91
3901 90 00	3920 42 99
Polimeri propilena ili drugih olefina	3920 51 00
3902 10 00	3920 59 00
3902 20 00	3920 61 00
3902 30 00	3920 62 10
3902 90 00	3920 62 90
	3920 63 00
	3920 69 00
	3920 71 11
	3920 71 19
	3920 71 90
	3920 72 00
	3920 73 10
	3920 73 50
	3920 73 90
	3920 79 00
	3920 91 00
	3920 92 00

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
3920 93 00	Odjeća i pribor za odjeću
3920 94 00	
3920 99 11	4203 10 00
3920 99 19	4203 21 00
3920 99 50	4203 29 10
3920 99 90	4203 29 91
Ostale ploče, listovi, filmovi, folije i vrpce	4203 29 99
3921 90 19	4203 30 00
Proizvodi za prijevoz ili pakiranje robe	4203 40 00
3923 21 00	Ploče iverice i slične ploče od drva
Protektirane ili rabljene vanjske pneumatske gume	
4012 10 30	4410 11 00
4012 10 50	4410 19 10
4012 10 80	4410 19 30
4012 20 90	4410 19 50
4012 90 10	4410 19 90
4012 90 90	4410 90 00
Unutarnje gume (zračnice)	Ploče vlaknatice od drva ili od drugih ligninskih materijala
4013 10 10	4411 11 00
4013 10 90	4411 19 00
4013 20 00	4411 21 00
4013 90 10	4411 29 00
4013 90 90	4411 31 00
Govede kože (uključujući bivolje) ili kože kopitarja, bez dlake	4411 39 00
4104 10 91	4411 91 00
4104 10 95	4411 99 00
4104 10 99	
4104 21 00	Šperploče, furnirane ploče i slično laminirano drvo
4104 22 90	
4104 29 00	4412 13 11
4104 31 11	4412 13 19
4104 31 19	4412 13 90
4104 31 30	4412 14 00
4104 31 90	4412 19 00
4104 39 10	4412 22 10
4104 39 90	4412 22 91
Ovčje ili janjeće kože, bez vune	4412 22 99
4105 20 00	4412 23 00
Kože ostalih životinja, bez dlake	4412 29 20
4107 10 10	4412 29 80
4107 29 10	4412 92 10
4107 90 10	4412 92 91
4107 90 90	4412 92 99
Semiš koža (uključujući kombinaciju semiš kože)	4412 93 00
4108 00 10	4412 99 20
4108 00 90	4412 99 80
Lakirana koža i lakirana laminirana koža	
4109 00 00	Građevinska stolarija i ostali proizvodi za građevinarstvo, od drva
Umjetna koža na osnovi kože	
4111 00 00	4418 10 10
	4418 10 50
	4418 10 90
	4418 20 10
	4418 20 50
	4418 20 80
	4418 30 10
	4418 90 10
	Marketerija i intarzija od drva; kovčežići i kutije
	4420 90 11
	4420 90 19

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
Proizvodi od prirodnog pluta	5007 20 21
4503 10 10	5007 20 31
4503 10 90	5007 20 39
4503 90 00	5007 20 41
Pletenice i slični proizvodi od materijala za pletarstvo	5007 20 51
4601 99 10	5007 20 59
Košarački, pletarski i slični proizvodi	5007 20 61
4602 90 10	5007 20 69
Registri, knjigovodstvene knjige, podsjetnici, knjige narudžbi	5007 20 71
4820 10 30	5007 90 10
Dječje slikovnice, crtanke ili bojanke	5007 90 30
4903 00 00	5007 90 50
Zemljovidi i hidrografske karte ili slične karte svih vrsta	5007 90 90
4905 10 00	Pređa od grebenane vune, nepripremljena za maloprodaju
Preslikaci svih vrsta (dekalkomanije)	5106 10 10
4908 10 00	5106 10 90
4908 90 00	5106 20 11
Tiskane ili ilustrirane razglednice; tiskane karte koje sadrže osobne čestitke	5106 20 19
4909 00 10	5106 20 91
4909 00 90	5106 20 99
Kalendari svih vrsta, tiskani, uključujući kalendare u blokovima	Pređa od češljane vune, nepripremljena za maloprodaju
4910 00 00	5107 10 10
Ostali tiskani materijal, uključujući tiskane slike	5107 10 90
4911 10 10	5107 20 10
4911 10 90	5107 20 30
4911 91 80	5107 20 51
4911 99 00	5107 20 59
Svilena pređa (osim pređe od svilenih otpadaka)	5107 20 91
5004 00 10	5107 20 99
5004 00 90	Pređa od fine životinjske dlake (grebenane ili češljane), nepripremljena za maloprodaju
Pređa od svilenih otpadaka, nepripremljena za maloprodaju	5108 10 10
5005 00 10	5108 10 90
5005 00 90	5108 20 10
Svilena pređa i pređa od svilenih otpadaka, pripremljena za maloprodaju	5108 20 90
5006 00 10	Pređa od grube životinjske dlake ili konjske dlake
5006 00 90	5110 00 00
Svilene tkanine i tkanine od svilenih otpadaka	Tkanine od grebenane vune ili grebenane fine životinjske dlake
5007 10 00	5111 11 11
5007 20 11	5111 11 19
5007 20 19	5111 11 91
5007 20 90	5111 11 99
5007 90 10	5111 19 11
5007 90 90	5111 19 19
5007 90 99	5111 19 31
5007 99 00	5111 19 91
5007 99 90	5111 19 99
5007 99 99	5111 20 00
5008 00 00	5111 30 10
5008 00 90	5111 30 30
5008 90 00	5111 30 90
5008 90 90	5111 90 10

Oznaka KN 96

5111 90 91
5111 90 93
5111 90 99

Tkanine od češljane vune ili češljane fine životinjske dlake

5112 11 10
5112 11 90
5112 19 11
5112 19 19
5112 19 91
5112 19 99
5112 20 00
5112 30 10
5112 30 30
5112 30 90
5112 90 10
5112 90 91
5112 90 93
5112 90 99

Tkanine od grube životinjske dlake ili konjske dlake

5113 00 00

Pamučni konac za šivanje, nepripremljen ili pripremljen za maloprodaju

5204 11 00
5204 19 00
5204 20 00

Pamučna pređa (osim konca za šivanje)

5205 11 00
5205 12 00
5205 13 00
5205 14 00
5205 15 10
5205 15 90
5205 21 00
5205 22 00
5205 23 00
5205 24 00
5205 26 00
5205 27 00
5205 28 00
5205 31 00
5205 32 00
5205 33 00
5205 34 00
5205 35 10
5205 35 90
5205 41 00
5205 42 00
5205 43 00
5205 44 00
5205 46 00
5205 47 00
5205 48 00

Pamučna pređa (osim konca za šivanje)

5206 11 00
5206 12 00
5206 13 00
5206 14 00
5206 15 10
5206 15 90
5206 21 00
5206 22 00

Oznaka KN 96

5206 23 00
5206 24 00
5206 25 10
5206 25 90
5206 31 00
5206 32 00
5206 33 00
5206 34 00
5206 35 10
5206 35 90
5206 41 00
5206 42 00
5206 43 00
5206 44 00
5206 45 10
5206 45 90

Pamučna pređa (osim konca za šivanje) pripremljena za maloprodaju

5207 10 00
5207 90 00

Lanena pređa

5306 10 11
5306 10 19
5306 10 31
5306 10 39
5306 10 50
5306 10 90
5306 20 11
5306 20 19
5306 20 90

Pređa od ostalih biljnih tekstilnih vlakana; papirna pređa

5308 20 10
5308 20 90
5308 30 00
5308 90 11
5308 90 13
5308 90 19
5308 90 90

Lanene tkanine

5309 11 11
5309 11 19
5309 11 90
5309 19 10
5309 19 90
5309 21 10
5309 21 90
5309 29 10
5309 29 90

Tkanine od jute ili ostalih tekstilnih vlakana od drvenog lika

5310 10 10
5310 10 90
5310 90 00

Tkanine od ostalih biljnih tekstilnih vlakana

5311 00 10
5311 00 90

Oznaka KN 96

Konac za šivanje od umjetnih ili sintetičkih filamenata

5401 10 11
 5401 10 19
 5401 10 90
 5401 20 10
 5401 20 90

Pređa od sintetičkih filamenata (osim konca za šivanje)

5402 10 10
 5402 10 90
 5402 20 00
 5402 31 10
 5402 31 30
 5402 31 90
 5402 32 00
 5402 33 10
 5402 33 90
 5402 39 10
 5402 39 90
 5402 41 10
 5402 41 30
 5402 41 90
 5402 42 00
 5402 43 10
 5402 43 90
 5402 49 10
 5402 49 91
 5402 49 99
 5402 51 10
 5402 51 30
 5402 51 90
 5402 52 10
 5402 52 90
 5402 59 10
 5402 59 90
 5402 61 10
 5402 61 30

5402 61 90
 5402 62 10
 5402 62 90
 5402 69 10
 5402 69 90

Pređa od umjetnih filamenata (osim konca za šivanje)

5403 10 00
 5403 20 10
 5403 20 90
 5403 31 00
 5403 32 00
 5403 33 10
 5403 33 90
 5403 39 00
 5403 41 00
 5403 42 00
 5403 49 00

Sintetički monofilamenti finoće 67 deciteksa i veće

5404 10 10
 5404 10 90
 5404 90 11
 5404 90 19
 5404 90 90

Umjetni monofilamenti finoće 67 deciteksa i veće

5405 00 00

Oznaka KN 96

Pređa od umjetnih ili sintetičkih filamenata (osim konca za šivanje)

5406 10 00
 5406 20 00

Tkanine od sintetičke filament pređe

5407 10 00
 5407 20 11
 5407 20 19
 5407 20 90
 5407 30 00
 5407 41 00
 5407 42 00
 5407 43 00
 5407 44 00
 5407 51 00
 5407 52 00
 5407 53 00
 5407 54 00
 5407 61 10
 5407 61 30
 5407 61 50
 5407 61 90
 5407 69 10
 5407 69 90
 5407 71 00
 5407 72 00
 5407 73 00
 5407 74 00
 5407 81 00
 5407 82 00
 5407 83 00
 5407 84 00
 5407 91 00
 5407 92 00
 5407 93 00
 5407 94 00

Tkanine od umjetne filament-pređe

5408 10 00
 5408 21 00
 5408 22 10
 5408 22 90
 5408 23 10

5408 23 90
 5408 24 00
 5408 31 00
 5408 32 00
 5408 33 00
 5408 34 00

Kabeli od sintetičkih filamenata

5501 10 00
 5501 20 00
 5501 30 00
 5501 90 00

Kabeli od umjetnih filamenata

5502 00 10
 5502 00 90

Sintetička vlakna rezana, negrebenana, nečešljana ni drukčije obradena za pređu

5503 10 11
 5503 10 19

Oznaka KN 96

5503 10 90
5503 20 00
5503 30 00
5503 40 00
5503 90 10
5503 90 90

Umjetna vlakna rezana, negrebenana, nečešljana ni drukčije obrađena za prednju

5504 10 00
5504 90 00

Otpatci (uključujući iščešak, otpatke od pređe i raščupane tekstilne proizvode)

5505 10 10
5505 10 30
5505 10 50
5505 10 70
5505 10 90
5505 20 00

Sintetička vlakna rezana, grebenana, češljana ili na drugi način pripremljena za prednju

5506 10 00
5506 20 00
5506 30 00
5506 90 10
5506 90 91
5506 90 99

Umjetna vlakna rezana, grebenana, češljana ili na drugi način pripremljena za prednju

5507 00 00

Konac za šivanje od rezanih umjetnih ili sintetičkih vlakana

5508 10 11
5508 10 19
5508 10 90
5508 20 10
5508 20 90

Pređa (osim konca za šivanje) od rezanih sintetičkih vlakana

5509 11 00
5509 12 00
5509 21 10
5509 21 90
5509 22 10
5509 22 90
5509 31 10
5509 31 90
5509 32 10
5509 32 90
5509 41 10
5509 41 90
5509 42 10
5509 42 90
5509 51 00
5509 52 10
5509 52 90
5509 53 00
5509 59 00
5509 61 10
5509 61 90
5509 62 00
5509 69 00

Oznaka KN 96

5509 91 10
5509 91 90
5509 92 00
5509 99 00

Pređa (osim konca za šivanje) od rezanih umjetnih vlakana

5510 11 00
5510 12 00
5510 20 00
5510 30 00
5510 90 00

Pređa (osim konca za šivanje) od rezanih umjetnih ili sintetičkih vlakana

5511 10 00
5511 20 00
5511 30 00

Vata od tekstilnih materijala i proizvodi od vate

5601 10 10
5601 10 90
5601 21 10
5601 21 90
5601 22 10
5601 22 91
5601 22 99
5601 29 00
5601 30 00

Pust, uključujući impregnirani

5602 10 11
5602 10 19
5602 10 31
5602 10 35
5602 10 39
5602 10 90
5602 21 00
5602 29 10
5602 29 90
5602 90 00

Netkani materijal, uključujući impregnirani

5603 11 10
5603 11 90
5603 12 10
5603 12 90
5603 13 10
5603 13 90
5603 14 10
5603 14 90
5603 91 10
5603 91 90
5603 92 10
5603 92 90
5603 93 10
5603 93 90
5603 94 10
5603 94 90

Niti i kord od gume, prekriveni tekstilnim materijalom

5604 10 00
5604 20 00
5604 90 00

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
Metalizirana pređa, uključujući obavijenu pređu	Uske tkanine
5605 00 00	5806 10 00
Obavijena pređa i obavijene vrpce	5806 20 00
5606 00 10	5806 31 10
5606 00 91	5806 31 90
5606 00 99	5806 32 10
Proizvodi od pređe, vrpca	5806 32 90
5609 00 00	5806 39 00
Sagovi i ostali tekstilni podni pokrivači	5806 40 00
5701 10 10	Etikete, značke i slični proizvodi od tekstilnog materijala
5701 10 91	5807 10 10
5701 10 93	5807 10 90
5701 10 99	5807 90 10
5701 90 10	5807 90 90
5701 90 90	Pletenice u metraži; pozamenterija
Tkanine s florom i tkanine od šenil-pređe	5808 10 00
5801 10 00	5808 90 00
5801 21 00	Tkanine od kovinskih niti i metalizirane pređe
5801 22 00	5809 00 00
5801 23 00	Vez u metraži, u vrpcama ili motivima
5801 24 00	5810 10 10
5801 25 00	5810 10 90
5801 26 00	5810 91 10
5801 31 00	5810 91 90
5801 32 00	5810 92 10
5801 33 00	5810 92 90
5801 34 00	5810 99 10
5801 35 00	5810 99 90
5801 36 00	Punjeni tekstilni proizvodi u metraži
5801 90 10	5811 00 00
5801 90 90	Tekstilni materijali prevučeni ljepilom
Frotir za ručnike i slični tkani frotir materijali	5901 10 00
5802 11 00	5901 90 00
5802 19 00	Kord-materijali od pređe velike čvrstoće od najlona
5802 20 00	5902 10 10
5802 30 00	5902 10 90
Gaza, osim uskih tkanina	5902 20 10
5803 10 00	5902 20 90
5803 90 10	5902 90 10
5803 90 30	5902 90 90
5803 90 50	Tekstilni materijali impregnirani, premazani, prevučeni
5803 90 90	5903 10 10
Til i drugi mrežasti materijali, osim tkanih	5903 10 90
5804 10 11	5903 20 10
5804 10 19	5903 20 90
5804 10 90	5903 90 10
5804 21 10	5903 90 91
5804 21 90	5903 90 99
5804 29 10	Linoleum, uključujući rezan u oblike
5804 29 90	5904 10 00
5804 30 00	5904 91 10
Ručno tkane tapiserije vrsta Gobelins	
5805 00 00	

Oznaka KN 96

5904 91 90
5904 92 00

Tekstilne zidne tapete

5905 00 10
5905 00 31
5905 00 39
5905 00 50
5905 00 70
5905 00 90

Gumirani tekstilni materijali

5906 10 10
5906 10 90
5906 91 00
5906 99 10
5906 99 90

Tekstilni materijali na drugi način impregnirani, premazani ili prekriveni

5907 00 10
5907 00 90

Tekstilni stjenjevi, tkani, prepleteni ili pleteni

5908 00 00

Cijevi i crijeva od tekstilnog materijala

5909 00 10
5909 00 90

Transportne vrpce i pogonsko remenje

5910 00 00

Tekstilni proizvodi i predmeti, za tehničku uporabu

5911 10 00
5911 20 00
5911 31 11
5911 31 19
5911 31 90
5911 32 10
5911 32 90
5911 40 00
5911 90 10
5911 90 90

Pleteni ili kukičani materijali, uključujući materijale s visokim florom

6001 10 00
6001 21 00
6001 22 00
6001 29 10
6001 29 90
6001 91 10
6001 91 30
6001 91 50
6001 91 90
6001 92 10
6001 92 30
6001 92 50
6001 92 90
6001 99 10
6001 99 90

Oznaka KN 96

Kaputi, ogrtači, pelerine, kratki kaputi, kratki ogrtači bez rukava za muškarce i dječake

6101 10 10
6101 10 90
6101 20 10
6101 20 90
6101 30 10
6101 30 90
6101 90 10
6101 90 90

Kaputi, ogrtači, pelerine, kratki kaputi, kratki ogrtači bez rukava za žene i djevojčice

6102 10 10
6102 10 90
6102 20 10
6102 20 90
6102 30 10
6102 30 90
6102 90 10
6102 90 90

Odijela, kompleti, jakne, sakoi za muškarce i dječake

6103 41 10
6103 41 90
6103 42 10
6103 42 90
6103 43 10
6103 43 90
6103 49 10
6103 49 91
6103 49 99

Kostimi, kompleti, jakne, sakoi za žene i djevojčice

6104 51 00
6104 52 00
6104 53 00
6104 59 00
6104 61 10
6104 61 90
6104 62 10
6104 62 90
6104 63 10
6104 63 90
6104 69 10
6104 69 91
6104 69 99

Gaćice, noćne košulje, pidžame za muškarce i dječake

6107 11 00
6107 12 00
6107 19 00
6107 21 00
6107 22 00
6107 29 00
6107 91 10
6107 91 90
6107 92 00
6107 99 00

Kombineji, podsuknje, gaćice za žene i djevojčice

6108 11 10
6108 11 90

Oznaka KN 9 6

6108 19 10
6108 19 90
6108 21 00
6108 22 00
6108 29 00
6108 31 10
6108 31 90
6108 32 11
6108 32 19
6108 32 90
6108 39 00
6108 91 10
6108 91 90
6108 92 00
6108 99 10
6108 99 90

T-majice, majice bez rukava i ostale potkošulje, pletene ili kukičane

6109 10 00
6109 90 10
6109 90 30

Trenirke, skijaška odijela te kupaće gače i kostimi, pleteni ili kukičane

6112 11 00
6112 12 00
6112 19 00
6112 20 00
6112 31 10
6112 31 90
6112 39 10
6112 39 90
6112 41 10
6112 41 90
6112 49 10
6112 49 90

Odjeća, izrađena od pletenih ili kukičanih materijala

6113 00 10
6113 00 90

Ostala odjeća, pletena ili kukičana

6114 10 00
6114 20 00
6114 30 00
6114 90 00

Čarape s gaćicama, čarape s gaćicama bez stopala, čarape, kratke čarape i slično

6115 11 00
6115 12 00
6115 19 10
6115 19 90
6115 20 11
6115 20 19
6115 20 90
6115 91 00
6115 92 00
6115 93 10
6115 93 30
6115 93 91
6115 93 99
6115 99 00

Oznaka KN 9 6

Rukavice s prstima, s jednim prstom ili bez prstiju, pletene ili kukičane

6116 10 20
6116 10 80
6116 91 00
6116 92 00
6116 93 00
6116 99 00

Ostali gotovi pribori za odjeću, pleteni ili kukičani

6117 10 00
6117 20 00
6117 80 10
6117 80 90
6117 90 00

Kaputi, ogrtači, pelerine, kratki kaputi, kratki ogrtači bez rukava za muškarce i dječake

6201 11 00
6201 12 10
6201 12 90
6201 13 10
6201 13 90
6201 19 00
6201 91 00
6201 92 00
6201 93 00
6201 99 00

Kaputi, ogrtači, pelerine, kratki kaputi, kratki ogrtači bez rukava za žene i djevojčice

6202 11 00
6202 12 10
6202 12 90
6202 13 10
6202 13 90
6202 19 00
6202 91 00
6202 92 00
6202 93 00
6202 99 00

Odjelja, kompleti, jakne, sakoi za muškarce i dječake

6203 41 10
6203 41 30
6203 41 90
6203 42 11
6203 42 31
6203 42 33
6203 42 35
6203 42 51
6203 42 59
6203 42 90
6203 43 11
6203 43 19
6203 43 31
6203 43 39
6203 43 90
6203 49 11
6203 49 19
6203 49 31
6203 49 39
6203 49 50
6203 49 90

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
Kostimi, kompleti, jakne, sakoi za žene i djevojčice	6212 30 00 6212 90 00
6204 51 00	Rupčići
6204 52 00	6213 10 00 6213 20 00 6213 90 00
6204 53 00	Šalovi, rupci, marame, velovi, koprone
6204 59 10	6214 10 00 6214 20 00 6214 30 00 6214 40 00 6214 90 10 6214 90 90
6204 59 90	Kravate, leptir kravate i slično
6204 61 10	6215 10 00 6215 20 00 6215 90 00
6204 61 80	Rukavice, rukavice s jednim prstom ili bez prstiju
6204 61 90	6216 00 00
6204 62 11	Ostali gotovi pribor za odjeću
6204 62 31	6217 10 00 6217 90 00
6204 62 33	Pokrivači i deke
6204 62 39	6301 10 00 6301 20 10 6301 20 91 6301 20 99
6204 62 51	6301 30 10 6301 30 90
6204 62 59	6301 40 10 6301 40 90
6204 62 90	6301 90 10 6301 90 90
6204 63 11	Vreće i vrećice za pakiranje robe
6204 63 18	6305 10 10 6305 10 90 6305 20 00
6204 63 31	6305 32 11 6305 32 81 6305 32 89 6305 32 90
6204 63 39	6305 33 10 6305 33 91 6305 33 99
6204 63 90	6305 39 00 6305 90 00
6204 69 11	Potkošulje, majice bez rukava i ostale majice, gaće za muškarce i dječake
6204 69 18	6207 11 00 6207 19 00 6207 21 00 6207 22 00 6207 29 00 6207 91 10 6207 91 90 6207 92 00 6207 99 00
6204 69 31	6208 11 00 6208 19 10 6208 19 90 6208 21 00 6208 22 00 6208 29 00 6208 91 11 6208 91 19 6208 91 90 6208 92 10 6208 92 90 6208 99 00
6204 69 39	Grudnjaci, steznici, naramenice, držaći čarapa, podvezice
6204 69 50	Cerade, nadstrešnice i tende za sunce; šatori; jedra za čamce
6204 69 90	6306 11 00 6306 12 00 6306 19 00 6306 21 00 6306 22 00 6306 29 00
Košulje za muškarce i dječake	
6205 10 00	
6205 20 00	
6205 30 00	
6205 90 10	
6205 90 90	
Potkošulje, majice bez rukava i ostale majice, gaće za muškarce i dječake	
6207 11 00	
6207 19 00	
6207 21 00	
6207 22 00	
6207 29 00	
6207 91 10	
6207 91 90	
6207 92 00	
6207 99 00	
Potkošulje, majice bez rukava i ostale majice, gaće za žene i djevojčice	
6208 11 00	
6208 19 10	
6208 19 90	
6208 21 00	
6208 22 00	
6208 29 00	
6208 91 11	
6208 91 19	
6208 91 90	
6208 92 10	
6208 92 90	
6208 99 00	
Grudnjaci, steznici, naramenice, držaći čarapa, podvezice	
6212 10 00	
6212 20 00	

Oznaka KN 96

6306 31 00
6306 39 00
6306 41 00
6306 49 00
6306 91 00
6306 99 00

Ostali gotovi proizvodi, uključujući modne krojeve za odjeću

6307 10 10
6307 10 30
6307 10 90
6307 20 00
6307 90 10
6307 90 91
6307 90 99

Kompleti koji se sastoje od tkanine i pređe

6308 00 00

Rabljena odjeća i drugi rabljeni proizvodi

6309 00 00

Nepromočiva gumena obuća s vanjskim potplatima i gornjim dijelom

6401 10 10
6401 10 90
6401 91 10
6401 91 90
6401 92 10
6401 92 90
6401 99 10
6401 99 90

Ostala gumena obuća s vanjskim potplatima i gornjim dijelom

6402 12 10
6402 12 90
6402 19 00
6402 20 00
6402 30 00
6402 91 00
6402 99 10
6402 99 31
6402 99 39
6402 99 50
6402 99 91
6402 99 93
6402 99 96
6402 99 98

Obuća s vanjskim potplatima od gume, plastične mase, kože

6403 12 00
6403 19 00
6403 20 00
6403 30 00
6403 40 00
6403 51 11
6403 51 15
6403 51 19
6403 51 91
6403 51 95
6403 51 99
6403 59 11

Oznaka KN 96

6403 59 31
6403 59 35
6403 59 39
6403 59 50
6403 59 91
6403 59 95
6403 59 99

6403 91 11

6403 91 13

6403 91 16

6403 91 18

6403 91 91

6403 91 93

6403 91 96

6403 91 98

6403 99 11

6403 99 31

6403 99 33

6403 99 36

6403 99 38

6403 99 50

6403 99 91

6403 99 93

6403 99 96

6403 99 98

Obuća s vanjskim potplatima od gume, plastične mase, od kože

6404 11 00
6404 19 10
6404 19 90
6404 20 10
6404 20 90

Ostala obuća

6405 10 10
6405 10 90
6405 20 10
6405 20 91
6405 20 99
6405 90 10
6405 90 90

Dijelovi obuće (uključujući gornji dio)

6406 10 11
6406 10 19
6406 10 90
6406 20 10
6406 20 90
6406 91 00
6406 99 10
6406 99 30

6406 99 50
6406 99 60
6406 99 80

Neglazirane keramičke pločice za popločavanje i oblaganje

6907 10 00
6907 90 10
6907 90 91
6907 90 93
6907 90 99

Glazirane keramičke pločice za popločavanje i oblaganje

6908 10 10
6908 10 90

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
6908 90 11	7019 90 30
6908 90 21	7019 90 91
6908 90 29	7019 90 99
6908 90 31	Ostali predmeti od plemenitih kovina
6908 90 51	7115 90 10
6908 90 91	7115 90 90
6908 90 93	Feroslitine
6908 90 99	7202 50 00
Stolni proizvodi, kuhinjski proizvodi, ostali kućanski proizvodi	7202 70 00
6911 10 00	7202 91 00
6911 90 00	7202 92 00
Stolni proizvodi od keramike, kuhinjski proizvodi, ostali kućanski proizvodi	7202 99 30
6912 00 10	7202 99 80
6912 00 30	Bakrene šipke i profili
6912 00 50	7407 10 00
6912 00 90	7407 21 10
Statue i drugi ukrasni keramički proizvodi	7407 21 90
6913 10 00	7407 22 10
6913 90 10	7407 22 90
6913 90 91	7407 29 00
6913 90 93	Bakrena žica
6913 90 99	7408 11 00
Stakleni proizvodi koji se upotrebljavaju za stolom, u kuhinji	7408 19 10
7013 10 00	7408 19 90
7013 21 11	7408 21 00
7013 21 19	7408 22 00
7013 21 91	7408 29 00
7013 21 99	Bakrene ploče, limovi i trake
7013 29 10	7409 11 00
7013 29 51	7409 19 00
7013 29 59	7409 21 00
7013 29 91	7409 29 00
7013 29 99	7409 31 00
7013 31 10	7409 39 00
7013 31 90	7409 40 10
7013 32 00	7409 40 90
7013 39 10	7409 90 10
7013 39 91	7409 90 90
7013 39 99	Bakrene folije (neovisno jesu li tiskane ili s podlogom)
7013 91 10	7410 11 00
7013 91 90	7410 12 00
7013 99 10	7410 21 00
7013 99 90	7410 22 00
Staklena vlakna (uključujući staklenu vunu)	Bakrene cijevi
7019 11 00	7411 10 11
7019 12 00	7411 10 19
7019 19 10	7411 10 90
7019 19 90	7411 21 10
7019 31 00	7411 21 90
7019 32 00	7411 22 00
7019 39 10	7411 29 10
7019 39 90	7411 29 90
7019 40 00	
7019 51 10	
7019 51 90	
7019 52 00	
7019 59 10	
7019 59 90	
7019 90 10	

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
Bakreni pribor za cijevi	
7412 10 00	7606 12 99
7412 20 00	7606 91 00
Žica u strukovima, užad, pletene vrpce i slično	7606 92 00
7413 00 91	Aluminijске folije
7413 00 99	7607 11 10
Tkanine (uključujući beskonačne vrpce), rešetke i mreže	7607 11 90
7414 20 00	7607 19 10
7414 90 00	7607 19 91
Čavli, čavlići, pribadače za crtanje, spojnice	7607 19 99
7415 10 00	7607 20 10
7415 21 00	7607 20 91
7415 29 00	7607 20 99
7415 31 00	
7415 32 00	
7415 39 00	
Bakrene opruge	Aluminijске cijevi
7416 00 00	7608 10 90
Aparati za kuhanje ili grijanje	7608 20 30
7417 00 00	7608 20 91
Stolni, kuhinjski ili drugi kućanski proizvodi	7608 20 99
7418 11 00	
7418 19 00	
7418 20 00	
Ostali proizvodi od bakra	Aluminijске konstrukcije
7419 10 00	7610 10 00
7419 91 00	7610 90 10
7419 99 00	7610 90 90
Aluminijске šipke i profili	Aluminijski spremnici, cisterne, bačve
7604 10 10	7611 00 00
7604 10 90	
7604 21 00	
7604 29 10	
7604 29 90	
Aluminijска žica	Aluminijске bačve, burad, limenke, kutije
7605 11 00	7612 10 00
7605 19 00	7612 90 10
7605 21 00	7612 90 20
7605 29 00	7612 90 91
Aluminijске ploče, limovi i vrpce	7612 90 98
7606 11 10	
7606 11 91	
7606 11 93	
7606 11 99	
7606 12 10	Aluminijski spremnici za stlačene ili ukapljene plinove
7606 12 50	7613 00 00
7606 12 91	
7606 12 93	
	Strukovi od žice, užad, pletene vrpce i slično
	7614 10 00
	7614 90 00
	Stolni, kuhinjski i ostali kućanski proizvodi
	7615 11 00
	7615 19 10
	7615 19 90
	7615 20 00
	Ostali aluminijski proizvodi
	7616 10 00
	7616 91 00
	7616 99 10
	7616 99 90

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
Olovo u sirovim oblicima	8410 13 00
7801 10 00	8410 90 10
7801 91 00	8410 90 90
7801 99 91	Turbomlazni motori, turbopropelerni motori i druge plinske turbine
7801 99 99	8411 11 90
Volfram i proizvodi od volframa, uključujući otpatke	8411 12 90
8101 10 00	8411 21 90
8101 91 10	8411 22 90
Molibden i proizvodi od molibdена, uključujući otpatke	8411 81 90
8102 10 00	8411 82 91
8102 91 10	8411 82 93
8102 93 00	8411 82 99
8411 91 90	8411 99 90
Magnezij i proizvodi od magnezija, uključujući otpatke	Zračne ili vakuumskе sisaljke, zračni ili plinski kompresori
8104 11 00	8414 10 30
8104 19 00	8414 10 50
Kadmij i proizvodi od kadmija, uključujući otpatke	8414 10 90
8107 10 10	8414 20 91
Titan i proizvodi od titana, uključujući otpatke	8414 20 99
8108 10 10	8414 30 30
8108 10 90	8414 30 91
8108 90 30	8414 30 99
8108 90 50	8414 40 10
8108 90 70	8414 40 90
8108 90 90	8414 51 90
Cirkon i proizvodi od cirkona, uključujući otpatke	8414 59 30
8109 10 10	8414 59 50
8109 90 00	8414 59 90
Antimon i proizvodi od antimona, uključujući otpatke	8414 60 00
8110 00 11	8414 80 21
8110 00 19	8414 80 29
Berilij, krom, germanij, vanadij, galij	8414 80 31
8112 20 31	8414 80 39
8112 30 20	8414 80 41
8112 30 90	8414 80 49
8112 91 10	8414 80 60
8112 91 31	8414 80 71
8112 99 30	8414 80 79
Kermeti i proizvodi od kermeta, uključujući otpatke	8414 80 90
8113 00 20	8414 90 90
8113 00 40	Viličari; ostala radna kolica
Nuklearni reaktori; neozračeni gorivi elementi (ulošci)	8427 10 10
8401 10 00	8427 10 90
8401 20 00	8427 20 11
8401 30 00	8427 20 19
8401 40 10	8427 20 90
8401 40 90	8427 90 00
Hidraulične (vodne) turbine, vodenična kola i regulatori	Šivaći strojevi, osim strojeva za prošivanje knjiga
8410 11 00	8452 10 11
8410 12 00	8452 10 19
	8452 10 90
	8452 21 00
	8452 29 00
	8452 30 10
	8452 30 90
	8452 40 00
	8452 90 00

Oznaka KN 9 6

Elektromehanički kućanski aparati

8509 10 10	8524 10 00
8509 10 90	8524 32 00
8509 20 00	8524 39 00
8509 30 00	8524 51 00
8509 40 00	8524 52 00
8509 80 00	8524 53 00
8509 90 10	8524 60 00
8509 90 90	8524 99 00

Električna protočna ili akumulacijski grijajući vode

8516 29 91	8527 12 10
8516 31 10	8527 12 90
8516 31 90	8527 13 10
8516 40 10	8527 13 91
8516 40 90	8527 13 99
8516 50 00	8527 21 20
8516 60 70	8527 21 52
8516 71 00	8527 21 59
8516 72 00	8527 21 70
8516 79 80	8527 21 92

Aparati za snimanje ili reprodukciju zvuka

8519 10 00	8527 21 98
8519 21 00	8527 29 00
8519 29 00	8527 31 11
8519 31 00	8527 31 19
8519 39 00	8527 31 91
8519 40 00	8527 31 93
8519 93 31	8527 31 98
8519 93 39	8527 32 90
8519 93 81	8527 39 10
8519 93 89	8527 39 91
8519 99 12	8527 39 99
8519 99 18	8527 90 91
8519 99 90	8527 90 99

Magnetofoni i drugi aparati za snimanje zvuka

8520 10 00	8528 12 14
8520 32 19	8528 12 16
8520 32 50	8528 12 18
8520 32 91	8528 12 22
8520 32 99	8528 12 28
8520 33 19	8528 12 52
8520 33 90	8528 12 54
8520 39 10	8528 12 56
8520 39 90	8528 12 58
8520 90 90	8528 12 62
	8528 12 66
	8528 12 72

Aparati za snimanje ili reprodukciju slike

8521 10 30	8528 12 76
8521 10 80	8528 12 81
8521 90 00	8528 12 89

Dijelovi i dodatci

8522 10 00	8528 12 91
8522 90 30	8528 12 98
8522 90 91	8528 21 14
8522 90 98	8528 21 16

Mediji za snimanje zvuka ili drugih pojava, nesnimljeni

8523 30 00	8528 21 18
	8528 22 00

Oznaka KN 9 6

Ploče, vrpce i ostale snimljene podloge

8509 10 10	8524 51 00
8509 10 90	8524 52 00
8509 20 00	8524 53 00
8509 30 00	8524 60 00
8509 40 00	8524 99 00

Prijamnici radiodifuzije

8516 29 91	8527 12 10
8516 31 10	8527 12 90
8516 31 90	8527 13 10
8516 40 10	8527 13 91
8516 40 90	8527 13 99
8516 50 00	8527 21 20
8516 60 70	8527 21 52
8516 71 00	8527 21 59
8516 72 00	8527 21 70
8516 79 80	8527 21 92

Televizijski prijamnici

8519 10 00	8527 21 98
8519 21 00	8527 29 00
8519 29 00	8527 31 11
8519 31 00	8527 31 19
8519 39 00	8527 31 91
8519 40 00	8527 31 93
8519 93 31	8527 32 90
8519 93 39	8527 39 10
8519 93 81	8527 39 91
8519 93 89	8527 39 99
8519 99 12	8527 90 91
8519 99 18	8527 90 99
8519 99 90	

8520 10 00	8528 12 14
8520 32 19	8528 12 16
8520 32 50	8528 12 18
8520 32 91	8528 12 22
8520 32 99	8528 12 28
8520 33 19	8528 12 52
8520 33 90	8528 12 54
8520 39 10	8528 12 56
8520 39 90	8528 12 58
8520 90 90	8528 12 62
	8528 12 66
	8528 12 72

8521 10 30	8528 12 76
8521 10 80	8528 12 81
8521 90 00	8528 12 89

8522 10 00	8528 12 91
8522 90 30	8528 12 98
8522 90 91	8528 21 14
8522 90 98	8528 21 16

8523 30 00	8528 21 18
	8528 22 00
	8528 30 10

Oznaka KN 96

Dijelovi pogodni za uporabu isključivo ili uglavnom za aparate iz tarifnih brojeva 8525 do 8528

8529 10 20

8529 10 31

8529 10 39

8529 10 40

8529 10 50

8529 10 70

8529 10 90

8529 90 51

8529 90 59

8529 90 70

8529 90 81

8529 90 89

Električni aparati za zvučnu ili vizualnu signalizaciju

8531 10 20

8531 10 30

8531 10 80

8531 80 90

8531 90 90

Termionske, hladnokatodne ili fotokatodne elektronske cijevi

8540 11 11

8540 11 13

8540 11 15

8540 11 19

8540 11 91

8540 11 99

8540 12 00

8540 20 10

8540 20 30

8540 20 90

8540 40 00

8540 50 00

8540 60 00

8540 71 00

8540 72 00

8540 79 00

8540 81 00

8540 89 11

8540 89 19

8540 89 90

8540 91 00

8540 99 00

Elektronički integrirani krugovi i mikrosustavi

8542 14 25

Izolirana žica (uključujući emajliranu ili anodiziranu)

8544 11 10

8544 11 90

8544 19 10

8544 19 90

8544 20 00

8544 30 90

8544 41 10

8544 41 90

8544 49 20

8544 49 80

8544 51 00

8544 59 10

8544 59 20

8544 59 80

8544 60 10

Oznaka KN 96

8544 60 90

8544 70 00

Motorna vozila za prijevoz deset ili više osoba

8702 10 91

8702 10 99

8702 90 31

8702 90 39

8702 90 90

Motorna vozila za prijevoz robe

8704 10 11

8704 10 19

8704 10 90

8704 21 10

8704 21 91

8704 21 99

8704 22 10

8704 23 10

8704 31 10

8704 31 91

8704 31 99

8704 32 10

8704 90 00

Motorna vozila za posebne namjene

8705 10 00

8705 20 00

8705 30 00

8705 40 00

8705 90 10

8705 90 30

8705 90 90

Samokretna radna kolica, bez uređaja za dizanje

8709 11 10

8709 11 90

8709 19 10

8709 19 90

8709 90 10

8709 90 90

Motocikli (uključujući i mopede)

8711 10 00

8711 20 10

8711 20 91

8711 20 93

8711 20 98

8711 30 10

8711 30 90

8711 40 00

8711 50 00

8711 90 00

Bicikli i druga slična vozila

8712 00 10

8712 00 30

8712 00 80

Fotokopirni aparati

9009 11 00

9009 12 00

9009 21 00

Oznaka KN 9 6	Oznaka KN 9 6
9009 22 10	Ostalo oružje (na primjer, oporužne, zračne ili plinske puške)
9009 22 90	9304 00 00
9009 30 00	Dijelovi i dodaci za proizvode iz tarifnih brojeva 9301 do 9304
9009 90 10	9305 10 00
9009 90 90	9305 21 00
Uređaji s tekućim kristalima	9305 29 10
9013 10 00	9305 29 30
9013 20 00	9305 29 80
9013 80 11	9305 90 90
9013 80 19	Bombe, granate, torpeda, mine, rakete
9013 80 30	9306 10 00
9013 80 90	9306 21 00
9013 90 10	9306 29 40
9013 90 90	9306 29 70
Ručni, džepni i drugi osobni satovi	9306 30 10
9101 11 00	9306 30 91
9101 12 00	9306 30 93
9101 19 00	9306 30 98
9101 21 00	9306 90 90
9101 29 00	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)
9101 91 00	9401 20 00
9101 99 00	9401 90 10
Ručni, džepni i drugi osobni satovi	9401 90 30
9102 11 00	9401 90 80
9102 12 00	Ostalo pokućstvo i njegovi dijelovi
9102 19 00	9403 40 10
9102 21 00	9403 40 90
9102 29 00	9403 90 10
9102 91 00	9403 90 30
9102 99 00	9403 90 90
Kućni, uredski i slični satovi	Nosači madraci; oprema za krevete
9103 10 00	9404 10 00
9103 90 00	9404 21 10
Ostali satovi	9404 21 90
9105 11 00	9404 29 10
9105 19 00	9404 29 90
9105 21 00	9404 30 10
9105 29 00	9404 30 90
9105 91 00	9404 90 10
9105 99 10	9404 90 90
9105 99 90	Svjetiljke i druga rasvjetna tijela uključujući reflektore
Glasoviri, uključujući i automatske glasovire; čembala	9405 10 21
9201 10 10	9405 10 29
9201 10 90	9405 10 30
9201 20 00	9405 10 50
9201 90 00	9405 10 91
Revolveri i pištolji	9405 10 99
9302 00 10	9405 20 11
9302 00 90	9405 20 19
Ostalo vatreno oružje i slične naprave	9405 20 30
9303 10 00	9405 20 50
9303 20 30	9405 20 91
9303 20 80	9405 20 99
9303 30 00	9405 30 00
9303 90 00	9405 40 10
	9405 40 31
	9405 40 35

Oznaka KN 96

9405 40 39
9405 40 91
9405 40 95
9405 40 99
9405 50 00
9405 60 91
9405 60 99
9405 91 11
9405 91 19
9405 91 90
9405 92 90
9405 99 90

Montažne zgrade
9406 00 10
9406 00 31
9406 00 39
9406 00 90

Ostale igračke; umanjeni modeli

9503 10 10
9503 10 90
9503 20 10
9503 20 90
9503 30 10
9503 30 30
9503 30 90
9503 41 00
9503 49 10

Oznaka KN 96

9503 49 30
9503 49 90
9503 50 00
9503 60 10
9503 60 90
9503 70 00
9503 80 10
9503 80 90
9503 90 10
9503 90 32
9503 90 34
9503 90 35
9503 90 37
9503 90 51
9503 90 55
9503 90 99

Metle, četke

9603 10 00
9603 21 00
9603 29 10
9603 29 30
9603 29 90
9603 30 10
9603 30 90
9603 40 10
9603 40 90
9603 50 00
9603 90 10
9603 90 91
9603 90 99

Poljoprivredni proizvodi

Oznaka KN 96

Živi konji, magarci, mazge i mule

0101 19 90
0101 20 90

Ostale žive životinje

0106 00 20

Jestivi klaonički proizvodi od životinja vrsta goveda, svinja, ovaca, koza,

0206 30 21
0206 41 91
0206 80 91
0206 90 91

Meso i jestive iznutrice

0207 13 91
0207 14 91
0207 26 91
0207 27 91
0207 35 91
0207 36 89

Ostalo meso i jestivi mesni klaonički proizvodi, svježi, rashlađeni

0208 10 11
0208 10 19
0208 90 10
0208 90 50

Oznaka KN 96

0208 90 60
0208 90 80

Meso i jestivi mesni klaonički proizvodi, soljeni, u salamuri, sušeni

0210 90 10
0210 90 60
0210 90 79
0210 90 80

Jaja peradi i ptičja jaja, u ljusci, svježa, konzervirana ili kuhanja

0407 00 90

Jestivi proizvodi životinjskog podrijetla, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu

0410 00 00

Lukovice, gomoljji, gomoljasto korijenje, izdanci korijenja

0601 20 30
0601 20 90

Ostale žive biljke (uključujući i njihovo korijenje), reznice

0602 20 90
0602 30 00
0602 40 10
0602 40 90
0602 90 10

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
0602 90 30	Marelice, trešnje i višnje, breskve (uključujući nektarine)
0602 90 41	0809 40 10 (12)
0602 90 45	0809 40 90
0602 90 49	Ostalo svježe voće
0602 90 51	0810 40 50
0602 90 59	Voće i orašasti plodovi, nekuhani ili kuhani u vodi ili pari
0602 90 70	0811 20 19
0602 90 91	0811 20 51
0602 90 99	0811 20 90
Lišće, grane i ostali dijelovi bilja	0811 90 31
0604 91 21	0811 90 50
0604 91 29	0811 90 85
0604 91 49	Voće i orašasti plodovi, privremeno konzervirani
0604 99 90	0812 90 40
Krumpir, svjež ili rashlađen	Voće, suho
0701 90 59	0813 10 00
0701 90 90	0813 30 00
Crveni luk, ljutika, češnjak, poriluk	0813 40 30
0703 20 00	0813 40 95
Ostalo povrće, svježe ili rashlađeno	Kava, pržena ili nepržena, s kofeinom ili bez kofeina
0709 10 40	0901 12 00
0709 51 30	0901 21 00
0709 52 00	0901 22 00
0709 60 99	0901 90 90
0709 90 31	Klinčići (cijeli plodovi, pupoljci i peteljke)
0709 90 71	0907 00 00
0709 90 73	Dumbir, Šafran, kurkuma, majčina dušica, listovi lovora
Povrće (nekuhano ili kuhano u pari ili vodi), smrznuto	0910 40 13
0710 80 59	0910 40 19
Privremeno konzervirano povrće	0910 40 90
0711 90 10	0910 91 90
Osušeno povrće, cijelo, rezano, u kriškama, lomljeno ili u prahu	0910 99 99
0712 90 05	Sjeme, plodovi i spore, vrsta što ih se rabi za sjetvu
Ostali orašasti plodovi, svježi ili suhi, oljušteni ili neoljušteni	1209 11 00
0802 12 90	1209 19 00
Datulje, smokve, ananas, avokado, guava, mango	Rogači, morske i ostale alge, šećerna repa
0804 10 00	1212 92 00
Agrumi, svježi ili suhi	Svinjska mast (uključujući salo) i mast peradi
0805 40 95	1501 00 90
Grožđe, svježe ili suho	Stearin od svinjske masti, ulje od svinjske masti, oleostearin, oleo ulje
0806 20 91	1503 00 90
0806 20 92	Ulje od kikirikija i njegove frakcije, rafinirano ili nerafinirano
0806 20 98	1508 10 90
	1508 90 90

Oznaka KN 96

Palmino ulje i njegove frakcije, rafinirano ili nerafinirano

1511 90 11
1511 90 19
1511 90 99

Ulje od kokosovog oraha (kopre), palminih koštica (jezgri) ili babasu ulje

1513 11 91
1513 11 99
1513 19 11
1513 19 19
1513 19 91
1513 19 99
1513 21 30
1513 21 90
1513 29 11
1513 29 19
1513 29 50
1513 29 91
1513 29 99

Ostale stabilne (nehlapive) biljne masti i ulja

1515 19 90
1515 21 90
1515 29 90
1515 50 19
1515 50 99
1515 90 29
1515 90 39
1515 90 51
1515 90 59
1515 90 91
1515 90 99

Masti i ulja životinjskog ili biljnog podrijetla

1516 10 10
1516 10 90
1516 20 91
1516 20 96
1516 20 98

Margarin; jestive mješavine

1517 10 90
1517 90 91
1517 90 99

Životinjske ili biljne masti i ulja

1518 00 10
1518 00 91
1518 00 99

Kobasice i slični proizvodi, od mesa i drugih mesnih klaoničkih proizvoda

1601 00 10

Ekstrakti i sokovi od mesa, riba ili rakova

1603 00 10

Melase

1703 10 00
1703 90 00

Oznaka KN 96

Kakao pasta, odmašćena ili neodmašćena

1803 10 00
1803 20 00

Kakao maslac, mast i ulje od kakaa

1804 00 00

Kakao prah, bez dodanog šećera ili drugih sladila

1805 00 00

Povrće, voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka

2001 90 60
2001 90 70
2001 90 75
2001 90 85
2001 90 91

Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano na drugi način

2004 90 30

Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano na drugi način

2005 70 10
2005 70 90
2005 90 10
2005 90 30
2005 90 50
2005 90 60
2005 90 70
2005 90 75
2005 90 80

Povrće, voće, orašasti plodovi, kore od voća i ostali dijelovi biljaka

2006 00 91

Voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka

2008 11 10
2008 11 92
2008 11 96
2008 19 11
2008 19 13
2008 19 51

2008 19 93
2008 30 71
2008 91 00
2008 92 12
2008 92 14

2008 92 32
2008 92 34
2008 92 36
2008 92 38
2008 99 11

2008 99 19
2008 99 38
2008 99 40

2008 99 47
2009 80 36
2009 80 38

Voćni sokovi (uključujući mošt od grožđa)

2009 80 88

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
2009 80 89	2208 90 57
2009 80 95	2208 90 69
2009 80 96	2208 90 74
Kvasci (aktivni ili neaktivni)	2208 90 78
2102 30 00	Pripravci koji se koriste za prehranu životinja
Umaci i pripravci za umake	2309 10 90
2103 10 00	2309 90 91
2103 30 90	2309 90 93
2103 90 90	2309 90 98
Juhe, uključujući mesne i pripravci za njih	Neprerađeni duhan; duhanski otpatci
2104 10 10	2401 10 30
2104 10 90	2401 10 50
2104 20 00	2401 10 70
Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti ni obuhvaćeni na drugom mjestu	2401 10 80
2106 90 92	2401 10 90
Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode	2401 20 30
2202 10 00	2401 20 49
2202 90 10	2401 20 50
Ostala fermentirana pića (npr. jabukovača)	2401 20 80
2206 00 31	2401 20 90
2206 00 39	2401 30 00
2206 00 51	Cigare, cigarilos i cigarete
2206 00 59	2402 10 00
2206 00 81	2402 20 10
2206 00 89	2402 20 90
Nedenaturirani etilni alkohol s volumnim udjelom alkohola	2402 90 00
2208 50 11	Ostali prerađeni duhan i prerađeni nadomjesci duhana
2208 50 19	2403 10 10
2208 50 91	2403 10 90
2208 50 99	2403 91 00
2208 60 11	2403 99 10
2208 60 91	2403 99 90
2208 60 99	Kazein, kazeinati i drugi derivati kazeina
2208 70 10	3501 10 90
2208 70 90	3501 90 10
2208 90 11	3501 90 90
2208 90 19	Albumini
	3502 90 70
	Industrijske monokarbonske masne kiseline; kisela ulja
	3823 12 00
	3823 70 00

Dodatak XII. Protokolu 1.

**PROIZVODI NA KOJE SE ODREDBE O KUMULACIJI S JUŽNOM AFRIKOM IZ ČLANKA 6. STAVKA 3.
PRIMJENJUJU 6 GODINA NAKON POČETKA PRIVREMENE PRIMJENE SPORAZUMA O TRGOVINI,
RAZVOJU I SURADNJI IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE I JUŽNOAFRIČKE REPUBLIKE**

Industrijski proizvodi (1)**Oznaka KN 96**

Pamučne tkanine, koje sadrže 85 % ili više pamuka

5208 11 10
 5208 11 90
 5208 12 11
 5208 12 13
 5208 12 15
 5208 12 19
 5208 12 91
 5208 12 93
 5208 12 95
 5208 12 99
 5208 13 00
 5208 19 00
 5208 21 10
 5208 21 90
 5208 22 11
 5208 22 13
 5208 22 15
 5208 22 19
 5208 22 91
 5208 22 93
 5208 22 95
 5208 22 99
 5208 23 00
 5208 29 00
 5208 31 00
 5208 32 11
 5208 32 13
 5208 32 15
 5208 32 19
 5208 32 91
 5208 32 93
 5208 32 95
 5208 32 99
 5208 33 00
 5208 39 00
 5208 41 00
 5208 42 00
 5208 43 00
 5208 49 00
 5208 51 00
 5208 52 10
 5208 52 90
 5208 53 00
 5208 59 00

Pamučne tkanine, koje sadrže 85 % ili više pamuka

5209 11 00
 5209 12 00
 5209 19 00
 5209 21 00
 5209 22 00
 5209 29 00
 5209 31 00
 5209 32 00

Oznaka KN 96

5209 39 00
 5209 41 00
 5209 42 00
 5209 43 00
 5209 49 10
 5209 49 90
 5209 51 00
 5209 52 00
 5209 59 00

Pamučne tkanine, koje sadrže 85 % ili manje pamuka

5210 11 10
 5210 11 90
 5210 12 00
 5210 19 00
 5210 21 10
 5210 21 90
 5210 22 00
 5210 29 00
 5210 31 10
 5210 31 90
 5210 32 00
 5210 39 00
 5210 41 00
 5210 42 00
 5210 49 00
 5210 51 00
 5210 52 00
 5210 59 00

Pamučne tkanine, koje sadrže 85 % ili manje pamuka

5211 11 00
 5211 12 00
 5211 19 00
 5211 21 00
 5211 22 00
 5211 29 00
 5211 31 00
 5211 32 00
 5211 39 00
 5211 41 00
 5211 42 00
 5211 43 00
 5211 49 10
 5211 49 90
 5211 51 00
 5211 52 00
 5211 59 00

Ostale pamučne tkanine

5212 11 10
 5212 11 90
 5212 12 10
 5212 12 90

Oznaka KN 96

5212 13 10
 5212 13 90
 5212 14 10
 5212 14 90
 5212 15 10
 5212 15 90
 5212 21 10
 5212 21 90
 5212 22 10
 5212 22 90
 5212 23 10
 5212 23 90
 5212 24 10
 5212 24 90
 5212 25 10
 5212 25 90

Tkanine od rezanih sintetičnih vlakana

5512 11 00
 5512 19 10
 5512 19 90
 5512 21 00
 5512 29 10
 5512 29 90
 5512 91 00
 5512 99 10
 5512 99 90

Tkanine od rezanih sintetičkih vlakana

5513 11 10
 5513 11 30
 5513 11 90
 5513 12 00
 5513 13 00
 5513 19 00
 5513 21 10
 5513 21 30
 5513 21 90
 5513 22 00
 5513 23 00
 5513 29 00
 5513 31 00
 5513 32 00
 5513 33 00
 5513 39 00
 5513 41 00
 5513 42 00
 5513 43 00
 5513 49 00

Tkanine od rezanih sintetičnih vlakana

5514 11 00
 5514 12 00
 5514 13 00
 5514 19 00
 5514 21 00
 5514 22 00
 5514 23 00
 5514 29 00
 5514 31 00
 5514 32 00
 5514 33 00
 5514 39 00
 5514 41 00
 5514 42 00
 5514 43 00
 5514 49 00

Oznaka KN 96

Ostale tkanine od rezanih sintetičkih vlakana

5515 11 10
 5515 11 30
 5515 11 90
 5515 12 10
 5515 12 30
 5515 12 90
 5515 13 11
 5515 13 19
 5515 13 91
 5515 13 99
 5515 19 10
 5515 19 30
 5515 19 90
 5515 21 10
 5515 21 30

5515 21 90
 5515 22 11

5515 22 19
 5515 22 91
 5515 22 99
 5515 29 10
 5515 29 30
 5515 29 90
 5515 91 10
 5515 91 30
 5515 91 90

5515 92 11
 5515 92 19

5515 92 91
 5515 92 99
 5515 99 10
 5515 99 30
 5515 99 90

Tkanine od rezanih umjetnih vlakana

5516 11 00
 5516 12 00
 5516 13 00
 5516 14 00
 5516 21 00
 5516 22 00
 5516 23 10
 5516 23 90
 5516 24 00
 5516 31 00
 5516 32 00
 5516 33 00
 5516 34 00
 5516 41 00
 5516 42 00
 5516 43 00

5516 44 00
 5516 91 00

5516 92 00
 5516 93 00

5516 94 00

Konopi, uzice i užad

5607 10 00
 5607 21 00
 5607 29 10
 5607 29 90
 5607 30 00
 5607 41 00
 5607 49 11
 5607 49 19

Oznaka KN 96

5607 49 90
5607 50 11
5607 50 19
5607 50 30
5607 50 90
5607 90 00

Uzlani mrežasti proizvodi od konopa, uzica ili užadi

5608 11 11
5608 11 19
5608 11 91
5608 11 99
5608 19 11
5608 19 19
5608 19 31
5608 19 39
5608 19 91
5608 19 99
5608 90 00

Sagovi i ostali tekstilni podni pokrivači, tkani

5702 10 00
5702 20 00
5702 31 10
5702 31 30
5702 31 90
5702 32 10
5702 32 90
5702 39 10
5702 39 90
5702 41 10
5702 41 90
5702 42 10
5702 42 90
5702 49 10
5702 49 90
5702 51 00
5702 52 00
5702 59 00
5702 91 00
5702 92 00
5702 99 00

Sagovi i ostali tekstilni podni pokrivači, dobiveni tafting-postupkom

5703 10 10
5703 10 90
5703 20 11
5703 20 19
5703 20 91
5703 20 99
5703 30 11
5703 30 19
5703 30 51
5703 30 59
5703 30 91
5703 30 99
5703 90 10
5703 90 90

Sagovi i ostali tekstilni podni pokrivači, od pusta

5704 10 00
5704 90 00

Oznaka KN 96

Ostali sagovi i ostali tekstilni podni pokrivači
5705 00 10
5705 00 31
5705 00 39
5705 00 90

Pleteni ili kukičani materijali

6002 10 10
6002 10 90
6002 20 10
6002 20 31
6002 20 39
6002 20 50
6002 20 70
6002 20 90
6002 30 10
6002 30 90
6002 41 00
6002 42 10
6002 42 30
6002 42 50
6002 42 90
6002 43 11
6002 43 19
6002 43 31
6002 43 33
6002 43 35
6002 43 39
6002 43 50
6002 43 91
6002 43 93
6002 43 95
6002 43 99
6002 49 00
6002 91 00
6002 92 10
6002 92 30
6002 92 50
6002 92 90
6002 93 10
6002 93 31
6002 93 33
6002 93 35
6002 93 39
6002 93 91
6002 93 99
6002 99 00

Odijela, kompleti, jakne i sakoi za muškarce i dječake

6103 11 00
6103 12 00
6103 19 00
6103 21 00
6103 22 00
6103 23 00
6103 29 00
6103 31 00
6103 32 00
6103 33 00
6103 39 00

Kostimi, kompleti, jakne i sakoi za žene i djevojčice

6104 11 00
6104 12 00
6104 13 00
6104 19 00

Oznaka KN 9 6

6104 21 00
 6104 22 00
 6104 23 00
 6104 29 00
 6104 31 00
 6104 32 00
 6104 33 00
 6104 39 00
 6104 41 00
 6104 42 00
 6104 43 00
 6104 44 00
 6104 49 00

Košulje za muškarce i dječake, pletene ili kukičane

6105 10 00
 6105 20 10
 6105 20 90
 6105 90 10
 6105 90 90

Bluze, košulje i košulje-bluze za žene i djevojčice

6106 10 00
 6106 20 00
 6106 90 10
 6106 90 30
 6106 90 50
 6106 90 90

T-majice, majice bez rukava i ostale potkošulje, pletene ili kukičane

6109 90 90

Džemperi, puloveri, kardigani, prsluci i slični proizvodi

6110 10 10
 6110 10 31
 6110 10 35
 6110 10 38
 6110 10 91
 6110 10 95
 6110 10 98
 6110 20 10
 6110 20 91
 6110 20 99
 6110 30 10
 6110 30 91
 6110 30 99
 6110 90 10
 6110 90 90

Pletena odjeća i odjevni dodatci za dojenčad

6111 10 10
 6111 10 90
 6111 20 10
 6111 20 90
 6111 30 10
 6111 30 90
 6111 90 00

Odijela, kompleti, jakne i sakoi za muškarce i dječake

6203 11 00
 6203 12 00
 6203 19 10

Oznaka KN 9 6

6203 19 30
 6203 19 90
 6203 21 00
 6203 22 10
 6203 22 80
 6203 23 10
 6203 23 80
 6203 29 11
 6203 29 18
 6203 29 90
 6203 31 00
 6203 32 10
 6203 32 90
 6203 33 10
 6203 33 90

Kostimi, kompleti, jakne i sakoi za žene i djevojčice

6204 11 00
 6204 12 00
 6204 13 00
 6204 19 10
 6204 19 90
 6204 21 00
 6204 22 10
 6204 22 80

6204 23 10
 6204 23 80
 6204 29 11

6204 29 18
 6204 29 90
 6204 31 00
 6204 32 10
 6204 32 90
 6204 33 10
 6204 33 90
 6204 39 11
 6204 39 19
 6204 39 90
 6204 41 00
 6204 42 00
 6204 43 00
 6204 44 00
 6204 49 10
 6204 49 90

Bluze, košulje i košulje-bluze za žene i djevojčice

6206 10 00
 6206 20 00
 6206 30 00
 6206 40 00
 6206 90 10
 6206 90 90

Odjeća i odjevni dodatci za dojenčad

6209 10 00
 6209 20 00
 6209 30 00
 6209 90 00

Oznaka KN 96

Odjeća izrađena od materijala iz tarifnih brojeva 5602, 5

6210 10 10
6210 10 91
6210 10 99
6210 20 00
6210 30 00
6210 40 00
6210 50 00

Trenirke, skijaška odijela te kupaće gaće i kostimi; ostala odjeća

6211 11 00
6211 12 00
6211 20 00
6211 31 00
6211 32 10
6211 32 31
6211 32 41
6211 32 42
6211 32 90
6211 33 10
6211 33 31
6211 33 41
6211 33 42
6211 33 90
6211 39 00

6211 41 00
6211 42 10
6211 42 31
6211 42 41
6211 42 42
6211 42 90
6211 43 10
6211 43 31
6211 43 41
6211 43 42
6211 43 90
6211 49 00

Posteljno, stolno, toaletno i kuhinjsko rublje

6302 10 10
6302 10 90
6302 21 00

Oznaka KN 96

6302 22 10
6302 22 90
6302 29 10
6302 29 90
6302 31 10
6302 31 90
6302 32 10
6302 32 90
6302 39 10
6302 39 30

6302 39 90
6302 40 00
6302 51 10
6302 51 90
6302 52 00
6302 53 10
6302 53 90
6302 59 00
6302 60 00
6302 91 10
6302 91 90
6302 92 00
6302 93 10
6302 93 90
6302 99 00

Zavjese (uključujući draperije) i unutarnje platnene rolete

6303 11 00
6303 12 00
6303 19 00
6303 91 00
6303 92 10
6303 92 90
6303 99 10
6303 99 90

Ostali proizvodi za unutarnje opremanje

6304 11 00
6304 19 10
6304 19 30
6304 19 90
6304 91 00
6304 92 00
6304 93 00
6304 99 00

Industrijski proizvodi (2)

Oznaka KN 96

Vodik, plemeniti (rijetki) plinovi i ostale nekovine

2804 69 00

Plemenite kovine u koloidnom stanju; anorganske i organske

2843 10 90
2843 30 00
2843 90 90

Amino spojevi s kisikovom skupinom

2922 41 00

Oznaka KN 96

Sirovo željezo i zrcalno željezo, u hljepčićima, blokovima i drugim oblicima

7201 10 11
7201 10 19
7201 10 30
7201 20 00
7201 50 90

Ferolegure

7202 11 20
7202 11 80
7202 19 00
7202 21 10
7202 21 90
7202 29 00

Oznaka KN 96

7202 30 00
 7202 41 10
 7202 41 91
 7202 41 99
 7202 49 10
 7202 49 50
 7202 49 90

Željezni proizvodi dobiveni izravnom redukcijom

7203 90 00

Željezni ili čelični otpatci i lomljevina; otpadni ingoti od željeza

7204 50 90

Željezo i nelegirani čelik, u ingotima ili drugim sirovim oblicima

7206 10 00

7206 90 00

Poluproizvodi od željeza ili nelegiranog čelika

7207 11 11
 7207 11 14
 7207 11 16
 7207 12 10
 7207 19 11
 7207 19 14
 7207 19 16
 7207 19 31
 7207 20 11
 7207 20 15
 7207 20 17
 7207 20 32
 7207 20 51
 7207 20 55
 7207 20 57
 7207 20 71

Toplo valjani plosnati proizvodi, od željeza ili nelegiranog čelika

7208 10 00
 7208 25 00
 7208 26 00
 7208 27 00
 7208 36 00
 7208 37 10

7208 37 90

7208 38 10

7208 38 90

7208 39 10

7208 39 90

7208 40 10

7208 40 90

7208 51 10

7208 51 30

7208 51 50

7208 51 91

7208 51 99

7208 52 10

7208 52 91

7208 52 99

7208 53 10

7208 53 90

7208 54 10

7208 54 90

7208 90 10

Oznaka KN 96

Plosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika

7209 15 00
 7209 16 10
 7209 16 90
 7209 17 10
 7209 17 90
 7209 18 10
 7209 18 91
 7209 18 99
 7209 25 00
 7209 26 10
 7209 26 90
 7209 27 10
 7209 27 90
 7209 28 10
 7209 28 90
 7209 90 10

Plosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika

7210 11 10
 7210 12 11
 7210 12 19
 7210 20 10
 7210 30 10
 7210 41 10
 7210 49 10
 7210 50 10
 7210 61 10
 7210 69 10
 7210 70 31
 7210 70 39
 7210 90 31
 7210 90 33
 7210 90 38

Plosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika

7211 13 00
 7211 14 10
 7211 14 90
 7211 19 20
 7211 19 90
 7211 23 10
 7211 23 51
 7211 29 20
 7211 90 11

Plosnati valjani proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika

7212 10 10
 7212 10 91
 7212 20 11
 7212 30 11
 7212 40 10
 7212 40 91
 7212 50 31
 7212 50 51
 7212 60 11
 7212 60 91

Toplo valjane žice i šipke

7213 10 00
 7213 20 00
 7213 91 10
 7213 91 20
 7213 91 41
 7213 91 49
 7213 91 70

Oznaka KN 96

7213 91 90
7213 99 10
7213 99 90

Ostale žice i šipke od željeza ili nelegiranog čelika

7214 20 00
7214 30 00
7214 91 10
7214 91 90
7214 99 10
7214 99 31
7214 99 39
7214 99 50
7214 99 61
7214 99 69
7214 99 80
7214 99 90

Ostale žice i šipke od željeza ili nelegiranog čelika

7215 90 10

Profili od željeza ili nelegiranog čelika

7216 10 00
7216 21 00
7216 22 00
7216 31 11
7216 31 19
7216 31 91
7216 31 99
7216 32 11
7216 32 19
7216 32 91
7216 32 99
7216 33 10
7216 33 90
7216 40 10
7216 40 90
7216 50 10
7216 50 91
7216 50 99
7216 99 10

Nehrđajući čelik u ingotima ili drugim sirovim oblicima

7218 10 00
7218 91 11
7218 91 19
7218 99 11
7218 99 20

Plosnati valjani proizvodi od nehrđajućeg čelika

7219 11 00
7219 12 10
7219 12 90
7219 13 10
7219 13 90
7219 14 10
7219 14 90
7219 21 10
7219 21 90
7219 22 10
7219 22 90
7219 23 00
7219 24 00

Oznaka KN 96

7219 31 00
7219 32 10
7219 32 90
7219 33 10
7219 33 90
7219 34 10
7219 34 90
7219 35 10
7219 35 90
7219 90 10

Plosnati valjani proizvodi od nehrđajućeg čelika

7220 11 00
7220 12 00
7220 20 10
7220 90 11
7220 90 31

Toplo valjane žice i šipke

7221 00 10
7221 00 90

Ostale žice i šipke od nehrđajućeg čelika

7222 11 11
7222 11 19
7222 11 21
7222 11 29
7222 11 91
7222 11 99
7222 19 10
7222 19 90
7222 30 10
7222 40 10
7222 40 30

Ostali legirani čelici u ingotima ili drugim sirovim oblicima

7224 10 00
7224 90 01
7224 90 05
7224 90 08
7224 90 15
7224 90 31
7224 90 39

Plosnati valjani proizvodi od ostalih legiranih čelika

7225 11 00
7225 19 10
7225 19 90
7225 20 20

7225 30 00
7225 40 20

7225 40 50
7225 40 80
7225 50 00
7225 91 10
7225 92 10
7225 99 10

Plosnati valjani proizvodi od ostalih legiranih čelika

7226 11 10
7226 19 10
7226 19 30
7226 20 20
7226 91 10

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
7226 91 90	7307 93 19
7226 92 10	7307 93 91
7226 93 20	7307 93 99
7226 94 20	7307 99 10
7226 99 20	7307 99 30
Toplo valjane žice i šipke	7307 99 90
7227 10 00	Rezervoari, cisterne, bačve i slični spremnici
7227 20 00	7309 00 10
7227 90 10	7309 00 30
7227 90 50	7309 00 51
7227 90 95	7309 00 59
Ostale žice i šipke od ostalih legiranih čelika	7309 00 90
7228 10 10	Rezervoari, cisterne, burad, bačve, kante, limenke i slični spremnici
7228 10 30	7310 10 00
7228 20 11	7310 21 10
7228 20 19	7310 21 91
7228 20 30	7310 21 99
7228 30 20	7310 29 10
7228 30 41	7310 29 90
7228 30 49	Spremnici za stlačene ili ukapljene plinove
7228 30 61	7311 00 10
7228 30 69	7311 00 91
7228 30 70	7311 00 99
7228 30 89	Žica u strukovima, užad, kabeli, pletene vrpce
7228 60 10	7312 10 30
7228 70 10	7312 10 51
7228 70 31	7312 10 59
7228 80 10	7312 10 71
7228 80 90	7312 10 75
Žmurje (priboj) od željeza ili čelika	7312 10 79
7301 10 00	7312 10 82
Dijelovi za izgradnju željezničkih i tramvajskih kolosijeka	7312 10 84
7302 10 31	7312 10 86
7302 10 39	7312 10 88
7302 10 90	7312 10 99
7302 20 00	7312 90 90
7302 40 10	Cijevi i šuplji profili, od lijevanog željeza
7302 90 10	Željezna ili čelična bodljikava žica
7303 00 10	7313 00 00
7303 00 90	Željezni ili čelični lanci i njihovi dijelovi
Pribor za cijevi (na primjer, spojnice)	7315 11 10
7307 11 10	7315 11 90
7307 11 90	7315 12 00
7307 19 10	7315 19 00
7307 19 90	7315 20 00
7307 21 00	7315 81 00
7307 22 10	7315 82 10
7307 22 90	7315 82 90
7307 23 10	7315 89 00
7307 23 90	7315 90 00
7307 29 10	Vijci, matice, vijci za pragove, vijci s kukom
7307 29 30	7318 11 00
7307 29 90	7318 12 10
7307 91 00	7318 12 90
7307 92 10	7318 13 00
7307 92 90	
7307 93 11	

Oznaka KN 96

7318 14 10
 7318 14 91
 7318 14 99
 7318 15 10
 7318 15 20
 7318 15 30
 7318 15 41
 7318 15 49
 7318 15 51
 7318 15 59
 7318 15 61
 7318 15 69
 7318 15 70
 7318 15 81
 7318 15 89
 7318 15 90
 7318 16 10
 7318 16 30
 7318 16 50
 7318 16 91
 7318 16 99
 7318 19 00
 7318 21 00
 7318 22 00
 7318 23 00
 7318 24 00
 7318 29 00

Igle za šivanje, igle za pletenje, igle za uvlačenje, igle za kukičanje

7319 10 00
 7319 20 00
 7319 30 00
 7319 90 00

Željezne ili čelične opruge i listovi za opruge

7320 10 11
 7320 10 19
 7320 10 90
 7320 20 20
 7320 20 81
 7320 20 85
 7320 20 89
 7320 90 10
 7320 90 30
 7320 90 90

Peći za grijanje prostorija, štednjaci, rešetkasta ognjišta, plinska kuhalna

7321 11 10
 7321 11 90
 7321 12 00
 7321 13 00
 7321 81 10
 7321 81 90
 7321 82 10
 7321 82 90
 7321 83 00
 7321 90 00

Radijatori za centralno grijanje

7322 11 00
 7322 19 00
 7322 90 90

Oznaka KN 96

Stolni, kuhinjski i ostali kućanski proizvodi
 7323 10 00
 7323 91 00
 7323 92 00
 7323 93 10
 7323 93 90
 7323 94 10
 7323 94 90
 7323 99 10
 7323 99 91
 7323 99 99

Željezni ili čelični sanitarni proizvodi i njihovi dijelovi

7324 10 90
 7324 21 00
 7324 29 00
 7324 90 90

Ostali željezni ili čelični lijevani proizvodi

7325 10 20
 7325 10 50
 7325 10 91
 7325 10 99
 7325 91 00
 7325 99 10
 7325 99 91
 7325 99 99

Ostali željezni ili čelični proizvodi

7326 11 00
 7326 19 10
 7326 19 90
 7326 20 30
 7326 20 50
 7326 20 90
 7326 90 10
 7326 90 30
 7326 90 40
 7326 90 50
 7326 90 60
 7326 90 70
 7326 90 80
 7326 90 91
 7326 90 93
 7326 90 95
 7326 90 97

Cink u sirovim oblicima

7901 11 00
 7901 12 10
 7901 12 30
 7901 12 90
 7901 20 00

Cinčana prašina, prah i ljuskice

7903 10 00
 7903 90 00

Motorna vozila za prijevoz deset ili više osoba

8702 10 11
 8702 10 19

Oznaka KN 96

8702 90 11

8702 90 19

Motorna vozila za prijevoz robe

8704 21 31

8704 21 39

Oznaka KN 96

8704 22 91

8704 22 99

8704 23 91

8704 23 99

8704 31 31

8704 31 39

8704 32 91

8704 32 99

Dodatak XIII. Protokolu 1.

PROIZVODI NA KOJE SE NE PRIMJENJUJE ČLANAK 6. STAVAK 3.

Industrijski proizvodi (1)

Oznaka KN 96

Osobni automobili i druga motorna vozila

8703 10 10	8708 10 10
8703 10 90	8708 10 90
8703 21 10	8708 21 10
8703 21 90	8708 21 90
8703 22 11	8708 29 10
8703 22 19	8708 29 90
8703 22 90	8708 31 10
8703 23 11	8708 31 91
8703 23 19	8708 31 99
8703 23 90	8708 39 10
8703 24 10	8708 40 10
8703 24 90	8708 40 90
8703 31 10	8708 50 10
8703 31 90	8708 50 90
8703 32 11	8708 60 10
8703 32 19	8708 60 91
8703 32 90	8708 60 99
8703 33 11	8708 70 10
8703 33 19	8708 70 50
8703 33 90	8708 70 91
8703 90 10	8708 70 99
8703 90 90	8708 80 10

Oznaka KN 96

Dijelovi i dodaci za motorna vozila

Šasije s ugrađenim motorima	8708 80 90
8706 00 11	8708 80 90
8706 00 19	8708 91 10
8706 00 91	8708 91 90
8706 00 99	8708 92 10
Karoserije (uključujući i kabine) za motorna vozila	8708 92 90
8707 10 10	8708 93 10
8707 10 90	8708 93 90
8707 90 10	8708 94 10
8707 90 90	8708 94 90

Industrijski proizvodi (2)

Oznaka KN 96

Aluminij u sirovim oblicima

7601 10 00	7603 10 00
7601 20 10	7603 20 00
7601 20 91	
7601 20 99	

Oznaka KN 96

Aluminijski prah i ljuskice

Poljoprivredni proizvodi (1)

Oznaka KN 96

Živi konji, magarci, mazge i mule
0101 20 10

Oznaka KN 96

0806 20 12
0806 20 18

Mlijeko i vrhnje, nekoncentrirani

0401 10 10
0401 10 90
0401 20 11
0401 20 19
0401 20 91
0401 20 99
0401 30 11
0401 30 19
0401 30 31
0401 30 39
0401 30 91
0401 30 99

Dinje, lubenice i papaja

0807 11 00
0807 19 00

Marellice, trešnje i višnje, breskve (uključujući nektarine)

0809 30 11 (5) (12)
0809 30 51 (6) (12)

Ostalo svježe voće

0810 90 40
0810 90 85

Mlaćenica, kiselo mlijeko i vrhnje, jogurt, kefir

0403 10 11
0403 10 13
0403 10 19
0403 10 31
0403 10 33
0403 10 39

Voće i orašasti plodovi, privremeno konzervirani

0812 10 00
0812 20 00
0812 90 50
0812 90 60
0812 90 70
0812 90 95

Krumpir, svjež ili rashlađen

0701 90 51

Voće, suho

0813 40 10
0813 50 15
0813 50 19
0813 50 39
0813 50 91
0813 50 99

Ostalo povrće, svježe ili rashladeno

0709 51 90
0709 60 10

Papar roda Piper; suhi ili drobljeni

0904 20 10

Povrće (nekuhano ili kuhan u pari ili vodi), smrznuto

0710 80 95

Sojino ulje i njegove frakcije

1507 10 10
1507 10 90
1507 90 10
1507 90 90

Ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka

Datulje, smokve, ananas, avokado, guava, mango

0804 20 90
0804 30 00
0804 40 20
0804 40 90
0804 40 95

1512 11 10
1512 11 91
1512 11 99
1512 19 10
1512 19 91
1512 19 99
1512 21 10
1512 21 90
1512 29 10
1512 29 90

Grožđe, svježe ili suho

0806 10 29 (3) (12)
0806 20 11

Oznaka KN 96
Ulje od repice ili ulje od gorušice i njihove frakcije

1514 10 10
1514 10 90
1514 90 10
1514 90 90

Voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka
2008 19 59

Voćni sokovi (uključujući mošt od grožđa)
2009 20 99

Oznaka KN 96
2009 40 99
2009 80 99

Neprerađeni duhan; duhanski otpatci
2401 10 10
2401 10 20
2401 10 41
2401 10 49
2401 10 60
2401 20 10
2401 20 20
2401 20 41
2401 20 60
2401 20 70

Oznaka KN 96
Rezano cvijeće i cvjetni pupoljci
0603 10 55
0603 10 61
0603 10 69 ⁽¹¹⁾

Luk, ljutika, češnjak, poriluk
0703 10 11
0703 10 19
0703 10 90
0703 90 00

Kupus, cvjetača, koraba, kelj i slično
0704 10 05
0704 10 10
0704 10 80
0704 20 00
0704 90 10
0704 90 90

Salata (*Lactuca sativa*) i cikorija
0705 11 05
0705 11 10
0705 11 80
0705 19 00
0705 21 00
0705 29 00

Mrkva, bijela repa, cikla, turovac, celer korjenaš
0706 10 00
0706 90 05
0706 90 11
0706 90 17
0706 90 30
0706 90 90

Mahunasto povrće, u mahunama ili zrnu, svježe ili rashlađeno
0708 10 90
0708 20 20
0708 20 90
0708 20 95
0708 90 00

Oznaka KN 96
Ostalo povrće, svježe ili rashlađeno
0709 10 30 ⁽¹²⁾
0709 30 00
0709 40 00
0709 51 10
0709 51 50
0709 70 00
0709 90 10
0709 90 20
0709 90 40
0709 90 50
0709 90 90

Povrće (nekuhano ili kuhan u pari ili vodi), smrznuto
0710 10 00
0710 21 00
0710 22 00
0710 29 00
0710 30 00
0710 80 10
0710 80 51
0710 80 61
0710 80 69
0710 80 70
0710 80 80
0710 80 85
0710 90 00

Privremeno konzervirano povrće
0711 20 10
0711 40 00
0711 90 40
0711 90 90

Osušeno povrće, cijelo, rezano, u kriškama, lomljeno ili u prahu
0712 20 00
0712 30 00
0712 90 30
0712 90 50
0712 90 90

Manioka, arorut, salep, topinambur (čičoka)
0714 90 11
0714 90 19

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
Ostali orašasti plodovi, svježi ili suhi, oljušteni ili neoljušteni	0811 90 80 0811 90 95
0802 11 90	
0802 21 00	
0802 22 00	Voće i orašasti plodovi, privremeno konzervirani
0802 40 00	0812 90 10 0812 90 20
Banane, uključujući banane za kuhanje, svježe ili suhe	
0803 00 11	Voće, suho
0803 00 90	0813 20 00
Datulje, smokve, ananas, avokado, guava, mango	
0804 20 10	Pšenica i suražica
Agrumi, svježi ili suhi	1001 90 10
0805 20 21 (1) (12)	Heljda, proso i sjeme za ptice; ostale žitarice
0805 20 23 (1) (12)	1008 10 00
0805 20 25 (1) (12)	1008 20 00
0805 20 27 (1) (12)	1008 90 90
0805 20 29 (1) (12)	
0805 30 90	Brašno, krupica, prah, pahuljice, granule i pelete od krumpira
0805 90 00	1105 10 00 1105 20 00
Grožđe, svježe ili suho	
0806 10 95	Brašno, krupica i prah od osušenoga mahunastog povrća
0806 10 97	1106 10 00 1106 30 10 1106 30 90
Jabuke, kruške i dunje, svježe	Masti i ulja i njihove frakcije, od riba ili morskih sisavaca
0808 10 10 (12)	1504 30 11
0808 20 10 (12)	
0808 20 90	
Marelice, trešnje i višnje, breskve (uključujući nektarine)	
0809 10 10 (12)	Ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od mesa, drugih mesnih klaoničkih proizvoda
0809 10 50 (12)	1602 20 11
0809 20 19 (12)	1602 20 19
0809 20 29 (12)	1602 31 11
0809 30 11 (7) (12)	1602 31 19
0809 30 19 (12)	1602 31 30
0809 30 51 (8) (12)	1602 31 90
0809 30 59 (12)	1602 32 19
0809 40 40 (12)	1602 32 30
Ostalo svježe voće	1602 32 90 1602 39 29 1602 39 40 1602 39 80 1602 41 90 1602 42 90 1602 90 31 1602 90 72 1602 90 76
0810 10 05	
0810 20 90	
0810 30 10	
0810 30 30	
0810 30 90	
0810 40 90	
0810 50 00	
Voće i orašasti plodovi, nekuhani ili kuhani u vodi ili pari	Povrće, voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka
0811 20 11	2001 10 00
0811 20 31	2001 20 00
0811 20 39	2001 90 50
0811 20 59	2001 90 65
0811 90 11	2001 90 96
0811 90 19	
0811 90 39	
0811 90 75	

Oznaka KN 96

Gljive i tartufi, pripremljeni ili konzervirani

2003 10 20
2003 10 30
2003 10 80
2003 20 00

Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano na drugi način

2004 10 10
2004 10 99
2004 90 50
2004 90 91
2004 90 98

Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano na drugi način

2005 10 00
2005 20 20
2005 20 80
2005 40 00
2005 51 00
2005 59 00

Povrće, voće, orašasti plodovi, kore od voća

2006 00 31
2006 00 35
2006 00 38
2006 00 99

Džemovi, voćni želei, marmelade, pirei i paste od voća ili orašastih plodova

2007 10 91
2007 99 93

Voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka

2008 11 94
2008 11 98
2008 19 19
2008 19 95
2008 19 99
2008 20 51
2008 20 59
2008 20 71
2008 20 79
2008 20 91
2008 20 99
2008 30 11
2008 30 39
2008 30 51
2008 30 59
2008 40 11
2008 40 21
2008 40 29
2008 40 39
2008 60 11
2008 60 31
2008 60 39
2008 60 59
2008 60 69
2008 60 79
2008 60 99
2008 70 11
2008 70 31
2008 70 39
2008 70 59
2008 80 11
2008 80 31
2008 80 39

Oznaka KN 96

2008 80 50
2008 80 70
2008 80 91
2008 80 99
2008 99 23
2008 99 25
2008 99 26
2008 99 28

2008 99 36
2008 99 45
2008 99 46
2008 99 49
2008 99 53
2008 99 55
2008 99 61
2008 99 62

2008 99 68
2008 99 72
2008 99 74
2008 99 79
2008 99 99

Voćni sokovi (uključujući mošt od grožđa)

2009 11 19
2009 11 91
2009 19 19
2009 19 91
2009 19 99
2009 20 19

2009 20 91
2009 30 19
2009 30 31
2009 30 39
2009 30 51
2009 30 55

2009 30 91
2009 30 95
2009 30 99
2009 40 19
2009 40 91
2009 80 19

2009 80 50
2009 80 61
2009 80 63
2009 80 73
2009 80 79

2009 80 83
2009 80 84
2009 80 86
2009 80 97

2009 90 19
2009 90 29
2009 90 39
2009 90 41

2009 90 51
2009 90 59
2009 90 73
2009 90 79
2009 90 92

2009 90 94

2009 90 95

2009 90 96

2009 90 97

2009 90 98

Ostala fermentirana pića (npr. jabukovača)

2206 00 10

Oznaka KN 96
Vinski talog; vinski kamen
2307 00 19

Oznaka KN 96
Biljni materijali i biljni otpatci
2308 90 19

Poljoprivredni proizvodi (3)

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
Žive svinje	0204 43 10 0204 43 90
0103 91 10	0204 50 11
0103 92 11	0204 50 13
0103 92 19	0204 50 15 0204 50 19
Žive ovce i koze	0204 50 31 0204 50 39
0104 10 30	0204 50 51
0104 10 80	0204 50 53
0104 20 90	0204 50 55 0204 50 59
Živa domaća perad vrste Gallus domesticus, patke, guske, pure i biserke	0204 50 71 0204 50 79
0105 11 11	Meso i jestive iznutrice
0105 11 19	0207 11 10
0105 11 91	0207 11 30
0105 11 99	0207 11 90
0105 12 00	0207 12 10
0105 19 20	0207 12 90
0105 19 90	0207 13 10
0105 92 00	0207 13 20
0105 93 00	0207 13 30
0105 99 10	0207 13 40
0105 99 20	0207 13 50
0105 99 30	0207 13 60
0105 99 50	0207 13 70 0207 13 99
Svinjsko meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto	0207 14 10 0207 14 20 0207 14 30 0207 14 40 0207 14 50 0207 14 60 0207 14 70 0207 14 99 0207 24 10 0207 24 90 0207 25 10 0207 25 90 0207 26 10 0207 26 20 0207 26 30 0207 26 40 0207 26 50 0207 26 60
Ovčje ili kozje meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto	0207 26 70 0207 26 80 0207 26 99 0207 27 10 0207 27 20 0207 27 30 0207 27 40 0207 27 50 0207 27 60 0207 27 70 0207 27 80 0207 27 99 0207 32 11
0204 10 00	
0204 21 00	
0204 22 10	
0204 22 30	
0204 22 50	
0204 22 90	
0204 23 00	
0204 30 00	
0204 41 00	
0204 42 10	
0204 42 30	
0204 42 50	
0204 42 90	

Oznaka KN 9 6	Oznaka KN 9 6
0207 32 15	0210 90 21
0207 32 19	0210 90 29
0207 32 51	0210 90 31
0207 32 59	0210 90 39
0207 32 90	
0207 33 11	Mlijeko i vrhnje, koncentrirani
0207 33 19	0402 91 11
0207 33 51	0402 91 19
0207 33 59	0402 91 31
0207 33 90	0402 91 39
0207 35 11	0402 91 51
0207 35 15	0402 91 59
0207 35 21	0402 91 91
0207 35 23	0402 91 99
0207 35 25	0402 99 11
0207 35 31	0402 99 19
0207 35 41	0402 99 31
0207 35 51	0402 99 39
0207 35 53	0402 99 91
0207 35 61	0402 99 99
0207 35 63	
0207 35 71	
0207 35 79	
0207 35 99	
0207 36 11	Mlaćenica, kiselo mlijeko i vrhnje, jogurt, kefir
0207 36 15	0403 90 51
0207 36 21	0403 90 53
0207 36 23	0403 90 59
0207 36 25	0403 90 61
0207 36 31	0403 90 63
0207 36 41	0403 90 69
0207 36 51	
0207 36 53	
0207 36 61	Surutka, koncentrirana ili nekoncentrirana
0207 36 63	0404 10 48
0207 36 71	0404 10 52
0207 36 79	0404 10 54
0207 36 90	0404 10 56
Svinjska masnoća, očišćena od mesa, i masnoća peradi	0404 10 58
0209 00 11	0404 10 62
0209 00 19	0404 10 72
0209 00 30	0404 10 74
0209 00 90	0404 10 76
Meso i jestivi mesni klaonički proizvodi, soljeni, u salamuri	0404 10 78
0210 11 11	0404 10 82
0210 11 19	0404 10 84
0210 11 31	
0210 11 39	Sir i skuta
0210 11 90	0406 10 20 (11)
0210 12 11	0406 10 80 (11)
0210 12 19	0406 20 90 (11)
0210 12 90	0406 30 10 (11)
0210 19 10	0406 30 31 (11)
0210 19 20	0406 30 39 (11)
0210 19 30	0406 30 90 (11)
0210 19 40	0406 40 90 (11)
0210 19 51	0406 90 01 (11)
0210 19 59	0406 90 21 (11)
0210 19 60	0406 90 50 (11)
0210 19 70	0406 90 69 (11)
0210 19 81	0406 90 78 (11)
0210 19 89	0406 90 86 (11)
0210 19 90	0406 90 87 (11)
0210 90 11	0406 90 88 (11)
0210 90 19	0406 90 93 (11)
	0406 90 99 (11)

Oznaka KN 96

Ptičja jaja, u ljušci, svježa, konzervirana ili kuhana

0407 00 11
0407 00 19
0407 00 30

Ptičja jaja, bez ljuške i žumanjci jaja, svježi

0408 11 80
0408 19 81
0408 19 89
0408 91 80
0408 99 80

Prirodni med

0409 00 00

Rajčica, svježa ili rashlađena

0702 00 15 (12)
0702 00 20 (12)
0702 00 25 (12)
0702 00 30 (12)
0702 00 35 (12)
0702 00 40 (12)
0702 00 45 (12)
0702 00 50 (12)

Krastavci i kornišoni, svježi ili rashlađeni

0707 00 10 (12)
0707 00 15 (12)
0707 00 20 (12)
0707 00 25 (12)
0707 00 30 (12)
0707 00 35 (12)
0707 00 40 (12)
0707 00 90

Ostalo povrće, svježe ili rashlađeno

0709 10 10 (12)
0709 10 20 (12)
0709 20 00
0709 90 39
0709 90 75 (12)
0709 90 77 (12)
0709 90 79 (12)

Privremeno konzervirano Povrće

0711 20 90

Osušeno povrće, cijelo, rezano, u kriškama, lomljeno ili u prahu

0712 90 19

Manioka, arorut, salep, topinambur (čičoka)

0714 10 10
0714 10 91
0714 10 99
0714 20 90

Agrumi, svježi ili suhi

0805 10 37 (2) (12)
0805 10 38 (2) (12)
0805 10 39 (2) (12)

Oznaka KN 96

0805 10 42 (2) (12)

0805 10 46 (2) (12)

0805 10 82

0805 10 84

0805 10 86

0805 20 11 (12)

0805 20 13 (12)

0805 20 15 (12)

0805 20 17 (12)

0805 20 19 (12)

0805 20 21 (10) (12)

0805 20 23 (10) (12)

0805 20 25 (10) (12)

0805 20 27 (10) (12)

0805 20 29 (10) (12)

0805 20 31 (12)

0805 20 33 (12)

0805 20 35 (12)

0805 20 37 (12)

0805 20 39 (12)

Grožđe, svježe ili suho

0806 10 21 (12)

0806 10 29 (4) (12)

0806 10 30 (12)

0806 10 50 (12)

0806 10 61 (12)

0806 10 69 (12)

0806 10 93

Marelice, trešnje i višnje, breskve (uključujući nektarine)

0809 10 20 (12)

0809 10 30 (12)

0809 10 40 (12)

0809 20 11 (12)

0809 20 21 (12)

0809 20 31 (12)

0809 20 39 (12)

0809 20 41 (12)

0809 20 49 (12)

0809 20 51 (12)

0809 20 59 (12)

0809 20 61 (12)

0809 20 69 (12)

0809 20 71 (12)

0809 20 79 (12)

0809 30 21 (12)

0809 30 29 (12)

0809 30 31 (12)

0809 30 39 (12)

0809 30 41 (12)

0809 30 49 (12)

0809 40 20 (12)

0809 40 30 (12)

Ostalo svježe voće

0810 10 10

0810 10 80

0810 20 10

Voće i orašasti plodovi, nekuhani ili kuhan u vodi ili pari

0811 10 11

0811 10 19

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
Pšenica i suražica	1104 22 92
1001 10 00	1104 22 99
1001 90 91	1104 29 11
1001 90 99	1104 29 15
Raž	1104 29 19
1002 00 00	1104 29 31
Ječam	1104 29 35
1003 00 10	1104 29 39
1003 00 90	1104 29 51
Zob	1104 29 55
1004 00 00	1104 29 59
Heljda, proso i sjeme za ptice; ostale žitarice	1104 29 81
1008 90 10	1104 29 85
Brašno od pšenice ili suražice	1104 29 89
1101 00 11	1104 30 10
1101 00 15	
1101 00 90	
Brašno od žitarica, osim od pšenice ili suražice	Brašno, krupica i prah od osušenoga mahunastoga povrća
1102 10 00	1106 20 10
1102 90 10	1106 20 90
1102 90 30	
1102 90 90	
Prekrupa, krupica i pelete od žitarica	Slad, pržen ili nepržen
1103 11 10	1107 10 11
1103 11 90	1107 10 19
1103 12 00	1107 10 91
1103 19 10	1107 10 99
1103 19 30	
1103 19 90	
1103 21 00	
1103 29 10	
1103 29 20	
1103 29 30	
1103 29 90	
Žitarice u zrnu obrađene na drugi način	Rogači, morske i ostale alge, šećerna repa
1104 11 10	1212 91 20
1104 11 90	1212 91 80
1104 12 10	
1104 12 90	
1104 19 10	
1104 19 30	
1104 19 99	
1104 21 10	
1104 21 30	
1104 21 50	
1104 21 90	
1104 21 99	
1104 22 20	
1104 22 30	
1104 22 50	
1104 22 90	
Degra	Maslinovo ulje i njegove frakcije, rafinirano ili nerafinirano
	1509 10 10
	1509 10 90
	1509 90 00
	Ostala ulja i njihove frakcije, dobivena isključivo od maslina
	1510 00 10
	1510 00 90
Kobasicice i slični proizvodi, od mesa, drugih mesnih klaoničkih proizvoda	Degra
	1522 00 31
	1522 00 39
	Ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od mesa, drugih mesnih klaoničkih proizvoda
	1601 00 91
	1601 00 99
	1602 10 00
	1602 20 90
	1602 32 11
	1602 39 21
	1602 41 10

Oznaka KN 96

1602 42 10
1602 49 11
1602 49 13
1602 49 15
1602 49 19
1602 49 30
1602 49 50
1602 49 90
1602 50 31
1602 50 39
1602 50 80
1602 90 10
1602 90 41
1602 90 51
1602 90 69
1602 90 74
1602 90 78
1602 90 98

Oznaka KN 96

Voćni sokovi (uključujući mošt od grožđa)
2009 11 11
2009 19 11
2009 20 11
2009 30 11
2009 30 59
2009 40 11
2009 50 10
2009 50 90
2009 80 11
2009 80 32
2009 80 33
2009 80 35
2009 90 11
2009 90 21
2009 90 31

Ostali šećeri, uključujući kemijski čistu laktozu

1702 11 00
1702 19 00

Prehrambeni proizvodi što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu

2106 90 51

Tjestenina, neovisno je li kuhanja ili punjena

1902 20 30

Vino od svježeg grožđa, uključujući pojačana vina

2204 10 19 ⁽¹¹⁾
2204 10 99 ⁽¹¹⁾
2204 21 10
2204 21 81
2204 21 82
2204 21 98
2204 21 99
2204 29 10
2204 29 58
2204 29 75
2204 29 98
2204 29 99
2204 30 10
2204 30 92 ⁽¹²⁾
2204 30 94 ⁽¹²⁾
2204 30 96 ⁽¹²⁾
2204 30 98 ⁽¹²⁾

Voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka

2008 20 11
2008 20 31
2008 30 19
2008 30 31
2008 30 79
2008 30 91
2008 30 99
2008 40 19
2008 40 31
2008 50 11
2008 50 19
2008 50 31
2008 50 39
2008 50 51
2008 50 59
2008 60 19
2008 60 51
2008 60 61
2008 60 71
2008 60 91
2008 70 19
2008 70 51
2008 80 19
2008 92 16
2008 92 18
2008 99 21
2008 99 32
2008 99 33
2008 99 34
2008 99 37
2008 99 43

Nedenaturirani etilni alkohol

2208 20 40

Posje i ostali ostaci, dobiveni prosijavanjem

2302 30 10
2302 30 90
2302 40 10
2302 40 90

Uljane pogače i ostali kruti ostatci

2306 90 19

Pripravci koji se koriste za prehranu životinja

2309 10 13
2309 10 15
2309 10 19
2309 10 33
2309 10 39
2309 10 51
2309 10 53

Oznaka KN 96
 2309 10 59
 2309 10 70
 2309 90 33
 2309 90 35
 2309 90 39
 2309 90 43
 2309 90 49
 2309 90 51
 2309 90 53

Oznaka KN 96
 2309 90 59
 2309 90 70
 Albumini
 3502 11 90
 3502 19 90
 3502 20 91
 3502 20 99

Poljoprivredni proizvodi (4)

Oznaka KN 96

Mlaćenica, kiselo mlijeko i vrhnje, jogurt, kefir

0403 10 51
 0403 10 53
 0403 10 59
 0403 10 91
 0403 10 93
 0403 10 99
 0403 90 71
 0403 90 73
 0403 90 79
 0403 90 91
 0403 90 93
 0403 90 99

Oznaka KN 96

1806 10 30
 1806 10 90
 1806 20 10
 1806 20 30
 1806 20 50
 1806 20 70
 1806 20 80
 1806 20 95
 1806 31 00
 1806 32 10
 1806 32 90
 1806 90 11
 1806 90 19
 1806 90 31
 1806 90 39
 1806 90 50
 1806 90 60
 1806 90 70
 1806 90 90

Maslac i ostale masti i ulja, dobiveni od mlijeka

0405 20 10
 0405 20 30

Sladni ekstrakt; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe

1901 10 00
 1901 20 00
 1901 90 11
 1901 90 19
 1901 90 99

Biljni sokovi i ekstrakti; pektinske tvari

1302 20 10
 1302 20 90

Margarin

1517 10 10
 1517 90 10

Tjestenina, neovisno je li kuhanja ili punjena

1902 11 00
 1902 19 10
 1902 19 90
 1902 20 91
 1902 20 99
 1902 30 10
 1902 30 90
 1902 40 10
 1902 40 90

Ostali šećeri, uključujući kemijski čistu laktozu

1702 50 00
 1702 90 10

Tapioka i nadomjesci tapioke

1903 00 00

Konditorski proizvodi od šećera (slatkiši) (uključujući bijelu čokoladu)

1704 10 11
 1704 10 19
 1704 10 91
 1704 10 99
 1704 90 10
 1704 90 30
 1704 90 51
 1704 90 55
 1704 90 61
 1704 90 65
 1704 90 71
 1704 90 75
 1704 90 81
 1704 90 99

Pripremljeni prehrambeni proizvodi

1904 10 10
 1904 10 30
 1904 10 90
 1904 20 10
 1904 20 91
 1904 20 95

Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao

1806 10 15
 1806 10 20

Oznaka KN 96
 1904 20 99
 1904 90 10
 1904 90 90

Oznaka KN 96
 2102 10 39
 2102 10 90
 2102 20 11

Kruh, pecivo, kolači, keksi

1905 10 00
 1905 20 10
 1905 20 30
 1905 20 90
 1905 30 11
 1905 30 19
 1905 30 30
 1905 30 51
 1905 30 59
 1905 30 91
 1905 30 99
 1905 40 10
 1905 40 90
 1905 90 10
 1905 90 20
 1905 90 30
 1905 90 40
 1905 90 45
 1905 90 55
 1905 90 60
 1905 90 90

Umaci i pripravci za umake; miješani začini i miješana začinska sredstva

2103 20 00

Sladoled i ostali jestivi ledeni proizvodi

2105 00 10
 2105 00 91
 2105 00 99

Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti ni obuhvaćeni na drugom mjestu

2106 10 20
 2106 10 80
 2106 90 10
 2106 90 20
 2106 90 98

Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode

2202 90 91
 2202 90 95
 2202 90 99

Povrće, voće, orašasti plodovi

2001 90 40

Ocat i nadomjesci octa

2209 00 11
 2209 00 19
 2209 00 91
 2209 00 99

Ostalo povrće

2004 10 91

Aciklički alkoholi i njihovi halogeni derivati

2005 20 10

2905 43 00
 2905 44 11
 2905 44 19
 2905 44 91
 2905 44 99
 2905 45 00

Voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka

2008 99 85
 2008 99 91

Mješavine mirisnih tvari i mješavine

3302 10 10
 3302 10 21
 3302 10 29

Ekstrakti, esencije i koncentrati, od kave

2101 11 11
 2101 11 19
 2101 12 92
 2101 12 98
 2101 20 98
 2101 30 11
 2101 30 19
 2101 30 91
 2101 30 99

Sredstva za doradu, nosači bojila

3809 10 10
 3809 10 30
 3809 10 50
 3809 10 90

Pripremljena vezivna sredstva za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre

3824 60 11
 3824 60 19
 3824 60 91
 3824 60 99

Kvasci (aktivni ili neaktivni)

2102 10 10
 2102 10 31

Poljoprivredni proizvodi (5)

Oznaka KN 96

Rezano cvijeće i cvjetni pupoljci

0603 10 15 (11)
0603 10 29 (11)
0603 10 51 (11)
0603 10 65 (11)
0603 90 00 (11)

Voće i orašasti plodovi, nekuhani ili kuhanici na pari

0811 10 90 (11)

Voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka

2008 40 51 (11)
2008 40 59 (11)
2008 40 71 (11)
2008 40 79 (11)
2008 40 91 (11)
2008 40 99 (11)
2008 50 61 (11)
2008 50 69 (11)
2008 50 71 (11)
2008 50 79 (11)
2008 50 92 (11)
2008 50 94 (11)
2008 50 99 (11)
2008 70 61 (11)
2008 70 69 (11)

Oznaka KN 96

2008 70 71 (11)
2008 70 79 (11)
2008 70 92 (11)
2008 70 94 (11)
2008 70 99 (11)
2008 92 59 (11)
2008 92 72 (11)
2008 92 74 (11)
2008 92 78 (11)
2008 92 98 (11)

Voćni sokovi (uključujući mošt od grožđa)

2009 11 99 (11)
2009 40 30 (11)
2009 70 11 (11)
2009 70 19 (11)
2009 70 30 (11)
2009 70 91 (11)
2009 70 93 (11)
2009 70 99 (11)

Vino od svježeg grožđa, uključujući pojačana vina

2204 21 79 (11)
2204 21 80 (11)
2204 21 83 (11)
2204 21 84 (11)

Poljoprivredni proizvodi (6)

Oznaka KN 96

Žive životinje vrste goveda

0102 90 05
0102 90 21
0102 90 29
0102 90 41
0102 90 49
0102 90 51
0102 90 59
0102 90 61
0102 90 69
0102 90 71
0102 90 79

Goveđe meso, svježe ili rashlađeno

0201 10 00
0201 20 20
0201 20 30
0201 20 50
0201 20 90
0201 30 00

Goveđe meso, smrznuto

0202 10 00
0202 20 10
0202 20 30
0202 20 50
0202 20 90
0202 30 10

Oznaka KN 96

0202 30 50
0202 30 90

Jestivi klaonički proizvodi od životinja vrsta goveda, svinja, ovaca, koza

0206 10 95
0206 29 91
0206 29 99

Meso i jestivi mesni klaonički proizvodi, soljeni, u salamuri

0210 20 10
0210 20 90
0210 90 41
0210 90 49
0210 90 90

Mlijeko i vrhnje, koncentrirani

0402 10 11
0402 10 19
0402 10 91
0402 10 99
0402 21 11
0402 21 17
0402 21 19
0402 21 91
0402 21 99
0402 29 11
0402 29 15

Oznaka KN 96	Oznaka KN 96
0402 29 19	Agrumi, svježi ili suhi
0402 29 91	0805 10 01 (12)
0402 29 99	0805 10 05 (12)
Mlaćenica, kiselo mlijeko i vrhnje, jogurt, kefir	0805 10 09 (12)
0403 90 11	0805 10 11 (12)
0403 90 13	0805 10 15 (?)
0403 90 19	0805 10 19 (?)
0403 90 31	0805 10 21 (?)
0403 90 33	0805 10 25 (12)
0403 90 39	0805 10 29 (12)
Surutka, koncentrirana ili nekoncentrirana	0805 10 31 (12)
0404 10 02	0805 10 33 (12)
0404 10 04	0805 10 35 (12)
0404 10 06	0805 10 37 (?) (12)
0404 10 12	0805 10 38 (?) (12)
0404 10 14	0805 10 39 (?) (12)
0404 10 16	0805 10 42 (?) (12)
0404 10 26	0805 10 44 (12)
0404 10 28	0805 10 46 (?) (12)
0404 10 32	0805 10 51 (?)
0404 10 34	0805 10 55 (?)
0404 10 36	0805 10 59 (?)
0404 10 38	0805 10 61 (?)
0404 90 21	0805 10 65 (?)
0404 90 23	0805 10 69 (?)
0404 90 29	0805 30 20 (?)
0404 90 81	0805 30 30 (?)
0404 90 83	0805 30 40 (?)
0404 90 89	Grožđe, svježe ili suho
Maslac i ostale masti i ulja, dobiveni od mlijeka	0806 10 40 (?)
0405 10 11	Jabuke, kruške i dunje, svježe
0405 10 19	0808 10 51 (12)
0405 10 30	0808 10 53 (12)
0405 10 50	0808 10 59 (12)
0405 10 90	0808 10 61 (12)
0405 20 90	0808 10 63 (12)
0405 90 10	0808 10 69 (12)
0405 90 90	0808 10 71 (12)
Rezano cvijeće i cvjetni pupoljci	0808 10 73 (12)
0603 10 11	0808 10 79 (12)
0603 10 13	0808 10 92 (12)
0603 10 21	0808 10 94 (12)
0603 10 25	0808 10 98 (12)
0603 10 53	0808 20 31 (12)
Ostalo povrće, svježe ili rashlađeno	0808 20 37 (12)
0709 90 60	0808 20 41 (12)
Povrće (nekuhano ili kuhanu u pari ili vodi)	0808 20 47 (12)
0710 40 00	0808 20 51 (12)
Privremeno konzervirano povrće	0808 20 57 (12)
0711 90 30	0808 20 67 (12)
Banane, uključujući banane za kuhanje, svježe ili suhe	Kukuruz
0803 00 19	1005 10 90
	1005 90 00
Riža	1006 10 10
	1006 10 21
	1006 10 23
	1006 10 25
	1006 10 27
	1006 10 92
	1006 10 94
	1006 10 96

Oznaka KN 9 6	Oznaka KN 9 6
1006 10 98	Pšenični gluten, osušen ili neosušen
1006 20 11	1109 00 00
1006 20 13	
1006 20 15	
1006 20 17	Ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od mesa, drugih mesnih
1006 20 92	klaoničkih proizvoda
1006 20 94	1602 50 10
1006 20 96	1602 90 61
1006 20 98	
1006 30 21	
1006 30 23	Šećer od šećerne trske ili šećerne repe i kemijski čista saharoza
1006 30 25	1701 11 10
1006 30 27	1701 11 90
1006 30 42	1701 12 10
1006 30 44	1701 12 90
1006 30 46	1701 91 00
1006 30 48	1701 99 10
1006 30 61	1701 99 90
1006 30 63	
1006 30 65	
1006 30 67	Ostali šećeri, uključujući kemijski čistu laktuzu
1006 30 92	1702 20 10
1006 30 94	1702 20 90
1006 30 96	1702 30 10
1006 30 98	1702 30 51
1006 40 00	1702 30 59
Sirak u zrnu	1702 30 91
	1702 30 99
1007 00 10	
1007 00 90	1702 40 10
Brašno od žitarica, osim od pšenice ili suražice	1702 40 90
	1702 60 10
1102 20 10	1702 60 90
1102 20 90	1702 90 30
1102 30 00	1702 90 50
Prekrupa, krupica i pelete od žitarica	1702 90 60
	1702 90 71
1103 13 10	1702 90 75
1103 13 90	1702 90 79
1103 14 00	1702 90 80
1103 29 40	1702 90 99
1103 29 50	
Žitarice u zrnu obrađene na drugi način	Povrće, voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka
	2001 90 30
	Rajčice, pripremljene ili konzervirane
1104 19 50	2002 10 10
1104 19 91	2002 10 90
1104 23 10	2002 90 11
1104 23 30	2002 90 19
1104 23 90	2002 90 31
1104 23 99	2002 90 39
1104 30 90	2002 90 91
	2002 90 99
Škrob; inulin	Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano
1108 11 00	2004 90 10
1108 12 00	
1108 13 00	
1108 14 00	Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano
1108 19 10	2005 60 00
1108 19 90	2005 80 00
1108 20 00	

Oznaka KN 96

Džemovi, voćni želei, marmelade, pirei i paste od voća ili orašastih plodova

2007 10 10	Oznaka KN 96
2007 91 10	Vino od svježeg grožđa, uključujući pojačana vina
2007 91 30	2204 21 94
2007 99 10	2204 29 62
2007 99 20	2204 29 64
2007 99 31	2204 29 65
2007 99 33	2204 29 83
2007 99 35	2204 29 84
2007 99 39	2204 29 94
2007 99 51	Vermut i ostala vina od svježeg grožđa
2007 99 55	2205 10 10
2007 99 58	2205 10 90

Voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka

2008 30 55	Nedenaturirani etilni alkohol
2008 30 75	2207 10 00
2008 92 51	2207 20 00
2008 92 76	
2008 92 92	Nedenaturirani etilni alkohol
2008 92 93	2208 40 10
2008 92 94	2208 40 90
2008 92 96	2208 90 91
2008 92 97	2208 90 99

Voćni sokovi (uključujući mošt od grožđa)

2009 40 93	Posje i ostali ostaci, dobiveni prosijavanjem
2009 60 11 (12)	2302 10 10
2009 60 19 (12)	2302 10 90
2009 60 51 (12)	2302 20 10
2009 60 59 (12)	2302 20 90
2009 60 71 (12)	
2009 60 79 (12)	Ostaci od proizvodnje škroba i slični ostaci
2009 60 90 (12)	2303 10 11
2009 80 71	
2009 90 49	
2009 90 71	Dekstrini i drugi modificirani škrobovi

Prehrabeni proizvodi koji nisu spomenuti ni obuhvaćeni na drugom mjestu

2106 90 30	3505 10 10
2106 90 55	3505 10 90
2106 90 59	3505 20 10

Poljoprivredni proizvodi (7)

Oznaka KN 96

Sir i skuta

0406 20 10	Oznaka KN 96
0406 40 10	0406 90 19
0406 40 50	0406 90 23
0406 90 02	0406 90 25
0406 90 03	0406 90 27
0406 90 04	0406 90 29
0406 90 05	0406 90 31
0406 90 06	0406 90 33
0406 90 07	0406 90 35
0406 90 08	0406 90 37
0406 90 09	0406 90 39
0406 90 12	0406 90 61
0406 90 14	0406 90 63
0406 90 16	0406 90 73
0406 90 18	0406 90 75

Oznaka KN 96

0406 90 82
0406 90 84
0406 90 85

Vino od svježeg grožđa, uključujući pojačana vina

2204 10 11
2204 10 91
2204 21 11
2204 21 12
2204 21 13
2204 21 17
2204 21 18
2204 21 19
2204 21 22
2204 21 24
2204 21 26
2204 21 27
2204 21 28
2204 21 32
2204 21 34
2204 21 36
2204 21 37
2204 21 38
2204 21 42
2204 21 43
2204 21 44
2204 21 46
2204 21 47
2204 21 48
2204 21 62
2204 21 66
2204 21 67
2204 21 68
2204 21 69
2204 21 71
2204 21 74
2204 21 76
2204 21 77
2204 21 78
2204 21 87
2204 21 88
2204 21 89
2204 21 91
2204 21 92
2204 21 93
2204 21 95

Oznaka KN 96

2204 21 96
2204 21 97
2204 29 12
2204 29 13
2204 29 17
2204 29 18
2204 29 42
2204 29 43
2204 29 44
2204 29 46
2204 29 47
2204 29 48
2204 29 71
2204 29 72
2204 29 81
2204 29 82
2204 29 87
2204 29 88
2204 29 89
2204 29 91
2204 29 92
2204 29 93
2204 29 95
2204 29 96
2204 29 97

Nedenaturirani etilni alkohol

2208 20 12
2208 20 14
2208 20 26
2208 20 27
2208 20 62
2208 20 64
2208 20 86
2208 20 87
2208 30 11
2208 30 19
2208 30 32
2208 30 38
2208 30 52
2208 30 58
2208 30 72
2208 30 78
2208 90 41
2208 90 45
2208 90 52

Napomene

Oznaka KN 96

(¹) (16/5-15/9)

(²) (1/6-15/10)

(³) (1/1-31/5), osim vrste Emperor

(⁴) Vrsta Emperor ili (1/6-31/12)

(⁵) (1/1-31/3)

(⁶) (1/10-31/12)

(⁷) (1/4-31/12)

(⁸) (1/1-30/9)

(⁹) (16/10-31/5)

(¹⁰) (16/9-15/5)

(¹¹) Prema Sporazumu o trgovini, razvoju i suradnji između Europske zajednice i Južnoafričke Republike za relevantne osnovne količine godišnje se primjenjuje koeficijent godišnjeg rasta.

(¹²) Prema Sporazumu o trgovini, razvoju i suradnji između Europske zajednice i Južnoafričke Republike konkretna pristojba plaća se u potpunosti, ako nije postignuta odgovarajuća ulazna cijena.

*Dodatak XIV. Protokolu 1.***RIBE I RIBLJI PROIZVODI NA KOJE SE PRIVREMENO NE PRIMJENJUJE ČLANAK 6. STAVAK 3.****Riblji proizvodi (1)**

Oznaka KN 96

Živa riba

0301 10 90
0301 92 00
0301 99 11

Riba, svježa ili rashlađena, osim ribljih fileta

0302 12 00
0302 31 10
0302 32 10
0302 33 10
0302 39 11
0302 39 19
0302 66 00
0302 69 21

Riba, smrznuta, osim ribljih fileta

0303 10 00
0303 22 00
0303 41 11
0303 41 13
0303 41 19
0303 42 12
0303 42 18

Oznaka KN 96

0303 42 32
0303 42 38
0303 42 52
0303 42 58
0303 43 11
0303 43 13
0303 43 19
0303 49 21
0303 49 23
0303 49 29
0303 49 41
0303 49 43
0303 49 49
0303 76 00
0303 79 21
0303 79 23
0303 79 29

Riblji fileti i ostalo riblje meso

0304 10 13
0304 20 13

Tjestenina, bez obzira je li kuhanja ili punjena

1902 20 10

Riblji proizvodi (2)

Oznaka KN 96

Živa riba

0301 91 10
0301 93 00
0301 99 19

Riba, svježa ili rashlađena, osim ribljih fileta

0302 11 10
0302 19 00
0302 21 10
0302 21 30
0302 22 00
0302 62 00
0302 63 00
0302 65 20
0302 65 50
0302 65 90
0302 69 11
0302 69 19
0302 69 31
0302 69 33
0302 69 41
0302 69 45
0302 69 51
0302 69 85
0302 69 86
0302 69 92

Oznaka KN 96

0302 69 99
0302 70 00

Riba, smrznuta, osim ribljih fileta

0303 21 10
0303 29 00
0303 31 10
0303 31 30
0303 33 00
0303 39 10
0303 72 00
0303 73 00
0303 75 20
0303 75 50
0303 75 90
0303 79 11
0303 79 19
0303 79 35
0303 79 37
0303 79 45
0303 79 51
0303 79 60
0303 79 62
0303 79 83
0303 79 85
0303 79 87
0303 79 92

Oznaka KN 96

0303 79 93
0303 79 94
0303 79 96
0303 80 00

Riblji fileti i ostalo riblje meso

0304 10 19
0304 10 91
0304 20 19
0304 20 21
0304 20 29
0304 20 31
0304 20 33
0304 20 35
0304 20 37
0304 20 41
0304 20 43
0304 20 61
0304 20 69
0304 20 71
0304 20 73
0304 20 87
0304 20 91
0304 90 10
0304 90 31
0304 90 39
0304 90 41
0304 90 45
0304 90 57
0304 90 59
0304 90 97

Oznaka KN 96

Mekušci, bez obzira na to jesu li u ljusci ili ne, živi, svježi
0307 10 90
0307 21 00
0307 29 10
0307 29 90
0307 31 10
0307 31 90
0307 39 10
0307 39 90
0307 41 10
0307 41 91
0307 41 99
0307 49 01
0307 49 11
0307 49 18
0307 49 31
0307 49 33
0307 49 35
0307 49 38
0307 49 51
0307 49 59
0307 49 71
0307 49 91
0307 49 99
0307 51 00
0307 59 10
0307 59 90
0307 91 00
0307 99 11
0307 99 13
0307 99 15
0307 99 18
0307 99 90

Riba, sušena, soljena ili u salamuri; dimljena riba

0305 42 00
0305 59 50
0305 59 70
0305 63 00
0305 69 30
0305 69 50
0305 69 90

Pripremljena ili konzervirana riba; kavijar i nadomjesci kavijara

1604 11 00
1604 13 90
1604 15 11
1604 15 19
1604 15 90
1604 19 10
1604 19 50
1604 19 91
1604 19 92

Rakovi, bez obzira na to jesu li u ljusci ili ne, živi, svježi

0306 11 10
0306 11 90
0306 12 10
0306 12 90
0306 13 10
0306 13 90
0306 14 10
0306 14 30
0306 14 90
0306 19 10
0306 19 90
0306 21 00

1604 19 93
1604 19 94
1604 19 95
1604 19 98
1604 20 05
1604 20 10
1604 20 30
1604 30 10
1604 30 90

Rakovi, mekušci i ostali vodenii beskralješnjaci

1605 10 00
1605 20 10
1605 20 91
1605 20 99
1605 30 00
1605 40 00
1605 90 11
1605 90 19
1605 90 30
1605 90 90

0306 22 10
0306 22 91
0306 22 99
0306 23 10
0306 23 90
0306 24 10
0306 24 30
0306 24 90
0306 29 10
0306 29 90

Riblji proizvodi (3)

Oznaka KN 96

Živa riba

0301 91 90

Riba, svježa ili rashlađena, osim ribljih fileta

0302 11 90

Riba, smrznuta, osim ribljih fileta

0303 21 90

Oznaka KN 96

Riblji fileti i ostalo riblje meso

0304 10 11

0304 20 11

0304 20 57

0304 20 59

0304 90 47

0304 90 49

Pripremljena ili konzervirana riba; kavijar i nadomjesci kavijara

1604 13 11

Riblji proizvodi (4)

Oznaka KN 96

Živa riba

0301 99 90

Riba, svježa ili rashlađena, osim ribljih fileta

0302 21 90

0302 23 00

0302 29 10

0302 29 90

0302 31 90

0302 32 90

0302 33 90

0302 39 91

0302 39 99

0302 40 05

0302 40 98

0302 50 10

0302 50 90

0302 61 10

0302 61 30

0302 61 90

0302 61 98

0302 64 05

0302 64 98

0302 69 25

0302 69 35

0302 69 55

0302 69 61

0302 69 75

0302 69 87

0302 69 91

0302 69 93

0302 69 94

0302 69 95

Riba, smrznuta, osim ribljih fileta

0303 31 90

0303 32 00

0303 39 20

0303 39 30

0303 39 80

0303 41 90

0303 42 90

0303 43 90

0303 49 90

0303 50 05

0303 50 98

Oznaka KN 96

0303 60 11

0303 60 19

0303 60 90

0303 71 10

0303 71 30

0303 71 90

0303 71 98

0303 74 10

0303 74 20

0303 74 90

0303 77 00

0303 79 31

0303 79 41

0303 79 55

0303 79 65

0303 79 71

0303 79 75

0303 79 91

0303 79 95

Riblji fileti i ostalo riblje meso

0304 10 31

0304 10 33

0304 10 35

0304 10 38

0304 10 94

0304 10 96

0304 10 98

0304 20 45

0304 20 51

0304 20 53

0304 20 75

0304 20 79

0304 20 81

0304 20 85

0304 20 96

0304 90 05

0304 90 20

0304 90 27

0304 90 35

0304 90 38

0304 90 51

0304 90 55

0304 90 61

0304 90 65

Oznaka KN 96

Riba, sušena, soljena ili u salamuri; dimljena riba
 0305 10 00
 0305 20 00
 0305 30 11
 0305 30 19
 0305 30 30
 0305 30 50
 0305 30 90
 0305 41 00
 0305 49 10
 0305 49 20
 0305 49 30
 0305 49 45
 0305 49 50
 0305 49 80
 0305 51 10
 0305 51 90
 0305 59 11
 0305 59 19
 0305 59 30
 0305 59 60
 0305 59 90
 0305 61 00
 0305 62 00

Oznaka KN 96

0305 69 10
 0305 69 20

Rakovi, bez obzira na to jesu li u ljusci ili ne, živi, svježi

0306 13 30
 0306 19 30
 0306 23 31
 0306 23 39
 0306 29 30

Pripremljena ili konzervirana riba; kavijar i nadomjesci kavijara

1604 12 10
 1604 12 91
 1604 12 99
 1604 14 12
 1604 14 14
 1604 14 16
 1604 14 18
 1604 14 90
 1604 19 31
 1604 19 39
 1604 20 70

Riblji proizvodi (5)**Oznaka KN 96**

Riba, svježa ili rashlađena, osim ribljih fileta
 0302 69 65
 0302 69 81

Oznaka KN 96

Riblji fileti i ostalo riblje meso
 0304 20 83

Pripremljena ili konzervirana riba; kavijar i nadomjesci kavijara

1604 13 19
 1604 16 00
 1604 20 40
 1604 20 50
 1604 20 90

Riba, smrznuta, osim ribljih fileta

0303 78 10
 0303 78 90
 0303 79 81

Dodatak XV. Protokolu 1.

ZAJEDNIČKA IZJAVA O KUMULACIJI

Stranke su suglasne da u svrhu provedbe članka 6. stavka 11. primjenjuju sljedeće definicije:

država u razvoju: bilo koja država koju kao takvu navede OEŠS-ov Odbor za pomoć u razvoju, osim država s visokim dohotkom i država čiji BNP u 1992. godini premašuje 100 milijardi dolara u tekućim cijenama;

izraz „susjedna država u razvoju koja pripada jedinstvenoj geografskoj cjelini“ odnosi se na ovaj popis država:

Afrika: Alžir, Egipat, Libija, Maroko, Tunis;

Karibi: Kolumbija, Kostarika, Kuba, Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva, Panama, Venezuela;

Pacifik: Nauru.

PROTOKOL 2.

o provedbi članka 9.

1. Stranke su suglasne da treba pokušati sve kako bi se izbjeglo pribjegavanje zaštitnim mjerama predviđenim člankom 8.
2. Obje stranke vodi uvjerenje da bi im provedba članka 9. stavka 4. i 5. omogućila rano prepoznavanje problema koji bi mogli nastati te da bi se, vođenjem računa o svim relevantnim čimbenicima, koliko god je to moguće, izbjeglo pribjegavanje mjerama koje Zajednica radije ne bi htjela donijeti u odnosu na svoje partnere u povlaštenoj trgovini.
3. Obje stranke priznaju potrebu provedbe mehanizma pret-hodnog informiranja predviđenog člankom 9. stavkom 4., čiji je cilj, u slučaju osjetljivih proizvoda, ograničiti opasnost od iznenadnog ili nepredviđenog pribjegavanja zaštitnim mjerama. Ta će rješenja omogućiti održavanje redovitog toka informacija o trgovini i istodobnu provedbu redovitih postupaka konzultacija. Na taj će način stranke moći izbliza pratiti trendove u osjetljivim sektorima te otkriti probleme koji bi mogli nastati.
4. Iz toga proizlaze ova dva postupka:

(a) *Mehanizam statističkog nadzora*

Ne dovodeći u pitanje unutarnja rješenja koja Zajednica može primijeniti za kontrolu svojeg uvoza, članak 9. stavak 4. predviđa instituciju mehanizma namijenjenu osiguranju statističkog nadzora određenog izvoza iz država AKP-a u Zajednicu što omogućava ispitivanje događaja koji bi mogli uzrokovati poremećaje na tržištu.

Ovaj mehanizam, čiji je jedini cilj omogućiti razmjenu informacija između stranaka, trebao bi se primjenjivati samo na proizvode koje Zajednica, u onoj mjeri u kojoj se to nje tiče, smatra osjetljivima.

Provedba ovog mehanizma bit će predmet zajedničkog sporazuma na osnovi podataka koje će osigurati Zajednica te uz pomoć statističkih informacija koje će države AKP-a priopćiti Komisiji na njezin zahtjev.

Za učinkovitu provedbu ovog mehanizma potrebno je da predmetne države AKP-a dostavljaju Komisiji, ako je to moguće jednom mjesecu, statističke podatke o

njihovom izvozu u Zajednicu, a svakoj od njezinih država članica o proizvodima koje Zajednica smatra osjetljivima.

(b) *Postupak za redovite konzultacije*

- Gore spomenuti mehanizam statističkog nadzora omogućit će dvjema strankama bolje praćenje trendova u trgovini koji bi mogli prouzročiti zabrinutost. Na osnovi tih informacija i u skladu s člankom 9. stavkom 5. Zajednica i države AKP-a imat će mogućnost periodičnog održavanja konzultacija kako bi osigurale ostvarenje ciljeva iz tog članka. Te će se konzultacije održavati na zahtjev bilo koje od stranaka.
5. Ukoliko su ispunjeni uvjeti primjene zaštitnih mjera predviđenih člankom 8., Zajednica je odgovorna, u skladu s člankom 9. stavkom 1. koji se odnosi na prethodne konzultacije u vezi s primjenom zaštitnih mjera, odmah započeti konzultacije s predmetnim državama AKP-a pružajući im sve informacije potrebne za te konzultacije, posebno potrebne podatke iz kojih se može utvrditi u kojoj je mjeri uvoz konkretnog proizvoda iz države ili država AKP-a uzrokovao ili prijeti uzrokovanjem ozbiljne štete domaćim proizvođačima u Zajednici ili poteškoća koje bi mogle dovesti do ozbiljnog pogoršanja stanja gospodarstva pojedine regije u Zajednici.
 6. Ukoliko u međuvremenu s predmetnom državom ili državama AKP-a nije sklopljen neki drugi dogovor, nadležna tijela Zajednice mogu, po završetku razdoblja od dvadeset i jednog dana namijenjenog za spomenute konzultacije, poduzeti odgovarajuće mjeru za provedbu članka 8. O tim se mjerama odmah obavještavaju države AKP-a i iste se počinju odmah primjenjivati.
 7. Ovaj se postupak primjenjuje ne dovodeći u pitanje mjeru koje se mogu poduzeti u slučaju posebnih čimbenika u smislu članka 9. stavka 3. U tom se slučaju sve relevantne informacije odmah dostavljaju državama AKP-a.
 8. U tom se slučaju, u skladu s člankom 2. ovog Sporazuma, posebna pažnja posvećuje interesima najmanje razvijenim državama AKP-a, državama AKP-a bez izlaza na more i otočnim državama AKP-a.

PROTOKOL 3.

koji sadrži tekst Protokola 3. o šećeru iz država AKP-a

iz Konvencije država AKP-a i EEZ-a iz Loméa, potpisane dana 28. veljače 1975. i toj Konvenciji priloženih odgovarajućih izjava

PROTOKOL 3.

o šećeru iz država AKP-a

Članak 1.

1. Zajednica se obvezuje na neodređeno vrijeme kupovati i uvoziti konkretnе količine nerafiniranog ili rafiniranog šećera od šećerne trske podrijetlom iz država AKP-a, a koje joj se te države obvežu isporučiti.

Malavi	20 000
Mauricijus	487 200
Svazi	116 400
Tanzanija	10 000
Trinidad i Tobago	69 000
Uganda	5 000.

2. Ne primjenjuje se zaštitna klauzula iz članka 10. Konvencije. Provedba ovog Protokola odvija se u okviru upravljanja zajedničkom organizacijom tržista šećerom što, međutim, ni na koji način ne prejudicira obvezu Zajednice iz stavka 1.

Članak 2.

1. Ne dovodeći u pitanje članak 7., nijedna promjena ovog Protokola ne smije stupiti na snagu prije isteka petogodišnjeg razdoblja od datuma stupanja na snagu ove Konvencije. Nakon toga, u dogovorenom trenutku na snagu stupaju one promjene o kojima je moguće postići dogovor.

2. Uvjeti provedbe jamstva iz članka 1. preispituju se prije isteka sedme godine njihove primjene.

Članak 3.

1. Količine šećera od šećerne trske iz članka 1., izražene u metričkim tonama rafiniranog šećera, u daljem tekstu „dogovorene količine”, za isporuku u svakom 12-mjesečnom razdoblju iz članka 4. stavka 1. su sljedeće:

Barbados	49 000
Narodna Republika Kongo	10 000
Fidži	163 600
Gvajana	157 700
Jamajka	118 300
Kenija	5 000
Madagaskar	10 000

3. Međutim, za razdoblje do 30. lipnja 1975. dogovorene količine, izražene u metričkim tonama rafiniranog šećera, su sljedeće:

Barbados	29 600
Fidži	25 600
Gvajana	29 600
Jamajka	83 800
Madagaskar	2 000
Mauricijus	65 300
Svazi	19 700
Trinidad i Tobago	54 200.

Članak 4.

1. Za svako 12-mjesečno razdoblje od 1. lipnja do zaključno 30. srpnja, u daljem tekstu „razdoblje isporuke”, države AKP-a izvoznice šećera obvezuju se isporučiti količine iz članka 3. stavka 1., podložno bilo kojim prilagodbama koje proistječu iz primjene članka 7. Slična obveza jednakom se primjenjuje na količine iz članka 3. stavka 3. u odnosu na razdoblje do 30. lipnja 1975., koje se također smatra razdobljem isporuke.

2. Količine koje trebaju biti isporučene do 30. lipnja 1975., iz članka 3. stavka 3., uključuju isporuku na relaciji od luke utovara ili, u slučaju država bez izlaza na more, preko granica.

3. Za pošiljke šećera od šećerne trske iz država AKP-a u razdoblju do 30. lipnja 1975. vrijede zajamčene cijene koje se primjenjuju u razdoblju isporuke počevši od 1. lipnja 1975. Istovjetna rješenja moguće je urediti za naknadna razdoblja isporuke.

Članak 5.

1. Rafinirani ili nerafinirani šećer se na tržištu Zajednice prodaje po cijenama koje kupci i prodavatelji slobodno dogovore.

2. Zajednica neće intervenirati ako i kada država članica dopusti da prodajne cijene unutar njezinih granica premašte prag cijene u Zajednici.

3. Zajednica se, u okviru dogovorenih količina i po zajamčenoj cijeni, obvezuje kupiti količine rafiniranog ili nerafiniranog šećera koje se u Zajednici ne mogu prodavati po cijeni koja je jednaka zajamčenoj cijeni ili je premašuje.

4. Zajamčena cijena, izražena u obračunskim jedinicama na CIF paritetu europske luke Zajednice, odnosi se na nezapakirani šećer, a utvrđena je u odnosu na standardnu kvalitetu šećera. O njoj se pregovara godišnje, u okviru opsega cijene u Zajednici, vodeći računa o svim relevantnim gospodarskim čimbenicima, a određuje se najkasnije do 1. svibnja, neposredno prije razdoblja isporuke na koje će se primjenjivati.

Članak 6.

Kupovina po zajamčenoj cijeni iz članka 5. stavka 3. osigurana je posredstvom intervencijskih agencija ili ostalih osoba koje ovlasti Zajednica.

Članak 7.

1. Ukoliko tijekom bilo kojeg razdoblja isporuke neka država AKP-a izvoznica šećera propusti u cijelosti isporučiti svoju dogovorenou količinu zbog više sile, Komisija, na zahtjev predmetne države, dopušta dodatno vremensko razdoblje potrebno za isporuku.

2. Ukoliko država AKP-a izvoznica šećera za vrijeme razdoblja isporuke Komisiju obavijesti da neće moći u cijelosti isporučiti svoju dogovorenou količinu i da ne želi dodatno

vremensko razdoblje iz stavka 1., Komisija manjak preraspodjeljuje za isporuku tijekom dotičnog razdoblja isporuke. Komisija tu preraspodjeljuje vrši nakon konzultacija s predmetnim državama.

3. Ukoliko, za vrijeme bilo kojeg razdoblja isporuke, država AKP-a izvoznica šećera propusti u cijelosti isporučiti svoje dogovorene količine iz razloga koji nisu viša sila, ta se količina u odnosu na svako sljedeće razdoblje isporuke smanjuje za količinu koja nije isporučena.

4. Komisija može odlučiti da se u odnosu na sljedeća razdoblja isporuke neisporučena količina preraspodjeljuje među ostalim državama iz članka 3. Takva se preraspodjela vrši uz konzultacije s predmetnim državama.

Članak 8.

1. Na zahtjev jedne ili više država koje dobavljaju šećer na temelju uvjeta iz ovog Protokola ili na zahtjev Zajednice, konzultacije u vezi sa svim mjerama potrebnima za primjenu ovog Protokola odvijaju se u unutar odgovarajućeg institucionalnog okvira kojeg prihvate Ugovorne stranke. U tu svrhu, institucije osnovane ovom Konvencijom mogu se koristiti za vrijeme razdoblja primjene Konvencije.

2. U slučaju da Konvencija prestane važiti, države koje dobavljaju šećer iz stavka 1. i Zajednica donose odgovarajuće institucionalne odredbe kako bi osigurale daljnju primjenu odredbi ovog Protokola.

3. Periodične revizije predviđene ovim Protokolom odvijaju se unutar dogovorenog institucionalnog okvira.

Članak 9.

Posebne vrste šećera koje određene države AKP-a izvoznice šećera tradicionalno isporučuju državama članicama uključene su u količine iz članka 3. te se tretiraju na istoj osnovi kao i one.

Članak 10.

Odredbe ovog Protokola ostaju na snazi nakon datuma utvrđenog člankom 91. ove Konvencije. Nakon tog datuma Zajednica može otkazati ovaj Protokol u odnosu na svaku državu AKP-a, kao i svaku državu AKP-a u odnosu na Zajednicu, uz otkazni rok od dvije godine.

Dodatak Protokolu 3.

IZJAVE O PROTOKOLU 3.

1. Zajednička izjava u vezi s mogućim zahtjevima za sudjelovanjem u odredbama Protokola 3.

Razmatra se svaki zahtjev države AKP-a koja je ugovorna stranka Konvencije, a koji nije izričito spomenut u Protokolu 3. da sudjeluje u odredbama tog Protokola ⁽¹⁾.

2. Izjave zajednice u vezi sa šećerom podrijetlom iz Belizea, Svetog Kristofora i Nevisa-Angvile i Surinama

a) Zajednica se obvezuje donijeti mjere potrebne kako bi se osigurao jednak tretman predviđen Protokolom 3. za ove količine šećera od šećerne trske, nerafiniranog ili rafiniranog, podrijetlom iz:

Belizea	39 400 tona
Svetog Kristofora i Nevisa-Angvile	14 800 tona
Surinama	4 000 tona

b) Međutim, za razdoblje do 30. lipnja 1975. količine su sljedeće:

Belize	14 800 tona
Sveti Kristofor i Nevis-Angvila	7 900 tona ⁽²⁾ .

3. Izjava Zajednice o članku 10. Protokola 3.

Zajednica izjavljuje da je članak 10. Protokola 3., koji pruža mogućnost otkazivanja tog protokola prema uvjetima iz tog članka, namijenjen pravnoj sigurnosti i za Zajednicu ne predstavlja ikakvu kvalifikaciju ili ograničenje načela proglašenih u članku 1. tog Protokola ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Dodatak XIII. Završnom aktu Konvencije država AKP-a i EEZ-a.

⁽²⁾ Dodatak XXI. Završnom aktu Konvencije država AKP-a i EEZ-a.

⁽³⁾ Dodatak XXII. Završnom aktu Konvencije država AKP-a i EEZ-a.

*Dodatak Protokolu 3.***RAZMJENA PISAMA IZMEĐU DOMINIKANSKE REPUBLIKE I ZAJEDNICE U VEZI PROTOKOLA O ŠEĆERU IZ DRŽAVA AKP-a***Pismo br. 1 Vlade Dominikanske Republike*

Poštovani gospodine,

čast mi je potvrditi da Dominikanska Republika, ni sada ni u budućnosti, ne želi pristupiti Protokolu o šećeru iz država AKP-a dodanom Konvenciji država AKP-a i EEZ-a. Prema tome, Dominikanska Republika se obvezuje ne podnosi zahtjev za pristupanje spomenutom Protokolu. U tom će smislu napisati pismo Skupini država AKP-a. Bio bih Vam zahvalan kad biste potvrdili primitak ovog pisma. Primitate, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Pismo br. 2 Predsjednika Vijeća Europskih zajednica

Poštovani gospodine,

čast mi je potvrditi primitak Vašeg pisma s današnjim datumom koje glasi:

„Čast mi je potvrditi da Dominikanska Republika, ni sada ni u budućnosti, ne želi pristupiti Protokolu o šećeru iz država AKP-a dodanom Konvenciji država AKP-a i EEZ-a. Prema tome, Dominikanska Republika se obvezuje ne podnosi podnijeti zahtjev za pristupanje spomenutom Protokolu. U tom će smislu napisati pismo Skupini država AKP-a.”

Zajednica potvrđuje svoju suglasnost sa sadržajem tog pisma.

Primitate, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Dodatak Protokolu 3.

SPORAZUM

U obliku razmjene pisama između Europske ekonomske zajednice i Barbadosa, Belizea, Narodne Republike Kongo, Fidžija, Kooperativne Republike Gvajane, Jamajke, Republike Kenije, Demokratske Republike Madagaskar, Republike Malavi, Mauricijusa, Republike Surinam, Kraljevine Svazi, Ujedinjene Republike Tanzanije, Trinidada i Tobaga, Republike Ugande, Republike Zimbabve i Svetog Kristofora i Nevisa o pristupanju zadnje spomenute države Protokolu 7. o šećeru iz država AKP-a dodanom Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a.

Pismo br. 1

Poštovani gospodine,

predstavnici država AKP-a iz Protokola 7. o šećeru iz država AKP-a dodanog Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a i Komisije u ime Europske ekonomske zajednice, sporazumjeli su se sljedeće:

- Sveti Kristofor i Nevis ovime se uključuje u članak 3. stavak 1. spomenutog Protokola s dogovorenom količinom od 14 800 tona počevši od dana njegovog pristupanja Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a.

Do tog datuma primjenjuju se odredbe Dodatka IV. Odluci Vijeća 80/1186/EEZ od 16. prosinca 1980. o pristupanju prekomorskih država i teritorija Europskoj ekonomskoj zajednici.

Bio bih Vam zahvalan kad biste potvrdili primitak ovog pisma te potvrdili da ovo pismo i Vaš odgovor predstavljaju Sporazum između Vlada gore spomenutih država AKP-a i Zajednice.

Primite, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Za Vijeće
Europskih zajednica

Pismo br. 2

Poštovani gospodine,

čast mi je potvrditi primitak Vašeg pisma s današnjim datumom koje glasi:

„Predstavnici država AKP-a iz Protokola 7. o šećeru iz država AKP-a dodanog Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a i Komisije u ime Europske ekonomske zajednice, sporazumjeli su se sljedeće:

- Sveti Kristofor i Nevis ovime se uključuje u članak 3. stavak 1. spomenutog Protokola s dogovorenom količinom od 14 800 tona počevši od dana njegovog pristupanja Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a.

Do tog datuma primjenjuju se odredbe Dodatka IV. Odluci Vijeća 80/1186/EEZ od 16. prosinca 1980. o pristupanju prekomorskih država i teritorija Europskoj ekonomskoj zajednici.

Bio bih Vam zahvalan kad biste potvrdili primitak ovog pisma te potvrdili da ovo pismo i Vaš odgovor predstavljaju Sporazum između Vlada gore spomenutih država AKP-a i Zajednice.“

Čast mi je potvrditi da su Vlade država AKP-a iz Vašeg pisma suglasne s njegovim sadržajem.

Primite, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Za Vlade

Dodatak Protokolu 3.

SPORAZUM

U obliku razmjene pisama između Europske ekonomske zajednice i Barbadosa, Narodne Republike Kongo, Fidžija, Kooperativne Republike Gvajane, Jamajke, Republike Kenije, Demokratske Republike Madagaskar, Republike Malavi, Mauricijusa, Republike Surinam, Kraljevine Svazi, Ujedinjene Republike Tanzanije, Trinidada i Tobaga, Republike Ugande i Republike Zimbabve o pristupanju posljednje države Protokolu 7. o šećeru iz država AKP-a dodanom Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a.

Pismo br. 1

Poštovani gospodine,

predstavnici država AKP-a iz Protokola 7. o šećeru iz država AKP-a dodanog Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a, Republike Zimbabve i Komisije u ime Europske ekonomske zajednice, sporazumjeli su se kako slijedi.

Republika Zimbabve ovime se uključuje u članak 3. stavak 1. spomenutog Protokola s dogovorenom količinom od 14 800 tona počevši od 1. lipnja 1982., a u odnosu na razdoblje do 30. lipnja 1982. s dogovorenom količinom od 6 000 tona.

Bio bih Vam zahvalan kad biste potvrdili primitak ovog pisma te potvrdili da ovo pismo i Vaš odgovor predstavljaju Sporazum između Vlada gore spomenutih država AKP-a i Zajednice.

Primite, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Za Vijeće
Europskih zajednica

Pismo br. 2

Poštovani gospodine,

čast mi je potvrditi primitak Vašeg pisma s današnjim datumom koje glasi:

„Predstavnici država AKP-a iz Protokola 7. o šećeru iz država AKP-a dodanog Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a, Republike Zimbabve i Komisije u ime Europske ekonomske zajednice, sporazumjeli su se kako slijedi.

Republika Zimbabve ovime se uključuje u članak 3. stavak 1. spomenutog Protokola s dogovorenom količinom od 14 800 tona počevši od 1. lipnja 1982., a u odnosu na razdoblje do 30. lipnja 1982. s dogovorenom količinom od 6 000 tona.

Bio bih Vam zahvalan kad biste potvrdili primitak ovog pisma te potvrdili da ovo pismo i Vaš odgovor predstavljaju Sporazum između Vlada gore spomenutih država AKP-a i Zajednice.”

Čast mi je potvrditi da su Vlade država AKP-a iz ovog pisma suglasne s gore spomenutim.

Primite, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Za Vlade

Dodatak Protokolu 3.

SPORAZUM

U obliku razmjene pisama između Europske ekonomske zajednice i Barbadosa, Belizea, Narodne Republike Kongo, Fidžija, Kooperativne Republike Gvajane, Jamajke, Republike Kenije, Demokratske Republike Madagaskar, Republike Malavi, Mauricijusa, Republike Surinam, Kraljevine Svazi, Ujedinjene Republike Tanzanije, Trinidada i Tobaga, Republike Ugande, Republike Zimbabve i Republike Côte d'Ivoire o pristupanju zadnje spomenute države Protokolu 7. o šećeru iz država AKP-a dodanom Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a.

Pismo br. 1

Poštovani gospodine,

skupina afričkih, karipskih i pacifičkih država iz Protokola 7. o šećeru iz država AKP-a dodanog Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a, Republika Côte d'Ivoire i Europska ekonomska zajednica, sporazumjeli su se kako slijedi.

Republika Côte d'Ivoire ovime se uključuje u članak 3. stavak 1. spomenutog Protokola počevši od 1. lipnja 1983. s odmah dogovorenom količinom od 2 000 tona (vrijednost rafiniranog šećera).

Bio bih Vam zahvalan kad biste potvrdili primitak ovog pisma te potvrdili da ovo pismo i Vaš odgovor predstavljaju Sporazum između Vlada gore spomenutih država AKP-a i Zajednice.

Primite, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Za Vijeće
Europskih zajednica

Pismo br. 2

Poštovani gospodine,

Čast mi je potvrditi primitak Vašeg pisma s današnjim datumom sljedećeg sadržaja:

„Skupina afričkih, karipskih i pacifičkih država iz Protokola 7. o šećeru iz država AKP-a dodanog Drugoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a, Republika Côte d'Ivoire i Europska ekonomska zajednica, sporazumjeli su se kako slijedi.

Republika Côte d'Ivoire ovime se uključuje u članak 3. stavak 1. spomenutog Protokola počevši od 1. lipnja 1983. s odmah dogovorenom količinom od 2 000 tona (vrijednost rafiniranog šećera).

Bio bih Vam zahvalan kad biste potvrdili primitak ovog pisma te potvrdili da ovo pismo i Vaš odgovor predstavljaju Sporazum između Vlada gore spomenutih država AKP-a i Zajednice.”

Čast mi je potvrditi suglasnost Vlada država AKP-a iz Vašeg pisma s njegovim sadržajem.

Primite, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Za Vlade

Dodatak Protokolu 3.

SPORAZUM

U obliku razmjene pisama između Europske ekonomske zajednice i Barbadosa, Belizea, Republike Kongo, Fidžija, Kooperativne Republike Gvajane, Republike Côte d'Ivoire (Obala Bjelokosti), Jamajke, Republike Kenije, Republike Madagaskar, Republike Malavi, Republike Mauricijus, Republike Surinam, Svetog Kristofora i Nevisa, Kraljevine Svazi, Ujedinjene Republike Tanzanije, Republike Trinidad i Tobago, Republike Ugande, Republike Zambije i Republike Zimbabve o pristupanju Republike Zambije Protokolu br. 8 o šećeru iz država AKP-a dodanom Četvrtoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a.

A. Pismo br. 1

Poštovani gospodine,

Skupina afričkih, karipskih i pacifičkih (AKP) država iz Protokola br. 8 o šećeru iz država AKP-a dodanog Četvrtoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a, Republika Zambija i Europska zajednica, sporazumjeli su se kako slijedi.

Republika Zambija ovime se uključuje u članak 3. stavak 1. spomenutog Protokola počevši od 1. siječnja 1995. s dogovorenom količinom od 0 tona.

Bio bih Vam zahvalan kad biste potvrdili primitak ovog pisma te potvrdili da ovo pismo i Vaš odgovor predstavljaju Sporazum između Vlada gore spomenutih država AKP-a i Europske zajednice.

Primite, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Za Vijeće
Europskih zajednica

B. Pismo br. 2

Poštovani gospodine,

Čast mi je potvrditi primitak Vašeg pisma s današnjim datumom sljedećeg sadržaja:

„Skupina afričkih, karipskih i pacifičkih (AKP) država iz Protokola br. 8 o šećeru iz država AKP-a dodanog Četvrtoj konvenciji država AKP-a i EEZ-a, Republika Zambija i Europska zajednica, sporazumjeli su se kako slijedi.

Republika Zambija ovime se uključuje u članak 3. stavak 1. spomenutog Protokola počevši od 1. siječnja 1995. s dogovorenom količinom od 0 tona.

Bio bih Vam zahvalan kad biste potvrdili primitak ovog pisma te potvrdili da ovo pismo i Vaš odgovor predstavljaju Sporazum između Vlada gore spomenutih država AKP-a i Europske zajednice.”

Čast mi je potvrditi suglasnost Vlada država AKP-a iz Vašeg pisma s njegovim sadržajem.

Primite, gospodine, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Za Vlade država AKP-a iz
Protokola br. 8
i Republiku Zambiju

Protokol 4.
o govedini i teletini

Zajednica i države AKP-a suglasne su poduzeti dolje navedene posebne mjere kako bi se državama AKP-a koje su tradicionalne izvoznice govedine i teletine omogućilo očuvanje njihovog položaja na tržištu Zajednice, čime bi se zajamčila određena razina primanja za njihove proizvođače.

Članak 1.

Carine osim *ad valorem* pristojbi koje se primjenjuju na govedinu i teletinu podrijetlom iz država AKP-a smanjuju se za 92 % u okviru granica iz članka 2.

Članak 2.

Ne dovodeći u pitanje članak 4., smanjenje carina predviđeno člankom 1. primjenjuje se na sljedeće količine izražene u mesu bez kostiju po kalendarskoj godini i po državi:

Bocvana:	18 916 tona
Kenija:	142 tone
Madagaskar:	7 579 tona
Svazi:	3 363 tona
Zimbabve:	9 100 tona
Namibija:	13 000 tona.

Članak 3.

U slučaju stvarnog ili predvidivog smanjenja u tom izvozu zbog prirodnih katastrofa, kao što su suša, cikloni ili životinjske bolesti, Zajednica je voljna razmotriti odgovarajuće mjere kako bi osigurala da količine pogodjene iz tih razloga u bilo kojoj godini mogu biti isporučene naredne godine.

Članak 4.

Ukoliko tijekom neke godine jedna od država AKP-a iz članka 2. nije u stanju dostaviti cjelokupnu utvrđenu količinu i ne želi iskoristiti mjere iz članka 3., Komisija količinu koju treba nadomjestiti može razdijeliti ostalim predmetnim državama AKP-a. U tom slučaju predmetne države AKP-a najkasnije do 1. rujna te godine Komisiji upućuju prijedlog u kojem navode državu ili države AKP-a koje će biti u stanju dostaviti novu dodatnu količinu, u isto vrijeme navodeći i državu AKP-a koja nije u stanju dostaviti njoj dodijeljeni cjelokupni iznos, uz pretpostavku da ova nova privremena raspodjela neće utjecati na prvotne količine.

Komisija osigurava da odluka bude donesena najkasnije do 15. rujna.

Članak 5.

Protokol se provodi u skladu s organizacijom zajedničkog tržišta u sektoru govedine i teletine, koje, međutim, ne utječe na obveze koje je Zajednica preuzeila ovim Protokolom.

Članak 6.

U slučaju primjene zaštitne mjere iz članka 8. stavka 1. Dodatka na sektor govedine i teletine, Zajednica će poduzeti mjere potrebne za održavanje opsega izvoza iz država AKP-a u Zajednicu na razini sukladnoj njezinim obvezama iz ovog Protokola.

PROTOKOL 5.**Drugi protokol o bananama****Članak 1.**

Stranke dobavljačima banana iz država AKP-a priznaju kako veliku gospodarsku važnost njihovog izvoza na tržište Zajednice. Zajednica je suglasna ispitati i tamo gdje je to potrebno poduzeti mjere s ciljem osiguranja stalne održivosti njihovih industrija koje se bave izvozom banana i stalnog plasmana njihovih banana na tržište Zajednice.

- poboljšanje uvjeta proizvodnje i povećanje kvalitete djelovanjem na područjima istraživanja, ubiranja plodova, pakiranja i rukovanja,
- prijevoz i skladištenje,
- prodaju i promicanje trgovine.

Članak 2.

Sve predmetne države AKP-a i Zajednica međusobno se savjetuju kako bi utvrdile mjere koje će se provoditi s ciljem poboljšanja uvjeta proizvodnje i prodaje banana. Taj se cilj postiže svim raspoloživim sredstvima prema dogovorima iz Konvencije u vezi s finansijskom, tehničkom, poljoprivrednom, industrijskom i regionalnom suradnjom. Dotične mjere osmišljene su kako bi se državama AKP-a, a posebno Somaliji, vodeći računa o njihovim pojedinačnim okolnostima, omogućilo da postanu konkurentnije. Mjere će se provoditi na svim razinama od proizvodnje do potrošnje, a posebno će obuhvaćati ova područja:

Članak 3.

U svrhu postizanja tih ciljeva, obje su stranke suglasne savjetovati se unutar stalne zajedničke skupine, kojoj pomaže skupine stručnjaka, a čija je zadaća neprestano preispitivati svaki konkretni problem na koji ju se upozori.

Članak 4.

Ukoliko države AKP-a koje proizvode banane odluče osnovati zajedničku organizaciju s ciljem postizanja tih ciljeva, Zajednica će takvu organizaciju podržati i razmotrit će svaki zaprimljeni zahtjev za pružanje podrške aktivnostima te organizacije u okviru regionalnih planova pod naslovom suradnje u financiranju razvoja.

DODATAK VI.

POPIS NAJMANJE RAZVIJENIH DRŽAVA AKP-a, DRŽAVA AKP-a BEZ IZLAZA NA MORE I OTOČNIH DRŽAVA AKP-a

Ovaj popis obuhvaća najmanje razvijene države AKP-a, države AKP-a bez izlaza na more i otočne države AKP-a:

NAJMANJE RAZVIJENE DRŽAVE AKP-A

Članak 1.

Prema ovom Sporazumu, ove se države smatraju najmanje razvijenim državama AKP-a:

Angola	Malavi
Benin	Mali
Burkina Faso	Mauritanija
Burundi	Madagaskar
Kabo Verde	Mozambik
Srednjoafrička Republika	Niger
Čad	Ruanda
Komori	Samoa
Demokratska Republika Kongo	Sveti Toma i Prinsipe
Džibuti	Sijera Leone
Etiopija	Salomonovi Otoci
Eritreja	Somalija
Gambija	Sudan
Gvineja	Tanzanija
Gvineja Bisau	Tuvalu
Ekvatorska Gvineja	Togo
Haiti	Uganda
Kiribati	Vanuatu
Lesoto	Zambija
Liberija	

DRŽAVE AKP-A BEZ IZLAZA NA MORE

Članak 2.

Poduzete su konkretnе mjere i odredbe za potporu državama AKP-a bez izlaza na more u njihovim naporima za prevladavanje zemljopisnih poteškoća i ostalih prepreka koje ometaju njihov razvoj kako bi im se omogućilo ubrzanje njihovih pojedinačnih stopa rasta.

Članak 3.

Države AKP-a bez izlaza na more su:

Bocvana	Mali
Burkina Faso	Niger
Burundi	Ruanda
Srednjoafrička Republika	Svazi
Čad	Uganda
Etiopija	Zambija
Lesoto	Zimbabve
Malavi	

OTOCNE DRŽAVE AKP-A

Članak 4.

Poduzete su konkretnе mjere i odredbe za potporu otočnim državama AKP-a u njihovim naporima za prevladavanje prirodnih i zemljopisnih poteškoća te ostalih prepreka koje ometaju njihov razvoj kako bi im se omogućilo ubrzanje njihovih pojedinačnih stopa rasta.

Članak 5.

Popis otočnih država AKP-a:

Antigva i Barbuda	Mikronezija
Bahami	Nauru
Barbados	Niue
Kabo Verde	Palau
Komori	Papua Nova Gvineja
Cookovi Otoci	Sveti Kristofor i Nevis
Dominika	Sveta Lucija
Dominikanska Republika	Sveti Vincent i Grenadini
Fidži	Samoa
Grenada	Sveti Toma i Prinsipe
Haiti	Sejšeli
Jamajka	Salomunovi Otoci
Kiribati	Tonga
Madagaskar	Trinidad i Tobago
Maršalovi Otoci	Tuvalu
Mauricijus	Vanuatu

PROTOKOLI

PROTOKOL 1.
o troškovima rada zajedničkih institucija

1. Države članice i Zajednica, s jedne strane, i države AKP-a, s druge strane, same snose troškove koji nastaju zbog njihovog sudjelovanja na sastancima Vijeća ministara i o njemu ovisnim tijelima, što se tiče troškova osoblja, putnih troškova i troškova života, kao i poštanskih i telekomunikacijskih troškova.

Troškove vezane uz usmeno prevođenje na sastancima, pismeno prevođenje i razmnožavanje dokumenata te tehničku organizaciju sastanaka (kao što su prostori, oprema i kuriri) zajedničkih institucija sadašnjeg Sporazuma snosi Zajednica ili jedna od država AKP-a, ovisno o tome održavaju li se sastanci na državnom području države članice ili na državnom području države AKP-a.

2. Arbitri imenovani u skladu s člankom 98. ovog Sporazuma imaju pravo na povrat putnih troškova i troškova života. Ovo potonje utvrđuje Vijeće ministara.

Polovicu putnih i životnih troškova arbitra snosi Zajednica, dok drugu polovicu snose države AKP-a. Troškove vezane uz bilo koji ured kojeg osnuju arbitri, pripremne istrage u vezi sa sporovima te uz organizaciju saslušanja (kao što su prostori, kadar i tumačenje) snosi Zajednica. Troškovi vezani uz posebne istrage podmiruju se zajedno s ostalim troškovima, a stranke unaprijed uplaćuju predujmove prema nalogu arbitra.

3. Države AKP-a osnivaju Fond kojim će upravljati njihovo Glavno tajništvo radi doprinosa financiranju troškova sudionika iz država AKP-a na sastancima Zajedničke parlamentarne skupštine i Vijeća ministara.

Države AKP-a doprinose tom Fondu. S ciljem poticanja aktivnog sudjelovanja svih država AKP-a u dijalogu koji se vodi unutar zajedničkih institucija AKP-a i EZ-a, Zajednica doprinosi ovom Fondu kao što je predviđeno Finansijskim protokolom (4 milijuna eura prema Prvom finansijskom protokolu).

Da bi bili pokriveni iz Fonda, troškovi moraju poštovati sljedeće uvjete, kao i one utvrđene stavkom 1.:

- Moraju biti ostvareni tako što su parlamentarci ili, u njihovoj odsutnosti, drugi takvi predstavnici iz država AKP-a putovali iz države koju zastupaju da bi sudjelovali na zasjedanjima Zajedničke parlamentarne skupštine, sastancima radnih skupina ili misija pod njezinim okriljem ili kao rezultat sudjelovanja tih istih predstavnika i predstavnika civilnog društva država AKP-a te gospodarskih i socijalnih nositelja na konzultacijama održanim u skladu s člancima 15. i 17. ovog Sporazuma.
- Odluke o prirodi, organizaciji, učestalosti i mjestu održavanja sastanaka, misija i radnih skupina moraju biti donesene u skladu s poslovnikom Vijeća ministara i Zajedničke parlamentarne skupštine.

4. Konzultacije i sastanke gospodarskih i socijalnih nositelja država AKP-a i EU-a organizira Gospodarsko i socijalno vijeće Europske unije. U tom konkretnom primjeru, doprinos Zajednice za pokrivanje troškova sudjelovanja gospodarskih i socijalnih nositelja iz država AKP-a uplaćuje se neposredno Gospodarskom i socijalnom vijeću.

Tajništvo država AKP-a, Vijeće ministara i zajednička parlamentarna skupština mogu, uz suglasnost Komisije, za organizaciju konzultacija građanskog društva država AKP-a ovlastiti organizacije koje odobre stranke.

PROTOKOL 2.
o povlasticama i imunitetima

STRANKE SU SE

U ŽELJI DA zaključenjem Protokola o povlasticama i imunitetima omoguće neometano funkcioniranje ovog Sporazuma, pripremu njegovog rada i provedbu mjera donesenih za njegovu primjenu;

BUDUĆI DA je stoga potrebno posebno navesti povlastice i imunitete na koje se mogu pozvati osobe koje sudjeluju u radu vezanom uz primjenu ovog Sporazuma te uz dogovore koji se primjenjuju na službenu komunikaciju vezanu uz taj rad, ne dovodeći u pitanje odredbe Protokola o privilegijama i imunitetima Europskih zajednica, potpisanih u Bruxellesu dana 8. travnja 1965.;

BUDUĆI DA je također potrebno utvrditi postupanje prema dobrima, sredstvima i imovini Vijeća ministara država AKP-a, kao i prema njegovom osoblju;

BUDUĆI DA je Sporazumom iz Georgetowna od 6. lipnja 1975. ustanovljena Skupina država AKP-a i uspostavljeno Vijeće ministara država AKP-a te Odbor veleposlanika; budući da Tajništvo država AKP-a brine o tijelima Skupine država AKP-a;

SPORAZUMJELE o sljedećim odredbama, koje su dodane ovom Sporazumu:

POGLAVLJE 1.

POGLAVLJE 2.

OSOBE KOJE SUDJELUJU U RADU U VEZI SA SPORAZUMOM

**DOBRA, SREDSTVA I IMOVINA VIJEĆA MINISTARA DRŽAVA
AKP-A**

Članak 1.

Predstavnici Vlada država članica i država AKP-a te predstavnici institucija Europskih zajednica, kao i njihovi savjetnici i stručnjaci te članovi osoblja Tajništva država AKP-a koji na teritoriju država članica ili država AKP-a sudjeluju u radu bilo koje od institucija iz ovog Sporazuma ili tijela za koordinaciju ili pak u radu vezanom uz primjenu ovog Sporazuma, uživaju uobičajene povlastice, imunitete i pogodnosti tijekom izvršavanja svojih dužnosti te tijekom putovanja prema ili iz mjesta u kojima moraju izvršavati te dužnosti.

Članak 2.

Prostori i zgrade koje za svoje službene svrhe koristi Vijeće ministara država AKP-a nepovredivi su. Izuzeti su od pretrage, rekvizicije, konfiskacije ili izvlaštenja.

Osim kada je to zatraženo u svrhu istrage nesreće koju je uzrokovalo motorno vozilo koje pripada spomenutom Vijeću ili se koristi na njegov račun ili u slučaju povrede prometnih pravila ili nesreće koje je uzrokovalo takvo vozilo, imovina i sredstva Vijeća ministara država AKP-a ne podliježe nikakvim administrativnim ili pravnim mjerama prisile bez odobrenja Vijeća ministara osnovanog ovim Sporazumom.

Članak 3.

Arhive Vijeća ministara država AKP-a nepovredive su.

Prethodni stavak također se primjenjuje na članove Zajedničke parlamentarne skupštine iz ovog Sporazuma, na arbitre koji mogu biti imenovani u skladu s ovim Sporazumom, na članove savjetodavnih tijela gospodarskog i socijalnog sektora koja mogu biti osnovana, na dužnosnike i zaposlenike tih institucija, kao i na članove agencija Europske investicijske banke i njeno osoblje te na osoblje Centra za razvoj poduzetništva i Centra za razvoj poljoprivrede.

Članak 4.

Vijeće ministara država AKP-a, njegova imovina, prihodi i ostala dobra izuzeti su od svih neposrednih poreza.

Država domaćin, tamo gdje je god to potrebno, poduzima mјere potrebne za doznačivanje ili povrat iznosa posrednih poreza ili poreza na prodaju koji su uključeni u cijenu pokretne ili nepokretne imovine, ukoliko Vijeće ministara država AKP-a, isključivo za svoju službenu uporabu, obavi znatnu kupnju, čija cijena uključuje poreze ove vrste.

Ne odobravaju se izuzeci u odnosu na poreze, naknade i pristojbe koje predstavljaju naknade za učinjene usluge.

POGLAVLJE 3.

SLUŽBENE KOMUNIKACIJE

Članak 6.

U svojoj službenoj komunikaciji i prijenosu svih svojih dokumenata, Europska zajednica, institucije ovog Sporazuma i tijela za koordinaciju na teritoriju država stranaka ovog Sporazuma uživaju tretman koji se dodjeljuje međunarodnim organizacijama.

POGLAVLJE 4.

OSOBLJE TAJNIŠTVA DRŽAVA AKP-A

Članak 7.

1. Tajnik ili tajnici te zamjenik tajnika ili zamjenici tajnika Vijeće ministara država AKP-a, kao i ostali stalni članovi osoblja višeg ranga Vijeće ministara država AKP-a imenovani od strane država AKP-a u državi u kojoj je Vijeće ministara država AKP-a ustanovljeno, uz odgovornost predsjedatelja Vijeća veleposlanika država AKP-a, imaju prednosti dodijeljene diplomatskom osoblju diplomatskih misija. Njihovi bračni drugovi i njihova maloljetna djeca koja žive u njihovom kućanstvu imaju pravo, pod istim uvjetima, na prednosti dodijeljene bračnim drugovima i maloljetnoj djeci takvog diplomatskog osoblja.

2. Stalne članove osoblja država AKP-a koji se ne spominju u stavku 1. njihova država domaćin izuzima od svih poreza na

plaće, prihode ili dodatke koje im plaćaju države AKP-a od dana kada takav prihod postane podložan porezu koji se skuplja u korist država AKP-a.

Gornja odredba se ne primjenjuje na mirovine koje Tajništvo država AKP-a plaća bivšim članovima svoga osoblja ili njihovim uzdržavanim članovima obitelji, ili na plaće, prihode ili naknade koje Tajništvo država AKP-a plaća svom lokalnom osoblju.

Članak 8.

Država u kojoj je ustanovljeno Vijeće ministara država AKP-a dodjeljuje imunitet od sudskog postupka stalnim članovima osoblja Tajništva država AKP-a, osim onima iz stavka 1. članka 7., samo u pogledu djela koje oni počine pri obavljanju svojih službenih dužnosti. Međutim, takav se imunitet ne primjenjuje na povrede prometnih pravila od strane stalnog člana osoblja Tajništva država AKP-a ili na štetu prouzrokovanoj motornim vozilom koje pripada njemu ili njoj ili ga on ili ona voze.

Članak 9.

Imena, mjesta i adrese predsjedatelja Odbora veleposlanika država AKP-a, tajnika ili više tajnika te zamjenika ili više zamjenika tajnika Vijeće ministara država AKP-a, kao i stalnih članova osoblja Tajništva država AKP-a predsjednik Vijeće ministara država AKP-a periodično dostavlja Vladi države na čijem je teritoriju ustanovljeno Vijeće ministara država AKP-a.

POGLAVLJE 5.

DELEGACIJE KOMISIJE U DRŽAVAMA AKP-A

Članak 10.

1. Šef delegacije Komisije i osoblje imenovano u delegaciju ili delegacije, uz iznimku lokalno zaposlenog osoblja, izuzeti su svih neposrednih poreza u državi AKP-a u kojoj obavljaju službu.

2. Na osoblje iz stavka 1. također se primjenjuje članak 31. stavak 2. točka (g) poglavљa 4. Dodatka IV.

POGLAVLJE 6.

OPĆE ODREDBE*Članak 11.*

Povlastice, imuniteti i pogodnosti predviđeni ovim Protokolom dodjeljuju se dotičnim osobama isključivo u interesu pravilnog obavljanja njihovih službenih dužnosti.

Svaka institucija ili tijelo iz ovog Protokola mora se odreći imuniteta kada god smatra da odricanje takvog imuniteta nije u suprotnosti s njezinim ili njegovim vlastitim interesima.

Članak 12.

Na sporove u vezi s ovim Protokolom primjenjuje se članak 98. ovog Sporazuma.

Vijeće ministara država AKP-a i Europska investicijska banka mogu biti stranke u postupku arbitraže.

PROTOKOL 3.**O Južnoj Africi****Članak 1.****Kvalificirani status**

1. Sudjelovanje Južne Afrike u ovom Sporazumu podložno je kvalifikacijama iznesenima u ovom Protokolu.

2. Odredbe dvostranog Sporazuma o trgovini, razvoju i suradnji između Europske unije, njezinih država članica i Južne Afrike potписанog u Pretoriji dana 11. listopada 1999., u daljem tekstu „TRSS”, imaju prednost pred odredbama ovog Sporazuma.

Članak 2.**Opće odredbe, politički dijalog i zajedničke institucije**

1. Opće, institucionalne i završne odredbe ovog Sporazuma primjenjuju se na Južnu Afriku.

2. Južna Afrika u potpunosti je uključena u cjelokupan politički dijalog i sudjeluje u zajedničkim institucijama i tijelima utvrđenima ovim Sporazumom. Međutim, Južna Afrika ne sudjeluje u postupku odlučivanja u odnosu na odluke koje se donose u vezi sa odredbama koje se ne primjenjuju na Južnu Afriku u skladu s ovim Protokolom.

Članak 3.**Strategije suradnje**

Odredbe o strategijama suradnje ovog Sporazuma primjenjuju se na suradnju između Zajednice i Južne Afrike.

Članak 4.**Financijska sredstva**

1. Odredbe ovog Sporazuma o suradnji u financiranju razvoja ne primjenjuju se na Južnu Afriku.

2. Međutim, odstupajući od ovog načela, Južna Afrika ima pravo sudjelovati na područjima suradnje u financiranju razvoja između država AKP-a i EU-a navedenima dolje u članku 8., pod pretpostavkom da će se sudjelovanje Južne Afrike u potpunosti financirati iz sredstava predviđenih Glavom VII. „TRSS-a”. Kada su sredstva iz „TRSS-a” na raspolaganju za sudjelovanje u aktivnostima u okviru suradnje u financiranju razvoja između država AKP-a i EU-a, Južna Afrika će imati pravo u potpunosti sudjelovati u postupcima donošenja odluka koji uređuju provedbu takve pomoći.

3. Fizičke i pravne osobe iz Južne Afrike imaju pravo na dodjeljivanje ugovora koji se financiraju iz finansijskih izvora predviđenih ovim Sporazumom. Međutim, u tom smislu, fizičke i pravne osobe iz Južne Afrike ne uživaju povlastice koje se dodjeljuju fizičkim i pravnim osobama iz država AKP-a.

Članak 5.**Trgovinska suradnja**

1. Odredbe ovog Sporazuma o gospodarskoj i trgovinskoj suradnji ne primjenjuju se na Južnu Afriku.

2. Usprkos tome, Južna Afrika je u dijalog između stranaka uključena kao promatrač, u skladu s člancima 34. i 40. ovog Sporazuma.

Članak 6.**Primjenjivost Protokola i Izjava**

Na Južnu Afriku ne primjenjuju se protokoli i izjave dodane ovome Sporazumu koji se odnose na dijelove ovog Sporazuma koji se ne primjenjuju na Južnu Afriku. Primjenjuju se sve ostale izjave i protokoli.

Članak 7.**Odredba o reviziji**

Ovaj Protokol može biti revidiran odlukom Vijeća ministara.

Članak 8.

Primjenjivost

Ne dovodeći u pitanje prethodne članke, donja tabela utvrđuje one članke ovog Sporazuma i njegove dodatke koji se primjenjuju na Južnu Afriku te one koji se na nju ne primjenjuju.

Primjenjuje se	Opaske	Ne primjenjuje se
Preamble		
Dio 1., Glava I., Poglavlje 1.: „Ciljevi i načela”, (članci 1. do 7.)		
Dio 1., Glava II., „Politički značaj”; članci 8. do 13.		
Dio 2., „Institucionalne odredbe”; članci 14. do 17.	<i>U skladu s člankom 1. ovog protokola, Južna Afrika nema pravo glasa u bilo kojoj od zajedničkih institucija ili tijela na područjima iz ovog Sporazuma koja se ne primjenjuju na Južnu Afriku</i>	
Dio 3., Glava I., „Strategije suradnje”		
	<i>U skladu s gornjim člankom 5., Južna Afrika je u dijalog između stranaka uključena kao promatrač, u skladu s člancima 34. i 40.</i>	Dio 3., Glava II., Gospodarska i trgovinska suradnja
Članak 75. točka (i) (Promicanje ulaganja, potpora dijaloga privatnog sektora država AKP-a i EU-a na regionalnoj razini), Članak 78. (Zaštita ulaganja)	<i>U skladu s gornjim člankom 4., Južna Afrika ima pravo sudjelovati na određenim područjima suradnje u financiranju razvoja između država AKP-a i EU-a, pod pretpostavkom da će se takvo sudjelovanje u potpunosti financirati iz sredstava predviđenih glavom VII. „TRSS-a”. U skladu s gornjim člankom 2., Južna Afrika može sudjelovati u Odboru za suradnju u financiranju razvoja između država AKP-a i EU-a predviđenom člankom 83., bez uživanja prava glasa u odnosu na odredbe koje se ne primjenjuju na Južnu Afriku.</i>	Dio 4., Razvoj finansijske suradnje
Dio 5., Opće odredbe za najmanje razvijene države AKP-a, države AKP-a bez izlaza na more i otočne države AKP-a, članci 84. do 90.		
Dio 6., Završne odredbe, članci 91. do 100.		
		Dodatak I. (Finansijski protokol)
Dodatak II., Uvjeti financiranja, Poglavlje 5. (povezano s člankom 78./zaštita ulaganja)	<i>U skladu s gornjim člankom 4., Južna Afrika ima pravo sudjelovati na određenim područjima suradnje u financiranju razvoja između država AKP-a i EU-a, pod pretpostavkom da će se takvo sudjelovanje u potpunosti financirati iz sredstava predviđenih glavom VII. „TRSS-a”.</i>	Dodatak II., Uvjeti financiranja, Poglavlje 1., 2., 3., i 4.
Dodatak III., Institucionalna potpora (CDE i CTA)	<i>U skladu s gornjim člankom 4., Južna Afrika ima pravo sudjelovati na određenim područjima suradnje u financiranju razvoja između država AKP-a i EU-a, pod pretpostavkom da će se takvo sudjelovanje u potpunosti financirati iz sredstava predviđenih glavom VII. „TRSS-a”.</i>	

Dodatak IV., Provedba i upravljanje postupcima: članci 6. do 14. (regionalna suradnja) i članci 20. do 32. (Konkurentnost i povlastice)	<p>U skladu s gornjim člankom 4., kada su sredstva iz „TRSS-a“ na raspolaganju za sudjelovanje u aktivnostima u okviru suradnje u financiranju razvoja između država AKP-a i EU-a, Južna Afrika će imati pravo u potpunosti sudjelovati u postupcima donošenja odluka koji uređuju provedbu takve pomoći. Štoviše, fizičke i pravne osobe iz Južne Afrike imat će pravo sudjelovati u javnim natječajima za ugovore koji se financiraju iz finansijskih izvora iz ovog Sporazuma. U tom smislu, ponuditelji iz Južne Afrike neće uživati povlastice predviđene za ponuditelje iz država AKP-a.</p>	Dodatak IV., članci 1. do 5. (nacionalno programiranje); 15. do 19. (odredbe koje se odnose na projektni ciklus), 27. (prednost izvođača iz država AKP-a) i 34. do 38. (nositelji rješavanja)
Dodatak VI.; Popis najmanje razvijenih država AKP-a, država AKP-a bez izlaza na more i otočnih država AKP-a		Dodatak V./trgovinski režim koji se primjenjuje tijekom pripremnog razdoblja)

ZAVRŠNI AKT

Punomoćnici:

Njegovog Veličanstva kralja Belgijanaca,
Njezinog Veličanstva kraljice Danske,
Predsjednika Savezne Republike Njemačke,
Predsjednika Helenske Republike,
Njegovog Veličanstva kralja Španjolske,
Predsjednika Francuske Republike,
Predsjednice Irske,
Predsjednika Talijanske Republike,
Njegovog Kraljevskog Visočanstva velikog vojvode Luksemburga,
Njezinog Veličanstva kraljice Nizozemske,
Saveznog predsjednika Republike Austrije,
Predsjednika Portugalske Republike,
Predsjednice Republike Finske,
Vlade Kraljevine Švedske,
Njezinog Veličanstva kraljice Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske,
Ugovorne stranke Ugovora o osnivanju Europske zajednice, u dalnjem tekstu „Zajednica”, i države Zajednice, u dalnjem tekstu „države članice”,
i Vijeće Europske unije te Komisija Europskih zajednica,
s jedne strane, i

Punomoćnici:

Predsjednika Republike Angole,
Njezinog Veličanstva kraljice Antigve i Barbude,
Državnog poglavara Zajednice Bahama,
Državnog poglavara Barbadosa,
Njezinog Veličanstva kraljice Belizea,
Predsjednika Republike Benin,
Predsjednika Republike Bocvane,
Predsjednika Burkine Faso,
Predsjednika Republike Burundi,
Predsjednika Republike Kamerun,
Predsjednika Kabo Verdea,
Predsjednika Srednjoafričke Republike,
Predsjednika Republike Čad,
Predsjednika Islamske Savezne Republike Komori,

Predsjednika Demokratske Republike Kongo,
Predsjednika Republike Kongo,
Vlade Cookovog otočja,
Predsjednika Republike Côte d'Ivoire (Obala Bjelokosti),
Predsjednika Republike Džibuti,
Vlade Zajednice Dominike,
Predsjednika Dominikanske Republike,
Predsjednika Države Eritreje,
Predsjednika Republike Ekvatorske Gvineje,
Predsjednika Savezne Demokratske Republike Etiopije,
Predsjednika Suverene Demokratske Republike Fidži,
Predsjednika Gabonske Republike,
Predsjednika i državnog poglavara Republike Gambije,
Predsjednika Republike Gane,
Njezinog Veličanstva kraljice Grenade,
Predsjednika Republike Gvineje,
Predsjednika Republike Gvineje Bisau,
Predsjednika Republike Gvajane,
Predsjednika Republike Haiti,
Državnog poglavara Jamajke,
Predsjednika Republike Kenije,
Predsjednika Republike Kiribati,
Njegovog Veličanstva kralja Kraljevine Lesoto,
Predsjednika Republike Liberije,
Predsjednika Republike Madagaskar,
Predsjednika Republike Malavi,
Predsjednika Republike Mali,
Vlade Republike Maršalovi otoci,
Predsjednika Islamske Republike Mauritanije,
Predsjednika Republike Mauricijus,
Vlade Saveznih Država Mikronezije,
Predsjednika Republike Mozambik,
Predsjednika Republike Namibije,
Vlade Republike Nauru,
Predsjednika Republike Niger,
Predsjednika Savezne Republike Nigerije,

Vlade Niuea,
Vlade Republike Palau,
Njezinog Veličanstva kraljice Neovisne Države Papue Nove Gvineje,
Predsjednika Republike Ruande,
Njezinog Veličanstva kraljice Svetog Kristofora i Nevisa,
Njezinog Veličanstva kraljice Svete Lucije,
Njezinog Veličanstva kraljice Svetog Vincenta i Grenadina,
Državnog poglavara Neovisne Države Samoe,
Predsjednika Neovisne Republike Sveti Toma i Prinsipe,
Predsjednika Republike Senegal,
Predsjednika Republike Sejšeli,
Predsjednika Republike Sijera Leone,
Njezinog Veličanstva kraljice Salamunovih Otoka,
Predsjednika Južnoafričke Republike,
Predsjednika Republike Sudan,
Predsjednika Republike Surinam,
Njegovog Veličanstva kralja Kraljevine Svazi,
Predsjednika Ujedinjene Republike Tanzanije,
Predsjednika Togoanske Republike,
Njegovog Veličanstva kralja Taufa'ahaua Tupoua IV. Tonge,
Predsjednika Republike Trinidad i Tobago,
Njezinog Veličanstva kraljice Tuvaluia,
Predsjednika Republike Ugande,
Vlade Republike Vanuatu,
Predsjednika Republike Zambije,
Vlade Republike Zimbabve,
čije se države u dalnjem tekstu navode kao „države AKP-a“
s druge strane,
koji su se sastali u Cotonou 23. lipnja godine dvije tisuće radi potpisivanja Sporazuma o partnerstvu
između država AKP-a i EZ-a, donijeli su sljedeće tekstove:

Sporazum o partnerstvu između država AKP-a i EZ-a te sljedeće Dodatke i Protokole:

Dodatak I. Financijski protokol

Dodatak II. Uvjeti financiranja

Dodatak III. Institucionalna potpora – CDE i CTA

- Dodatak IV. Provedba i postupak upravljanja
- Dodatak V. Režim trgovine koji se primjenjuje tijekom pripremnog razdoblja iz članka 37. stavka 1.
- Dodatak VI. Popis najmanje razvijenih država AKP-a, država AKP-a bez izlaza na more i otočnih država AKP-a
- Protokol 1. o troškovima poslovanja zajedničkih institucija
- Protokol 2. o povlasticama i imunitetima
- Protokol 3. o Južnoj Africi

Punomoćnici država članica i Zajednice te punomoćnici država AKP-a donijeli su tekstove dolje navedenih izjava priloženih ovom Završnom aktu:

- Izjava I. Zajednička izjava o nositeljima partnerstva (članak 6.)
- Izjava II. Izjava Komisije i Vijeća Europske unije o klauzuli koja se odnosi na povratak i ponovni prihvatanje ilegalnih imigranata (članak 13. stavak 5.)
- Izjava III. Zajednička izjava o sudjelovanju u Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini (članak 17. stavak 1.)
- Izjava IV. Izjava Zajednice o financiranju Tajništva država AKP-a
- Izjava V. Izjava Zajednice o financiranju zajedničkih institucija
- Izjava VI. Izjava Zajednice u vezi s Protokolom o povlasticama i imunitetima
- Izjava VII. Izjava država članica u vezi s Protokolom o povlasticama i imunitetima
- Izjava VIII. Zajednička izjava u vezi s Protokolom o povlasticama i imunitetima
- Izjava IX. Zajednička izjava o članku 49. stavku 2. o trgovini i okolišu
- Izjava X. Izjava AKP-a o trgovini i okolišu
- Izjava XI. Zajednička izjava o kulturnom nasljeđu AKP-a
- Izjava XII. Izjava država AKP-a o povratu ili restituciji kulturnih dobara
- Izjava XIII. Zajednička izjava o autorskim pravima
- Izjava XIV. Zajednička izjava o regionalnoj suradnji i najudaljenijim regijama (članak 28.)
- Izjava XV. Zajednička izjava o pristupanju
- Izjava XVI. Zajednička izjava o pristupanju prekomorskih država i teritorija iz dijela IV. Ugovora o Europskoj zajednici
- Izjava XVII. Zajednička izjava o članku 66. (otpis dugova) ovog Sporazuma
- Izjava XVIII. Izjava EU-a o Financijskom protokolu
- Izjava XIX. Izjava Vijeća i Komisije o postupku programiranja
- Izjava XX. Zajednička izjava o utjecaju fluktuacija u prihodima od izvoza na ranjive male države AKP-a, države AKP-a bez izlaza na more i otočne države AKP-a
- Izjava XXI. Izjava Zajednice o članku 3. Dodatka IV.
- Izjava XXII. Zajednička izjava u vezi s poljoprivrednim proizvodima iz članka 1. stavka 2. točke (a) Dodatka V.
- Izjava XXIII. Zajednička izjava o pristupu tržištu u okviru partnerstva između država AKP-a i EZ-a
- Izjava XXIV. Zajednička izjava o riži

- Izjava XXV. Zajednička izjava o rumu
- Izjava XXVI. Zajednička izjava o govedini i teletini
- Izjava XXVII. Zajednička izjava o rješenjima koja reguliraju pristup tržištima francuskih prekomorskih departmana za proizvode podrijetlom iz država AKP-a navedenih u članku 1. stavku 2. Dodatka V.
- Izjava XXVIII. Zajednička izjava o suradnji između država AKP-a i susjednih prekomorskih zemalja i teritorija te francuskih prekomorskih departmana
- Izjava XXIX. Zajednička izjava o proizvodima obuhvaćenima zajedničkom poljoprivrednom politikom
- Izjava XXX. Izjava AKP-a o članku 1. Dodatka V.
- Izjava XXXI. Izjava Zajednice o članku 5. stavku 2. točki (a) Dodatka V.
- Izjava XXXII. Zajednička izjava o nediskriminaciji
- Izjava XXXIII. Izjava Zajednice o članku 8. stavku 3. Dodatka V.
- Izjava XXXIV. Zajednička izjava o članku 12. Dodatka V.
- Izjava XXXV. Zajednička izjava u vezi s Protokolom 1. o članku 7. Dodatka V.
- Izjava XXXVI. Zajednička izjava u vezi s Protokolom 1. Dodatka V.
- Izjava XXXVII. Zajednička izjava u vezi s Protokolom 1. Dodatka V. o podrijetlu ribljih proizvoda
- Izjava XXXVIII. Izjava Zajednice u vezi s Protokolom 1. Dodatka V. o opsegu teritorijalnih voda
- Izjava XXXIX. Izjava AKP-a u vezi s Protokolom 1. Dodatka V. o podrijetlu ribljih proizvoda
- Izjava XL. Zajednička izjava o primjeni pravila o odstupanju vrijednosti u sektoru tuna
- Izjava XLI. Zajednička izjava o članku 6. stavku 11. Protokola 1. Dodatka V.
- Izjava XLII. Zajednička izjava o pravilima o podrijetlu: kumulacija s Južnom Afrikom
- Izjava XLIII. Zajednička izjava o Dodatku 2. Protokola 1. Dodatka V.

Hecho en Cotonú, el veintitrés de junio del año dos mil.
Udfærdiget i Cotonou den treogtyvende juni to tusind.
Geschehen zu Cotonou am dreiundzwanzigsten Juni zweitausend.
Έγινε στην Κοτόνου, στις είκοσι τρεις Ιουνίου δύο χιλιάδες.
Done at Cotonou on the twenty-third day of June in the year two thousand.
Fait à Cotonou, le vingt-trois juin deux mille.
Fatto a Cotonou, addì ventitré giugno duemila.
Gedaan te Cotonou, de drieëntwintigste juni tweeduizend.
Feito em Cotonou, em vinte e três de Junho de dois mil.
Tehty Cotonoussa kahdenteenakymmenenentenäkoltantena päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhatta.
Som skedde i Cotonou den tjugotredje juni tjugohundra.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Für Seine Majestät den König der Belgier

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Hennes Majestæt Danmarks Dronning

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Por Su Majestad el Rey de España

Pour le Président de la République française

Thar ceann Uachtaráin na hÉireann
For the President of Ireland

Per il Presidente della Repubblica italiana

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Pelo Presidente da Repúbliga Portuguesa

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

På svenska regeringens vägnar

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Pour le Président de la République d'Angola

For Her Majesty the Queen of Antigua and Barbuda

For the Head of State of the Commonwealth of the Bahamas

For the Head of State of Barbados

For the Government of Belize

Pour le Président de la République du Bénin

For the President of the Republic of Botswana

Pour le Président du Burkina Faso

Pour le Président de la République du Burundi

Pour le Président de la République du Cameroun

Pour le Président de la République du Cap-Vert

Pour le Président de la République Centrafricaine

Pour le Président de la République Fédérale Islamique des Comores

Pour le Président de la République démocratique du Congo

Pour le Président de la République du Congo

For the Government of the Cook Islands

Pour le Président de la République de Côte d'Ivoire

Pour le Président de la République de Djibouti

For the Government of the Commonwealth of Dominica

For the President of the Dominican Republic

For the President of the State of Eritrea

For the President of the Federal Republic of Ethiopia

For the President of the Sovereign Democratic Republic of Fiji

Pour le Président de la République gabonaise

For the President and Head of State of the Republic of The Gambia

For the President of the Republic of Ghana

For Her Majesty the Queen of Grenada

Pour le Président de la République de Guinée

Pour le Président de la République de Guinée-Bissau

Pour le Président de la République de Guinée équatoriale

For the President of the Republic of Guyana

Pour le Président de la République d'Haïti

For the Head of State of Jamaica

For the President of the Republic of Kenya

For the President of the Republic of Kiribati

For His Majesty the King of the Kingdom of Lesotho

For the President of the Republic of Liberia

Pour le Président de la République de Madagascar

For the President of the Republic of Malawi

Pour le Président de la République du Mali

For the Government of the Republic of the Marshall Islands

Pour le Président de la République Islamique de Mauritanie

For the President of the Republic of Mauritius

For the Government of the Federated States of Micronesia

Pour le Président de la République du Mozambique

For the President of the Republic of Namibia

For the Government of the Republic of Nauru

Pour le Président de la République du Niger

For the President of the Federal Republic of Nigeria

For the Government of Niue

For the Government of the Republic of Palau

For Her Majesty the Queen of the Independent State of Papua New Guinea

Pour le Président de la République Rwandaise

For Her Majesty the Queen of Saint Kitts and Nevis

For Her Majesty the Queen of Saint Lucia

For Her Majesty the Queen of Saint Vincent and the Grenadines

For the Head of State of the Independent State of Samoa

Pour le Président de la République démocratique de São Tomé et Príncipe

Pour le Président de la République du Sénégal

Pour le Président de la République des Seychelles

For the President of the Republic of Sierra Leone

For Her Majesty the Queen of the Solomon Islands

For the President of the Republic of South Africa

For the President of the Republic of the Sudan

For the President of the Republic of Suriname

For His Majesty the King of the Kingdom of Swaziland

For the President of the United Republic of Tanzania

Pour le Président de la République du Tchad

Pour le Président de la République togolaise

For His Majesty King Taufa'ahau Tupou IV of Tonga

For the President of the Republic of Trinidad and Tobago

For Her Majesty the Queen of Tuvalu

For the President of the Republic of Uganda

For the Government of the Republic of Vanuatu

For the President of the Republic of Zambia

For the Government of the Republic of Zimbabwe

IZJAVA I.**Zajednička izjava o nositeljima partnerstva (članak 6.)**

Stranke su suglasne da se definicija građanskog društva može značajno razlikovati ovisno o društveno-gospodarskim i kulturnim uvjetima svake države AKP-a. Međutim, one vjeruju da ta definicija, među ostalim, može uključivati sljedeće organizacije: skupine i agencije za ljudska prava, organizacije lokalne zajednice, udruge žena, organizacije mlađih, organizacije za zaštitu djece, pokrete za očuvanje okoliša, organizacije poljoprivrednika, udruge potrošača, vjerske organizacije, strukture za potporu razvoja (nevladine organizacije, ustanove za podučavanje i istraživanje), kulturne udruge i medije.

IZJAVA II.**Izjava Komisije i Vijeća Europske unije o klauzuli koja se odnosi na povratak i ponovni prihvatanje ilegalnih imigranata (članak 13. stavak 5.)**

Članak 13. stavak 5. ne dovodi u pitanje unutarnju podjelu ovlasti između Zajednice i njezinih država članica za sklapanje sporazuma o ponovnom prihvatu.

IZJAVA III.**Zajednička izjava o sudjelovanju u Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini (članak 17. stavak 1.)**

Stranke potvrđuju ulogu Zajedničke parlamentarne skupštine u promicanju i obrani demokratskih procesa kroz dijalog između članova parlementa te su suglasne da je sudjelovanje predstavnika koji nisu članovi parlementa, kao što je utvrđeno člankom 17., dopušteno samo u iznimnim okolnostima. Takvo sudjelovanje prije svakog zasjedanja mora odobriti Zajednička parlamentarna skupština.

IZJAVA IV.**Izjava Zajednice o financiranju Tajništva država AKP-a**

Zajednica doprinosi pokrivanju troškova poslovanja Tajništva država AKP-a sredstvima iz izvora za suradnju unutar država AKP-a.

IZJAVA V.**Izjava Zajednice o financiranju zajedničkih institucija**

Zajednica, svjesna da troškovi usmenog prevođenja na sastancima i pismenog prevođenja dokumenata predstavljaju troškove koji nastaju prvenstveno zbog njenih vlastitih potreba, spremna je nastaviti prijašnju praksu i pokrivati te troškove za sastanke institucija ovog Sporazuma bilo da se održavaju na teritoriju države članice ili na teritoriju države AKP-a.

IZJAVA VI.**Izjava Zajednice u vezi s Protokolom o povlasticama i imunitetima**

Protokol o povlasticama i imunitetima s gledišta međunarodnog prava predstavlja višestrani akt. Međutim, svaki konkretni problem koji se pojavi u državi domaćin u vezi s primjenom ovog Protokola rješava se dvostranim sporazumom s tom državom.

Zajednica je primila na znanje zahtjeve država AKP-a za izmjenom određenih odredbi Protokola 2., poglavito onih koje se odnose na položaj osoblja Tajništva država AKP-a, Centra za razvoj poduzetništva (CDE) i Centra za razvoj poljoprivrede (CTA).

Zajednica je voljna zajednički iznaći odgovarajuća rješenja u vezi sa zahtjevima država AKP-a s ciljem uspostave gore spomenutog odvojenog pravnog instrumenta.

U tom kontekstu, bez odstupanja od sadašnjih pogodnosti koje uživaju Tajništvo država AKP-a, CDE, CTA i njihovo osoblje, država domaćin će:

- (1) Pokazati razumijevanje u vezi s tumačenjem izraza „više osoblje”, pri čemu do takvog tumačenja treba doći sporazumno;
- (2) Priznati ovlasti koje predsjednik Vijeća ministara država AKP-a dodijeli predsjedavajućem Odbora veleposlanika država AKP-a i EZ-a, kako bi se pojednostavila provedba članka 9. Protokola;
- (3) Biti suglasna s dodjelom određenih pogodnosti osoblju Tajništva država AKP-a, CDE-a i CTA-a, kako bi se olakšalo početno namještenje u državi domaćinu;
- (4) Na odgovarajući način razmotriti pitanja povezana s poreznim obvezama, a koja se tiču Tajništva država AKP-a, CDE-a i CTA-a te njihovog osoblja.

IZJAVA VII.**Izjava država članica u vezi s Protokolom o povlasticama i imunitetima**

Države članice će u okviru svojih propisa diplomatima iz država AKP-a koji su akreditirani u Zajednici, članovima Tajništva AKP-a iz članka 7. Protokola 2., čija će imena i položaji biti priopćeni u skladu s člankom 9. tog Protokola, te čelnim ljudima CDE-a i CTA-a iz država AKP-a nastojati olakšati kretanje pri obnašanju službenih dužnosti na njihovim teritorijima.

IZJAVA VIII.**Zajednička izjava u vezi s Protokolom o povlasticama i imunitetima**

Države AKP-a će u okviru svojih propisa dodijeliti delegacijama Komisije povlastice i imunitete slične onima dodijeljenim diplomatskim misijama kako bi na zadovoljavajući i učinkovit način mogle obnašati dužnosti preuzete na temelju ovog Sporazuma.

IZJAVA IX.

Zajednička izjava o članku 49. stavku 2. o trgovini i okolišu

Posebno svjesne konkretnih rizika povezanih s radioaktivnim otpadom, stranke će se suzdržati od bilo kakvog ispuštanja takvog otpada koje bi ugrozilo suverenost država ili predstavljalo opasnost za okoliš ili zdravlje ljudi u drugim državama. Vrlo veliku važnost pridaju razvoju međunarodne suradnje u pogledu zaštite okoliša i zdravlja ljudi od takvih rizika. Sukladno s tim, potvrđuju svoju odlučnost da aktivno sudjeluju u radu Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) kako bi se sastavio međunarodno odobreni kodeks dobre prakse.

Direktiva Vijeća 92/3/Euratom od 3. veljače 1992. o nadzoru i kontroli pošiljaka radioaktivnog otpada između država članica te u i izvan Zajednice pojam „radioaktivni otpad“ definira kao bilo koji materijal koji sadrži ili je onečišćen radionuklidima i za koji nije predviđena nikakva upotreba. Ta se Direktiva primjenjuje na pošiljke radioaktivnog otpada između država članica te u i izvan Zajednice kad god količine i koncentracija premašuju razine utvrđene člankom 3. stavkom 2. točkama (a) i (b) Direktive Vijeća 96/29/Euratom od 13. svibnja 1996. Propisane razine osiguravaju osnovne sigurnosne standarde za zaštitu zdravlja radnika i stanovništva od opasnosti prouzrokovanih radioaktivnim zračenjem.

Pošiljke radioaktivnog otpada podliježe sustavu prethodnog odobrenja kako je utvrđeno Direktivom Vijeća 92/3/Euratom od 3. veljače 1992. o nadzoru i kontroli pošiljaka radioaktivnog otpada između država članica te u i izvan Zajednice. Članak 11. stavak 1. točka (b) Direktive propisuje da nadležne vlasti država članica neće odobriti pošiljke radioaktivnog otpada u državu potpisniku Četvrte konvencije država AKP-a i EEZ-a, koja nije članica Zajednice, vodeći računa, međutim, o članku 14. Zajednica jamči da će članak 11. Direktive 92/3/Euratom biti revidiran kako bi obuhvatilo sve stranke ovog Sporazuma koje nisu članice Zajednice. Do tada će Zajednica postupati kao da su gore spomenute stranke već obuhvaćene direktivom.

Stranke će poduzeti sve napore kako bi što prije potpisale i ratificirale Bazelsku konvenciju o kontroli prekograničnih kretanja opasnih otpada i njihova odlaganja, kao i izmijene te konvencije iz 1995., u skladu s Odlukom III/1.

IZJAVA X.

Izjava AKP-a o trgovini i okolišu

Države AKP-a ozbiljno su zabrinute za probleme zaštite okoliša općenito, a posebno za prekogranični promet opasnog, nuklearnog i ostalog radioaktivnog otpada.

Države AKP-a su izrazile svoju odlučnost da u tumačenju i provedbi odredbi članka 32. stavka 1. točke (d) ovog Sporazuma slijede načela i odredbe Rezolucije Organizacije afričkog jedinstva (OUA) o kontroli prekograničnog kretanja opasnog otpada i njegovog odlaganja u Africi, sadržane u AHG 182 (XXV).

IZJAVA XI.

Zajednička izjava o kulturnom naslijeđu AKP-a

1. Stranke iskazuju zajedničku volju za promicanje očuvanja i jačanja kulturnog naslijeđa svake države AKP-a na međunarodnoj, bilateralnoj i osobnoj razini te u okviru ovog Sporazuma.
2. Stranke priznaju potrebu za omogućivanje pristupa povjesničarima i istraživačima iz država AKP-a arhivima u svrhu promicanja razvoja razmjena informacija o kulturnom naslijeđu država AKP-a.
3. Stranke priznaju korisnost pružanja podrške odgovarajućim aktivnostima koje se, poglavito u području ospozobljavanja, provode u svrhu očuvanja, zaštite i izlaganja kulturnih dobara, spomenika i predmeta, uključujući službeno objavljivanje i provedbu odgovarajućeg zakonodavstva.

4. Stranke podupiru važnost poduzimanja zajedničkih kulturnih aktivnosti, omogućavanja mobilnosti umjetnika iz EU-a i država AKP-a, kao i razmjene kulturnih predmeta koji simboliziraju njihove kulture i civilizacije u svrhu jačanja uzajamnog razumijevanja i solidarnosti između njihovih stanovništava.

IZJAVA XII.

Izjava država AKP-a o povratu ili restituciji kulturnih dobara

Države AKP-a pozivaju Zajednicu i njezine države članice da, u onoj mjeri u kojoj priznaju legitimno pravo država AKP-a na kulturni identitet, promiču povrat ili restituciju kulturnih dobara oduzetih državama AKP-a, a koja se sada nalaze u državama članicama.

IZJAVA XIII.

Zajednička izjava o autorskim pravima

Stranke priznaju da je promicanje zaštite autorskih prava sastavni dio kulturne suradnje, čiji je cilj razvoj svih oblika ljudskog izražavanja. Nadalje, ta je zaštita preduvjet njegovanja i razvoja proizvodne, distribucijske i izdavačke djelatnosti.

Stoga će obje stranke, u okviru kulturne suradnje između država AKP-a i EU-a, težiti promicanju i unapređenju poštovanja autorskih prava i srodnih prava.

U tom kontekstu, u skladu s pravilima i postupcima utvrđenima ovim Sporazumom, Zajednica može ponuditi finansijsku i tehničku potporu za širenje informacija o autorskim pravima, izobrazbu gospodarskih subjekata o zaštiti takvih prava te pripremu nacionalnih propisa za njihovu bolju zaštitu.

IZJAVA XIV.

Zajednička izjava o regionalnoj suradnji i najudaljenijim regijama (članak 28.)

Najudaljenije regije su španjolska autonomna zajednica Kanarskih otoka, četiri francuska prekomorska departmana Gvadalupa, Gvajana, Martinik i Réunion te portugalske autonomne regije Azori i Madeira.

IZJAVA XV.**Zajednička izjava o pristupanju**

Pristupanje neke treće zemlje ovom Sporazumu vrši se u skladu s odredbama članka 1. te ciljevima iz članka 2. koje je skupina država AKP-a utvrdila u Sporazumu iz Georgetowna, izmijenjenom u studenom 1992.

IZJAVA XVI.**Zajednička izjava o pristupanju prekomorskih zemalja i teritorija iz Dijela IV. Ugovora o Europskoj zajednici**

Zajednica i države AKP-a spremne su prekomorskim zemljama i područjima iz Dijela IV. Ugovora koje postanu nezavisne dopustiti pristupanje ovom Sporazumu, ukoliko one žele u tom obliku nastaviti svoje odnose sa Zajednicom.

IZJAVA XVII.**Zajednička izjava o članku 66. (otpis dugova) ovog Sporazuma**

Stranke su suglasne sa sljedećim načelima:

- (a) Stranke će dugoročno težiti poboljšanju inicijative u korist jako zaduženih siromašnih država te promicati produbljenje, širenje i ubrzanje otpisa dugova država AKP-a;
- (b) Stranke će također težiti pokretanju i uspostavi mehanizama potpore za smanjenje duga u korist država AKP-a koje još uvijek ne ispunjavaju uvjete za inicijativu u korist jako zaduženih siromašnih država.

IZJAVA XVIII.**Izjava EU-a o Financijskom protokolu**

Od cjelokupnog iznosa od 13 500 milijuna eura iz 9. Europskog fonda za razvoj (EDF), 12 500 milijuna eura postat će dostupno odmah po stupanju na snagu Financijskog protokola. Ostatak sredstava u iznosu od 1 000 milijuna eura bit će oslobođeno na osnovi ocjene uspješnosti iz stavka 7. Financijskog protokola koja će se provesti 2004.

Pri ocjeni potrebe za novim sredstvima, u obzir se uzima spomenuta ocjena uspješnosti, kao i datum nakon kojeg se više neće dodjeljivati sredstva iz 9. Europskog fonda za razvoj (EDF).

IZJAVA XIX.**Izjava Vijeća i Komisije o postupku programiranja**

Zajednica i njene države članice potvrđuju svoju privrženost sporazumu o reformi postupka programiranja za provedbu pomoći koja se financira iz 9. Europskog fonda za razvoj (EDF).

U tom kontekstu, Zajednica i njene države članice pravilno provedeni mehanizam revizije smatraju najvažnijim alatom uspješnog programiranja. U provedbi 9. Europskog fonda za razvoj (EDF) dogovoreni će postupak revizije osigurati kontinuitet postupka programiranja te istodobno omogućiti da se redovitom prilagodbom nacionalne strategije potpore izraze promjene u potrebama i uspješnosti odnosne države AKP-a.

Kako bi u cijelosti iskoristile prednosti reforme i osigurale učinkovitost postupka programiranja, Zajednica i njene države članice potvrđuju političku privrženost sljedećim načelima:

Revizije se koliko god je to moguće moraju provoditi u predmetnoj državi AKP-a. Lokalizacija revizija ne znači da državama članicama ili sjedištu Komisije nije dopušteno odgovarajuće praćenje i sudjelovanje u postupku programiranja.

Vremenski okviri postavljeni za dovršetak revizija moraju se poštovati.

Revizije ne smiju biti izolirani slučaj u postupku programiranja. Revizije se smatraju alatima upravljanja koji objedinjuju rezultate redovitog (mjesečnog) dijaloga između nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje i šefa delegacije Komisije.

Revizije ne smiju povećati teret upravljanja bilo koje odnosne stranke. Stoga se postupcima i zahtjevima izvješćivanja u okviru postupka programiranja mora upravljati disciplinirano. U tu svrhu će odnosne uloge država članica i Komisije u postupku donošenja odluka biti preispitane i prilagođene.

IZJAVA XX.

Zajednička izjava o utjecaju fluktuacija u prihodima od izvoza na ugrožene male države AKP-a, države AKP-a bez izlaza na more i otočne države AKP-a

Stranke primjećuju zabrinutost država AKP-a da način funkcioniranja mehanizma dodatne potpore državama koje su pogodene fluktuacijom u prihodima od izvoza ne može pružiti dostatnu potporu ugroženim malim i otočnim državama te državama bez izlaza na more u kojima su prihodi od izvoza podložni promjenama.

Od druge godine djelovanja mehanizma te na zahtjev jedne ili više država AKP-a koje su naišle na poteškoće, stranke su suglasne na prijedlog Komisije preispitati načine funkcioniranja mehanizma u svrhu otklanjanja posljedica takvih fluktuacija gdje to bude potrebno.

IZJAVA XXI.

Izjava Zajednice o članku 3. Dodatka IV.

Obavijest o orijentacijskom iznosu iz članka 3. Dodatka IV. neće se primjenjivati na države AKP-a s kojima je Zajednica prekinula suradnju.

IZJAVA XXII.**Zajednička izjava u vezi s poljoprivrednim proizvodima iz članka 1. stavka 2. točke (a) Dodatka V.**

Stranke su primile na znanje da Zajednica namjerava poduzeti mjere iz Dodatka koje su utvrđene na datum potpisivanja ovog Sporazuma, u svrhu odobravanja povlaštenog tretmana za pojedine poljoprivredne i prerađene proizvode državama AKP-a predviđenog člankom 1. stavkom 2. točkom (a).

Primile su na znanje izjavu Zajednice da će poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osiguralo pravodobno donošenje odgovarajućih poljoprivrednih propisa te da oni, kada je god to moguće, stupe na snagu istodobno s privremenim dogovorima koji će biti uvedeni nakon potpisivanja Sporazuma koji će naslijediti Četvrtu konvenciju država AKP-a i EZ-a potpisano u Loméu 15. prosinca 1989.

Povlašteni tretman koji se primjenjuje na poljoprivredne i prehrambene proizvode podrijetlom iz država AKP-a

01	ŽIVE ŽIVOTINJE
0101	Živi konji, magarci, mazge i mule
0101	izuzeće
0102	Žive životinje vrste goveda
0102 90 05	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0102 90 21	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0102 90 29	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0102 90 41	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0102 90 49	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0102 90 51	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0102 90 59	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0102 90 61	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0102 90 69	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0102 90 71	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0102 90 79	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0103	Žive svinje
0103 91 10	sniženje 16 %
0103 92 11	sniženje 16 %
0103 92 19	sniženje 16 %
0104	Žive ovce i koze
0104 10 30	sniženje 100 % carinskih stopa u okviru kvote (ctg 1)
0104 10 80	sniženje 100 % carinskih stopa u okviru kvote (ctg 1)
0104 20 10	izuzeće
0104 20 90	sniženje 100 % carinskih stopa u okviru kvote (ctg 1)
0105	Živa domaća perad vrste <i>Gallus domesticus</i>, patke, guske, pure i biserke
0105	sniženje 16 %
0106	Žive životinje (osim konja, magaraca, mazgi, mula, životinja vrste goveda, svinja, ovaca, koza, domaće peradi, riba, rakova, mekušaca i ostalih vodenih beskraljevnjaka te mikroorganskih kultura itd.)
0106	izuzeće
02	MESO I OSTALI JESTIVI KLAONIČKI PROIZVODI
0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno
0201	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa (¹)
0202	Goveđe meso, smrznuto
0202	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa (¹)
0203	Svinjsko meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto
0203 11 10	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 11 90	izuzeće
0203 12 11	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 12 19	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %

0203 12 90	izuzeće
0203 19 11	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 19 13	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 19 15	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
ex 0203 19 55	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 % (osim plećke, prikazan odvojeno)
0203 19 59	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 19 90	izuzeće
0203 21 10	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 21 90	izuzeće
0203 22 11	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 22 19	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 22 90	izuzeće
0203 29 11	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 29 13	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 29 15	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
ex 0203 29 55	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 % (osim plećke, prikazan odvojeno)
0203 29 59	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0203 29 90	izuzeće
0204	Ovčje ili kozje meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto
0204	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa; domaća ovca: u okviru kvote (kvota 2) sniženje 65 % posebnih carina; ostale vrste: u okviru kvote (kvota 1) sniženje 100 % posebnih carina
0205	Meso konja, magaraca, mazgi ili mula, svježe, rashlađeno ili smrznuto
0205	izuzeće
0206	Jestivi klaonički proizvodi od životinja vrsta goveda, svinja, ovaca, koza, konja, magaraca, mula i mazgi, svježi, rashlađeni ili smrznuti
0206 10 91	izuzeće
0206 10 95	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa (¹)
0206 10 99	izuzeće
0206 21	izuzeće
0206 22	izuzeće
0206 29 91	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa (¹)
0206 29 99	izuzeće
0206 30 21	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0206 30 31	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0206 30 90	izuzeće
0206 41 91	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0206 41 99	izuzeće
0206 49 91	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0206 49 99	izuzeće
0206 80	izuzeće
0206 90	izuzeće
0207	Meso i jestivi klaonički proizvodi od domaće peradi vrste <i>Gallus domesticus</i>, patki, gusaka, pura i biserki, svježi, rashlađeni ili smrznuti
0207	u okviru kvote (ctg 3) sniženje 65 %
0208	Meso i jestivi klaonički proizvodi od pitomih i divljih kunića ili zečeva, goluba i ostalih životinja koje nisu drugdje navedene ili uključene, svježi, rashlađeni ili smrznuti
0208	izuzeće
0209	Svinjska masnoća, očišćena od mesa, i masnoća peradi, netopljeni niti drukčije ekstrahirani, svježi, rashlađeni, smrznuti, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni
0209 00 11	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0209 00 19	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0209 00 30	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0209 00 90	sniženje 16 %
0210	Meso i jestivi mesni klaonički proizvodi, soljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni; jestivo brašno i krupica od mesa ili od klaoničkih proizvoda
0210 11 11	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 11 19	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %

0210 11 31	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 11 39	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 11 90	izuzeće
0210 12 11	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 12 19	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 12 90	izuzeće
0210 19 10	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 19 20	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 19 30	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 19 40	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 19 51	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 19 59	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 19 60	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 19 70	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 19 81	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 19 89	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 19 90	izuzeće
0210 20	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0210 90 10	izuzeće
0210 90 11	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa; domaća ovca: u okviru kvote (kvota 2) sniženje 65 % posebnih carina; ostale vrste: u okviru kvote (kvota 1) sniženje 100 % posebnih carina sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa; domaća ovca: u okviru kvote (kvota 2) sniženje 65 % posebnih carina; ostale vrste: u okviru kvote (kvota 1) sniženje 100 % posebnih carina
0210 90 19	izuzeće
0210 90 21	izuzeće
0210 90 29	izuzeće
0210 90 31	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 90 39	u okviru kvote (ctg 7) sniženje 50 %
0210 90 41	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0210 90 49	izuzeće
0210 90 60	izuzeće
0210 90 71	sniženje 16 %
0210 90 79	sniženje 16 %
0210 90 80	izuzeće
0210 90 90	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
03	RIBE I RAKOVI, MEKUŠCI I OSTALI VODENI BESKRALJEŠNACI
03	izuzeće
04	MLJEKO I DRUGI MLJEČNI PROIZVODI; JAJA PERADI I PTIČJA JAJA; PRIRODNI MED; JESTIVI PROIZVODI ŽIVOTINJSKOGA PODRIJETLA, ŠTO NISU SPOMENUTI NITI UKLJUĆENI NA DRUGOM MJESTU
0401	Mlijeko i vrhnje, nekoncentrirani niti s dodanim šećerom ni drugim sladilima
0401	sniženje 16 %
0402	Mlijeko i vrhnje, koncentrirani ili s dodanim šećerom ili drugim sladilima
0402	u okviru kvote (ctg 5) sniženje 65 %
0403	Mlaćenica, kiselo mlijeko i vrhnje, jogurt, kefir i ostalo fermentirano ili zakiseljeno mlijeko i vrhnje, neovisno jesu li koncentrirani ili sadrže dodani šećer ili druga sladila ili su aromatizirani ili sadrže dodano voće, oraštaste plodove ili kakao ili ne
0403 10 11	sniženje 16 %
0403 10 13	sniženje 16 %
0403 10 19	sniženje 16 %
0403 10 31	sniženje 16 %
0403 10 33	sniženje 16 %
0403 10 39	sniženje 16 %
0403 10 51	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 10 53	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 10 59	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 10 91	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 10 93	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 10 99	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 90 11	sniženje 16 %
0403 90 13	sniženje 16 %
0403 90 19	sniženje 16 %

0403 90 31	sniženje 16 %
0403 90 33	sniženje 16 %
0403 90 39	sniženje 16 %
0403 90 51	sniženje 16 %
0403 90 53	sniženje 16 %
0403 90 59	sniženje 16 %
0403 90 61	sniženje 16 %
0403 90 63	sniženje 16 %
0403 90 69	sniženje 16 %
0403 90 71	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 90 73	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 90 79	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 90 91	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 90 93	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0403 90 99	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0404	Sirutka, neovisno je li koncentrirana ili sadrži dodani šećer ili druga sladila ili ne; proizvodi što se sastoje od prirodnih sastojaka mlijeka, neovisno sadrže li dodani šećer ili druga sladila ili ne, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu
0404	sniženje 16 %
0405	Maslac i ostale masti i ulja, dobiveni od mlijeka
0405	sniženje 16 %
0406	Sir i skuta
0406	u okviru kvote (ctg 6) sniženje 65 %
0407	Jaja peradi i ptičja jaja, u ljsuci, svježa, konzervirana ili kuhanja
0407 00 11	sniženje 16 %
0407 00 19	sniženje 16 %
0407 00 30	sniženje 16 %
0407 00 90	izuzeće
0408	Jaja peradi i ptičja jaja, bez ljske i žumanjci jaja, svježi, sušeni, kuhanji u pari ili vodi, oblikovani, smrznuti ili na drugi način konzervirani, neovisno sadrže li dodani šećer ili druga sladila ili ne
0408 11 80	sniženje 16 %
0408 19 81	sniženje 16 %
0408 19 89	sniženje 16 %
0408 91 80	sniženje 16 %
0408 99 80	sniženje 16 %
0409	Prirodni med
0409	izuzeće
0410	Jaja kornjača, ptičja gnijezda i ostali jestivi proizvodi životinjskog podrijetla, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu
0410	izuzeće
05	PROIZVODI ŽIVOTINJSKOGA PODRIJETLA, ŠTO NISU SPOMENUTI NITI UKLJUČENI NA DRUGOM MJESTU
05	izuzeće
06	ŽIVO DRVEĆE I DRUGE BILJKE; LUKOVICE, KORIJENJE I SLIČNO; REZANO CVIJEĆE I UKRASNO LIŠĆE
06	izuzeće
07	JESTIVO POVRĆE I NEKO KORIJENJE I GOMOLJI
0701	Krumpiri, svježi ili rashlađeni
0701	izuzeće
0702	Rajčice, svježe ili rashlađene
0702	Rajčice osim mini rajčica 15/11-30/4: sniženje 60 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa u okviru kvote (kvota 13a); mini rajčice 15/11-30/4: sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa u okviru kvote (kvota 13b)

0703	Luk, ljutika, češnjak, poriluk i ostalo povrće vrste luka, svježi ili rashlađeni
0703 10 19	sniženje 15 % od 16/5-31/1, izuzeće 1/2-15/5
0703 10 90	sniženje 16 %
0703 20	sniženje 15 % od 1/6-31/1, izuzeće 1/2-31/5
0703 90	sniženje 16 %
0704	Kupus, cvjetača, koraba, kelj i slično kupusno jestivo povrće, svježe ili rashlađeno
0704 10	sniženje 16 %
0704 20	sniženje 16 %
0704 90 10	sniženje 16 %
0704 90 90	kineski kupus: sniženje 15 % od 1/1-30/10, izuzeće 1/11-31/12; ostali kupus: sniženje 16 %
0705	Salata (<i>Lactuca sativa</i>) i cikorija (<i>Cichorium spp.</i>), svježe ili rashlađene
0705 11	Kristalka: sniženje 15 % od 1/11-30/6, izuzeće 1/7-31/10; ostale salate: sniženje 16 %
0705 19	sniženje 16 %
0705 21	sniženje 16 %
0705 29	sniženje 16 %
0706	Mrkva, bijela repa, cikla, turovac, celer korjenaš, rotkvica i slično jestivo korjenasto povrće, svježe ili rashlađeno
0706 10	Mrkve: sniženje 15 % od 1/4-31/12, izuzeće 1/1-31/3; repe: sniženje 16 %
0706 90 05	sniženje 16 %
0706 90 11	sniženje 16 %
0706 90 17	sniženje 16 %
0706 90 30	izuzeće
ex 0706 90 90	cikla i rotkvica (<i>Raphanus sativus</i>): izuzeće
0707	Krastavci i kornišoni; svježi ili rashlađeni
ex 0707 00 05	Mali zimski krastavci 1/11-15/5: sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa; zimski krastavci osim malih krastavaca: sniženje 16 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0707 00 90	sniženje 16 %
0708	Mahunasto povrće, u mahunama ili zrnu, svježe ili rashlađeno
0708	izuzeće
0709	Ostalo povrće, svježe ili rashlađeno
0709 10	sniženje 15 % od 1/1-30/9, sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa 1/10-31/12
0709 20	sniženje 15 % od 1/2-14/8, sniženje 40 % od 16/1-31/1, izuzeće od 15/8-15/1
0709 30	izuzeće
0709 40	izuzeće
0709 51 10	sniženje 16 %
0709 51 30	sniženje 16 %
0709 51 50	sniženje 16 %
0709 51 90	izuzeće
0709 52	sniženje 16 %
0709 60	izuzeće
0709 70	sniženje 16 %
0709 90 10	sniženje 16 %
0709 90 20	sniženje 16 %
0709 90 40	sniženje 16 %
0709 90 50	sniženje 16 %
0709 90 60	sniženje 1,81 eura/t
0709 90 70	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0709 90 90	izuzeće

0710	Povrće (nekuhano ili kuhan u pari ili vodi), smrznuto
0710 10	izuzeće
0710 21	izuzeće
0710 22	izuzeće
0710 29	izuzeće
0710 30	izuzeće
0710 40	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0710 80 51	izuzeće
0710 80 59	izuzeće
0710 80 61	izuzeće
0710 80 69	izuzeće
0710 80 70	izuzeće
0710 80 80	izuzeće
0710 80 85	izuzeće
0710 80 95	izuzeće
0710 90	izuzeće
0711	Privremeno konzervirano povrće (npr. sumpornim dioksidom, u slanoj vodi, u sumpornoj vodi ili drugim otopinama za konzerviranje), ali u stanju neprikladnom za neposrednu prehranu
0711 10	izuzeće
0711 30	izuzeće
0711 40	izuzeće
0711 90 10	izuzeće
0711 90 30	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0711 90 40	izuzeće
0711 90 60	izuzeće
0711 90 70	izuzeće
0711 90 90	izuzeće
0712	Osušeno povrće, cijelo, rezano, u kriškama, lomljeno ili u prahu, ali dalje nepripremljeno
0712 20	izuzeće
0712 30	izuzeće
0712 90 05	izuzeće
0712 90 19	sniženje 1,81 eura/t
0712 90 30	izuzeće
0712 90 50	izuzeće
ex 0712 90 90	izuzeće osim maslina
0713	Osušeno mahunasto povrće, u zrnu, oljušteno ili neoljušteno ili lomljeno
0713	izuzeće
0714	Manioka, arorut, salep, topinambur (čičoka), slatki krumpir i slično korijenje i gomolji s visokim sadržajem škroba ili inulina, svježi, rashlađeni, smrznuti ili osušeni, cijeli ili rezani ili u obliku peleta; srž od sago-drveta
0714 10 10	sniženje 8,38 eura/t
0714 10 91	izuzeće
0714 10 99	sniženje 6,19 eura/t
0714 20	izuzeće
0714 90 11	izuzeće
0714 90 19	sniženje 6,19 eura/t; maranta: izuzeće
0714 90 90	izuzeće
08	JESTIVO VOĆE I ORAŠASTI PROIZVODI; KORE AGRUMA, DINJA I LUBENICA
0801	Kokosov orah, brazilski orah, kašev orah, svježi ili osušeni, oljušteni ili neoljušteni
0801	izuzeće
0802	Ostali orašasti plodovi, svježi ili suhi, oljušteni ili neoljušteni (osim kokosovog oraha, brazilskog oraha i kašev oraha)
0802 11 90	sniženje 16 %
0802 12 90	sniženje 16 %
0802 21	sniženje 16 %
0802 22	sniženje 16 %
0802 31	izuzeće

0802 32	izuzeće
0802 40	sniženje 16 %
0802 50	izuzeće
0802 90	izuzeće
0803	Banane, uključujući banane za kuhanje, svježe ili suhe
0803 00 11	izuzeće
0803 00 19	Uvozni režim Zajednice za banane trenutačno je pod revizijom. Stranke su suglasne pružiti odgovarajući povlašteni ulazak bananama iz država AKP-a u okviru budućeg režima Zajednice za banane.
0803 00 90	izuzeće
0804	Datulje, smokve, ananas, avokado, guava, mango i mangusta, svježi ili suhi
0804 10	izuzeće
0804 20 10	izuzeće od 1/11-30/4 u okviru gornje granice (gornja granica 3)
0804 20 90	izuzeće
0804 30	izuzeće
0804 40	izuzeće
0804 50	izuzeće
0805	Agrumi, svježi ili suhi
0805 10	sniženje 80 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa; u okviru referentne količine (rk 1) 15/5-30/9 sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa (4)
0805 20	sniženje 80 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa; u okviru referentne količine (rk 2) 15/5-30/9 sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa (4)
0805 30 90	izuzeće
0805 40	izuzeće
0805 90	izuzeće
0806	Grožđe, svježe ili suho
ex 0806 10 10	Stolno grožđe bez koštice; u okviru kvote (kvota 14) 1/12-31/1 izuzeće; u okviru referentne količine (rk 3) 1/2-31/1 izuzeće (4) od 1/12-31/1 izuzeća (4)
0806 20	izuzeće
0807	Dinje, uključujući lubenice, i papaje, svježe
0807	izuzeće
0808	Jabuke, kruške i dunje, svježe
0808 10	u okviru kvote (ctg 15) sniženje 50 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0808 20 10	u okviru kvote (ctg 16) sniženje 65 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0808 20 50	u okviru kvote (ctg 16) sniženje 65 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0808 20 90	sniženje 16 %
0809	Marelice, trešnje i višnje, breskve, uključujući nektarine, šljive i divlje šljive, svježe
0809 10	od 1/5-31/8 sniženje 15 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa, 1/9-30/4 izuzeće
0809 20 05	od 1/11-31/1: izuzeće
0809 30	od 1/4 -30/11 sniženje 15 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa, 1/12-31/3 izuzeće
0809 40 05	od 1/4 -14/12 sniženje 15 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa, 15/12-31/3 izuzeće
0809 40 90	izuzeće
0810	Jagode, maline, kupine, crni, bijeli ili crveni ribiz, ogrozd i ostalo jestivo voće, koje nije spomenuto ili uključeno na drugom mjestu, svježe
0810 10 05	u okviru kvote (ctg 17) od 1/11-29/2 izuzeće
0810 10 80	u okviru kvote (ctg 17) od 1/11-29/2 izuzeće
0810 20	sniženje 16 %
0810 30	sniženje 16 %
0810 40 30	izuzeće
0810 40 50	carina = 3 %
0810 40 90	carina = 5 %
0810 90	izuzeće

0811	Voće i orašasti plodovi, nekuhani ili kuhanici u vodi ili pari, smrznuti, s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugih sladila
0811 10 11	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0811 10 19	izuzeće
0811 10 90	izuzeće
0811 20 11	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0811 20 19	izuzeće
0811 20 31	izuzeće
0811 20 39	izuzeće
0811 20 51	izuzeće
0811 20 59	izuzeće
0811 20 90	izuzeće
0811 90 11	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0811 90 19	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
0811 90 31	izuzeće
0811 90 39	izuzeće
0811 90 50	izuzeće
0811 90 70	izuzeće
0811 90 75	izuzeće
0811 90 80	izuzeće
0811 90 85	izuzeće
0811 90 95	izuzeće
0812	Voće i orašasti plodovi, privremeno konzervirani, na primjer, sumpornim dioksidom, u slanoj vodi, u sumpornoj vodi ili drugim otopinama za konzerviranje, ali u takvom stanju neprikladni za neposrednu prehranu
0812 10	izuzeće
0812 20	izuzeće
0812 90 10	izuzeće
0812 90 20	izuzeće
0812 90 30	izuzeće
0812 90 40	izuzeće
0812 90 50	izuzeće
0812 90 60	izuzeće
0812 90 70	izuzeće
0812 90 95	izuzeće
0813	Marelice, šljive, jabuke, breskve, papaja, tamarinde i ostalo sušeno voće koje nije spomenuto ili uključeno na drugom mjestu; mješavine orašastih plodova ili suhog voća
0813	izuzeće
0814	Kore agruma ili dinja, uključujući lubenice, svježe, smrznute, suhe ili privremeno konzervirane u slanoj vodi, sumpornoj vodi ili u drugim otopinama za konzerviranje
0814	izuzeće
09	KAVA, ČAJ, MATE ČAJ I ZAČINI
09	izuzeće
10	ŽITARICE
1001	Pšenica i suražica
1001 10	u okviru kvote (ctg 10) sniženje 50 %
1001 90 10	izuzeće
1001 90 91	u okviru kvote (ctg 10) sniženje 50 %
1001 90 99	u okviru kvote (ctg 10) sniženje 50 %
1002	Raž
1002	u okviru kvote (ctg 10) sniženje 50 %
1003	Ječam
1003	u okviru kvote (ctg 10) sniženje 50 %
1004	Zob
1004	u okviru kvote (ctg 10) sniženje 50 %

1005	Kukuruz
1005 10 90	sniženje 1,81 eura/t
1005 90	sniženje 1,81 eura/t
1006	Riža
1006 10 10	izuzeće
1006 10 21	u okviru kvote (ctg 11) sniženje 65 % i 4,34 eura/t (2)
1006 10 23	u okviru kvote (ctg 11) sniženje 65 % i 4,34 eura/t (2)
1006 10 25	u okviru kvote (ctg 11) sniženje 65 % i 4,34 eura/t (2)
1006 10 27	u okviru kvote (ctg 11) sniženje 65 % i 4,34 eura/t (2)
1006 10 92	u okviru kvote (ctg 11) sniženje 65 % i 4,34 eura/t (2)
1006 10 94	u okviru kvote (ctg 11) sniženje 65 % i 4,34 eura/t (2)
1006 10 96	u okviru kvote (ctg 11) sniženje 65 % i 4,34 eura/t (2)
1006 10 98	u okviru kvote (ctg 11) sniženje 65 % i 4,34 eura/t (2)
1006 20	u okviru kvote (ctg 11) sniženje 65 % i 4,34 eura/t (2)
1006 30	u okviru kvote (ctg 11) sniženje od 16,38 eura/t, a zatim sniženje od 65 % i 6,52 eura/t (2)
1006 40	u okviru kvote (ctg 12) sniženje 65 % i 3,62 eura/t (2)
1007	Sirak u zrnu
1007	sniženje 60 % u okviru gornje granice (gornja granica 3) (3)
1008	Heljda, proso i sjeme za ptice i ostale žitarice (osim pšenice i suražice, raži, ječma, zobi, kukuruza, riže te sirk a u zrnu)
1008 10	u okviru kvote (ctg 10) sniženje 50 %
1008 20	sniženje 100 % u okviru gornje granice (gornja granica 2) (3)
1008 90	u okviru kvote (ctg 10) sniženje 50 %
11	PROIZVODI MLINSKE INDUSTRije; SLAD; ŠKROB; INULIN; PŠENIČNI GLUTEN
1101	Brašno od pšenice ili suražice
1101	sniženje 16 %
1102	Brašno od žitarica (osim od pšenice ili suražice)
1102 10	sniženje 16 %
1102 20 10	sniženje 7,3 eura/t
1102 20 90	sniženje 3,6 eura/t
1102 30	sniženje 3,6 eura/t
1102 90 10	sniženje 7,3 eura/t
1102 90 30	sniženje 7,3 eura/t
1102 90 90	sniženje 3,6 eura/t
1103	Prekrupa, krupica i pelete od žitarica
1103 11	sniženje 16 %
1103 12	sniženje 7,3 eura/t
1103 13 10	sniženje 7,3 eura/t
1103 13 90	sniženje 3,6 eura/t
1103 14	sniženje 3,6 eura/t
1103 19 10	sniženje 7,3 eura/t
1103 19 30	sniženje 7,3 eura/t
1103 19 90	sniženje 3,6 eura/t
1103 21	sniženje 7,3 eura/t
1103 29 10	sniženje 7,3 eura/t
1103 29 20	sniženje 7,3 eura/t
1103 29 30	sniženje 7,3 eura/t
1103 29 40	sniženje 7,3 eura/t
1103 29 50	sniženje 3,6 eura/t
1103 29 90	sniženje 3,6 eura/t
1104	Žitarice u zrnu na drugi način obrađene, na primjer, oljuštene, valjane, u pahuljicama, perlirane, rezane ili gnjećene; klice žitarica, cijele, valjane, u pahuljicama ili mljevene (osim brašna od žitarica te oljuštene, polubijele, bijele ili lomljene riže)
1104 11 10	sniženje 3,6 eura/t
1104 11 90	sniženje 7,3 eura/t
1104 12 10	sniženje 3,6 eura/t

1104 12 90	sniženje 7,3 eura/t
1104 19	sniženje 7,3 eura/t
1104 21 10	sniženje 3,6 eura/t
1104 21 30	sniženje 3,6 eura/t
1104 21 50	sniženje 7,3 eura/t
1104 21 90	sniženje 3,6 eura/t
1104 21 99	sniženje 3,6 eura/t
1104 22	sniženje 3,6 eura/t
1104 23	sniženje 3,6 eura/t
1104 29	sniženje 3,6 eura/t
1104 30	sniženje 7,3 eura/t
 1105	 Brašno, krupica, prah, pahuljice, granule i pelete od krumpira
1105	izuzeće
 1106	 Brašno, krupica i prah od osušenog mahunastog povrća iz tarifnog broja 0713, od sagoa, korijena ili gomolja iz tarifnog broja 0714 ili od proizvoda iz poglavljja 8.
1106 10	izuzeće
1106 20 10	sniženje 7,98 eura/t; maranta: izuzeće
1106 20 90	sniženje 29,18 eura/t; maranta: izuzeće
1106 30	izuzeće
 1108	 Škrob; inulin
1108 11	sniženje 24,8 eura/t
1108 12	sniženje 24,8 eura/t
1108 13	sniženje 24,8 eura/t
1108 14	sniženje 50 % + sniženje 24,8 eura/t
1108 19 10	sniženje 37,2 eura/t
1108 19 90	sniženje 50 % + sniženje 24,8 eura/t; maranta: izuzeće
1108 20	izuzeće
 1109	 Pšenični gluten, osušen ili neosušen
1109	sniženje 219 eura/t
 12	 ULJANO SJEMENJE I PLODOVI; RAZNO ZRNJE, SJEMENJE I PLODOVI; INDUSTRIJSKO I LJEKOVITO BILJE; SLAMA I STOČNA HRANA
 1208	 Brašno i krupica od uljanog sjemenja i plodova (osim od gorušice)
1208 10	izuzeće
 1209	 Sjeme, plodovi i spore, vrsta što ih se rabi za sjetvu (osim mahunastog povrća i slatkog kukuruza, kave, čaja, mate čaja i začina, žitarica, uljanog sjemenja i plodova, i sjemenja i plodova što se poglavito rabe u parfumeriji)
1209	izuzeće
 1210	 Hmelj, svjež ili osušen, uključujući i mljeven, u obliku praha ili peleta; lupulin
1210	izuzeće
 1211	 Bilje i dijelovi bilja, uključujući sjemenje i plodove, svježi ili osušeni, rezani ili cijeli, drobljeni ili mljeveni, vrsta što ih se poglavito rabi u parfumeriji, farmaciji ili za insekticidne, fungicidne ili slične svrhe
1211	izuzeće
 1212	 Rogači, morske i ostale alge, šećerna repa i šećerna trska, svježi, rashlađeni, smrznuti ili suhi, uključujući i mljevene; koštice i jezgre iz koštice voća i ostali biljni proizvodi, uključujući neprženo korijenje cikorije vrste <i>Cichorium intybus</i>
1212 10	izuzeće
1212 30	izuzeće
1212 91	sniženje 16 % (5)
1212 92	sniženje 16 % (5)
1212 99 10	izuzeće

1214	Švedska repa, krmna cikla, krmno korijenje, sijeno, lucerna (alfalfa), djetelina, esparzeta, krmni kelj, lupine, grahorice i slični proizvodi za stočnu hranu, uključujući i u obliku peleta
1214 90 10	izuzeće
13	ŠELAK; GUME, SMOLE I OSTALI BILJNI SOKOVI I EKSTRAKTI
13	izuzeće
15	MASTI I ULJA ŽIVOTINJSKOG ILI BILJNOG PODRIJETLA TE PROIZVODI NJIHOVE RAZGRADNJE; PRERAĐENE JESTIVE MASTI; ŽIVOTINJSKI ILI BILJNI VOSKOVI
1501	Svinjska mast, uključujući salo, i mast peradi, topljena, dobivena stiskanjem ili ekstrakcijom ili ne
1501	sniženje 16 %
1502	Masti od goveda, ovaca ili koza, sirova ili topljena, dobivena stiskanjem ili ekstrakcijom ili ne
1502	izuzeće
1503	Stearin od svinjske masti, ulje od svinjske masti, oleostearin, oleo ulje i ulje od loja (osim neemulgiranog, nemiješanog niti na drugi način pripremljenog)
1503	izuzeće
1504	Masti i ulja i njihove frakcije, od riba ili morskih sisavaca, rafinirani ili nerafinirani (osim kemijski modificiranih)
1504	izuzeće
1505	Mast od vune i masne tvari dobivene od te masti, uključujući lanolin
1505	izuzeće
1506	Ostale životinjske masti i ulja i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani (osim svinjske masti, masti peradi, masti od goveda, ovaca ili koza, masti od riba ili morskih sisavaca, stearina od svinjske masti, ...)
1506	izuzeće
1507	Sojino ulje i njegove frakcije, rafinirani ili nerafinirani (osim kemijski modificiranih)
1507	izuzeće
1508	Ulje od kikirikija i njegove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
1508	izuzeće
1511	Palmino ulje i njegove frakcije, rafinirani ili nerafinirani (osim kemijski modificiranih)
1511	izuzeće
1512	Ulje od sjemena suncokreta, šafranske ili pamuka i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
1512	izuzeće
1513	Ulje od kokosovog oraha (kopre), palminih koštica (jezgri) ili babasu ulje i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
1513	izuzeće
1514	Ulje od repice ili ulje od gorušice i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
1514	izuzeće
1515	Ostale stabilne (nehlapive) biljne masti i ulja (uključujući jojoba ulje) i njihove frakcije, rafinirani ili nerafinirani, ali kemijski nemodificirani
1515	izuzeće
1516	Masti i ulja životinjskog ili biljnog podrijetla i njihove frakcije, djelomično ili potpuno hidrogenirani, interesterificirani, reesterificirani ili elaidinizirani, rafinirani ili ne, ali dalje nepripremljeni
1516	izuzeće

1517	Margarin; jestive mješavine ili pripravci od masti ili ulja životinjskog ili biljnog podrijetla ili od frakcija različitih masti ili ulja
1517 10 10	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
1517 10 90	izuzeće
1517 90 10	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
1517 90 91	izuzeće
1517 90 93	izuzeće
1517 90 99	izuzeće
1518	Životinske ili biljne masti i ulja i njihove frakcije, kuhanji, oksidirani, dehidrirani, sumporirani, puhanji, polimerizirani zagrijavanjem u vakuumu ili u inertnom plinu ili drukčije kemijski modificirani; nejestive mješavine ili pripravci od životinjskih ili biljnih masti ili ulja ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ovog poglavlja, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu
1518	izuzeće
1520	Glicerol, sirov; glicerolske vode i lužine
1520	izuzeće
1521	Biljni voskovi (osim triglicerida), pčelinji vosak, voskovi od ostalih kukaca i spermaceti, rafinirani ili nerafinirani, obojeni ili neobojeni (osim triglicerida)
1521	izuzeće
1522	Degra; ostaci dobiveni pri preradi masnih tvari ili voskova životinjskog ili biljnog podrijetla
1522 00 10	izuzeće
1522 00 91	izuzeće
1522 00 99	izuzeće
16	PRERAĐEVINE OD MESA, RIBA, RAKOVA, MEKUŠACA ILI DRUGIH VODENIH BESKRALJEŠNJAKA
1601	Kobasice i slični proizvodi, od mesa, drugih mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi; prehrambeni proizvodi na osnovi tih proizvoda
1601	u okviru kvote (ctg 8) sniženje 65 %
1602	Ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od mesa, drugih mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi (osim kobasica i sličnih proizvoda, ekstrakata i sokova od mesa)
1602 10	sniženje 16 %
1602 20 11	izuzeće
1602 20 19	izuzeće
1602 20 90	sniženje 16 %
1602 31	u okviru kvote (ctg 4) sniženje 65 %
1602 32	u okviru kvote (ctg 4) sniženje 65 %
1602 39	u okviru kvote (ctg 4) sniženje 65 %
1602 41 10	sniženje 16 %
1602 41 90	izuzeće
1602 42 10	sniženje 16 %
1602 42 90	izuzeće
1602 49	sniženje 16 %
1602 50 31	izuzeće
1602 50 39	izuzeće
1602 50 80	izuzeće
1602 90 10	sniženje 16 %
1602 90 31	izuzeće
1602 90 41	izuzeće
1602 90 51	sniženje 16 %
1602 90 69	izuzeće
1602 90 72	izuzeće
1602 90 74	izuzeće
1602 90 76	izuzeće
1602 90 78	izuzeće
1602 90 98	izuzeće
1603	Ekstrakti i sokovi od mesa, riba, rakova, mekušaca ili od ostalih vodenih beskralješnjaka
1603	izuzeće

1604	Pripremljena ili konzervirana riba; kavijar i nadomjesci kavijara pripremljeni od ribljih jaja
1604	izuzeće
1605	Rakovi, mukušci i ostali vodeni beskralješnjaci, pripremljeni ili konzervirani
1605	izuzeće
17	ŠEĆERI I PROIZVODI OD ŠEĆERA
1702	Ostali šećeri, uključujući kemijski čistu laktozu, maltozu, glukozu i fruktozu, u krutom stanju; šećerni sirupi bez dodanih aroma ili tvari za bojenje; umjetni med, miješan ili ne s prirodnim medom; karamel
1702 11	sniženje 16 %
1702 19	sniženje 16 %
1702 20	sniženje 16 % (5)
1702 30 10	sniženje 16 % (5)
1702 30 51	sniženje 117 eura/t
1702 30 59	sniženje 81 euro/t
1702 30 91	sniženje 117 euro/t
1702 30 99	sniženje 81 euro/t
1702 40 10	sniženje 16 % (5)
1702 40 90	sniženje 81 euro/t
1702 50	izuzeće
1702 60	sniženje 16 % (5)
1702 90 10	izuzeće
1702 90 30	sniženje 16 % (5)
1702 90 50	sniženje 81 euro/t
1702 90 60	sniženje 16 % (5)
1702 90 71	sniženje 16 % (5)
1702 90 75	sniženje 117 eura/t
1702 90 79	sniženje 81 euro/t
1702 90 80	sniženje 16 % (5)
1702 90 99	sniženje 16 % (5)
1703	Melase dobivene pri ekstrakciji ili rafiniranju šećera
1703	u okviru kvote (ctg 9) sniženje 100 %
1704	Konditorski proizvodi od šećera (slatkiši) (uključujući bijelu čokoladu), bez kakaa
1704 10	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1704 90 10	izuzeće
1704 90 30	izuzeće
1704 90 51	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1704 90 55	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1704 90 61	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1704 90 65	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1704 90 71	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1704 90 75	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1704 90 81	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1704 90 99	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
18	KAKAO I PROIZVODI OD KAKAA
1801	Kakao u zrnu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi
1801	izuzeće
1802	Ljuske, kore, opne i ostali otpatci od kakaa
1802	izuzeće
1803	Kakao pasta, odmašćena ili neodmašćena
1803	izuzeće
1804	Kakao maslac, mast i ulje od kakaa
1804	izuzeće
1805	Kakao prah, bez dodanog šećera ili drugih sladila
1805	izuzeće

1806	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi što sadrže kakao
1806 10 15	izuzeće
1806 10 20	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1806 10 30	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1806 10 90	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1806 20	izuzeće
1806 31	izuzeće
1806 32	izuzeće
1806 90 11	izuzeće
1806 90 19	izuzeće
1806 90 31	izuzeće
1806 90 39	izuzeće
1806 90 50	izuzeće
1806 90 60	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1806 90 70	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1806 90 90	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
19	PROIZVODI NA OSNOVI ŽITARICA, BRAŠNA, ŠKROBA ILI MLJEKA; SLASTIČARSKI PROIZVODI
1901	Sladni ekstrakt; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, krupice, škroba ili sladnog ekstrakta, bez kakaa ili s masenim udjelom kakaa manjim od 40 % računato na potpuno odmašćenoj osnovi, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; prehrambeni proizvodi od robe iz tarifnih brojeva 0401 do 0404
1901 10	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa; izuzeće EA pod uvjetom (u1)
1901 20	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa; izuzeće EA pod uvjetom (u1)
1901 90 11	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1901 90 19	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1901 90 91	izuzeće
1901 90 99	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa; izuzeće EA pod uvjetom (u1)
1902	Tjestenina, neovisno je li kuhana ili punjena (mesom ili drugim tvarima) ili drukčije pripremljena ili nije, kao što su špageti, makaroni, rezanci, lazanje, njoki, ravioli, kaneloni; kuskus, pripremljeni ili nepripremljeni
1902 11	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1902 19	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1902 20 10	izuzeće
1902 20 30	sniženje 16 %
1902 20 91	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1902 20 99	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1902 30	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1902 40	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1903	Tapioka i nadomjesci tapiooke, pripremljeni od škroba, u obliku pahuljica, zrnaca, kuglica ili u sličnim oblicima
1903	izuzeće
1904	Prehrambeni proizvodi dobiveni bubrenjem ili prženjem žitarica ili proizvoda od žitarica (npr. kukuruzne pahuljice); žitarice (osim kukuruza) u zrnu ili u obliku pahuljica ili drukčije obrađenih zrna (osim brašna, prekrupe i krupice), prethodno kuhane ili drukčije pripremljene
1904	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1905	Kruh, pecivo, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi, neovisno sadrže li kakao ili ne; hostije, prazne kapsule za farmaceutske proizvode, oblate, rižin papir i slični proizvodi
1905 10	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1905 20	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1905 30 11	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa; keksi: izuzeće
1905 30 19	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa; keksi: izuzeće
1905 30 30	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1905 30 51	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1905 30 59	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1905 30 91	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1905 30 99	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1905 40	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
1905 90	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa

20	PROIZVODI OD POVRĆA, VOĆA, ORAŠASTIH PLODOVA I OSTALIH DIJELOVA BILJAKA
2001	Povrće, voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka, pripremljeni ili konzervirani u octu ili octenoj kiselini
2001 10	izuzeće
2001 20	izuzeće
2001 90 20	izuzeće
2001 90 30	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2001 90 40	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2001 90 50	izuzeće
2001 90 60	izuzeće
2001 90 65	izuzeće
2001 90 70	izuzeće
2001 90 75	izuzeće
2001 90 85	izuzeće
2001 90 91	izuzeće
ex 2001 90 96	izuzeće, osim listova vinove loze
2002	Rajčice, pripremljene ili konzervirane na drugi način osim u octu ili octenoj kiselini
2002	izuzeće
2003	Gljive i tartufi, pripremljeni ili konzervirani na drugi način, osim u octu ili octenoj kiselini
2003	izuzeće
2004	Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano na drugi način osim u octu ili octenoj kiselini, smrznuto (osim rajčica, gljiva i tartufa)
2004 10 10	izuzeće
2004 10 91	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2004 10 99	izuzeće
2004 90 10	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
ex 2004 90 30	izuzeće osim maslina
2004 90 50	izuzeće
2004 90 91	izuzeće
2004 90 98	izuzeće
2005	Ostalo povrće, pripremljeno ili konzervirano na drugi način osim u octu ili octenoj kiselini, smrznuto (osim rajčica, gljiva i tartufa)
2005 10	izuzeće
2005 20 10	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2005 20 20	sniženje 16 %
2005 20 80	sniženje 16 %
2005 40	izuzeće
2005 51	izuzeće
2005 59	izuzeće
2005 60	izuzeće
2005 70	izuzeće
2005 80	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2005 90	izuzeće
2006	Voće, orašasti plodovi, kore od voća i ostali dijelovi biljaka, konzervirani šećerom, iscijeđeni, preliveni ili kandirani
2006 00 31	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2006 00 35	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2006 00 38	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2006 00 91	izuzeće
2006 00 99	izuzeće
2007	Džemovi, voćni želei, marmelade, pirei i paste od voća ili od orašastih plodova dobiveni kuhanjem, s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugih sladila
2007 10 10	izuzeće
2007 10 91	izuzeće
2007 10 99	izuzeće
2007 91 10	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2007 91 30	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2007 91 90	izuzeće
2007 99 10	izuzeće
2007 99 20	izuzeće

2007 99 31	izuzeće
2007 99 33	izuzeće
2007 99 35	izuzeće
2007 99 39	izuzeće
2007 99 51	izuzeće
2007 99 55	izuzeće
2007 99 58	izuzeće
2007 99 91	izuzeće
2007 99 93	izuzeće
2007 99 98	izuzeće
2008	Voće, orašasti plodovi i ostali jestivi dijelovi biljaka, drukčije pripremljeni ili konzervirani, uključujući i s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili alkoholom, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu
2008 11	izuzeće
2008 19	izuzeće
2008 20	izuzeće
2008 30 11	izuzeće
2008 30 19	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2008 30 31	izuzeće
2008 30 39	izuzeće
2008 30 51	izuzeće
2008 30 55	izuzeće
2008 30 59	izuzeće
2008 30 71	izuzeće
2008 30 75	izuzeće
2008 30 79	izuzeće
2008 30 91	izuzeće
2008 30 99	izuzeće
2008 40	izuzeće
2008 50 11	izuzeće
2008 50 19	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2008 50 31	izuzeće
2008 50 39	izuzeće
2008 50 51	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2008 50 59	izuzeće
2008 50 61	izuzeće
2008 50 69	izuzeće
2008 50 71	izuzeće
2008 50 79	izuzeće
2008 50 92	izuzeće
2008 50 94	izuzeće
2008 50 99	izuzeće
2008 60 11	izuzeće
2008 60 19	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2008 60 31	izuzeće
2008 60 39	izuzeće
2008 60 51	izuzeće
2008 60 59	izuzeće
2008 60 61	izuzeće
2008 60 69	izuzeće
2008 60 71	izuzeće
2008 60 79	izuzeće
2008 60 91	izuzeće
2008 60 99	izuzeće
2008 70 11	izuzeće
2008 70 19	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2008 70 31	izuzeće
2008 70 39	izuzeće
2008 70 51	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2008 70 59	izuzeće
2008 70 61	izuzeće
2008 70 69	izuzeće
2008 70 71	izuzeće
2008 70 79	izuzeće
2008 70 92	izuzeće
2008 70 94	izuzeće
2008 70 99	izuzeće
2008 80	izuzeće

2008 91	izuzeće
2008 92 12	izuzeće
2008 92 14	izuzeće
2008 92 16	izuzeće
2008 92 18	izuzeće
2008 92 32	izuzeće
2008 92 34	izuzeće
2008 92 36	izuzeće
2008 92 38	izuzeće
2008 92 51	izuzeće
2008 92 59	izuzeće
2008 92 72	izuzeće
2008 92 74	izuzeće
2008 92 76	izuzeće
2008 92 78	izuzeće
2008 92 92	izuzeće
2008 92 93	izuzeće
2008 92 94	izuzeće
2008 92 96	izuzeće
2008 92 97	izuzeće
2008 92 98	izuzeće
2008 99 11	izuzeće
2008 99 19	izuzeće
2008 99 21	izuzeće
2008 99 23	izuzeće
2008 99 25	izuzeće
2008 99 26	izuzeće
2008 99 28	izuzeće
2008 99 32	izuzeće
2008 99 33	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2008 99 34	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2008 99 36	izuzeće
2008 99 37	izuzeće
2008 99 38	izuzeće
2008 99 40	izuzeće
2008 99 43	izuzeće
2008 99 45	izuzeće
2008 99 46	izuzeće
2008 99 47	izuzeće
2008 99 49	izuzeće
2008 99 53	izuzeće
2008 99 55	izuzeće
2008 99 61	izuzeće
2008 99 62	izuzeće
2008 99 68	izuzeće
2008 99 72	izuzeće
2008 99 74	izuzeće
2008 99 79	izuzeće
ex 2008 99 85	izuzeće, osim slatkog kukuruza
2008 99 91	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
ex 2008 99 99	izuzeće, osim listova vinove loze
2009	Voćni sokovi (uključujući mošt od grožđa) i sokovi od povrća, nefermentirani i bez dodanog alkohola, s dodanim ili bez dodanog šećera ili drugih sladila
2009 11 11	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 11 19	izuzeće
2009 11 91	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 11 99	izuzeće
2009 19 11	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 19 19	izuzeće
2009 19 91	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 19 99	izuzeće
2009 20	izuzeće
2009 30 11	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 30 19	izuzeće
2009 30 31	izuzeće
2009 30 39	izuzeće
2009 30 51	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 30 55	izuzeće
2009 30 59	izuzeće
2009 30 91	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa

2009 30 95	izuzeće
2009 30 99	izuzeće
2009 40	izuzeće
2009 50	izuzeće
2009 60	izuzeće
2009 70 11	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 70 19	izuzeće
2009 70 30	izuzeće
2009 70 91	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 70 93	izuzeće
2009 70 99	izuzeće
2009 80 11	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 80 19	izuzeće
2009 80 32	izuzeće
2009 80 33	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 80 35	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 80 36	izuzeće
2009 80 38	izuzeće
2009 80 50	izuzeće
2009 80 61	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 80 63	izuzeće
2009 80 69	izuzeće
2009 80 71	izuzeće
2009 80 73	izuzeće
2009 80 79	izuzeće
2009 80 83	izuzeće
2009 80 84	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 80 86	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 80 88	izuzeće
2009 80 89	izuzeće
2009 80 95	izuzeće
2009 80 96	izuzeće
2009 80 97	izuzeće
2009 80 99	izuzeće
2009 90 11	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 90 19	izuzeće
2009 90 21	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 90 29	izuzeće
2009 90 31	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 90 39	izuzeće
2009 90 41	izuzeće
2009 90 49	izuzeće
2009 90 51	izuzeće
2009 90 59	izuzeće
2009 90 71	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 90 73	izuzeće
2009 90 79	izuzeće
2009 90 92	izuzeće
2009 90 94	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2009 90 95	izuzeće
2009 90 99	izuzeće
2009 90 97	izuzeće
2009 90 98	izuzeće
21	RAZNI PREHRAMBENI PROIZVODI
2101	Ekstrakti, esencije i koncentrati, od kave, čaja ili mate-čaja i pripravci na osnovi tih proizvoda ili na osnovi kave, čaja ili mate-čaja; pržena cikorija i drugi prženi nadomjesci kave i ekstrakti, esencije
2101 11	izuzeće
2101 12	izuzeće
2101 20	izuzeće
2101 30 11	izuzeće
2101 30 19	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2101 30 91	izuzeće
2101 30 99	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2102	Kvasti, aktivni ili neaktivni), ostali jednostanični mikroorganizmi, mrtvi (osim jednostaničnih organizama pakiranih kao lijekovi); pripremljeni praškovi za peciva
2102 10 10	izuzeće

2102 10 31	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2102 10 39	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2102 10 90	izuzeće
2102 20	izuzeće
2102 30	izuzeće
2103	Umaci i pripravci za umake; miješani začini i miješana začinska sredstva; brašno i krupica od gorušice i pripremljena gorušica (senf)
2103	izuzeće
2104	Juhe, uključujući i mesne i pripravke za njih; homogenizirani složeni prehrambeni proizvodi od dva ili više osnovna sastojka kao što je meso, riba, povrće ili voće, pušteno u maloprodaju kao dječja hrana
2104	izuzeće
2105	Sladoled i ostali jestivi ledeni proizvodi, neovisno sadrže li kakao ili ne
2105	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2106	Prehrambeni proizvodi što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu
2106 10	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2106 90 20	izuzeće
2106 90 30	sniženje 16 % (5)
2106 90 51	sniženje 16 %
2106 90 55	sniženje 81 euro/t
2106 90 59	sniženje 16 % (5)
2106 90 92	izuzeće
2106 90 98	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
22	PIĆA, ALKOHOLI I OCAT
2201	Vode, uključujući prirodne ili umjetne mineralne vode i gazirane vode, bez dodanog šećera ili drugih sladila i nearomatizirane; led i snijeg
2201	izuzeće
2202	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili aromatizirane te ostala bezalkoholna pića (osim sokova voća ili povrća i mlijeka)
2202 10	izuzeće
2202 90 10	izuzeće
2202 90 91	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2202 90 95	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2202 90 99	sniženje 100 % <i>ad valorem</i> carinskih stopa
2203	Pivo dobiveno od slada
2203	izuzeće
2204	Vino od svježeg grožđa, uključujući pojačana vina; mošt od grožđa, dijelom fermentiran, s volumnim dijelom stvarnog alkohola manjim od 0.5 %, sa ili bez dodanog alkohola
2204 30 92	izuzeće
2204 30 94	izuzeće
2204 30 96	izuzeće
2204 30 98	izuzeće
2205	Vermut i ostala vina od svježeg grožđa, aromatizirani biljem ili aromatskim tvarima
2205	izuzeće
2206	Ostala fermentirana pića (npr. jabukovača, kruškovača, medovina); mješavine fermentiranih pića i mješavine fermentiranih i bezalkoholnih pića, što nisu spomenute niti uključene na drugom mjestu
2206 00 31	izuzeće
2206 00 39	izuzeće
2206 00 51	izuzeće
2206 00 59	izuzeće
2206 00 81	izuzeće
2206 00 89	izuzeće

2207	Nedenaturirani etilni alkohol s volumnim udjelom alkohola 80 % ili više; etilni alkohol i ostali alkoholi, denaturirani, s bilo kolikim sadržajem alkohola
2207	izuzeće
2208	Nedenaturirani etilni alkohol s volumnim udjelom alkohola manjim od 80 %; rakije, likeri i ostala alkoholna pića; složene alkoholne mješavine koje se koriste u proizvodnji alkoholnih pića
2208	izuzeće
2209	Ocat i nadomjestci octa dobiveni od octene kiseline
2209 00 91	izuzeće
2209 00 99	izuzeće
23	OSTATCI I OTPATCI OD PREHRAMBENE INDUSTRije; PRIPREMLJENA ŽIVOTINJSKA HRANA
2302	Posije i ostali oстатци, добивени просijavanjem, млjevenjem ili drugom obradom žitarica ili mahunarki, непелтирани или пелтирани
2302 10	sniženje 7,2 eura/t
2302 20	sniženje 7,2 eura/t
2302 30	sniženje 7,2 eura/t
2302 40	sniženje 7,2 eura/t
2302 50	izuzeće
2303	Ostatci od proizvodnje škroba i slični oстатци, rezanci šećerne repe, otpatci šećerne trske i ostali otpatci industrije šećera, остатци i otpatci iz pivovara i destilerija, непелтирани или пелтирани
2303 10 11	sniženje 219 eura/t
2308	Žirevi, divlji kesteni, komina od voća i ostali biljni materijali i biljni otpatci, biljni oстатци i споредни proizvodi, пелтирани или непелтирани, што ih се rabi за prehranu životinja, што nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu
2308 90 90	izuzeće
2309	Pripravci što ih se rabi za prehranu životinja
2309 10 13	sniženje 10,9 eura/t
2309 10 15	sniženje 16 %
2309 10 19	sniženje 16 %
2309 10 33	sniženje 10,9 eura/t
2309 10 39	sniženje 16 %
2309 10 51	sniženje 10,9 eura/t
2309 10 53	sniženje 10,9 eura/t
2309 10 59	sniženje 16 %
2309 10 70	sniženje 16 %
2309 10 90	izuzeće
2309 90 10	izuzeće
2309 90 31	sniženje 10,9 eura/t
2309 90 33	sniženje 10,9 eura/t
2309 90 35	sniženje 16 %
2309 90 39	sniženje 16 %
2309 90 41	sniženje 10,9 eura/t
2309 90 43	sniženje 10,9 eura/t
2309 90 49	sniženje 16 %
2309 90 51	sniženje 10,9 eura/t
2309 90 53	sniženje 10,9 eura/t
2309 90 59	sniženje 16 %
2309 90 70	sniženje 16 %
2309 90 91	izuzeće
24	DUHAN I PRERAĐENI NADOMJESCI DUHANA
24	izuzeće (6)
29	ORGANSKI KEMIJSKI PROIZVODI
2905	Aciklički alkoholi i njihovi halogeni-, sulfo-, nitro- ili nitrozo derivati
2905	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa

33	ETERIČNA ULJA I REZINOIDI; PARFUMERIJSKI, KOZMETIČKI ILI TOALETNI PROIZVODI
3301	Eterična ulja (bez terpena ili s terpenima), uključujući takozvane konkrete i absolute; rezinoidi; ekstrahirane oleosmole; koncentrati eteričnih ulja u mastima, neeteričnim uljima, voskovima ili slično, dobiveni ekstrakcijom eteričnih ulja pomoću masti ili maceracijom; sporedni terpenski proizvodi
3301	izuzeće
3302	Mješavine mirisnih tvari i mješavine (uključujući alkoholne otopine) na osnovi jedne ili više tih tvari, vrsta što ih se rabi kao sirovine u industriji
3302 10 29	izuzeće
35	BJELANČEVINASTE TVARI; MODIFICIRANI ŠKROBOVI; LJEPILA; ENZIMI
3501	Kazein, kazeinati i drugi derivati kazeina; kazeinska ljepila (osim onih pakiranih kao ljepilo za maloprodaju koji teže 1 kg ili manje)
3501	izuzeće
3502	Albumini, uključujući koncentrate od dviju ili više bjelančevina surutke, s masenim udjelom bjelančevina surutke većim od 80 %, računano na suhu tvar, albuminati i drugi albuminski derivati
3502 11 90	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
3502 19 90	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
3502 20 91	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
3502 20 99	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
3503	Želatina, neovisno je li u pravokutnim ili kvadratnim listovima i neovisno je li površinski obrađena ili obojana, i derivati želatine; ljepilo iz ribljih mjehura; ostala ljepila životinjskog podrijetla (osim kazeinskih ljepila iz tarifnog broja 3501)
3503	izuzeće
3504	Peptoni i njihovi derivati; ostale bjelančevinaste tvari i njihovi derivati, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; kožni prah, neovisno je li kromiran ili ne
3504	izuzeće
3505	Dekstrini i drugi modificirani škrobovi, na primjer, preželatinirani ili esterificirani škrobovi; ljepila na osnovi škrobova, ili na osnovi dekstrina ili drugih modificiranih škrobova (osim onih puštenih u maloprodaju koji teže 1 kg ili manje)
3505 10 10	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
3505 10 50	izuzeće
3505 10 90	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
3505 20	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
38	RAZNI KEMIJSKI PROIZVODI
3809	Sredstva za doradu, nosači bojila, sredstva za ubrzavanje bojenja i fiksiranje bojila te drugi proizvodi i pripravci, na primjer, sredstva za apreturu i nagrizanje, vrsta što ih se rabi u tekstilnoj, papirnoj, kožarskoj ili sličnim industrijama, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu
3809 10	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
3824	Pripremljena vezivna sredstva za ljevaoničke kalupe ili ljevaoničke jezgre; kemijski proizvodi i pripravci kemijske ili srodnih industrija, uključujući one što se sastoje od mješavine prirodnih proizvoda, što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; ostatni produkti kemijskih i srodnih industrija
3824 60	sniženje 100 % ad valorem carinskih stopa
50	SVILA
50	izuzeće
52	PAMUK
52	izuzeće

Odredbe za francuske prekomorske departmane

- Na sljedeće se proizvode podrijetlom iz država AKP-a ili prekomorskih zemalja ili teritorija ne naplaćuje carina prilikom uvoza u francuske prekomorske departmane:

Oznaka KN	Opis
0102	Žive životinje vrste goveda, domaćih pasmina koje nisu čiste, plemenite pasmine
0102 90	
0102 90 05	
0102 90 21	
0102 90 29	
0102 90 41	
0102 90 49	
0102 90 51	
0102 90 59	
0102 90 61	
0102 90 69	
0102 90 71	
0102 90 79	
0201	Goveđe meso, svježe, rashlađeno ili smrznuto
0202	
0206 10 95	
0206 29 91	
0709 90 60	Slatki kukuruz
0712 10 90	
1005 90 00	
0714 10 91-0714 90 11	Manioka, uključujući slatki krumpir

- Carina se ne naplaćuje pri neposrednom uvozu riže iz tarifnog broja KN 1006, osim riže za sjetvu iz tarifnog broja KN 1006 10 10 koja se uvozi u Réunion.
- Zajednica je dužna poduzeti potrebne mјere ako unutar neke godine uvoz slatkog kukuruza podrijetlom iz država AKP-a ili prekomorskih zemalja ili teritorija u francuske prekomorske departmane premaši 25 000 tona te ako taj uvoz prijeti ozbiljnim poremećajem tih tržišta.
- U okviru godišnje kvote od 2 000 tona ne naplaćuju se carine na proizvode iz tarifnih brojeva 0714 10 91 i 0714 90 11.

BILJEŠKE

kvota 1	100 tona	Žive ovce i koze
kvota 2	500 tona	Meso ovaca ili koza
kvota 3	400 tona	Meso peradi
kvota 4	500 tona	Pripremljeno meso peradi
kvota 5	1 000 tona	Mlijeko i vrhnje
kvota 6	1 000 tona	Sir i skuta
kvota 7	500 tona	Svinjsko meso
kvota 8	500 tona	Pripremljeno svinjsko meso
kvota 9	600 000 tona	Melase
kvota 10	15 000 tona	Pšenica i suražica
kvota 11	125 000 tona	Oljajuštena riža
kvota 12	20 000 tona	Lomljena riža
kvota 13a	2 000 tona	Rajčice osim mini rajčica
kvota 13b	2 000 tona	Mini rajčice
kvota 14	800 tona	Stolno grožđe bez koštice
kvota 15	1 000 tona	Jabuke
kvota 16	2 000 tona	Kruške
kvota 17	1 600 tona	Jagode
gornja granica 1	100 000 tona	Sirak
gornja granica 2	60 000 tona	Proso
gornja granica 3	200 tona	Smokve, svježe
rk 1	25 000 tona	Naranče
rk 2	4 000 tona	Mandarine
rk 3	100 tona	Stolno grožđe bez koštice

(¹) Ako tijekom godine uvoz u Zajednicu proizvoda iz tarifnih brojeva 0201, 0206 10 95, 0206 29 91, 1602 50 10 ili 1602 90 61, podrijetlom iz države AKP-a, premaši količinu istovjetnu uvozu u Zajednicu tijekom bilo koje godine između 1969. i 1974. kada je uvoz u Zajednicu proizvoda tog podrijetla bio najviši, uvećan za godišnju stopu rasta od 7 %, izuzeće od carine na proizvode tog podrijetla djelomično se ili u potpunosti ukida.

U tom slučaju Zajednica određuje rješenja koja će se primjenjivati na dotične uvoze.

(²) Sniženje se primjenjuje samo na uvoz za koji uvoznik pruži dokaz da je država izvoznica naplatila izvoznu naknadu jednaku tom sniženju.

(³) Ukoliko se tijekom godine dosegne gornja granica, Zajednica može putem Uredbe ponovno uvesti primjenu redovnih carina do kraja razdoblja valjanosti; važeće carine bit će umanjene za 50 %.

(⁴) Ukoliko uvoz nekog proizvoda premaši referentnu količinu, može se donijeti odluka o gornjoj granici koja bi bila istovjetna referentnoj količini, vodeći računa o godišnjoj bilanci u trgovini tim proizvodom.

(⁵) To se sniženje ne primjenjuje ako Zajednica, u skladu sa svojim obvezama prema Urugvajskom krugu, primjenjuje dodatne carine.

(⁶) Ukoliko kao rezultat velikog povećanja u bescarinskom uvozu proizvoda iz tarifnog broja 2401 podrijetlom iz država AKP-a dođe do ozbiljnih poremećaja ili ukoliko taj uvoz stvara poteškoće koje dovode do pogoršanja gospodarskog stanja neke regije Zajednice, Zajednica može poduzeti mjere kako bi neutralizirala preusmjeravanje trgovinskih tokova.

(u1) Sadrži li ili ne manje od 1,5 % masenog udjela mlječne masti, sa škrobom ili brašnom od 50 % ili više, ali manje od 75 % masenog udjela.

IZJAVA XXIII.**Zajednička izjava o pristupu tržištu u okviru partnerstva između država AKP-a i EZ-a**

Stranke prihvataju činjenicu da obje strane očekuju sudjelovanje u pregovorima i provedbi sporazuma koji vode k daljnjoj višestranoj i dvostranoj liberalizaciji trgovine.

Stranke primjećuju predanost Zajednice da do 2005. najmanje razvijenim državama omogući pristup slobodnom tržištu za gotovo sve proizvode.

Istovremeno prepoznaju da u odnosu na povlašteni pristup država AKP-a tržištu Zajednice taj širi proces liberalizacije može dovesti do pogoršanja relativnog konkurentnog položaja država AKP-a, što bi ugrozilo njihove napore usmjerene ka razvoju, koje Zajednica želi podupirati.

Stranke su stoga suglasne ispitati sve mjere potrebne kako bi se tijekom pripremnog razdoblja očuvao konkurentni položaj država AKP-a na tržištu Zajednice. Tim se ispitivanjem mogu, među ostalim, obuhvatiti zahtjevi o poštovanju vremenskih rokova, pravila o podrijetlu, sanitарne i fitosanitarne mjere te provedba konkretnih mjera u vezi s ograničenjima opskrbe u državama AKP-a. Cilj će biti državama AKP-a omogućiti da na tržištu Zajednice iskoriste svoje postojeće i potencijalne komparativne prednosti. Imajući na umu njihovu opredijeljenost suradnji unutar WTO-a, stranke su suglasne da će predmetno ispitivanje također uzeti u obzir svako produljenje trgovinskih olakšica unutar WTO-a koje države članice te organizacije mogu ponuditi državama u razvoju. U tu svrhu Zajednički trgovinski odbor ministara daje preporuke na osnovi početne ocjene koju pripremaju Komisija i Tajništvo država AKP-a. Vijeće EZ-a ispitat će te preporuke na osnovi prijedloga Komisije, s ciljem očuvanja povlastica iz trgovinskog dogovora između država AKP-a i EZ-a.

Sa svoje strane, Vijeće Europske unije ističe svoju obvezu vođenja računa o učinku svakog sporazuma ili drugih mjera koje EZ poduzima u vezi s trgovinom između država AKP-a i EZ-a. Zahtijeva od Komisije da sustavno provodi potrebne procjene o utjecaju.

Mjere će se odnositi na pripremno razdoblje i vodit će računa o zajedničkoj poljoprivrednoj politici Zajednice.

Zajednički trgovinski odbor ministara nadzire provedbu ove Izjave i Vijeću ministara podnosi odgovarajuće izvještaje.

IZJAVA XXIV.**Zajednička izjava o riži**

1. Stranke priznaju važnost riže za gospodarski razvoj niza država AKP-a u odnosu na zaposlenost, devizno poslovanje te društvenu i političku stabilnost.

2. Nadalje, stranke priznaju važnost tržišta riže Zajednice. Zajednica potvrđuje svoju predanost povećanju konkurentnosti i učinkovitosti sektora riže država AKP-a kako bi se očuvala vitalna i održiva industrija te time doprinijelo nesmetanoj integraciji država AKP-a u svjetsko gospodarstvo.

3. Zajednica je spremna osigurati dostatna sredstva kako bi u pripremnom razdoblju, u dogovoru s predmetnim sektorom država AKP-a, financirala integrirani sektorski program za razvoj izvoznika riže iz država AKP-a, koji poglavito uključuje sljedeće mјere:

- poboljšanje uvjeta proizvodnje i povećanje kvalitete kroz djelovanje na područjima istraživanja, berbe i rukovanja,
- prijevoz i skladištenje,
- povećanje konkurentnosti postojećih izvoznika riže,
- pomoći proizvođačima riže iz država AKP-a kako bi na međunarodnim tržištima, uključujući i tržište Zajednice, ispunili standarde zaštite okoliša i gospodarenja otpadom te ostale norme,
- prodaju i promicanje trgovine,
- programe namijenjene razvoju nusproizvoda s dodanom vrijednosti.

Ovaj paket mjera financirat će se u državama AKP-a koje se bave izvozom riže, na nacionalnoj i regionalnoj razini, i to dogovorom između obje stranke kroz posebne sektorske programe u skladu s pravilima i načinima programiranja te, kratkoročno, kroz neraspodijeljena sredstva iz EDF-a nakon odluke Vijeća ministara.

4. Stranke ponovno naglašavaju svoju predanost bliskoj suradnji kako bi osigurale da države AKP-a u potpunosti iskoriste trgovinske povlastice Zajednice za rižu. Stranke su suglasne da je učinkovita i transparentna provedba izvoza riže podrijetlom iz država AKP-a u Zajednicu iznimno bitna.

5. Nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, Zajednica će ispitati položaj sektora riže država AKP-a u svjetlu budućih promjena na tržištu riže u Zajednici. U tu svrhu, stranke su suglasne s državama AKP-a i predstavnicima predmetnog sektora uspostaviti zajedničku radnu skupinu koja će se sastajati jednom godišnje. Nadalje, Zajednica se obvezuje savjetovati se s državama AKP-a o svakoj dvostranoj ili višestranoj odluci koja bi mogla utjecati na konkurentni položaj industrije riže država AKP-a na tržištu Zajednice.

IZJAVA XXV.

Zajednička izjava o rumu

Stranke priznaju važnost sektora ruma za gospodarski i društveni razvoj nekolicine država i regija AKP-a te njegov veliki doprinos zapošljavanju radnika, prihodima od izvoza te državnom proračunu. Stranke priznaju da rum predstavlja poljoprivredno-industrijski proizvod država AKP-a s dodanom vrijednosti koji je, ukoliko se poduzmu odgovarajući napor, sposoban konkurirati u svjetskom gospodarstvu. Stranke stoga priznaju potrebu poduzimanja svih mjera potrebnih za prevladavanje konkurentnih nedostataka s kojima se trenutno suočavaju proizvođači iz država AKP-a. U tom kontekstu, stranke također ističu obvezu sadržanu u Izjavi Vijeća i Komisije od 24. ožujka 1997. da će u svim budućim pregovorima i dogovorima vezanima uz sektor ruma u potpunosti voditi računa o utjecaju Sporazuma između EZ-a i SAD-a o ukidanju carine za određena alkoholna pića od istog datuma. Stranke također priznaju prijeku potrebu proizvođača iz država AKP-a da postanu manje ovisne o tržištu ruma.

Stranke su stoga suglasne da je potreban ubrzani razvoj industrije ruma u državama AKP-a kako bi se izvoznicima ruma iz država AKP-a omogućilo da konkuriraju na međunarodnim tržištima alkoholnih pića, kao i na tržištu alkoholnim pićima Zajednice. U tu svrhu suglasne su provesti sljedeće mjere:

- (1) Prema ovom Sporazumu te svakom sporazumu slijedniku ovog Sporazuma, rum, arak i tafija podrijetlom iz država ili regija AKP-a sa HS oznakom 22 08 40 uvoze se bez carine te bez ograničenja količine.
- (2) Zajednica se obvezuje osigurati pravično tržišno natjecanje na tržištu Zajednice te osigurati da rum iz država AKP-a ne bude u slabijem ili diskriminirajućem položaju na tržištu EU-a u odnosu na proizvođače ruma iz trećih zemalja.
- (3) Pri razmatranju svakog zahtjeva za odstupanje od odredbi članka 1. stavka 4. točke a podtočaka 1. i 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1576/1989 od 29. ožujka 1989. Zajednica će se savjetovati s državama AKP-a i voditi računa o njihovim pojedinačnim interesima.
- (4) Zajednica je spremna osigurati dostatna sredstva kako bi u pripremnom razdoblju, u dogovoru s predmetnim sektorom država AKP-a, finansirala integrirani sektorski program za razvoj izvoznika ruma iz država AKP-a, koji poglavito uključuje sljedeće mјere:
- povećanje konkurentnosti postojećih izvoznika ruma,
 - pomoć regiji ili državi AKP-a u stvaranju zaštitnih oznaka ili robnih marki ruma,
 - omogućiti osmišljavanje i provedbu marketinških kampanja,
 - pomoć proizvođačima ruma iz država AKP-a kako bi na međunarodnim tržištima, uključujući i tržište Zajednice, ispunili standarde zaštite okoliša i gospodarenja otpadom te ostale norme,
 - pomoć industriji ruma iz država AKP-a da iz proizvodnje na veliko priđe na proizvodnju proizvoda od ruma s robnom markom veće vrijednosti.
- Ovaj paket mјera finansirat će se na nacionalnoj i regionalnoj razini, i to dogovorom između obje stranke, kroz posebne sektorske programe u skladu s pravilima i načinima programiranja te, kratkoročno, kroz neraspodijeljena sredstva iz EDF-a nakon odluke Vijeća ministara.
- (5) Zajednica se obvezuje ispitati utjecaj indeksacije ciljne cijene sadržane u Memorandumu o razumijevanju o rumu iz sporazuma o žestokim alkoholnim pićima iz ožujka 1997. prema kojem se primjenjuju carine na rum koji ne potjeće iz država AKP-a. U tom će pogledu, prema potrebi, poduzimati odgovarajuće mјere.
- (6) Zajednica se obvezuje da će se, u okviru zajedničke radne skupine koja će se redovito sastajati, savjetovati s državama AKP-a o konkretnim problemima koji proizlaze iz ovih obveza. Nadalje, Zajednica se obvezuje konzultirati države AKP-a o svakoj dvostranoj ili višestranoj odluci, uključujući sniženja tarifa i proširenje Zajednice, koja bi mogla utjecati na konkurentni položaj industrije ruma država AKP-a na tržištu Zajednice.

IZJAVA XXVI.

Zajednička izjava o govedini i teletini

1. Zajednica se obvezuje osigurati da države AKP-a, užitnice Protokola o govedini i teletini, u cijelosti iskoriste povlastice koje iz njega proistječu. Zajednica se u tu svrhu obvezuje provesti odredbe ovog Protokola pravovremenim donošenjem odgovarajućih pravila i postupaka.

2. Nadalje, Zajednica se obvezuje provesti ovaj Protokol kako bi države AKP-a bez nepotrebnih ograničenja mogle tijekom godine prodavati svoju govedinu i teletinu. Povrh toga, EZ će izvoznicima govedine i teletine iz država AKP-a pomoći u poboljšanju njihove konkurentnosti kroz, među ostalim, rješavanje pitanja ograničenja povezanih s opskrbom u skladu sa strategijama razvoja utvrđenima ovim Sporazumom te u okviru nacionalnih i regionalnih indikativnih programa.

3. Zajednica će razmotriti zahtjeve najmanje razvijenih država AKP-a o izvozu njihove govedine i teletine po povlaštenim uvjetima u okviru radnji koje namjerava poduzeti u sklopu jedinstvenog okvira WTO-a za najmanje razvijene države.

IZJAVA XXVII.

Zajednička izjava o rješenjima koja reguliraju pristup tržištima francuskih prekomorskih departmana za proizvode podrijetlom iz država AKP-a navedenih u članku 1. stavku 2. Dodatka V.

Stranke potvrđuju da se odredbe Dodatka V. primjenjuju na odnose između francuskih prekomorskih departmana i država AKP-a.

U svjetlu uvjeta za gospodarski razvoj francuskih prekomorskih departmana, Zajednica za vrijeme trajanja ovog Sporazuma ima pravo izmijeniti rješenja koja reguliraju pristup tržištima francuskih prekomorskih departmana za proizvode podrijetlom iz država AKP-a iz članka 1. stavka 2. Dodatka V.

Pri razmatranju moguće primjene tog prava, Zajednica će uzeti u obzir neposrednu trgovinu između država AKP-a i francuskih prekomorskih departmana. Postupci za obavještavanje i konzultacije između predmetnih stranaka primjenjuju se u skladu s člankom 12. Dodatka V.

IZJAVA XXVIII.

Zajednička izjava o suradnji između država AKP-a i susjednih prekomorskih zemalja i teritorija te francuskih prekomorskih departmana

Stranke potiču jaču regionalnu suradnju na području Karipskog mora te Tihog i Indijskog oceana koja uključuje države AKP-a i susjedne prekomorske zemlje i teritorije te francuske prekomorske departmane.

Stranke pozivaju zainteresirane stranke da se međusobno savjetuju o postupku promicanja takve suradnje te da, u tom kontekstu, poduzimaju mjere u skladu s njihovim pojedinačnim politikama i njihovim konkretnim položajem u regiji, koje će omogućiti pokretanje inicijativa na području gospodarstva, uključujući razvoj trgovine, kao i na socijalnom i kulturnom području.

Tamo gdje postoje sporazumi koji uključuju francuske prekomorske departmane, takvi sporazumi mogu osigurati konkretnе mjere u korist proizvoda iz tih departmana.

Vijeće ministara mora biti informirano o problemima koji se odnose na suradnju u tim različitim područjima kako bi bilo obaviješteno o postignutom napretku.

IZJAVA XXIX.**Zajednička izjava o proizvodima obuhvaćenima zajedničkom poljoprivrednom politikom**

Stranke priznaju da proizvodi obuhvaćeni zajedničkom poljoprivrednom politikom podliježu posebnim pravilima i postupcima, posebno s obzirom na zaštitne mjere. Odredbe ovog Sporazuma u vezi sa zaštitnom odredbom na te se proizvode mogu primjenjivati samo u onoj mjeri u kojoj su u skladu s posebnom prirodom tih pravila i postupaka.

IZJAVA XXX.**Izjava AKP-a o članku 1. Dodatka V.**

Svjesne neravnoteže i diskriminacijskog učinka koji proizlazi iz tretmana najpovlaštenije države koji se na tržištu Zajednice prema članku 1. stavku 2. točki (a) Dodatka V. primjenjuje na proizvode podrijetlom iz država AKP-a, stranke potvrđuju svoje razumijevanje da će konzultacije predviđene ovim člankom osigurati da tretman glavnih izvoznih proizvoda država AKP-a bude barem jednako tako povlašten kao onaj kojeg Zajednica dodjeljuje državama koje uživaju tretman najpovlaštenije treće zemlje.

Povrh toga, slične se konzultacije odvijaju u slučajevima kada:

- (a) jedna ili više država AKP-a pokažu potencijal za jedan ili više konkretnih proizvoda za koje povlaštene treće zemlje uživaju povlašteniji tretman;
 - (b) jedna ili više država AKP-a predvide izvoz u Zajednicu jednog ili više konkretnih proizvoda za koje povlaštene treće zemlje uživaju povlašteniji tretman.
-

IZJAVA XXXI.**Izjava Zajednice o članku 5. stavku 2. točki (a) Dodatka V.**

Zajednica svojom suglasnoću za reprodukcijom teksta članka 9. stavka 2. točke (a) Druge konvencije država AKP-a i EEZ-a u članku 5. stavku 2. točki (a) Dodatka V. potvrđuje tumačenje tog teksta prema kojem su države AKP-a dužne Zajednici dodjeliti tretman jednako povlašten kao i onaj kojeg dodjeljuju razvijenim državama prema sporazumima o trgovini u kojima te države državama AKP-a ne dodjeljuju veće povlastice od onih koje dodjeljuje Zajednica.

IZJAVA XXXII.**Zajednička izjava o nediskriminaciji**

Stranke su bez obzira na posebne odredbe Dodatka V. ovog Sporazuma suglasne da Zajednica neće vršiti diskriminaciju između država AKP-a u okviru trgovinskog režima iz ovog Dodatka vodeći, međutim, računa o odredbama ovog Sporazuma i konkretnim autonomnim inicijativama na višestranjoj razini, kao što je ona u korist najmanje razvijenih država koju provodi Zajednica.

IZJAVA XXXIII.**Izjava Zajednice o članku 8. stavku 3. Dodatka V.**

U slučaju donošenja nužno potrebnih mjera iz ovog članka, Zajednica će pokušati iznaći one mjere koje u smislu zemljopisnog opsega ili vrsta predmetnih proizvoda najmanje narušavaju izvoz država AKP-a.

IZJAVA XXXIV.**Zajednička izjava o članku 12. Dodatka V.**

Stranke su suglasne da se konzultacije iz članka 12. Dodatka V. trebaju odvijati u skladu sa sljedećim postupcima:

- i. obje stranke će pravovremeno pružiti sve potrebne i relevantne informacije o konkretnom problemu ili problemima kako bi se omogućio brz početak rasprave, a u svakom slučaju najkasnije mjesec dana nakon primitka zahtjeva za konzultacije;
- ii. tromjesečno razdoblje konzultacija započet će datumom primitka tih informacija. Unutar ta tri mjeseca, u roku od mjesec dana moraju se obaviti tehnička ispitivanja tih informacija, dok se zajedničke konzultacije na razini Odbora veleposlanika moraju obaviti u preostala dva mjeseca;
- iii. ukoliko zaključak nije prihvatljiv za obje strane, predmet se upućuje Vijeću ministara;
- iv. u slučaju da Vijeće ministara ne doneše rješenje koje je prihvatljivo za obje strane, Vijeće će odlučiti koje druge korake treba poduzeti kako bi se razriješila sporna pitanja utvrđena konzultacijama.

IZJAVA XXXV.**Zajednička izjava u vezi s Protokolom 1. o članku 7. Dodatka V.**

Ukoliko države AKP-a na uvoz proizvoda podrijetlom iz Zajednice, uključujući Ceutu i Melillu, primjene posebni tarifni tretman, odredbe Protokola 1. se primjenjuju *mutatis mutandis*. U svim ostalim slučajevima kada tretman kojeg države AKP-a primjene na uvoz zahtijeva potreban dokaz o podrijetlu, te države prihvaćaju potvrde o podrijetlu sastavljene u skladu s relevantnim međunarodnim sporazumima.

IZJAVA XXXVI.**Zajednička izjava u vezi s Protokolom 1. Dodatka V.**

1. U svrhu primjene članka 12. stavka 2. točke (c) Protokola, potvrda o utovaru, izdana u prvoj luci ukrcaja za Zajednicu istovjetna je prijevoznici za proizvode obuhvaćene potvrdama o prijevozu robe izdanima u državama AKP-a bez izlaza na more.
2. Proizvodi izvezeni iz država AKP-a bez izlaza na more koji nisu uskladišteni u državama AKP-a ili državama ili teritorijima iz Dodatka III. Protokolu mogu biti podložni potvrdama o prijevozu robe izdanima pod okolnostima iz članka 16. tog Protokola.

3. U svrhu članka 15. stavka 4. ovog Protokola, prihvatać će se potvrde o prijevozu robe koje je izdalo nadležno tijelo i koje su potvrdile carinske vlasti.
4. Kako bi se pomoglo poduzećima iz država AKP-a u njihovim naporima da pronađu nove izvore dobave s ciljem da na najbolji mogući način iskoriste odredbe ovog Protokola u odnosu na kumulaciju podrijetla, poduzet će se koraci kako bi se osiguralo da Centar za razvoj poduzetništva pruži pomoć gospodarskim subjektima iz država AKP-a u uspostavi odgovarajućih kontakata s dobavljačima u državama AKP-a, Zajednici i državama i teritorijima, kao i u razvoju odnosa na području industrijske suradnje između predmetnih gospodarskih subjekata.

IZJAVA XXXVII.

Zajednička izjava u vezi s Protokolom 1. Dodatka V. o podrijetlu ribljih proizvoda

Zajednica priznaje pravo obalnih država AKP-a na razvoj i racionalno iskorištavanje ribljih resursa u svim vodama pod njihovom jurisdikcijom.

Stranke su suglasne da treba preispitati postojeća pravila o podrijetlu kako bi se utvrdile moguće promjene koje treba provesti s obzirom na prvi stavak.

Svjesne svojih pojedinačnih zabrinutosti i interesa, države AKP-a i Zajednica suglasne su nastaviti proučavati problem nastao ulaskom na tržište Zajednice ribljih proizvoda iz ulova u zonama pod nacionalnom jurisdikcijom država AKP-a, s ciljem postizanja rješenja koje će biti zadovoljavajuće za obje strane. To će ispitivanje nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma izvršiti Odbor za suradnju na području carina, kojem će, prema potrebi, pomagati odgovarajući stručnjaci. Rezultati tog ispitivanja se u roku od godine dana od početka primjene ovog Sporazuma podnose na razmatranje Odboru veleposlanika te, najkasnije tijekom druge godine, Vijeću ministara, s ciljem postizanja rješenja koje će biti zadovoljavajuće za obje strane.

Za sada Zajednica u vezi s preradom ribljih proizvoda u državama AKP-a izjavljuje da je voljna bez ikakvih predrasuda proučiti zahtjeve za odstupanje od pravila o podrijetlu za prerađene proizvode u ovom proizvodnom sektoru na osnovi postojanja obveznog istovara predviđenog u sporazumima o ribarstvu s trećim zemljama. U svom ispitivanju Zajednica će posebno voditi računa o činjenici da predmetne treće zemlje trebaju osigurati redovito tržište za te proizvode po njihovoј preradi, ukoliko nisu namijenjeni za potrošnju u toj državi ili regiji.

IZJAVA XXXVIII.

Izjava Zajednice u vezi s Protokolom 1. Dodatka V. o opsegu teritorijalnih voda

Podsjećajući da relevantna priznata načela međunarodnog prava maksimalni opseg teritorijalnih voda ograničavaju na 12 nautičkih milja, Zajednica izjavljuje da će pri primjeni odredbi ovog Protokola uvijek voditi računa o tom ograničenju gdjegod Protokol upućuje na gore spomenuti pojam.

IZJAVA XXXIX.**Izjava AKP-a u vezi s Protokolom 1. Dodatka V. o podrijetlu ribljih proizvoda**

Države AKP-a potvrđuju stav kojeg su iskazivale tijekom pregovora o pravilima o podrijetlu u odnosu na riblje proizvode te stoga ustraju u tome da u skladu s njihovim suverenim pravom nad ribljim resursima u vodama pod njihovom nacionalnom jurisdikcijom, uključujući isključivi gospodarski pojas, kao što je definiran Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora, svom ulovu u tim vodama obavezno istovarenom za preradu u lukama država AKP-a bude priznat status robe s podrijetlom.

IZJAVA XL.**Zajednička izjava o primjeni pravila o odstupanju vrijednosti u sektoru tuna**

Europska zajednica se obvezuje provoditi odgovarajuće odredbe kako bi se u potpunosti ostvarila primjena tolerancije vrijednosti u sektoru tuna, predviđene člankom 4. stavkom 2. Protokola 1. Dodatka V. U tu svrhu će Zajednica do datuma potpisivanja ovog Sporazuma podnijeti uvjete prema kojima se 15 % tune bez podrijetla može koristiti prema ovom članku.

U prijedlogu Zajednice bit će naveden način na koji se za metodu izračuna koristi potvrda o prijevozu robe EUR. 1.

Obje su stranke suglasne da će, ako se pojave poteškoće u postizanju fleksibilnosti kojoj teži primjena ove metode, pokrenuti njeno preispitivanje u roku od dvije godine nakon njene primjene.

IZJAVA XLI.**Zajednička izjava o članku 6. stavku 11. Protokola 1. Dodatka V.**

U smislu članka 40. Protokola 1., Zajednica je suglasna zasebno razmotriti svaki utemeljen zahtjev predložen nakon potpisivanja ovog Sporazuma, a koji se odnosi na tekstilne proizvode izuzete iz kumulacije sa susjednim državama u razvoju (članak 6. stavak 11. Protokola 1.).

IZJAVA XLII.**Zajednička izjava o pravilima o podrijetlu: kumulacija sa Južnom Afrikom**

Odbor za suradnju na području carina između država AKP-a i EZ-a spreman je u najkraćem mogućem roku razmotriti svaki zahtjev za kumulaciju obrade i prerade prema članku 6. stavku 10. Protokola 1. Dodatka V. koji mu upute regionalna tijela koja predstavljaju visoku razinu regionalne gospodarske integracije.

IZJAVA XLIII.**Zajednička izjava o Dodatku 2. Protokola 1. Dodatka V.**

Ukoliko je primjenom pravila iz Dodatka II. izvoz država AKP-a izložen negativnom djelovanju, Zajednica će razmotriti te prema potrebi donijeti odgovarajuće korektivne mjere kako bi popravila stanje u svrhu ponovne uspostave prijašnjeg stanja (Odluka 2/97 Vijeća ministara).

Zajednica je primila na znanje zahtjeve država AKP-a o pravilima o podrijetlu u kontekstu ovih pregovora. Zajednica je suglasna razmotriti svaki utemeljeni zahtjev za poboljšanje pravila o podrijetlu sadržanih u Dodatku II. u okviru članka 40. Protokola 1. i to za svaki slučaj zasebno.
